

Torsdag den 28. april 2011 (D)

1

84. møde

Torsdag den 28. april 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel til klima- og energiministeren om klimapolitiske og energipolitiske initiativer.

Af Lars Christian Lilleholt (V), Ole Hækkerup (S), Per Dalgaard (DF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Jørgen S. Lundsgaard (KF), Margrethe Vestager (RV), Per Clausen (EL), Villum Christensen (LA) og Per Ørum Jørgensen (KD).
(Anmeldelse 26.04.2011).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 24 [afstemning]:

Forespørgsel til finansministeren om EU-styring af økonomien.
Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 08.02.2011. Fremme 10.02.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 26.04.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Per Clausen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 48 af Jacob Jensen (V), Kim Mortensen (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Mike Legarth (KF) og Lone Dybkjær (RV). Forslag til vedtagelse nr. V 49 af Pia Adelsteen (DF)).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 29 [afstemning]:

Forespørgsel til socialministeren om børns vilkår og rettigheder.
Af Mette Frederiksen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Line Barfod (EL) og Christian H. Hansen (UFG).

(Anmeldelse 15.03.2011. Fremme 17.03.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 26.04.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 50 af Mette Frederiksen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 51 af Louise Schack Elholm (V), René Christensen (DF), Vivi Kier (KF) og Anders Samuelsen (LA)).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommunerne i 2012 ved overskridelse af det aftalte udgiftsniveau for 2011.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 19.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 05.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forenkling af bødesagsprocessen).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. (Underretning ved udgang og løsladelse m.v. og udvidelse af fristen for politianmeldelse ved erstatning fra staten til ofre for forbrydelser).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af våbenloven og lov om krigsmateriel m.v. (Forenkling af fremgangsmåden for meddelelse af udførselstil-ladelse m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 01.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om investeringsforeninger m.v.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 01.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om sikkerhedsundersøgelse af ulykker til søs.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 01.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om ændring af lov om godkendelse og syn af køretøjer. (Administrative bødeforlæg og påbud om aflevering af nummerplader i forbindelse med manglende syn eller godkendelse af køretøjer).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 01.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om anlæg af Nykøbing Falster Omfartsvej.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 22.03.2011. Betænkning 05.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om anlæg af Nordlig Omfartsvej ved Næstved.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 22.03.2011. Betænkning 01.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om Energinet.dk og lov om fremme af vedvarende energi. (Gennemførelse af el- og gasdirektiverne m.v.).

Af klima- og energiministeren (Hans Christian Schmidt, fg.).
(Fremsættelse 01.12.2010. 1. behandling 11.01.2011. Betænkning 31.03.2011. 2. behandling 12.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om energimærkning af energirelaterede produkter.

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af offshoresikkerhedsloven. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde, ændring af reglerne for godkendelser, tilpasninger til arbejdsmiljøloven m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. (Omtrykt). 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Kommunal drift af flyvepladser, regulering af erstatningsansvarsgrænser, sletning i register af luftfartøjer og udstedelse af forbud og påbud m.v.).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om godskørsel og lov om buskørsel. (Lovgivning i tilknytning til EU's Vejtransportpakke).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Revision af detalhandelsbestemmelser, lokal fleksibilitet i kystnærhedszonen, i landzonen for kommuner i yderområder og på ikkebrofaste øer m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.02.2011. 1. behandling 10.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af dele af konventionen om kontrol og behandling af skibes ballastvand (ballastvandkonventionen) og fastsættelse af regler om vurdering af virkninger på miljøet (VVM) m.v. for havbrug beliggende længere end 1 sømil fra kysten).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.03.2011. 1. behandling 17.03.2011. Betænkning 13.04.2011).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje. (Legemsindgreb, advokatvirksomhed).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 28.10.2010. Betænkning 07.04.2011).

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om ægtefælleskifte m.v.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 15.04.2011).

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 103:

Forslag til folketingsbeslutning om elektronisk fodlænke for vare-tægtsfængslede og ved udslusning af afsonere med længere frihedsstraffe.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.

(Fremsættelse 31.03.2011).

23) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 104:

Forslag til folketingsbeslutning om at give fodboldklubber på divisionsniveau mulighed for at indsamle og udveksle oplysninger om kendte uromagere.

Af Manu Sareen (RV) m.fl.

(Fremsættelse 31.03.2011).

24) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 82:

Forslag til folketingsbeslutning om dobbelt statsborgerskab.

Af Jørgen Poulsen (RV) m.fl.

(Fremsættelse 04.03.2011).

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod pesticider.

Af Per Clausen (EL), Johs. Poulsen (RV) og Christian H. Hansen (UFG) m.fl.

(Fremsættelse 11.02.2011).

26) Forespørgsel nr. F 35:

Forespørgsel til fødevareministeren om landbrugets fremtid.

Af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF) og

Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 05.04.2011. Fremme 07.04.2011). Eventuel afstemning

udsættes til tirsdag den 3. maj 2011.

Kl. 10:00

Formanden :

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Søren Espersen (DF) og Peter Skaarup (DF):

Forespørgsel nr. F 38 (Hvad kan regeringen oplyse om sine planer vedrørende en eventuel tilbagekaldelse af den danske verbalnote af 2009 om Kina/Tibet under indtryk af, at Tibets åndelige leder Dalai Lama under et besøg i Danmark over for Ritzaus Bureau mandag den 18. april 2011 har udtalt, at den danske verbalnote af 2009 om Tibet/Kina var »upassende«?).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Der er ingen tvivl om, at det er meget interessant, hvad man taler om i salen. Jeg beder bare om, at man venter, til man er ude af salen, med at genfortælle det interessante, så vi kan høre, hvad der foregår her i salen fra talerstolen eller fra formanden.

Indenrigs- og sundhedsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Landdistriktsredegørelse 2011.
(Redegørelse nr. R 14).

Eksemplarer vil blive omdelt og redegørelsen fremgå af www.folketingstidende.dk.

Den kommer til forhandling den 6. maj 2011.

Indenrigs- og sundhedsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Regionalpolitisk redegørelse 2011.
(Redegørelse nr. R 15).

Eksemplarer bliver omdelt og også her vil redegørelsen fremgå af www.folketingstidende.dk.

Denne redegørelse vil komme til forhandling den 6. maj 2011.

Yderligere fra indenrigs- og sundhedsministeren er der meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om de små øer.
(Redegørelse nr. R 16).

Også her vil eksemplarer blive omdelt og redegørelsen fremgå af www.folketingstidende.dk.

Denne redegørelse kommer ligeledes til forhandling fredag den 6. maj 2011.

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 37:
Forespørgsel til klima- og energiministeren om klimapolitiske og energipolitiske initiativer.**

Af Lars Christian Lilleholt (V), Ole Hækkerup (S), Per Dalgaard (DF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Jørgen S. Lundsgaard (KF), Margrethe Vestager (RV), Per Clausen (EL), Villum Christensen (LA) og Per Ørum Jørgensen (KD).
(Anmeldelse 26.04.2011).

Kl. 10:01

Formanden :

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, vil jeg betragte Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 24 [afstemning]:
Forespørgsel til finansministeren om EU-styring af økonomien.**

Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Anmeldelse 08.02.2011. Fremme 10.02.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 26.04.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Per Clausen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 48 af Jacob Jensen (V), Kim Mortensen (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Mike Legarth

(KF) og Lone Dybkjær (RV). Forslag til vedtagelse nr. V 49 af Pia Adelsteen (DF)).

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er afsluttet, og her drejer det sig om afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 48 af Jacob Jensen (V), Kim Mortensen (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Mike Legarth (KF) og Lone Dybkjær (RV). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For forslaget stemte 89 (V, S, SF, KF og RV), imod stemte 21 (DF, EL og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 48 vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 47 af Per Clausen (EL) og forslag til vedtagelse nr. V 49 af Pia Adelsteen (DF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 29 [afstemning]:

Forespørgsel til socialministeren om børns vilkår og rettigheder.

Af Mette Frederiksen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Line Barfod (EL) og Christian H. Hansen (UFG).

(Anmeldelse 15.03.2011. Fremme 17.03.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 26.04.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 50 af Mette Frederiksen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 51 af Louise Schack Elholm (V), René Christensen (DF), Vivi Kier (KF) og Anders Samuelsen (LA)).

Kl. 10:03

Afstemning

Formanden :

Også her er forhandlingen sluttet, og her går vi også til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Vi stemmer først om forslag til vedtagelse nr. V 51 af Louise Schack Elholm (V), René Christensen (DF), Vivi Kier (KF) og Anders Samuelsen (LA). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 63 (V, DF, KF og LA), imod stemte 50 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nummer V 51 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 50 af Mette Frederiksen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen sluttet.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommunerne i 2012 ved overskridelse af det aftalte udgiftsniveau for 2011.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 19.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 05.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden :

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse. Der kan stemmes. Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 62 (V, DF, KF og LA), imod stemte 50 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forenkling af bodesagsprocessen).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 112 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. (Underretning ved udgang og løsladelse m.v. og udvidelse af fristen for politianmeldelse ved erstatning fra staten til ofre for forbrydelser).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af våbenloven og lov om krigsmateriel m.v. (Forenkling af fremgangsmåden for meddelelse af udførelstilladelse m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 01.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:06

Forhandling

Formanden :

Der er heller ikke her stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:06

Vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 90 (V, S, SF, KF, RV og LA), imod stemte 20 (DF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 146:**Forslag til lov om investeringsforeninger m.v.**

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 01.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:06

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der ingen, der beder om ordet, og så skal vi stemme.

Kl. 10:07

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte 2 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 147:**Forslag til lov om sikkerhedsundersøgelse af ulykker til søs.**

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 01.03.2011. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 26.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:07

Forhandling**Formanden :**

Der er heller ikke her ændringsforslag.

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 151:**Forslag til lov om ændring af lov om godkendelse og syn af køretøjer. (Administrative bødeforlæg og påbud om aflevering af nummerplader i forbindelse med manglende syn eller godkendelse af køretøjer).**

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 01.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

Kl. 10:08

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der har bedt om ordet, så vi går til afstemning.

Kl. 10:08

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om anlæg af Nykøbing Falster Omfartsvej.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 22.03.2011. Betænkning 05.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

Kl. 10:09

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet.

Kl. 10:09

Afstemning

Formanden :

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om anlæg af Nordlig Omfartsvej ved Næstved.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 22.03.2011. Betænkning 01.04.2011. 2. behandling 12.04.2011).

Kl. 10:09

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Men hr. Karsten Nonbo har bedt om ordet som ordfører, værsgo.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Det er vel også tilladt at udtrykke lidt glæde her fra Folketingets talerstol. Det her lovforslag, som vi nu tredjebehandler og stemmer ja til, er jo et lovforslag, der har været mere end 25 år undervejs. Jeg tror, at hvis jeg opgør antallet af transportministre og de hver havde bevilget 0,5 km, havde jeg kunnet sige, at vejen var klar helt ud til motorvejen. Så det er rigtig, rigtig dejligt.

Jeg vil da også takke mine kollegaer og medordførere, hr. Magnus Heunicke og hr. Helge Adam Møller. Hr. Helge Adam Møller startede allerede på det her projekt, da han var ung folketingskandidat, og nu bliver det jo vedtaget, inden hans afgang, som han har annonceret. Det er rart, at vi er kommet i mål med det her, vil jeg sige til hr. Helge Adam Møller. Det siger jeg mange tak for.

Jeg vil også sende en hilsen til Næstveds borgmester, som har kæmpet for det i mange år. Nu går han af på lørdag, og sagt med et

smil på læben: Havde jeg vidst, at det var det, der skulle til, havde vi vedtaget det noget før.

Men tak, fordi man trykker på de grønne knapper.

Kl. 10:10

Formanden :

Tak til hr. Karsten Nonbo for et lokalpatriotiske indslag. Jeg kan konstatere, at der ikke er nogen jyder, der har tænkt sig at tage ordet, og derfor går vi til afstemning om det fremsatte lovforslag.

Kl. 10:11

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte 2 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om Energinet.dk og lov om fremme af vedvarende energi. (Gennemførelse af el- og gasdirektiverne m.v.).

Af klima- og energiministeren (Hans Christian Schmidt, fg.).

(Fremsættelse 01.12.2010. 1. behandling 11.01.2011. Betænkning 31.03.2011. 2. behandling 12.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:11

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der har bedt om ordet, så vi går til afstemning.

Kl. 10:12

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om energimærkning af energirelaterede produkter.

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

Kl. 10:12

Forhandling

Formanden :

Der er ingen, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:12

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-8, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af offshoresikkerhedsloven. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde, ændring af reglerne for godkendelser, tilpasninger til arbejdsmiljøloven m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. (Omtrykt). 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

Kl. 10:13

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:13

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Kommunal drift af flyvepladser, regulering af erstatningsansvarsgrænser, sletning i register af luftfartøjer og udstedelse af forbud og påbud m.v.).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011).

Kl. 10:13

Forhandling

Formanden :

Her beder hr. Kim Christiansen om ordet som ordfører, værsgo.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Ganske kort vil Dansk Folkeparti gerne lige bede om, at vi får forslaget tilbage i Trafikudvalget inden tredjebehandlingen.

Kl. 10:13

Formanden :

Tak. Der er ikke flere, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:13

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der er som sagt blevet stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om godskørsel og lov om buskørsel. (Lovgivning i tilknytning til EU's Vejtransportpakke).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011).

Kl. 10:14

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Revision af detailhandelsbestemmelser, lokal fleksibilitet i kystnærhedszonen, i landzonen for kommuner i yderområder og på ikkebrofaste øer m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.02.2011. 1. behandling 10.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

Kl. 10:14

Formanden :

Her beder hr. Flemming Møller Mortensen om ordet som ordfører – og får det.

Kl. 10:14

Forhandling

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Der er så meget i tiden, vi som opposition venter på. Vi har også måttet vente rigtig længe på andenbehandlingen af lovforslaget her om planloven, og jeg var lige ved at tro, at vores politiske bøn var blevet hørt. Bønnen gik på, at man ville frafalde videre behandling af det her forslag, men den blev ikke hørt.

Det, vi ventede på, var blot, at dette makværk af et lovforslag var blevet endnu mere i modstrid med planlovens helt overordnede mål, nemlig at vi skal sikre en hensigtsmæssig udvikling af hele landet, at vi skal bevare de åbne kyster, at vi skal inddrage offentligheden, og at vi skal undgå spredt bebyggelse i det åbne land. At regeringen sammen med Dansk Folkeparti og muligvis andre borgerlige partier kan spise det ydre Danmark af med disse såkaldte udviklingstiltag, er vi altså mange, inklusive Kommunernes Landsforening, som tvivler meget stærkt på.

Forslaget gælder 29 kommuner og giver altså ingen sammenhæng for landet som helhed. Det her lovforslag bygger fra ende til anden på antagelser uden konsekvensvurderinger. Kommunerne tvinges til at planlægge negativt og ofte i strid med deres overordnede mål for den kommunale udvikling. De tvinges til at tillade helårsboliger i landzoner, hvor kommunerne måtte finde det uhensigtsmæssigt. De skal lempe kravene til planlægning af kystnærhedszoner, hvor der allerede er en reel mulighed for udvikling. Man centraliserer myndigheden omkring ministeren, og dermed svækker man den demokratiske proces. Erhvervsudviklingen i landzoner med nedlagte landbrugsbygninger glider kommunen af hænde rent planlægningsmæssigt.

Detailhandelen er jo også omfattet af planloven, og detailhandelen liberaliseres yderligere. Loven ændres nu ved nogle fuldstændig usammenhængende knopskydninger, helt uden grundig og faglig vurdering.

I forhold til planloven har de to ændringsforslag, som er kommet på siden førstebehandling, og som er stillet af Dansk Folkeparti, opsamlet alle lokale særinteresser og ønsker, og det gør også, at planloven bliver yderligere udhulet. Ændringsforslagenes juridiske og kommercielle, altså handelsmæssige, konsekvenser er fuldstændig ubelyste.

Selve processen i forbindelse med lovændringen her er et kapitel helt for sig selv, og jeg må sige det sådan: Det er ikke et læseværdigt

kapitel, hvis man hylder saglighed og demokratisk proces. Blot et eksempel herpå er: I dag andenbehandler vi lovforslaget og ændringsforslagene, og i eftermiddag har vi indkaldt miljøministeren i samråd om ændringsforslagene. Det er en fuldstændig forkert måde, et helt forkert forløb, hvis man ellers hylder de demokratiske principper. Det ansvar må regeringen tage på sig.

Alt i alt er der tale om et forslag, som vil gøre det yderligere vanskeligt at planlægge lokalt, og der er derfor tale om en klar tilsidesættelse af det kommunale selvstyre, som samtidig indebærer en hidtil fuldstændig uset sammenhængende planlægning, det, som planloven ellers har som sit helt overordnede formål.

Jeg skal bede om, at lovforslaget bliver sendt tilbage til udvalgsbehandling.

Kl. 10:18

Formanden :

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger, forstår jeg, og det er fra hr. Jørn Dohrmann. Og det er korte bemærkninger til hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:18

Jørn Dohrmann (DF):

Det er jo meget interessant at vide, at Socialdemokraterne slet ikke ønsker at give mulighed for vækst derude. Det er også meget interessant at vide, at man ikke ønsker at komme de små kommuner bare lidt i møde, ved at de kan have nogle aktiviteter og tilbyde noget specielt. Det kunne være et outletcenter, hvor der i forvejen kommer turister, og hvor man så kan skabe endnu mere vækst.

Derfor vil jeg jo gerne spørge Socialdemokraterne, om det her er så slemt, at man vil rulle det tilbage. Er det et ultimativt krav, hvis man på et og eller andet tidspunkt – forhåbentlig langt ude i fremtiden – får magten, at det her skal rulles tilbage, som jo netop er med til at give arbejdspladser og give vækst og skabe grundlaget for den fremtidige struktur ude omkring?

Det, jeg også godt kunne tænke mig at spørge om, er: Hvornår var det egentligt, vi havde det her forslag ude i høring? Hvornår var det, det blev fremsat? Man har jo egentlig haft lang tid, nemlig fra sidste år, til at behandle forslaget her i Folketinget. Hvorfor har Socialdemokraterne så sovet i timen og først nu indkalde ministeren i samråd og den slags ting? Tak.

Kl. 10:20

Formanden :

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Jørn Dohrmann må jo selv vide alt om, hvornår ændringsforslagene er blevet stillet. Jeg kan sige, at de blev fremsendt til udvalget en sen eftermiddags- eller aftentime i sidste uge, og næste formiddag skulle der afgives betænkning. Vi udbad os lidt ekstra tid til at få skrevet betænkningens bidraget. Det stod de borgerlige sammen om at vi ikke skulle have lov til. Fuldstændig udemokratisk og ikke dette hus værdigt.

Til det, hr. Jørn Dohrmann her står og fremfører på Dansk Folkepartis vegne om udviklingen i landdistrikterne, må jeg bare sige, at jeg i min ordførertale i dag har sagt, at det, det bygger på, er antagelser. Man ved intet om konsekvenserne. Det er som at stikke fingeren i vejret for at vejle, hvilken retning vinden kommer fra. Det er på så løst et grundlag, at regeringen bygger de her store og væsentlige ændringer af planloven på.

Med hensyn til detailhandelen har vi fra socialdemokratisk side, ja, faktisk fra en samlet oppositions side ønsket, at det detailforum, som regeringen har nedsat, som netop skal fokusere på og belyse detailhandelens vilkår i Danmark og også ude i landdistrikterne, både

skulle kigge på dagligvarer og udvalgsvarer. Det har de ønsket fra detailhandelens side, men hvem har nægtet dem, at det skulle være sådan? Det her er at gennemtrumfe synspunkter og holdninger uden saglighed bag.

Kl. 10:21

Formanden :

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 10:21

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen vi må igen konstatere, at vi ikke får de klare svar. Vi spørger, om det her skal rulles tilbage, hvis man på et eller anden tidspunkt får regeringsmagten. Det får vi ikke et klart svar på. Man vil derimod hellere fra socialdemokratisk side, fra den røde bloks side, sende det hele i en syltekrukke og ikke foretage sig noget som helst.

Vi står lige nu og mangler arbejdspladser. Der er det, at vi kan spørge os selv om, hvad vi kan gøre for at give dem arbejdspladser ude i landet. Hvad kan vi gøre, for at kommunerne kan få mere selvbestemmelse? Har vi tillid til de kommunalbestyrelser, der er valgt? Der må vi sige, at vi i Dansk Folkeparti har tillid til kommunalbestyrelserne. Vi må så konstatere, at det har Socialdemokraterne ikke, og det har den røde blok overhovedet ikke.

Derfor må jeg bare spørge en gang til: Betyder det, at Socialdemokraterne, hvis de skulle komme til, vil rulle det her tilbage? Kan vi få et klart svar på det? Jeg tror, at mange kommuner og også socialdemokratiske borgmestre er meget optaget af, om man nu vil indskrænke mulighederne for at lave udvikling i deres områder, eller om man vil give mulighed for, at de kan have vækst. Tak.

Kl. 10:22

Formanden :

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:22

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu er der jo begrænset taletid her fra talerstolen, så det er ikke, fordi jeg ikke vil svare, for vi har fra socialdemokratisk side svaret fuldstændig utvetydigt, at de ændringer, der lægges op til i planloven vedrørende landzone og kystnærhedszone, ruller vi tilbage. Det er rigtig, rigtig dårlig lovgivning. Det er ændringer og forringelser af en god lov.

Når det drejer sig om detailhandelen, har jeg sagt, og jeg siger det gerne igen, at det skal vurderes fagligt og sagligt, juridisk og kommercielt, og det er det, vi har et detailforum til. Det er derfor, at Dansk Folkeparti svigter, når de ikke vil lade Detailforum tage sig af hele detailhandelen og lade dem komme med en samlet overordnet plan. Det er den socialdemokratiske holdning.

Dansk Folkeparti ved også godt, hvad der er vores holdning til udviklingen af landdistrikterne og det ydre Danmark. Det er, at vi skal have skabt job, vi skal decentralt have uddannelser derude, og vi skal have en infrastruktur, som gør, at tingene erhvervs- og bosætningsmæssigt kan hænge sammen derude. Det er det, vi vil, når vi kommer til. Jeg har udtrykt min utålmodighed, og det er lige nøjagtig en utålmodighed i forhold til, hvornår vi får lov til at sætte de her ting i værk.

Kl. 10:24

Formanden :

Der er kort bemærkning fra hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 10:24

Eyvind Vesselbo (V):

Nu stod det jo så næsten klart, at Socialdemokraterne vil rulle den her lovgivning tilbage, og så siger hr. Flemming Møller Mortensen:

Vi vil skabe udvikling, vi vil skabe udvikling i lokalsamfundet, i udkantsområderne. Så er det jo lige, at man spørger sig selv, når man ikke vil bruge det her som redskab, hvad er det så, Socialdemokratiet vil gøre for at skabe udvikling og vækst i lokalområderne, sådan at virksomhederne kan vokse, så der kan komme flere mennesker til at bo derude, så de små skoler rundtomkring kan blive, så der er et befolkningsunderlag, så turismen kan florere og blive større. Hvad er det Socialdemokratiet vil gøre for at skabe vækst i udkantsområderne, når man ikke vil bruge de her redskaber?

Kl. 10:25

Formanden :

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:25

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak til hr. Eyvind Vesselbo. Jeg vil bare sige, at det, Kommunernes Landsforening har leveret i deres høringsvar, som er et af de mest kritiske høringsvar, jeg i min tid som folketingsmedlem har læst, er: Det er den forkerte medicin, regeringen giver til en vækstpolitik. Det er en medicin, som kan risikere at have den modsatte effekt af vækst. Og det er vel ikke det, regeringen vil.

Det er derfor, den forfejer, og det er derfor, min retorik i dag fra talerstolen er så hård, som den er. Små skoler er lige nøjagtig et af de gode eksempler på, hvordan kommunerne kan blive tvunget til at planlægge negativt i fremtiden i stedet for at samle udviklingen på landet omkring landsbyerne, de landsbyer, som kommunerne vil støtte og have til at vokse. Nu ser vi en fuldstændig spredt og ukontrollabel vækst af helårshuse på landet, som gør, at den overordnede planlægning af infrastruktur, eksempelvis bibeholdelse af små skoler, kan smuldre. Så det er den forkerte medicin til den sygdom, som vi nok alle sammen er klar over eksisterer. Socialdemokraterne har en helt anden overordnet og helhedsorienteret tænkning og politik på området.

Kl. 10:26

Formanden :

Så er det hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning.

Kl. 10:26

Eyvind Vesselbo (V):

Det var jo den dér sidste sætning, jeg godt ville høre lidt om, nemlig at Socialdemokratiet har en helt anderledes overordnet indfaldsvinkel til det her. Men så hørte vi, hvad KL ville, og vi hørte, at det, regeringen lavede, var dårligt, men vi hørte ikke et ord om – og det er jo ligesom alle de andre områder, hvor vi diskuterer herinde – hvad det er, Socialdemokraterne gerne vil. Det er da egentlig et rimeligt nemt spørgsmål, jeg stiller her til hr. Flemming Møller Mortensen. Jeg forstår, at Socialdemokratiet vil noget helt andet. Kunne vi ikke lige helt klart få skåret ud her, hvad det så er, Socialdemokraterne vil, som skal skabe vækst. Der behøver hr. Flemming Møller Mortensen ikke igen at nævne KL og alle mulige andre. Prøv at nævne, hvad Socialdemokratiet vil. For en gangs skyld kunne det da være meget rart at høre her i salen, hvad det er Socialdemokraterne vil, og det får vi aldrig noget at vide om. Nu lytter jeg meget nøje til, at hr. Flemming Møller Mortensen kommer med Socialdemokratiets bud på, hvad der skal ske.

Kl. 10:27

Formanden :

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:27

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Eyvind Vesselbo havde jo alle muligheder for under førstebehandling at lytte til vores argumentation. Vores argumentation er jo fremlagt i vores politik på området. Jeg kan blot sige: Er det at skabe vækst at nedlægge flere små butikker til fordel for en stor butik? Giver det flere i beskæftigelse? Giver det mere økonomi, mere omsætning og mere attraktion i at bo i de små landsbyer, hvor butikken er flyttet? Det er lige præcis det, som købmændene siger vil ske med regeringens forslag. Det er lige nøjagtig det, KL siger, nemlig at der er en uhensigtsmæssighed i, at man tvinger kommunerne til at skulle gøre ting, som man finder er de rigtige. Den der fuldstændige vildfarelse, at den borgerlige regering ikke bare tror, den ved bedst – den ved, den ved bedst – i stedet for at få faglig og saglig oplysning på området. Og det er derfor, at jeg siger: Regeringens konsekvensvurdering er lig nul i forhold til de ændringer, den lægger frem her i forhold til planloven. Jeg vil sige, at hr. Eyvind Vesselbo skal gøre sig den ulejlighed at gå hjem og læse oppositionens forslag til, hvordan vi skaber væksten ude i landdistrikterne. Det er job, det er uddannelse, og det er infrastruktur.

Kl. 10:28

Formanden :

Tak. Vi går videre i ordførerrækken. Det er hr. Jørn Dohrmann, så er det fru Trine Mach, og så er det hr. Johs. Poulsen, men først er det hr. Jørn Dohrmann, værsgo.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

For os er det vigtigt i hvert fald at sige, at her skaber man vækst. Og det er det, Dansk Folkeparti gerne vil, nemlig skabe væksten og skabe arbejdspladserne og så selvfølgelig også prøve at spørge, hvordan man kan gøre det på den gode måde, på den smarte måde.

Vi lægger op til her, at man kan bruge nogle af de gamle, overflødige bygninger til mindre erhverv. Det tror jeg mange folk vil hilse velkommen. Nu skal man ikke til at diskutere så meget med sin kommune, om den nu synes, at her skal der være nogle af de her, man kan kalde dem små virksomheder, for der har man faktisk lov til at sige: Her vil jeg gerne etablere mig. Det synes jeg er rigtig godt.

Samtidig giver vi også byrådene mere ansvar ved at spørge: Hvordan kan de udvikle deres områder på sigt? Og det tror jeg er utrolig vigtigt. Det er vigtigt, at man ligesom siger, at der er nogle byer, hvor det er, at man jo i forvejen har en stor turistindustri. Der kunne der sagtens ligge noget mere turistindustri. Og med den gældende lovgivning, som Socialdemokraterne har været med til at lave for få år tilbage, blev det så restriktivt, at man ikke kunne etablere de her virksomheder. Der har Dansk Folkeparti været utrolig ihærdig for at få det ændret, og det ser ud til at lykkes, og det er vi utrolig glade for.

Man kan se på, hvad der kan lade sig gøre at lave af lidt større butikker, hvor der i forvejen er aflastningscentre, hvor større butikker f.eks. er samlet, og hvor folk jo gerne kører hen, for det der med at beholde alle købmænd ude i de små lokalsamfund, tror jeg ikke selv på at vi kan gøre med lov, der skal befolkningen være med på, at det er det, man gerne vil. Derfor efterlyser vi jo gang på gang, hvad det egentlig er, den røde blok gerne vil gøre for at løse det problem.

Man vil gerne kritisere det, regeringen og Dansk Folkeparti er nået frem til på nuværende tidspunkt, men man vil ikke selv komme med en detaljeret plan og fortælle, hvordan vi så får løftet de udfordringer, der er. For vi må alle sammen anerkende, at der er udfor-

dringer for de butikker, der jo gerne vil etablere sig, som gerne vil skabe arbejdspladser, de kan bare ikke få lov til det.

Derfor er Dansk Folkeparti utrolig glad for, at det her forslag nu ser ud til at blive en løftestang i forbindelse med at skabe arbejdspladser, at skabe beskæftigelse, så udkantsområderne får nogle større muligheder for at få en udvikling. Så vi er glade for, at der har været den her tid siden sidste år, hvor forslaget blev sendt i høring og man har førstebehandlet det og har haft diskussionen indimellem. Vi har haft mange diskussioner, bl.a. med ministeren. Og jeg tror da, at hvis Socialdemokraterne eller resten af den røde blok havde henvendt sig til ministeren, havde man også haft en dialog ad den vej.

Jeg tror, at lovforslaget er rigtig godt, som det er landet her. Det behøver jeg ikke at have en anden syltekrukke til at vurdere. Jeg mener også, at vi som politikere skal komme med nogle synspunkter og sige: Jamen det er det her, vi tror på er med til at give væksten. Så derfor: Vi er glade for, at man er på rette vej på nuværende tidspunkt.

Kl. 10:32

Formanden :

Tak til hr. Jørn Dohrmann. Er der ønske om korte bemærkninger? Hr. Flemming Møller Mortensen, værsgo.

Kl. 10:32

Flemming Møller Mortensen (S):

Mit spørgsmål til Dansk Folkeparti skal være: Hvor kommer den handel, som fremover vil finde sted i store outlets uden for bymiljøerne, fra? Tror hr. Jørn Dohrmann, at der vil blive skabt mere handel, eller vil handelen bare blive flyttet fra andre steder? Altså, skåret fuldstændig ud i pap: Skabes der mere vækst, en større omsætning, eller vil det bare være et spørgsmål om, at man flytter det fra en detailhandel til en anden detailhandel?

Kl. 10:32

Formanden :

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 10:32

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen lad mig nævne et eksempel. Vi ved jo alle sammen, at man taler lidt om et outletcenter ved Billund. Jeg tror, vi alle sammen udmærket godt ved, at mange af de turister, som kommer i LEGO-LAND – det er jo etableret i dag – er turister, som kommer udefra. Det er turister, som kommer fra et andet sted i Danmark, fra Norge, Sverige, Finland; de kommer fra alle steder. Det samme er det jo med Lalandia, som ligger lige ved siden af LEGOLAND. Der er der jo også masser af turister der kommer. De samme turister kunne da komme til det her outletcenter, som eventuelt vil blive bygget i det område.

Så jeg kan da se, at det vil skabe mere handel til danske butikker, og jeg tror, det er et godt eksempel på, at man kan sige, at der her vil komme masser af udenlandske turister, som så vil lægge nogle flere kroner i Danmark, og som måske vil finde det mere interessant at leje et feriehus, fordi der er flere oplevelser, de lige skal nå at have i det område. Så det giver vækst – det tror vi på – og derfor tror vi også, at det er et godt forslag, der her er lagt frem.

Kl. 10:33

Formanden :

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:33

Flemming Møller Mortensen (S):

Hvis jeg lige kunne spole hr. Jørn Dohrmanns tale tilbage, vil jeg sige, at jeg ikke ved, hvor mange gange ordet tror blev brugt, nemlig

»vi tror«, og »vi håber«. Og det er præcis det, jeg synes er rigtig, rigtig elendigt ved det her lovforslag, altså at man ikke har gjort sig den umage at lave nogle konsekvensanalyser i forhold til det her. For nu nævner hr. Jørn Dohrmann jo outletcenteret i forbindelse med Billund. Altså, processen i sig selv har jo været latterlig: Det var med i det første udkast til lovforslaget, så gled det ud, og nu kommer det med i et ændringsforslag.

Mit spørgsmål til hr. Jørn Dohrmann skal være: Kunne man ikke godt forestille sig, at en meget, meget stor del af den handel ville være foregået på gågaderne i Vejle og i Silkeborg, som turisterne, der kommer til Midtjylland, måske også besøger, og at det dermed kommer til at gå ud over eksisterende handelsmiljøer? Kunne hr. Jørn Dohrmann ikke have set en fordel ved, at vi havde ladet Detailforum belyse de her dele, inden man traf en beslutning på et for løst og for ringe grundlag?

Kl. 10:34

Formanden :

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 10:35

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen man kan jo begynde at diskutere, hvad der kom først, hønen eller ægget. For om den ene tror det ene eller den anden tror det andet, er jo en skønssag. Jeg må bare sige, at jeg henholder mig til, at de her turister jo så vil komme der i fremtiden; det tror jeg på. Politik er jo forskelligt, og derfor må jeg sige, at jeg, når vi ligesom skal finde løsningen, så ikke tror på, at de såkaldte eksperter altid har ret; tiden har i hvert fald vist, at noget, selv om man havde regnet sig frem til, at det ikke ville have en betydning, så alligevel har haft en betydning.

Derfor tror jeg, at min overbevisning er lige så god som alle mulige andres overbevisning, og det er jo derfor, vi er politikere, nemlig for at påvirke tingene. Det kan godt være, at der er nogen, der kun vil være gummistempel, men jeg er der for at påvirke tingene, og jeg tror på, at det, vi siger ja til her, også virker, og derfor vil jeg også gerne være med til at gennemføre det og netop give kommunen muligheden for, at den så kan etablere et outletcenter, hvis det er det, den ønsker.

Kl. 10:36

Formanden :

Tak til hr. Jørn Dohrmann. Så er det fru Trine Mach som ordfører for SF.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Trine Mach (SF):

Vi står lige nu i den mærkelige situation, at vi faktisk skal tage stilling til nogle ændringsforslag til et lovforslag, som ingen kender konsekvenserne af, hverken af ændringsforslagene eller af loven selv, og at heller ikke forslagsstillerne kender konsekvenserne af nogle af delene.

I vores øjne er forslaget til ændring af planloven fuldstændig uforberedt. Forarbejdet er utilstrækkeligt, og konsekvensvurderingerne er der stort set ikke, man kan faktisk godt kalde dem fraværende. Regeringen har overhovedet ikke ulejliget sig med at afdække helt afgørende spørgsmål, og når hr. Jørn Dohrmann for et øjeblik siden spurgte, om ikke oppositionen vil væksten, må jeg jo svare lige så polemisk, at naturligvis vil vi det, men hr. Jørn Dohrmann er jo ikke selv klar over, om de ændringsforslag, hans parti har stillet, rent faktisk vil skabe den vækst.

Lad mig give et eksempel fra den virkelige verden: For 6 år siden forsøgte regeringen sig med en lignende model, hvor man gav adgang til sommerhusbyggeri i kystnærhedszonen, og det har man net-

op måttet konstatere faktisk ikke har været nogen succes. Med hr. Eyvind Vesselbos egne ord blev det ikke til, hvad man havde håbet på. At tro og håbe er ganske enkelt ikke godt nok, når man skal lovgive med så store konsekvenser, som de her foreslåede ændringer vil have.

Det fremstår faktisk, som om det er selve ambitionen om at liberalisere og udvande planloven, som er målet. Så har man kigget ned over listen, som efterhånden er ret lang, med de samfundsmæssige problemer, som regeringen ikke har været i stand til at løse, og så har man grebet fat i en udfordring, som vi alle sammen ved der skal gøres noget ved og derfor virker symbolsk godt, nemlig udfordringerne i forbindelse med det, der i København kaldes Udkantsdanmark, eller problemerne med at sikre udvikling også for yderområderne i Danmark. Og vupti, så har vi en løsning, nemlig ambitionen om at udvande planloven og tilfredsstille en række særinteresser rundt omkring i landet og formentlig også her i Folketingssalen, og så kan yderområdeproblematikken bruges som påskud for at gennemføre nogle af de her politiske ambitioner, som i virkeligheden er en underminering af selve den planlov, som man påstår, man blot vil ændre til det bedre.

Kort sagt er der ikke givet svar på, hvad løsningen er af de problemer, man påstår, man gerne vil løse. Man skaber faktisk nye problemer med de foreslåede ændringer. De naturmæssige, de byplanlægningsmæssige, de kommercielle aspekter er ganske enkelt ikke ordentligt belyst, og selv om ministeren foregiver over for Det Konservative Folkeparti, at man gerne vil varetage landskabshensynet, må man sige, at også her er det ganske mangelfuldt. Det har ikke gjort indtryk, at relevante aktører har givet kritiske høringssvar, og at oppositionen har stillet en lang række spørgsmål, for alligevel står vi stadig væk der, hvor vi stod, da vi startede, nemlig uden at være klogere på, om det her rent faktisk vil virke efter hensigten. Som min kollega, hr. Flemming Møller Mortensen, sagde i sin ordførertale, har Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti i sidste øjeblik, inden vi skulle afgive betænkning i udvalget, valgt at indgive nogle ændringsforslag – det er altså dem, der skal stemmes om – og vi fik ikke som mindretal chancen for at stille spørgsmål i den forbindelse. Vi bad om, at man udsatte betækningsafgivelsen i sølle 2 dage, og den udsættelse fik vi ikke.

Det er simpelt hen ikke ordentligt folketingsarbejde, og jeg håber, at det vil blive bedre. Vi havde faktisk håbet på, at det samråd, vi nu skal op og have med ministeren om de pågældende ændringsforslag, kunne have forløbet, før vi skulle stemme om dem.

Kl. 10:39

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger, og den første er fra hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 10:39

Jørn Dohrmann (DF):

Når SF nu stiller sig op og siger, at sommerhusene ikke har givet vækst, vil jeg gerne se dokumentation for det – ud over det, der står i aviser. Jeg tror, at enhver ved, at når der er givet en byggetilladelse til et sommerhus, er der håndværkere, der kommer i arbejde; der er altså nogle, der får en lønindtægt af, at der bliver bygget noget. Det kan godt være, at ikke alle 8.000 sommerhuse er blevet bygget, og det er de ikke, for det er ikke alle lokalplaner, der er på plads, men så kan man så spørge sig selv om, om det er den enkelte lodsejer, det er galt med, at han ikke kan få sin lokalplan igennem, eller om det er byrådet. Og det kunne jo være et socialdemokratisk byrådsmedlem, som sidder og blokerer der, og det har vi jo set i nogle tilfælde.

Så vil jeg bare i forbindelse med den gamle lov, der ligger her, på planlægningsområdet spørge, om man er tilfreds i Socialistisk Folkeparti med, at alle de store butikker som f.eks. IKEA, hvis de vil have bygget noget, skulle ligge inde midt i byen, hvor man så ville få al

trafikken, og hvor parkeringsforholdene ikke er i orden. Er det virkelig det, man vil opnå med den gamle lov? Tak.

Kl. 10:40

Formanden :

Fru Trine Mach.

Kl. 10:40

Trine Mach (SF):

Jeg må jo svare hr. Jørn Dohrmann med nogle faktuelle oplysninger. Der blev udstykket grunde til 8.000 nye sommerhuse, langt hovedparten af de grunde er usolgte og ubebyggede. Dansk Byggeri konstaterer, at det her, på grund af at der er så mange, der er gået konkurs, kommer til at betyde, at der vil gå meget lang tid, før der kommer huse på de her grunde. Institutlederen for Center for Landdistriktsforskning på Syddansk Universitet siger, at det i hvert fald ikke er det her, der kommer til at redde landdistrikterne. Tomme grunde skaber ikke liv og giver højst kommunerne lidt ekstra ejendoms-skatte. Og hr. Eyvind Vesselbo, som sidder ved siden af hr. Jørn Dohrmann, har måttet erkende, at det ikke har haft den planlagte effekt. Jeg citerer: Det blev ikke, hvad vi havde håbet på.

Kl. 10:41

Formanden :

Hr. Jørn Dohrmann for en kort bemærkning.

Kl. 10:41

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen igen kan vi konstatere, at man ikke ønsker at svare på det, der jo er et centralt spørgsmål, nemlig om de store butikker skulle ligge midt i byen, hvor det er til gene for trafikanterne og man ikke kan komme af med sin trailer.

Til det med sommerhusene må vi bare spørge: Hvornår er de sidste sommerhusgrunde egentlig udstykket? I september 2010! Kan de nå at få en lokalplan på plads? Jeg spørger bare. Der er vist nogle, der ikke har for meget forstand på, jeg vil sige kommunalpolitik, for det tager altså tid, når en kommunalplan skal sendes i høring, og den slags ting skal på plads, inden man kan påbegynde arbejdet. Vi skriver nu foråret 2011, så det skal være nogle, der kan bygge hurtigt for at få alle de her ting på plads. Så det, jeg mener, er, at væksten kommer med de her sommerhusgrunde. Jeg kender til områder, hvor folk gerne står i kø for at købe de her nye sommerhusgrunde. Men det er klart, at man ikke får solgt 8.000 på en gang, og det var heller ikke meningen. Det her skal give vækst på sigt, vi skal heller ikke overophede markedet, og det tror jeg heller ikke SF er interesseret i.

Kl. 10:42

Formanden :

Fru Trine Mach.

Kl. 10:42

Trine Mach (SF):

Nej, vil jeg sige til hr. Jørn Dohrmann, vi synes naturligvis ikke, de der store IKEA-butikker skal ligge midt i byen og give problemer for lokaludviklingen. Det, som vi rigtig gerne vil, og som har været vores kritik hele vejen igennem på indholdssiden, ud over at der også er masser af kritik at rette mod processiden ved det her lovforslag, er, at kommunerne bliver frataget muligheden for selv at planlægge udviklingen lokalt. Det er simpelt hen i strid med ideen om, at kommunerne selv skal styre deres udvikling. Det, som regeringen og Dansk Folkeparti foreslår, er, at man skal tvinge kommunerne til at gennemføre noget, som kommunerne allerede har muligheden for at gøre, hvis man anser det for hensigtsmæssigt lokalt. Det er det, der er hele udgangspunktet. Og det lovforslag og de ændringsforslag, der ligger, er der ingen som helst dokumentation for vil virke i den

retning, som hr. Jørn Dohrmann eller Venstre og De Konservative påstår de vil, når de stiller sig op og foreslår, at den her planlov skal ændres i den pågældende retning.

Kl. 10:43

Formanden :

Så er det hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning til fru Trine Mach.

Kl. 10:43

Eyvind Vesselbo (V):

Nu fik vi jo ikke noget svar fra hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokraterne på, hvad man havde tænkt sig at gøre, når nu man ikke ønsker det her. Jeg spurgte flere gange: Hvad vil Socialdemokraterne gøre? Der kom ikke noget svar.

Nu står fru Trine Mach her og siger også en masse ting om, at man ikke er enig, og så er det lige, jeg spørger: Hvad er det for nogen ændringsforslag, SF har stillet til det her lovforslag? Er det ændringsforslag, hvor man gerne vil have lavet noget om på det her? Hvad er det for et ændringsforslag, som viser den politiske interesse for det her fra SF's side? For SF står jo i samme situation som Socialdemokratiet, nemlig at man bare siger, at man ikke er enig i det her, men vi ved ikke, hvad SF vil.

Kl. 10:44

Formanden :

Fru Trine Mach.

Kl. 10:44

Trine Mach (SF):

Realiteten er jo, vil jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo, at vi kunne have stillet 25 ændringsforslag. Vi kunne have stillet 50 ændringsforslag, og de var alligevel blevet stemt ned, fordi flertallet er givet på forhånd – det er realiteten. Jeg kan godt bekræfte, at hvis vi vinder magten efter næste folketingsvalg, ruller vi de ændringer tilbage, som regeringen formentlig får igennem i den afstemning, der kommer til at foregå senere på foråret.

Så spørger hr. Eyvind Vesselbo også, hvad vi gerne vil gøre for yderområderne i Danmark. Vi vil gerne skabe vækst, vi vil gerne sikre uddannelse, og vi vil gerne sikre en bedre aktivering. Lad mig blot give tre eksempler på, hvad det er, vi fra Socialistisk Folkepartis side gerne vil gøre:

Vi vil gerne give støtte til de små og mellemstore virksomheder, som har svært ved at få støtte givet deres postnummer; det skal være med til at skabe vækst.

Vi vil gerne ændre taxameterordningerne, så uddannelsespladserne kan overleve, også i udkantsområderne, og så man faktisk kan få en ungdomsuddannelse i yderområderne af Danmark.

Derudover vil vi gerne gøre efteruddannelse mere fleksibel, også i yderområderne, sådan at når store virksomheder lukker, sker der faktisk noget for alle de mange mennesker, som bliver arbejdsløse, og der sker også noget på aktiveringsfronten.

Det er tre af de ting, vi gerne vil, helt konkret, og der er langt større chance for, at det faktisk giver den ønskede vækst i udkantsområderne, end at det forslag, som hr. Eyvind Vesselbo selv er med til at støtte, gør det.

Kl. 10:45

Formanden :

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 10:45

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil sige til fru Trine Mach, at nu fik vi selvfølgelig nogle ideer til noget vækst, men det havde bare ikke ret meget med planloven at

gøre. Og sådan er det jo, nemlig at når man stiller nogle konkrete spørgsmål, så får man et svar på noget helt andet, fordi der netop ikke er nogen konkrete indfaldsvinkler til det her fra SF's side.

Jeg kan så forstå, at man i SF – i Socialistisk Folkeparti – har den opfattelse, at hvis man ikke får vedtaget nogen ændringsforslag, er der ingen grund til at stille nogen ændringsforslag. Det kan vi jo så regne med bliver proceduren fremover, og så tror jeg, det vil gå lidt hurtigere her i Folketingssalen i fremtiden.

Så nævner fru Trine Mach, at jeg sagde, at de her 8.000 sommerhuse ikke er blevet bygget, og at det ikke gik så godt, som vi havde ønsket med hensyn til det. Nej, vi ønskede jo, at de her sommerhuse skulle bygges, og så vil fru Trine Mach måske have, at jeg skal lyve og sige: Jamen det er så helt fint; vi synes, det er helt fint, de ikke er blevet bygget. Selvfølgelig beskriver jeg virkeligheden, og jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad fru Trine Mach mener jeg skulle have sagt i stedet for.

Kl. 10:47

Formanden :

Fru Trine Mach.

Kl. 10:47

Trine Mach (SF):

Jeg vil gerne bekræfte over for hr. Eyvind Vesselbo, at jeg værdsætter hr. Eyvind Vesselbos ærlighed, og det var den, som jeg ville ønske også gjorde sig gældende i diskussionen af ændringer af planloven, altså det her med at tro og håbe, at man erkendte, at man blot troede og håbede, at tingene ville give forandringer i den retning, man påstod. Så jeg værdsætter hr. Eyvind Vesselbos ærlighed, og jeg er glad for, at hr. Eyvind Vesselbo gav udtryk for præcis det, som var konsekvensen af det forslag, man havde stillet, nemlig at det ikke lykkedes at skabe den vækst, som man havde givet udtryk for at man ville have.

Når jeg tidligere nævnte tre konkrete forslag til, hvordan man gerne vil skabe vækst, var det, fordi debatten om det her jo bl.a. handler om, hvordan det er, man skaber udvikling i yderområderne af Danmark. Når det kommer til planloven, gav jeg et rimelig klart svar: Hvis vi vinder regeringsmagten efter næste valg, ruller vi de foreslåede ændringer tilbage. Detailhandelen ønsker vi ligger i Detailhandelsforum, i stedet for at det bliver blandet ind i den foreslåede ændring af planloven.

Lad mig så sige til allersidst: Det handler ikke om ikke at ville stille ændringsforslag, men skulle vi have stillet ændringsforslag til det her lovforslag om planloven, skulle vi have stillet ændringsforslag til præcis de ting, som regeringen med Dansk Folkeparti allerede har skabt et flertal for, og som er hele formålet med det pågældende lovforslag.

Kl. 10:48

Formanden :

Tak. Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Miljøministeren, fru Karen Ellemann Jensen, har efter vores opfattelse stået i spidsen for meget lovgivning af ringe kvalitet i det her Folketing og har også indimellem i nogle af de lovgivninger lagt navn til nogle processer, som efter vores opfattelse er helt uhørt ringe.

L 128 er endnu et eksempel på, at man lader hånt om en normal tilgang til lovgivningsprocessen, i og med at man f.eks. ikke giver tid til, at vi kan afholde samråd om ændringsforslag og den slags ting, inden vi skal stemme om dem. Det er helt uhørt, at det accepteres i Folketinget, at det foregår på den måde. Derfor er det her endnu

et eksempel på, at man processuelt i forhold til lovgivningen opfører sig på en måde, som er nonchalant og udtryk for en magtfuldkommenhed, der består i, at man godt ved, at man blot kan trykke på knapperne. Men det gør det ikke kønnere, og det er altså endnu en gang tilfældet med L 128, at vi oplever en sådan tilgang.

Med hensyn til det indholdsmæssige i L 128 er det jo sådan, at uanset hvordan man i V, K og O vender og drejer det, er det af stort set hele den omgivende verden, af alle dem, der har ud fra forskellige indgangsvinkler, hvad enten det er handlen eller er lokale myndigheder, eller hvad det er, der har afgivet høringssvar, påpeget, at de ændringer, man indholdsmæssigt lægger op til, indebærer en meget betydelig risiko for, at man opnår det modsatte af det, der er hensigten. Der må jeg sige, at jeg synes, det er meget underligt, at man overhovedet ikke fra det magtfuldkomne flertals side har lyst til at lytte til de mennesker, der siger, at det her altså kan risikere at få den totalt modsatte virkning af det, man ønsker, og at der i hvert fald slet ikke er nogen sikkerhed for, at det får den ønskede virkning.

Hvis vi tager detailhandelen, er det jo sagt mange gange, og det lå også tidligt i forhandlingerne, at den del skulle vurderes af Detailhandelsforum, således at de derfra forhåbentlig i enighed kunne komme med nogle anbefalinger til, hvordan man fremadrettet kan indrette detailhandelen, hvis der skal laves ændringer. Det er jo ikke sådan, at vi ikke i dag har et eksisterende grundlag, men hvis der skal laves ændringer, kunne de eventuelt fremadrettet komme med nogle fælles forslag.

Det har man ikke villet. Der var på et tidspunkt et par andre små partier, Kristendemokraterne og andre, som mente, at det var meget vigtigt, at det blev vurderet af det forum. De er åbenbart siden hen blevet indrulleret i flertallet, hvilket nu betyder, at man lægger op til ændringer, som man altså laver ud i den blå luft. Det er vel derfor, at vi har oplevet, at vi også fik trukket spørgsmålet om sommerhuslovgivningen ind i debatten, for det var jo også en lovgivning, som netop baserede sig på, at de samme ordførere, som sidder her i dag, sagde, at de håbede på, at det kom til at virke sådan og sådan. Vi kan så i dag konstatere, at det gjorde det ikke. Det oplever vi her en gang til med hensyn til den indholdsmæssige del af detailhandelen.

Så er der selve ændringerne i planloven, som giver anledning til, at man nu pålægger kommunalbestyrelserne at træffe bestemte afgørelser. Her har det jo været næsten pudselt at høre Dansk Folkepartis ordfører bare i dag modsige sig selv inden for meget kort tid. Ordføreren sagde først, da han var heroppe for at stille et spørgsmål til hr. Flemming Møller Mortensen, at han havde tillid til kommunalbestyrelserne. Dernæst sagde ordføreren, da han var oppe og havde sit ordførerindlæg, at det her blev dejligt for folk, for nu behøvede de ikke længere at diskutere så meget med deres kommunalbestyrelse. Det betyder jo det modsatte, for det betyder, at folk bare skal have lov til at gøre, hvad de vil, selv om det er i modstrid med det, der er kommunalbestyrelsens ønske.

The bottomline, bundlinjen, er jo, at man her siger til kommunerne, at man ved bedre. Uanset de skøn, kommunalbestyrelserne foretager i en række tilfælde, hvad enten det drejer sig om udnyttelse af ejendomme i det åbne land eller det drejer sig om udstykning af byggegrunde i landsbyer, ved man bedre, hvad der skal gøres, end kommunalbestyrelserne gør. Det er det her udtryk for. Magtfuldkommenheden kommer altså endnu en gang til udtryk på mest ubehagelige vis. Det er ikke rart.

Det sidste indholdsmæssige element, som jeg synes er meget problematisk, er, at hvis ændringerne i planloven bliver udnyttet til deres yderste, så risikerer vi altså også, at vores kystlandskaber bliver svækket. Jeg tror, at de allerfleste ved, at hvis vi vil have turister til at besøge vores kyster, hvis vi vil have turister til at leje vores sommerhuse og bo på vores sommerhoteller, og hvis vi vil have turister til vores land, som også tager ind til byerne og handler i gaderne og mange andre steder, kræver det, at der er nogle attraktioner i Dan-

mark, der er meget store, og at der er nogle attraktioner, det er værd at komme efter. En af de allervigtigste attraktioner overhovedet er vores uberørte landskaber og kyster og de kvaliteter, der er ved dem, som adskiller sig fra, hvad der kan opleves i resten af Europa. Også det hælder man ned ad brættet, ved at den indholdsmæssige del af det kan svækkes. Det kan være en yderligere ubehagelig konsekvens af de ændringer, man her lægger op til.

Det er ikke særlig godt. Det er både processuelt og indholdsmæssigt pinligt.

Kl. 10:53

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 10:53

Jørn Dohrmann (DF):

Man kan næsten betragte det som et lille surt opstød fra De Radikale. Men der kan også sidde nogle og tænke lidt over, hvorfor der så ikke var nogle ændringsforslag fra De Radikale. Hvorfor var der ingen ændringsforslag fra Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne, når man er så sure over, at der er lavet nogle ting om med den her ændring af planlægningen?

Den gamle planlov fungerede jo ikke. Eller synes De Radikale, at den var udmærket, at den før i tiden gav den vækst, som man havde ønsket? Eller er det bare sådan, at De Radikale synes, at det her med syltekrukker – detailhandelsfora og den slags ting – er noget, man bare skal proppe alting ned i, så der ingenting sker? Er det det, der giver vækst? Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Så må man også spørge De Radikale: Er det da ikke rigtigt, at vi skal have et samråd i dag? Vi har altså godt nok andenbehandlingen nu, men vi har også tredjebehandlingen senere, så hvis man virkelig vil have noget nyt frem, jamen så er vi stadig i gang med en proces i Folketinget angående det her forslag. Den er jo ikke afsluttet på nuværende tidspunkt, er det ikke rigtigt? Tak.

Kl. 10:55

Formanden :

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 10:55

Johs. Poulsen (RV):

Det virker, som om Dansk Folkepartis ordfører er fuldstændig blind og døv over for, hvad der bliver sagt, både herfra og udefra. Det, der bliver sagt om processen, er jo, at der er samråd i dag om de ændringsforslag, som vi nu skal stemme om. Man tager altså debatten om ændringsforslagene på samrådet, efter at vi skal stemme om dem.

Det er jo processuelt helt uhørt, og det kan vist kun være i Dansk Folkeparti, man synes, at det er helt i orden, når bare man selv er på den rigtige side og er nogle af dem, der stemmer ja. Det er altså ubehageligt, vil jeg sige til hr. Jørn Dohrmann, uanset hvordan man vender og drejer det.

Så spørger man igen, som man har spurgt andre ordførere: Hvorfor har man ikke stillet ændringsforslag? Er det nu blevet et udtryk for, hvordan man forholder sig til en lovgivning? Vi stemmer rødt, når der er tredjebehandling af det her forslag. Det betyder, at vi er imod den her lovgivning. Vi mener, at den er inderlig overflødig.

Vi har en planlov, som langt hen ad vejen fungerer godt i dag. Det kan godt være, at der en gang imellem skal laves nogle justeringer på nogle af de områder dér. På detailhandelsiden har vi jo netop lagt op til at sige: Lad os inddrage de forskellige parter på området, og lad dem komme frem med, om der er behov for ændringer, som det ligger i dag.

Men jeg vil gerne sige til hr. Jørn Dohrmann, som jo er inderligt imod planloven i det hele taget, at planloven er noget af det, der har

sikret, at vi har en adskillelse mellem land og by i Danmark, er noget af det, der har sikret, at vi har værdifulde landskaber, er noget af det, der har sikret, at man bl.a. som turist har noget at komme efter i Danmark.

Kl. 10:56

Formanden :

Hr. Jørn Dohrmann, en kort bemærkning.

Kl. 10:56

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor hr. Johs. Poulsen har det der med, at jeg er imod planloven, fra. Jeg er ikke imod planloven, jeg er bare imod, at der skal være så stramme rammer, at kommunalbestyrelserne ikke kan være med til at bestemme, hvad der skal ske.

Derfor forstår jeg heller ikke, hvorfor det er, at De Radikale sammen med Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne bare har ligget i hængeskøjlen siden sidste efterår. De har selvfølgelig set, at det her har været sendt i høring. Det har vi behandlet ved første behandling her i Folketingssalen. Alligevel har man ligesom ikke sørget for at kalde ministeren i samråd og den slags ting.

Altså, hvorfor er det først lige før påske, man vågner op og siger: Nu vil vi gerne prøve at forhale processen endnu mere. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor man gør det i stedet for at give det en seriøs behandling, som vi andre har gjort hele tiden. Vi har været i dialog med ministeren for at prøve at påvirke processen, og det har da virket, synes jeg.

Kl. 10:57

Formanden :

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 10:57

Johs. Poulsen (RV):

Jeg er ked af at måtte sige til hr. Jørn Dohrmann, at stort set alt, hvad han står og siger heroppe fra talerstolen, er notorisk forkert. Der har været en meget lang proces, der har været forhandlinger, der har været mange åbninger fra de forskellige partiers side, i forbindelse med om man kunne finde en måde at gribe det her an på, således at det kunne landes mere hensigtsmæssigt.

Det har ikke kunnet lade sig gøre, fordi et flertal meget tidligt lagde sig fast på, at man overhovedet ikke ville gøre noget som helst. Miljøministeren mødte op med et ultimatum til forhandlingerne og sagde, at der ikke kunne laves om på noget som helst i forbindelse med en række ting, og ville man det, kunne man bare gå.

Det har været processen omkring det. Det, hr. Jørn Dohrmann nu beder om at man skulle have kaldt til samråd om for lang tid siden, er altså de ændringsforslag, som kom, få timer før man afgav betænkningen. Det er jo altså simpelt hen uladsiggørligt. Så alt, hvad hr. Jørn Dohrmann har sagt her i sidste runde, har jo reelt været forkert.

Så er der så spørgsmålet om planloven tilbage. Det, jeg forstår, er jo, at Dansk Folkeparti alle steder, hvor man kan komme til det, vil svække planloven. Når ordføreren står her i dag og siger, at det, man lægger op til, er, at kommunalbestyrelserne skal have mere at sige, er det jo fuldstændig modsat det, der står i lovgivningen. Det, der står i lovforslaget at der lægges op til nu, er, at man pålægger kommunalbestyrelserne at have en bestemt holdning, man *fratager* dem altså indflydelse.

Kl. 10:58

Formanden :

Så er det hr. Eyvind Vesselbo med en kort bemærkning til hr. Johs. Poulsen.

Kl. 10:59

Eyvind Vesselbo (V):

Man må jo sige, at den ene sure og mopsede ordfører efter den anden fra oppositionen har været heroppe på talerstolen og drøfte den her sag, og man må sige, at det er blevet værre og værre. Vedrørende den sidste, der har været heroppe, hr. Johs. Poulsen, må man sige, at det overskrider alle grænser for, hvor sur og mopset man kan være over en sag, og det dækker åbenbart over, at man i oppositionen har sovet i timen og ikke på noget tidspunkt er kommet frem med et konkret forslag til at ændre det her. Så vågner man pludselig op under det sidste møde i Miljø- og Planlægningsudvalget og siger: Hov, vi vil gerne drøfte det her lidt mere, og vi har i øvrigt også nogle ting, vi vil spørge om. Sådan kan man jo blive ved hele tiden, men der har jo altså været mindst 4 måneder til at komme med ændringsforslag, til at komme med indspark, men der er ikke kommet et eneste indspark. Det kan jo dokumenteres, for der er jo ingen ændringsforslag her. Jeg vil så godt stille hr. Johs. Poulsen et spørgsmål: Hvorfor har Det Radikale Venstre ikke gjort det? Man står her og er meget indigneret over det her forslag, men hvorfor er der så ikke kommet et ændringsforslag, som vi kunne tage stilling til?

Kl. 11:00

Formanden :

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 11:00

Johs. Poulsen (RV):

Jamen det er sådan set ret simpelt at svare på. Vores bedste alternativ til det lovforslag, der ligger her, er at fjerne det fuldstændigt, for det er den eneste ordentlige konsekvens i forhold til det, der er lagt frem, fordi det både i sit indhold og for den sags skyld også i den måde, det har været grebet an på, ikke har været i orden.

Nu har jeg jo kendt hr. Vesselbo i rigtig mange år efterhånden herinde i Folketinget, og jeg har jo lagt mærke til, at hver gang argumenterne bliver rigtig svage, begynder man at sige om modstanderne, at de er sure, de er tvære, og at de er dit og dat, og at det nok også er, fordi de har en dårlig karakter og er nogle dårlige mennesker og i det hele taget er tvære, når de står op om morgenen og den slags ting. Det gøres til sådan en lille personlig ting. Det er jo også meget nemmere at diskutere, end det er at diskutere proces og indhold. Så jeg forstår godt afledningsmanøvren fra hr. Vesselbos side, den laver han jo gang på gang på gang, og vi, der kender ham godt, ved, at han vil blive ved med det også i fremtiden, hvis han bliver ved med at sidde i det her Folketing.

Kl. 11:01

Formanden :

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 11:01

Eyvind Vesselbo (V):

Nu vil jeg give hr. Johs. Poulsen ret i, at jeg egentlig ikke havde behøvet at sige det, jeg sagde, om at være sur og mopset, for det kan enhver jo se og høre; alle dem, der følger med i den her debat, kan jo se de triste ansigtsudtryk fra oppositionens side. Og der er det bare, jeg siger, at det jo åbenbart dækker over den dårlige samvittighed over, at man ikke er kommet med noget selv. Og grunden til, at jeg spørger om de her ændringsforslag, er selvfølgelig ikke bare, fordi vi gerne vil have nogle ændringsforslag, men det er, fordi vi egentlig ikke ved, hvad oppositionen gerne vil andet end at kritisere, og derfor spørger jeg hr. Flemming Møller Mortensen og fru Trine Mach og hr. Johs. Poulsen – og jeg har spurgt alle ordførerne her: Hvad vil man på det her område? Der er ikke kommet et eneste konkret svar, andet end at man er utilfreds med det her og vil rulle det tilbage, og i

øvrigt vil man have vækst, men ikke noget om hvordan. Jeg synes, det er ret pinligt at overvære den her debat. Og så kan hr. Johs. Poulsen godt være lidt morsom, for det synes jeg bare vi mangler, og jeg synes, det var et fint og morsomt indslag, hr. Johs. Poulsen havde.

Kl. 11:02

Formanden :

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 11:02

Johs. Poulsen (RV):

Nu lykkedes det så Venstres ordfører i sin bedømmelse inden for meget kort tid både at være sur og at være morsom, og det er da altid en god blanding. Hvis man kender sødsur sovs, kan man sige, at der også er noget godt i det. Men det er jo rigtigt nok, at det da godt kan være, jeg ikke kan frasige mig en vis tristhed – det tror jeg måske i virkeligheden er rigtigt. Men det rammer mig altså, når jeg oplever, at det at have magten i sig selv bare betyder, at man så også tror, at man har retten. Det er det, jeg oplever i den her sag, og det synes jeg altså er trist.

Kl. 11:03

Formanden :

Tak. Så er det miljøministeren.

Kl. 11:03

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg vil da starte med ganske optimistisk at sige tak for en god debat, også nu her under andenbehandlingen. Vi havde en meget spændende debat under førstebehandlingen, vi har haft et spændende forhandlingsforløb, op til at det her forslag så endelig kom i høring og hele den proces, der ligger i det. Og hvad er det så, der ligger i det her lovforslag? Det er jo et lovforslag, der handler om at skabe nye muligheder i planloven – planloven, som regulerer, hvordan der planlægges for byggerier i Danmark. Jeg har hørt en opposition nu her i dag, der har fået det til at lyde, som om det her bare er noget, vi har trukket op af en hat, noget, vi bare har fundet på i en eller anden sen time ved et ministerskrivebord, for nu måtte vi hellere finde på et eller andet sjovt. Det er jo altså ikke sandheden. Vi har jo netop været i dialog med de kommuner, der dagligt bruger planloven som deres redskab til at skabe vækst og skabe udvikling i deres lokalsamfund, og det er netop på baggrund af kommunernes input til os, at vi har lavet det her udspil, lavet det her lovforslag og haft de her handlinger.

Fra socialdemokratisk side hører jeg budskabet om, at vi skal få det til at gå væk, og at vi ikke kan tvinge kommunerne til noget her. Der er det, jeg er noget forundret over hele det her billede af tvang over for kommunerne, for vi skaber muligheder nu, vi skaber muligheder for kommunerne. Der, hvor der i nogles øjne vil være tale om tvang, er på to områder, hvor vi diskuterer en meget, meget restriktiv praksis, der finder sted i dag. Jeg har et eksempel: En erhvervsdrivende har startet et lille røgeri i en nedlagt landbrugsejendom, og det her røgeri går rigtig godt, og vedkommende står så i den situation, at vedkommende gerne vil udvide med en ny røgovn og dermed bruge et lokale ved siden af eller udvide sit areal, men får at vide, at sådan som planloven skal fortolkes i dag, er det ikke muligt, for så skal man flytte ind i kommunens erhvervsområde. Det har udviklet sig på en måde, som altså gør, at de erhvervsdrivende, der står med et vækstpotentiale, altså lige pludselig skal pålægges en flytning. Derfor siger vi, at kommunen i udgangspunktet, medmindre der er tale om skade på naturen, på miljøet osv., altså skal give tilladelsen. Men selvfølgelig er der stadig væk de afvejninger, som handler om naturhensyn, som handler om miljøbeskyttelse.

Den anden del er i forhold til udviklingen af landsbyerne og mulighederne for at bygge nyt, hvor der altså også er skabt en meget,

meget restriktiv praksis, og det er derfor, vi går ind og siger: I udgangspunktet skal man, medmindre der er hensyn til natur og miljø, der taler afgørende imod det. Så det her med at skabe de muligheder har jeg meget, meget vanskeligt ved at se er en dårlig medicin. I hvert fald er det budskab, jeg får fra Socialistisk Folkeparti, at det er en meget, meget dårlig medicin, og hvordan man overhovedet kan lave en lovgivning, man tror vil have en effekt. Jamen nu indebærer planloven jo altså ikke, at man på den måde siger, at her skal huset ligge, og at det skal bygges i morgen. Det ser vi jo netop meget, meget tydeligt med hele diskussionen om udlægning af sommerhusområder. Jeg ser det absolut ikke som noget negativt, at der ikke er poppet 8.000 sommerhuse op på dag et. Jeg ser det til gengæld som noget positivt, at mulighederne er skabt for, at de kan bygges.

Så kommer Det Radikale Venstre så på talerstolen her med en sønderlemmende kritik af ministeren, som jeg selvfølgelig må reagere på, for det hører jo ingen steder hjemme at beskyldte ministeren for ikke at ville møde op til samråd. Jeg er blevet indkaldt til samråd, og jeg møder op til samråd; der er samråd i dag, og det møder jeg op til. Så det synes jeg måske er en kende mærkværdigt. Samtidig skaber Det Radikale Venstre også et billede af, at blå blok nu vil til at bygge store bygninger på vores strande, altså på vores kyster i Danmark. Jeg synes måske, det er på sin plads lige at få præciseret, hvad det er, vi taler om i planlægningsbegreber. Vi har noget, der hedder strandbeskyttelseslinjen, og det er altså fra vandkanten og 300 m ind i landet. Det er helligt område, og der bliver ikke bygget, der bliver ikke givet nogen tilladelser til noget. Det har intet med den her planlovsændring at gøre.

Det, der skabes muligheder for på baggrund af konkrete input fra de kommuner, som har kyststrækninger og det, der hedder kystnærhedszone, er, at vi bevæger os 300 m ind i landet, og det er den planlægning, der foregår 300 m inde i landet, som vi skaber større muligheder for. Det synes jeg er fornuftigt. Jeg synes, det giver god mening, at vi skaber muligheder for vækst rundtomkring i hele Danmark, og det er det, der er baggrunden for, at jeg med tilfredshed konstaterer, at alle de her forslag, der ligger i ændringen af planloven, er noget, der tegner sig et flertal for, om end det ikke er et bredt flertal.

Kl. 11:08

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger, og det er først hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 11:08

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil gerne sige til miljøministeren, at jeg nu næsten godt kan se det her blive rykket op af hatten. Altså, jeg oplever næsten, at det er det, der er sket, for jeg må sige, at man jo her vil lave ændringer af planloven på baggrund af en interviewrunde til 16 kommuner, en interviewrunde, som ikke bygger på dyb faglighed, ikke på dyb ekspertise. Og Kommunernes Landsforening siger i deres høringssvar, at Kommunernes Landsforening samlet set ikke kan se, at den barriere eksisterer, som regeringen har beskrevet, altså en barriere i planloven for, at man kan lave en gunstig udvikling til gavn for yderområderne i Danmark.

Jeg vil gerne høre ministerens holdning til så skarp en melding fra Kommunernes Landsforening, og om det understreger realiteten i, at det er noget, der er blevet hevet op af hatten, eller om det er noget, der bygger på en dyb faglighed. Jeg har det indtryk, ... Min taletid er overskredet.

Kl. 11:09

Formanden :

Ja, ellers havde formanden ikke rejst sig op. Miljøministeren.

Kl. 11:09

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg mener jo på ingen måde, at man kan tale om, at noget bare er blevet hevet op af en hat, når man har ført en dialog med de kommuner, det handler om. Vi taler om de 16 kommuner, som jo netop får de her muligheder i deres kystnærhedszone, altså 300 m ind i landet. Det synes jeg er faglighed, det synes jeg er fornuft, altså at vi har dialogen med kommunerne. Og mon ikke man skulle tænke lidt over, i hvilken egenskab KL skal give et høringssvar; KL skal give et høringssvar som landsforening for kommunerne, altså for samtlige 98 kommuner i Danmark, og det, at vi nu skaber den her differentierede planlægning, er jo ikke noget, samtlige 98 kommuner klapper over. Jeg tror i virkeligheden gerne, at samtlige 98 kommuner ville have de her muligheder, men der er det altså, vi går specifikt ind i yderområderne i de 29 kommuner, vi har defineret.

Men at begynde at kalde det noget, man bare hiver op af en høj hat, og at man i øvrigt meget hellere så, at det hele lå i en lang udvalgsdiskussion, synes jeg ganske enkelt er en noget pudsigt kritik i forhold til at være i tæt dialog med kommunerne om ændringerne.

Kl. 11:10

Formanden :

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 11:10

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er i hvert fald helt klart for mig med den kommunalpolitiske erfaring, jeg har, at kommunerne ikke bryder sig ret meget om »skal«-lovgivning, men at de rigtig gerne vil have lov til at tage hensyn til de lokale forhold, og det bliver de støttet i med det her forslag.

Det, jeg ser som processen i det her, er, at statsministeren sammen med sin regering har skrevet i regeringsgrundlaget, hvad det er, man agter at gøre for Udkantsdanmark, og der er man nok desværre kommet til at skrive det alt for detaljeret, og det betyder, at man ikke rigtig kan løbe fra det.

Jeg må spørge ministeren: Ville ministeren ikke have ønsket, at en ændring af planloven hvilede på et bredt flertal? Hvordan reagerer ministeren, når ministeren hører fra en samlet opposition, at kommer vi i regering, ønsker vi at ændre de ting, som regeringen nu fremlægger som forslag til ændringer af planloven vedrørende landzone og kystnærhedszone? Ville det ikke være rigtigt for den danske udvikling nær på eller fjernt fra København, at det var noget, der kunne leve i lang tid og ikke stod over for en ændring? Og kunne det ikke også få ministeren til at tænke over, om ministeren har understøttet processen for et eventuelt bredt flertal på den rigtige måde eller på den forkerte måde?

Kl. 11:12

Formanden :

Miljøministeren.

Kl. 11:12

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg gentager lige spørgsmålet ganske kort. Spørgsmålet lød: Synes miljøministeren ikke, det ville være skønt, hvis der var et flertal for planloven, altså et stort bredt flertal? Jo, det ville da være skønt. Og det undrer mig også såre, at oppositionen ikke agter at stemme for de her ændringer, for vi taler om nogle ændringer, som er efterspurgt i kommunerne, vi taler om nogle muligheder, der skabes for netop at skabe vækst i Danmark i fuld respekt for både miljøbeskyttelsen og naturbeskyttelsen.

Kl. 11:12

Kl. 11:15

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen.

Jeg vil lige sige, at der pågår forhandlinger fra Folketingets talerstol, og det er muligt for alle at få ordet, men det bliver fra talerstolen efter anmodning.

Hr. Johs. Poulsen, værsgo.

Kl. 11:13

Johs. Poulsen (RV):

Det er nyt for mig, når miljøministeren nu her ved andenbehandlingen siger, at de 16 kommuner, man har konsulteret, er 16 kystkommuner. Jeg mener, at det i materialet er opgivet, at det er 16 kommuner forskellige steder i landet, og det er jo noget helt andet. Så derfor er det i virkeligheden ikke det, det er relateret til, selv om ministeren bygger sit svar op om interviewkommunerne. Det var sådan set bare en oplysning.

Det underer mig også meget, når man står med en miljøminister, der her på talerstolen ved andenbehandlingen kan sige, at det her er ændringer, der er efterspurgt af kommunerne. Der ligger et hørings-svar fra Kommunernes Landsforening, der repræsenterer samtlige 98 kommuner, som siger nøjagtig det modsatte. Hvordan kan en miljøminister så stille sig op og sige, at det her er efterspurgt fra kommunernes side?

Hvis vi så endelig skal tage præmissen med de 16 kommuner, så kan det konstateres, at det er helt tilfældigt, hvem der er blevet spurgt og inddraget. Der er ikke nogen saglig baggrund for at sige, at den enkelte kommunalbestyrelse rent faktisk mener sådan, for nogle steder er det embedsmænd, der har svaret, andre steder er det borgmestre, og de allerfleste steder har det aldrig nogen sinde været behandlet i kommunalbestyrelsen, så man ved rent faktisk ikke, hvad kommunalbestyrelsen mener om de sager. Så det der med, at det er efterspurgt af kommunerne, er helt hen i vejret.

Til sidst kommer det, der er mit spørgsmål til ministeren: Mener ministeren ikke, at værdifulde kystlandskaber går længere ind end 300 m fra kysten i Danmark? Hvis hun virkelig ikke mener det, er jeg noget forundret over det.

Kl. 11:14

Formanden :

Miljøministeren.

Kl. 11:14

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg må minde om, at når vi netop skaber nye muligheder i planloven, så skaber og udbygger vi dermed også den differentierede planlov, som handler om, at selv om Danmark er et lille land, er der stadig væk forskelle i landet, hvilket betyder, at det giver god mening at skabe forskellige muligheder, alt afhængig af hvilken type kommune der er tale om – om den ligger i et tyndtbefolket område, om der er kystzone osv. Det synes jeg giver rigtig, rigtig god mening, og det giver også rigtig, rigtig god mening at være i dialog med de kommuner, som er omfattet af de her kriterier.

Så må jeg selvfølgelig også minde om, at når Kommunernes Landsforening skal give et høringssvar, skal de selvfølgelig afgive det på baggrund af svar fra samtlige 98 kommuner. Det tror jeg har været en meget, meget vanskelig opgave for KL, men det ændrer altså ikke ved, at jeg også er i dialog med de enkelte kommuner, for hvem de her muligheder nu er blevet skabt. Og der er glæde over, at der bliver skabt muligheder i planloven.

Kl. 11:15

Formanden :

Hr. Johs. Poulsen for sidste korte bemærkning.

Johs. Poulsen (RV):

Der fik miljøministeren da – godt nok pakket meget ind – sagt, at det er rigtigt, at det ikke er efterspurgt af kommunerne, at Kommunernes Landsforening har sagt, at det modsatte er tilfældet.

Det andet spørgsmål, som jeg ikke fik et svar på, var: Mener miljøministeren – og jeg sætter streg under miljøministeren – i det her land ikke, at værdifulde kystlandskaber går længere ind end 300 m fra vores kyster på en lang række områder i Danmark? Mener miljøministeren virkelig ikke det?

Kl. 11:16

Formanden :

Miljøministeren.

Kl. 11:16

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg kan bekræfte, at når man kigger på vores kyster i Danmark, er det værdifulde områder. Det, jeg anfægtede i min tale, var, at hr. Johs. Poulsen får det til at lyde, som om at de muligheder, vi skaber, er muligheden for at bygge i strandbeskyttelseslinjen, altså fra 0 til 300 m, at man lige pludselig skulle stå i en situation, hvor der i Danmark skulle opføres store betonbyggerier nede i vandkanterne. Men nej, det kommer ikke til at ske. Vores strandbeskyttelseslinje er hel-

lig. I øvrigt er de muligheder, vi så skaber for udvikling i kystnærhedszonerne, altså når vi har bevæget os 300 m ind i landet, jo stadig muligheder, der skal vejes op i forhold til hensynet til både naturen og miljøet og dermed også de klitlandskaber, der alt andet lige visse steder i Danmark går længere ind end 300 m.

Selv om hr. Johs. Poulsen ihærdigt prøver at få skabt et billede af, at blå blok skulle være interesseret i at ødelægge klitrækker osv., kan jeg slå fast, at det er der ingen intentioner om.

Kl. 11:17

Formanden :

Tak til miljøministeren.

Er der flere, der ønsker at udtale sig – fra talerstolen? Jeg kan høre, at der er udpræget talelyst nede i salen. Jeg beder om, at der er ro i salen, så længe der pågår forhandlinger fra talerstolen.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 11:17

Afstemning**Formanden :**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3 og 6 af et mindretal (DF), tiltrådt af et mindretal (V og KF)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 2 (EL), imod stemte: 61 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 48 (S, SF og RV).

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1, 2, 4 og 10 stillet af det samme mindretal bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 7, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 8 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (S, SF og IA), og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 44 (S, SF og EL), imod stemte: 60 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 5 (RV).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 9 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (S, SF og IA), og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 45 (S, SF og EL), imod stemte: 59 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 5 (RV).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 11 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (S, SF og IA), og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 45 (S, SF og EL), imod stemte: 59 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 5 (RV).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 12 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (S, SF og IA), og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 45 (S, SF og EL), imod stemte: 59 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 5 (RV).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det var sidste punkt til forventet afstemning på dagsordenen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af dele af konventionen om kontrol og behandling af skibes ballastvand (ballastvandkonventionen) og fastsættelse af regler om vurdering af virkninger

på miljøet (VVM) m.v. for havbrug beliggende længere end 1 sømil fra kysten).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.03.2011. 1. behandling 17.03.2011. Betænkning 13.04.2011).

Kl. 11:21

Forhandling

Formanden :

Der er ingen, der har bedt om ordet, så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 11:21

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje. (Legemsindgreb, advokatvirksomhed).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 28.10.2010. Betænkning 07.04.2011).

Kl. 11:22

Forhandling

Formanden :

Der er ingen, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 11:22

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1-3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om ægtefælleskifte m.v.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 15.04.2011).

Kl. 11:22

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Fru Karen Jespersen som ordfører for Venstre. Der står hr. Kim Andersen på mine papirer, men velkommen til.

Kl. 11:23

(Ordfører)

Karen Jespersen (V):

Lovforslaget drejer sig om regler for skilsmisser i de tilfælde, hvor parterne ikke kan blive enige om at dele boet. Det er jo heldigvis sådan, at de fleste selv finder ud af at dele boet, når de bliver skilt eller separeret, men der er jo tilfælde, hvor man ikke kan blive enige og har brug for hjælp udefra.

De regler, man har i dag, stammer helt tilbage fra 1874 og er blevet justeret nogle enkelte gange, de er desuden ret uklare og meget begrænsede, så de har givet anledning til en del kritik gennem årene. Derfor er der blevet nedsat et udvalg, der har afgivet en betænkning, og lovforslaget her bygger på den betænkning. Det betyder, at der nu kommer klare regler på hele det her område, og det er bestemt en god idé, som Venstre kan støtte.

Der er også gennemgående ret positive høringssvar. Jeg vil lige pege på tre områder, hvor der sker en forbedring. Man kan sige for det første, at der kommer en mere klar ansvarsfordeling. Det bliver tydeligere, at skifteretten står for de grundlæggende beslutninger, mens den person, der hedder bobehandleren, tager sig af den løbende afvikling af det fælles bo, hvor det er påkrævet.

Det andet princip er, at det skal gå hurtigt. Der er så vidt muligt nogle klart afgrænsede tidsforløb, og der er et økonomisk incitament til parterne om ikke at trække sagen i langdrag.

Endelig er der for det tredje lagt op til mere smidige regler, dvs. at den offentlige bistand også kan gives til en del af boet, og ugifte og ægtepar med særeje får nu også samme muligheder. Så man kan sige, at det her alt i alt er en forbedring af regler for mennesker, der står i en vanskelig situation, og det kan Venstre støtte.

Kl. 11:25

Formanden :

Tak til fru Karen Jespersen. Så er det fru Lise von Seelen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Lise von Seelen (S):

Tak. Lovforslaget her bygger jo, som det også lige blev nævnt, på den betænkning, som Ægtefælleskifteudvalget er kommet med. Det er jo en meget, meget grundig gennemgang af det nuværende regelsæt. At der er brug for det, når det regelsæt, vi bruger i dag, bygger på en lovgivning helt tilbage fra 1874 med enkelte justeringer, er jo soleklart, når vi tænker på, hvordan måden, vi lever med hinanden på, har ændret sig i den periode.

Der er flere forbedringer i forslaget, som vi kan glæde os over i de tilfælde, hvor parterne ikke kan blive enige, og forslaget bygger jo også på, at det stadig væk er forventningen, at de fleste selvfølgelig, når de skal skilles eller separeres, opnår en enighed om det. Men i de tilfælde, hvor det desværre ikke sker, og man behøver hjælp udefra, synes vi, at der er klare forbedringer her. Vi opfatter det som

en klar fordel, at bodelingen kan ske, uden at der er så store udgifter for parterne, og at der er en klar opdeling i opgaver, og hvordan de fordeles imellem og bobehandleren og skifteretten.

Vi oplever også, at det er en god idé, at bobehandlerne er autoriserede og skal indgå i et samarbejde med skifteretten, men vi er meget optaget af, at valg af bobehandler er et valg, borgeren skal gøre sig, at borgeren er bekendt med, hvilke omkostninger der er forbundet med det allerede ved det første møde med bobehandler, og vi er noget optaget af at få afdækket, hvis parterne på det møde ikke er enige, om man som den borger, der står og skal have hjælp, så kan lave et nyt valg.

Høringssvarene er jo i virkeligheden meget positive. Der er enkelte områder, som bliver nævnt, som man skal fokusere på. Lovforslaget rummer jo den mulighed, at ministeren kan træffe beslutninger om, at bodeling skal ske i Danmark, hvis alene en af parterne er tilknyttet det danske. Der finder vi, at det er meget, meget vigtigt, at vi lever op til samarbejdet, som vi har både internationalt og europæisk, og at vi er i samklang med vores omverden.

Datatilsynet fortæller os, at når en af parterne forsøger at være passiv i processen og ikke vil indgive oplysninger, så kan skifteretten hente disse oplysninger, og der er det vigtigt, at man hele tiden har proportionalitetsprincippet inde, sådan at personfølsomme oplysninger ikke leveres på en måde, så det kommer til skade for retssikkerheden for den enkelte.

Så er der en ting, som undrer os, og det er, at man jo i bemærkningerne redegør for, at man forventer, at der vil være et stigende antal behandlinger både hos skifteretten og eventuelt byretten, og derfor forbavser det os meget, at man siger, at det her ingen omkostninger har, hvis man ikke vil acceptere, at fristerne forlænges for behandling, og da vi jo ser hele lovforslaget som et ønske om, at sagsbehandlingen også skal gå hurtigt, hvilket vi synes er rigtigt, fordi de problemer, der findes i de her områder, bestemt ikke vinder ved, at de trækkes i langdrag, så vi er lidt undrende over for, hvordan vi kan gennemføre det her, uden at det har nogle omkostninger overhovedet.

Så vi Socialdemokrater vil gerne støtte forslaget, men med baggrund i de sidste tre bemærkninger, som vi synes der er grund til at holde øje med, vil vi gerne have indført, at vi laver en opfølgingsbestemmelse efter 3 år for at se, om man rammer rigtigt, og om man faktisk får rammet de her ting præcist nok ind. Ellers synes vi, at der mange forbedringer i det, som vi gerne vil støtte.

Kl. 11:29

Formanden :

Tak til fru Lise von Seelen, og så er det hr. René Christensen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:29

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Til lovforslaget om det her med ægteskabsskifte må vi sige, at vi jo tit her i Folketinget bliver beskyldt for, at vi hele tiden laver lovgivningen om, at det er bureaukratisk, og at det er svært at følge med i. Her har vi så en lovgivning, der går tilbage til 1874, og sidst vi rigtig fik kigget på den, var i 1963. Nu står vi i 2011, og nu reviderer vi den endnu en gang. Så man kan sige, at her er der i hvert fald en lovgivning, som ikke hele tiden har været oppe og er blevet vendt.

Når vi læser lovforslaget igennem, må vi sige, som de tidligere ordførere også har sagt, at det er nogle positive ændringer, der kommer her, til glæde for de familier, hvor man jo desværre er kommet i den situation, at man skal gå fra hinanden efter et ægteskab.

Det, som vi har hæftet os meget ved, er, som den tidligere ordfører fra Socialdemokratiet også nævnte, økonomien. Der står bl.a., at man forventer, at det vil gå fra 800 sager i dag op til det dobbelte, nemlig 1.600 sager fremadrettet. Samtidig skriver man i forslaget i

forbindelse med den fri proces, at i skiftesager omfatter fri proces også advokatbeskikkelse, således at salæret i første omgang betales af statskassen, medmindre den fri proces undtagelsesvis begrænses, således at den ikke omfatter advokatbeskikkelse. Der er vi meget enige med Socialdemokratiets ordfører i, at vi grundlæggende ser det her som en stor forbedring.

Vi har jo også set sager her på det sidste – der er desværre mange – med folk, som var ude at købe dyre boliger, inden boligboblen brast. Efterfølgende er økonomien så faldet fra hinanden, og man står i en situation, som er svær at komme ud af. Vi forventer ikke, at folk skal blive sammen på grund af dårlig økonomi og udsætte hinanden for det, så derfor er vi glade for, at der nu bliver mulighed for at få sagsbehandlingstiderne ned. Men vi vil også meget gerne holde fast i, at det ikke er skatteborgerne, der skal betale for, at folk har valgt at have et dårligt ægteskab og derfor vælger at gå ind i en skilsmisse. Så vi vil meget gerne i udvalgsbehandlingen tage op, hvordan vi får lagt en revisionsbestemmelse ind.

Jeg kan høre, at Socialdemokraterne allerede nu har lagt op til, at det eventuelt kunne være om 3 år. Vi har ikke lagt os fast på, om det lige skal være om 2 eller 3 år, men det synes jeg vi skal tage i forbindelse med udvalgsarbejdet, så vi kan holde fast i den del.

Ellers er vi overvejende positive over for, at det bliver smidigt gjort til glæde for de personer, som desværre er kommet i den situation, at de skal skilles, men vi mener ikke, det er skatteborgerne, der skal betale for den eventuelt kommende merudgift. Så vi ser frem til, at vi får kigget på, hvordan vi kan få lagt en revisionsbestemmelse ind i lovgivningen.

Kl. 11:32

Formanden :

Tak til hr. René Christensen. Så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for SF.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Det er jo rigtigt, at når det gælder den her sag, så gør vi i hvert fald ikke noget overilet. Der er gået lang tid, siden der sidst blev kigget på det her, men vi betragter det i SF som et stort fremskridt, at vi får det her lovforslag om ægtefælleskifte. Det er et område, hvor mange må have følt sig retsløse, når de har stået med problemer i forbindelse med den økonomiske deling efter separation eller skilsmisse. Det er ikke en ønskelig situation for borgerne, at de føler sig retsløse på et område som det økonomiske, hvor man er så følsom, som man er i en situation under opbrud fra et ægteskab.

Man kan diskutere, om det er en privat eller offentlig opgave at lave den her bodeling, men det, der er vigtigt, er i hvert fald, at der er mulighed for at få hjælp til dem, der ikke kan komme videre på andre måder. Og når vi har besluttet, at der skal være en mulighed for at få noget offentlig hjælp til det her, og at det er værd at gøre, så kan vi lige så godt gøre det ordentligt og sørge for, at den lov, vi så får lavet, i hvert fald bliver en lov, som fungerer, og som bliver holdbar.

Det, vi lægger vægt på, er nogle af de samme ting, som de tidligere ordførere har lagt vægt på, nemlig at der bliver en klar opgavefordeling, og at der bliver nogle klare regler for, hvordan vi gør. Det, vi har lagt vægt på, er også, at det er godt, at man fremskynder grænsen for en skæringsdag, altså at man fastsætter en skæringsdag på et tidspunkt, hvor man prøver at lukke den mulighed, der er for at spekulere i at trække skæringsdagen for at få nogle fordele ud af det – den ene eller den anden part.

Vi synes også, at det er vigtigt, at der er nogle handlemuligheder, en lang række differentierede handlemuligheder for bobestyrer og for skifteret i det her, så man ikke kommer ud i et spil, hvor man chikanerer eller trækker det i langdrag, ved at man får bodelingen hen i

en situation, hvor der ikke er nogen, der kan handle og faktisk få sagen i skred. Vi er meget tilfredse med, at man har de handlemuligheder i det lovforslag, der ligger her.

Det er rigtigt, at der er kommet nogle bemærkninger i de hørings-svar, der ligger. Der er f.eks. det fra Datatilsynet, hvori man spørger om forholdet til databeskyttelsesdirektivet. Jeg kan se på det høringsnotat, der ligger på sagen her, at man har forholdt sig til det i ministeriet, og at man ikke mener, at det er intentionen, at det skal være i strid med databeskyttelsesreglerne, men vi synes da det er vigtigt under behandlingen i udvalget, at vi sikrer os, at det ikke er i strid med noget, og at man i hvert fald gennemfører den intention om, at det skal være i overensstemmelse med alle databeskyttelsesregler.

Så er der nogle bemærkninger om den faglige del af det, som for en del også er imødegået i det notat, der ligger. Det er klart, at der kan komme nogle spørgsmål under udvalgsbehandlingen, hvor vi får de indsigelser, der er i høringsnotatet, helt præciseret, men grundlæggende synes vi det er et godt lovforslag, der ligger, som vi gerne vil støtte op om, og så må vi se på, om der skal foretages nogle justeringer, eller om vi skal have afklaret nogle ting vedrørende nogle spørgsmål/svar, mens sagen bliver behandlet i udvalget.

Jeg vil også gerne bakke op om en eller anden revisionsbestemmelse eller et eller andet ønske om at kigge på det her igen, når vi har set, hvordan loven bliver brugt, så vi er sikre på, at vi har fat i den rigtige ende af de her regler, og så det i hvert fald ikke ligger i 50 år til, før vi næste gang får anledning til at kigge på det, hvis der er noget, der ikke virker.

Kl. 11:35

Formanden :

Tak til fru Meta Fuglsang. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det er jo lidt interessant, at vi her har at gøre med en lov, som blev til i 1874 og egentlig har fungeret godt og hensigtsmæssigt helt frem til 1963, som jo også er ved at være et par dage siden, hvor man så lavede en ændring og en tilpasning til datiden. Nu er tiden så gået yderligere, og det har været et udtalt ønske, om ikke man kunne prøve at gøre det her på en lidt mere smart måde. Derfor bad man så Ægtefælleskifteudvalget om at kigge på, om man kunne gøre det på en bedre måde, der svarede mere til nutiden.

Udvalget kom så med en betænkning, som jo er grundlaget for, at vi i dag har et lovforslag på bordet, som vi fra konservativ side støtter. Forslaget er jo egentlig meget teknisk og også noget omfangsrigt med hensyn til detaljeringsgraden, som jeg ikke skal dykke meget ned i her i dag, men jeg vil forholde mig til, at når vi kigger alle paragrafferne igennem, står der på bundlinjen, at vi her altså får en lov, der gør det mere enkelt og mere smidigt at skifte i forbindelse med ophævelse af ægteskab, sådan at vi får en nemmere adgang til det, og at det som sagt bliver enklere og smidigere. Dermed vil det også gå hen at blive billigere for parterne at få løst eventuelle stridspunkter, hvis der skulle være sådan nogle.

Heldigvis er det jo sådan, at langt de fleste skilsmisser går gnidningsfrit, så man ikke behøver nogen hjælp til at få skiftet, men der, hvor der er behov for at få hjælp, skal der så også være en mulighed for, at man kan få det, og at det kan være hurtigt, nemt og enkelt.

Med forslaget bliver det så foreslået, at man sætter egentlige bobehandlere til at behandle selve sagerne. Det skal altså ikke være skifteretten, der skal sidde og behandle sagerne, men der skal udpeges bobehandlere, som kan stå for at lave den egentlige sagsbehandling. Det er jo så dér, hvor parterne betaler for den assistance, de får, og derfor tror jeg ikke, som nogle har været inde på, at det her for-

slag vil medføre merudgifter – men det kan vi jo selvfølgelig se på under udvalgsbehandlingen. Det tror jeg ikke det vil gøre.

Jeg tror også, at der vil ligge en besparelse i, at man ikke fremover som i dag – hvis der er et stridspunkt om noget af det fælles bo – behøver at have hele skiftet forelagt skifteretten. Hvis man er enige om, hvordan man skal dele 80-90 pct., men at der er lige er 10-20 pct. tilbage, som man er uenige om, hvordan skal deles, kan man altså med den her lov nøjes med at lade skifteretten se på det, som er selve stridspunktet, og ikke hele det samlede skifte. Det vil også gøre det nemmere, enklere og hurtigere for skifteretten at forholde sig til stridspunktet, som det er, frem for at skulle kigge på hele sagen. Det er der jo heller ikke nogen grund til. Hvis parterne i øvrigt er enige om det meste, så behøver man jo ikke at sidde og diskutere det en gang til.

Så vi er glade for, at vi med betænkningen har fået et lovforslag, som gør, at det her i fremtiden bliver enklere og smidigere, og vi tror også på, at det bliver billigere. Det kan vi i hvert fald se det vil blive i langt, langt de fleste sager.

Kl. 11:38

Formanden :

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Da Det Radikale Venstres retsordfører, fru Lone Dybkjær, ikke kan være til stede under førstebehandlingen, skal jeg på vores vegne meddele følgende:

Vi er som udgangspunkt positive over for L 193, og det er vi, fordi vi synes, det ser ud til at være en god modernisering, hvor hovedreglen fortsat er, at det er ægtefællerne selv, som står for delingen af fællesboet ved en skilsmisse, men at der så bliver lavet nogle hensigtsmæssige ændringer i de tilfælde, hvor der er nødt til at være offentlig bistand.

Vi hæfter os ved, at skiftet kan indledes og afsluttes tidligere, og at det dermed også mindsker risikoen for, at der kan ske misbrug af de dele af boet, som man råder over. Vi synes også, det er fornuftigt, at der bliver en mulighed for at få offentlig bistand til kun en begrænset del af skiftet for på den måde at effektivisere processen. Og vi synes egentlig også, det er ganske rimeligt at kigge på den ordning, der lægges op til, altså om man ikke kan give mulighed for, at hvis den ene ægtefælle obstruerer, ja, så kan det ikke kun få betydning for retsafgiften, men det kan også gøre, at eventuelle omkostninger i højere grad påhviler den ægtefælle, som har givet anledning til dem ved at håndtere boet på en uforsvarlig måde.

Men vi har også noteret os, at der er nogle høringssvar, som rejser nogle kritiske røster, og det gør selvfølgelig, at vi i udvalgsbehandlingen meget nøje vil kigge dem efter i sømmene og bede ministeren om yderligere redegørelser, så vi kan være helt sikre på, at man, når man ændrer den her lov, der, som den konservative ordfører også har været inde på, altså ikke ændres særlig tit, så gør det klogt, også fordi det her jo er noget, som er af meget stor betydning for folk, som bringes i den situation, at ægteskabet må ophøre. Og derfor skal vi selvfølgelig sørge for, at de regelændringer, vi laver, også skaber en rimelig retstilstand for folk, der er kommet i den situation.

Men vi er som sagt grundlæggende positive over for forslaget.

Kl. 11:40

Formanden :

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Hvis man er kommet i den smertelige situation, at man står midt i en skilsmisse, og man ikke kan snakke så godt sammen, at man kan få delt boet på mindelig vis, så er det godt, at der er nogle muligheder for at få truffet nogle klare afgørelser og for at få hjælp til at forstå, hvordan reglerne er i Danmark, og hvad de betyder i det konkrete tilfælde. Derfor synes vi også, det er positivt, at man får moderniseret reglerne for ægtefælleskifte; vi synes, som det også fremgår af alle høringssvarene, grundlæggende, at det, der lægges op til, er fornuftigt. Men som andre har været inde på, er der nogle ting, som vi mener man skal have belyst nærmere under udvalgsarbejdet. Først er der spørgsmålet om ressourcer.

Ministeren anfører i kommentarerne til høringssvarene, at man regner med, at der bliver dobbelt så mange sager, som der er i dag. Det kommer jo til at kræve nogle flere ressourcer hos domstolene, og hvis ikke der følger en bevilling med, betyder det, at den tid skal tages fra nogle andre sager, og derfor mener jeg altså, det er noget, vi er nødt til at få klarlagt under udvalgsarbejdet: Hvad forestiller ministeren sig helt konkret? Hvad er det for nogle andre sager, der så skal tage længere tid, eller som skal nedprioriteres, hvis vi skal have dobbelt så mange sager på det her område, især når der lægges op til, at man skal dele de boer, hvor der kun er gæld og så måske et hus eller andet, der skal sælges med tab? Det kan altså godt være noget af det, der er meget besværligt, og som tager lang tid. Der er det vigtigt at vi får afklaret, hvordan man sikrer, at det her ikke kommer til at gå ud over en lang række andre sager ved domstolene.

Det fører mig så over til det næste spørgsmål, som jeg håber vi også kan få afklaret, nemlig de tilfælde, hvor nogen sammen ejer en ejendom, og hvor den ene part ikke vil gå med til at skrive under på papirerne, enten fordi man fuldstændig har givet op i forhold til alting, eller fordi man ønsker at chikanere den anden så meget som muligt. Der har jeg ikke umiddelbart kunnet se ud af forslaget: Vil man her fra rettens side så kunne gå ind og træffe en afgørelse om, at ejendommen skal sælges, eller vil de stadig være nødt til at skulle sætte den på tvangsauktion, med det større tab, der så vil ligge i den situation? Det er desværre noget, der jævnligt sker, at der er nogen, der på den måde ikke vil være med til at få afsluttet ægteskabet på en ordentlig måde.

Så er der spørgsmålet om fri proces, som jo har stor betydning for de mange mennesker, der ikke har råd til at betale, og når man netop lægger op til, at der skal være en del flere sager, der bliver behandlet ved domstolene, også sager, hvor der ikke er noget overskud hos nogen af parterne, så vil der jo være flere, der har behov for at få noget hjælp. Og jeg forstod simpelt hen ikke bemærkningerne fra Dansk Folkepartis ordfører om, at man selv var skyld i det.

Altså, der er jo nogen, som f.eks. gifter sig med en, som de tror er verdens sødeste mand, og som under ægteskabet så viser sig at være enormt voldelig, eller som begynder at drikke eller andet. Der synes jeg altså ikke man kan sige, at de selv er skyld i det, hvis de så gerne vil ud af det og gerne vil have, at det bliver afsluttet på en ordentlig måde.

Her mener jeg det er rimeligt at man har en mulighed for at få fri proces og også til at få en advokat, som kan hjælpe en. Og derfor er det også noget af det, som vi gerne vil have belyst under udvalgsarbejdet, nemlig hvordan det egentlig er, ministeren forestiller sig, at det kommer til at fungere i praksis, og få nogle praktiske eksempler på muligheden for fri proces, eventuelt også til en egen advokat.

Kl. 11:44

Formanden :

Tak til fru Line Barfod. Så er det justitsministeren.

Kl. 11:44 Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne takke ordførerne for en, synes jeg, positiv modtagelse af lovforslaget. Det er glædeligt, synes jeg, at det ser ud til, at der kan blive en bred opbakning til at få gennemført den her tiltrængte revision af reglerne om ægtefælleskifte. Jeg har naturligvis noteret mig, at der vil blive rejst nogle spørgsmål under udvalgsarbejdet. Det synes jeg er helt naturligt, og det er også et omfattende og på nogle områder teknisk komplekst lovforslag, vi taler om, og derfor er det klart, at vi under udvalgsarbejdet selvfølgelig er til rådighed for at besvare de spørgsmål, der måtte være, også under indtryk af de bemærkninger, der er kommet fra forskellige høringsparter i forbindelse med lovforslagets fremsættelse.

Lovforslaget bygger jo grundlæggende på en betænkning fra Ægtefælleskifteudvalget og indeholder jo en helt ny lov om ægtefælleskifte, som skal erstatte og udbygge de mere sparsomme bestemmelser i den gældende lov om fælles boskifte, som jo stammer helt tilbage, som flere har været inde på, fra 1874. De gældende regler har været kritiseret fra flere forskellige sider for at være for sporadiske, for at de ikke giver skifteretten de nødvendige redskaber til at sikre et hurtigt og effektivt skifte, og Ægtefælleskifteudvalget fik derfor til opgave at overveje reglerne samlet.

Lovforslaget tager udgangspunkt i, at det stadig væk er hovedreglen, at ægtefællerne selv står for delingen af fællesboet efter separation eller skilsmisse, men at der er behov for en hensigtsmæssig bistand til de ægtefæller, der ikke selv kan blive enige om delingen af boet. Det skal bl.a. ske gennem en mere smidig proces, hvor en autoriseret bobehandler varetager selve bobehandlingen og vejledningen af ægtefællerne.

Forslaget indebærer også mere fleksibilitet på den måde, at ægtefæller, der i øvrigt skifter privat, vil kunne få skifterettens hjælp f.eks. til at få fremlagt bestemte dokumenter, og endelig indebærer forslaget, at udgifterne til skiftebehandling generelt vil påvirkes af, om ægtefællerne medvirker konstruktivt og begrænser stridspunkterne. Der bliver altså mulighed for at begrænse det offentlige skifte og dermed også omkostningerne til den del af boet og skiftet, som ægtefællerne reelt er uenige om, og der ligger jo så en betydelig effektivitet og fleksibilitet i de regler, der nu lægges op til.

Der bliver også bedre mulighed for at pålægge en ægtefælle, som på en uforsvarlig måde giver anledning til øgede boomkostninger, at afholde en større del af omkostningerne, og endelig ændres økonomien ved offentligt skifte fra de gældende høje skifteafgifter til en betaling af vederlag til bobehandleren og generelt mere beskedne afgifter.

Det er et vigtigt lovforslag. Det vil forbedre tilbuddet til de borgere, der har brug for det offentliges bistand til at dele deres fællesbo efter en separation eller en skilsmisse, og det er jo også det, jeg opfatter at der er tilslutning til generelt i Folketingssalen, og som er det, der vil blive resultatet af lovforslaget. Så må vi se på de konkrete spørgsmål, som er stillet under behandlingen her i salen i dag, og som er blevet rejst af høringsparterne, og som vil blive stillet under udvalgsbehandlingen. Jeg vil selvfølgelig se frem til en velvillig behandling af lovforslaget i Retsudvalget, hvor jeg vil stå til rådighed for at besvare de spørgsmål, der måtte være.

Kl. 11:48

Formanden :

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er sket.

:
Mødet er udsat. (Kl. 11:48).

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 103:

Forslag til folketingsbeslutning om elektronisk fodlænke for varetægtsfængslede og ved udslusning af afsonere med længere frihedsstraffe.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.
(Fremsættelse 31.03.2011).

Kl. 13:01

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mødet er genoptaget.

Forhandlingen er åbnet, justitsministeren.

Kl. 13:01

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg skal prøve at få pusten, mens jeg taler, for jeg løb herved for at være her til tiden. Ja, jeg må se at komme i bedre form.

Efter beslutningsforslaget her skal regeringen jo inden udgangen af i år udarbejde et lovforslag, der giver mulighed for at anvende elektronisk fodlænke, dels som surrogat for varetægtsfængsling, dels som udslusning af afsonere med længere frihedsstraffe. Det overordnede formål med beslutningsforslaget er at frigøre pladser i kriminalforsorgens institutioner, og man henviser fra forslagsstillernes side i den forbindelse til de gode erfaringer, som vi jo har i både Danmark og Sverige med netop fodlænkeordninger.

Det ene element i beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 57, som blev fremsat af bl.a. de samme forslagsstillere tilbage i 2009, og det drejer sig om forslaget om at udslette dømt med længere frihedsstraffe ved hjælp af fodlænkeordningen.

Det andet element er nyt, og det drejer sig om at bruge elektronisk fodlænke i stedet for varetægtsfængsling. Den gældende fodlænkeordning indebærer jo, at personer med domme på indtil 5 måneders fængsel kan få lov til at afsone deres straf på deres bopæl. Under afsoningen skal den dømte så overvåges og kontrolleres af kriminalforsorgen for at sikre, at vedkommende ikke forlader bopælen uden for det tidsrum, der er fastsat af kriminalforsorgen.

Det er en overordnet tanke med den ordning, at dømte, som er i arbejde eller under uddannelse, ikke behøver afbryde deres beskæftigelse under strafudståelsen. Derfor skal man også opfylde en række nærmere angivne betingelser vedrørende bl.a. bolig- og beskæftigelsesforhold for at kunne få lov til at afsone i fodlænke.

Under førstebehandlingen af det tidligere beslutningsforslag den 28. januar sidste år redegjorde min forgænger for, hvorfor vi indtil videre har valgt ikke at implementere fodlænkeordningen i vores udslusningssystem i Danmark. Den beslutning hænger navnlig sammen med, at vi jo i forvejen benytter os af en række meget velfungerende udslningsordninger, og jeg tænker her på muligheden for udstationering til kriminalforsorgens pensioner, alternativ afsoning på f.eks. behandlingsinstitutioner uden for kriminalforsorgen og prøveløsladelse efter halv tid, herunder prøveløsladelse efter den såkaldte noget-ordning.

Som den daværende justitsminister var inde på, indebærer de gældende udslusningsmuligheder bl.a., at indsatte kan blive overført til steder, hvor man har en særlig fokus på og erfaring med støtte og kontrol i udslusningsfasen, eller hvor man i væsentlig grad kan tilgode et eventuelt behov for pleje eller behandling. Det kan f.eks. være socialpædagogisk behandling eller behandling mod alkohol- eller stofmisbrug.

Dertil kommer, at straffeloven i særlige tilfælde giver mulighed for prøveløsladelse, når halvdelen af straffetiden er udstået. Det gælder for det første tilfælde, hvor konkrete behandlingshensyn eller vægtige humanitære hensyn taler for det. For det andet gælder det indsatte, som kvalificerer sig til prøveløsladelse efter den såkaldte noget for noget-ordning. Den ordning giver mulighed for, dømte i nogle tilfælde kan prøveløslades på halv tid, hvis den dømte har ydet en særlig indsats for ikke at begå ny kriminalitet. Sådan en særlig indsats kan f.eks. bestå i, at den indsatte under fængselsopholdet har gennemført et relevant uddannelsesforløb eller deltaget i afværningsbehandling mod et eventuelt alkohol- eller stofmisbrug.

Derudover indebærer ordningen en mulighed for prøveløsladelse efter halv tid i tilfælde, hvor den indsatte forhold samlet set taler for, at det er unødvendigt, at den pågældende afsoner resten af straffen i fængsel. Det vil typisk dreje sig om indsatte, som har gode og stabile personlige forhold og et godt socialt netværk, som er uden misbrugsproblemer, og hvis forbrydelse ikke er udtryk for et kriminelt mønster.

Jeg skal ikke her undlade at bemærke, at noget for noget-ordningen har vist sig at være meget velfungerende, og her for nylig har jeg fremsat et lovforslag, som har til formål at udvide den ordning.

Kl. 13:06

Når jeg så ligesom min forgænger i jobbet som justitsminister er lidt betænkelig ved ideen om udslusning i fodlænke, skyldes det, at ordningen vil have stort set samme målgruppe som de eksisterende udslusningsordninger, og dermed vil der, om jeg så må sige, være tale om en konkurrerende ordning. Med andre ord kunne man forestille sig, at muligheden for at blive sendt hjem og afsone resten af straffen i fodlænke ville få indsatte til at fravælge de eksisterende udslusningsordninger, og det ville kunne vise sig uheldigt, da udslusning i fodlænke ikke i samme grad vil kunne målrettes de indsatte individuelle behov, herunder behov for støtte, pleje og behandling.

Samtidig vil jeg også godt minde om, at der jo til efteråret skal forhandles en ny aftale på plads for kriminalforsorgens økonomi, og jeg synes, det vil være mest nærliggende, at spørgsmålet om at udvide fodlænkeordningen i givet fald bliver taget op i forbindelse med disse forhandlinger.

Som jeg var inde på, er forslaget om at bruge elektronisk fodlænke i stedet for varetægtsfængsling til gengæld nyt. I bemærkningerne til beslutningsforslaget præciserer forslagsstillerne, at fodlænken kun skal kunne bruges i stedet for varetægtsfængsling efter en grundig egnethedsvurdering.

Altså, overordnet kan man jo sige, at vi i Danmark varetægtsfængsler af fire forskellige årsager: for at forhindre den sigtede i at flygte, for at forhindre vedkommende i at begå ny, ligeartet kriminalitet, for at forhindre vedkommende i at obstruere politiets efterforskning og for at tilgode det almindelige hensyn til retshåndhævelsen.

Det er min klare opfattelse, at ingen af de formål generelt kan tilgodeses ved at udstyre den sigtede med en fodlænke. Hele fodlænkeordningen indebærer f.eks., at den pågældende kan gå på arbejde eller passe sin uddannelse. En person i fodlænke kan derfor opholde sig uden for sin bopæl i et betydeligt antal timer om ugen. Hvis en dommer f.eks. har vurderet, at der er bestemte grunde til at tro, at den sigtede vil flygte, vil det i mine øjne ikke være nogen særlig for-

målstjenlig ting at sende den sigtede hjem igen og i øvrigt lade den sigtede bevæge sig frit rundt i en stor del af døgnet.

Det samme gælder i tilfælde, hvor en dommer har skønnet, at der er bestemte grunde til at frygte en ny, ligeartet kriminalitet, såfremt den sigtede får lov til at forblive på fri fod. Fodlænken vil jo netop ikke kunne forhindre den sigtede i at flygte eller begå ny kriminalitet, f.eks. i det tidsrum, hvor den sigtede frit kan forlade bopælen for at gå på arbejde.

I sager, hvor der er bestemte grunde til at antage, at den sigtede på fri fod vil vanskeliggøre politiets efterforskning ved at slette sine spor eller advare eller påvirke andre, vil det naturligvis også være særdeles u hensigtsmæssigt at sende den sigtede hjem. Den kategori af varetægtsfængslede vil som udgangspunkt være undergivet besøgs- og brevkontrol, og forslagsstillerne anfører da også selv i bemærkningerne, at en fodlænkeordning af logiske årsager ikke kan bruges i den slags tilfælde.

Endelig er der de tilfælde, hvor varetægtsfængslingen sker af hensyn til den almindelige retsfølelse. Det drejer sig om forhold, der skønnes at være så grove, at den sigtede alene af den grund ikke bør være på fri fod. Derfor må man spørge sig selv, om hensynet til retsfølelsen i den slags sager overhovedet er varetaget, hvis den sigtede bevæger sig frit omkring i et betydeligt antal timer om ugen. For mig er svaret på det spørgsmål som udgangspunkt et klart nej.

Som min forgænger sagde under behandlingen af det tidligere beslutningsforslag, rummer forslaget egentlig mange gode tanker.

Imidlertid skal vi jo altså ikke skyde os selv i foden ved at indføre fodlænkeordning i en form, der kompromitterer de hensyn, der ligger bag vores bestemmelser om varetægtsfængsling, eller som får utilsigtede konsekvenser for de udslusningsmuligheder, vi har i dag. Og det betyder altså, at regeringen af de grunde, som jeg her har været inde på, ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Jeg har umiddelbart vanskeligt ved at se, hvordan en fodlænkeordning kunne have nogen særlig værdi, når vi taler om varetægtsfængslinger, når det gælder den del af lovforslaget, der handler om fodlænke. Som led i en udslusning er det centralt, at vi i dag har nogle rigtig gode udslusningsordninger, der netop er indrettet sådan, at udslusningens forløb i hvert enkelt tilfælde kan målrettes den pågældendes behov og situation.

Kl. 13:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 13:11

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg skal allerførst beklage, at min stemme ikke er så god, men jeg prøver.

Ministeren siger, at udslusning med fodlænke vil være konkurrerende i forhold til de udslusningsformer, man har på nuværende tidspunkt. Det vil jeg godt have at ministeren uddyber. Hvad er det for nogle udslusningsformer, som ministeren mener at fodlænkerne kan udkonkurrere? Mig bekendt har vi ikke har ikke ret mange pensionspladser. Jeg ville jo allerhelst, at mange flere kunne få gavn af pensionspladserne, men det er et meget, meget lille antal, vi har, og jeg vil vurdere, at nogle af dem, som man kunne udsluse med en fodlænke efter en egnethedsvurdering, måske ikke nødvendigvis var lige præcis så dårlige, at de behøvede at være placeret på en pension som udslusning forinden. Så kunne der ikke være tale om to gode alternativer?

Kl. 13:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:11

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Der er jo flere forskellige udslusningsordninger, og de bruges jo også af forskellige grunde og på forskelligt grundlag. Det kan være, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt er inde på, udslusning til kriminalforsorgens pensioner. Det kan også være behandlingsinstitutioner, der sker afsoning på uden for kriminalforsorgen, og så kan der også være tale om prøveløsladelser efter halv tid under bestemte konditioner, hvor der måske også er nogle behandlingsforløb eller lignende forhold, der er iværksat.

Så det er i hvert fald en af betænelighederne ved det, men jeg har altså åbnet op for, at det er noget, vi kan drøfte sådan mere indgående, i forbindelse med at vi til efteråret skal tilrettelægge økonomien for kriminalforsorgen i forhåbentlig en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen, i forbindelse med at vi drøfter finansloven for 2012. Der er jeg jo ikke helt afvisende over for, at det kan komme på tale, men så må det i hvert fald indtænkes meget nøje i forhold til de udslusningsforløb, vi har i forvejen, så vi er sikre på, at det tilføjer en merværdi og ikke er en konkurrerende ordning, der på en u hensigtsmæssig måde i virkeligheden forstyrrer de gode udslusningsforløb, som vi har.

Kl. 13:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:13

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det kan jeg sådan set godt forstå. Jeg fiskede bare lidt efter at få at vide, hvordan det kunne kollidere med de udslusningsformer, vi har. Men jeg synes, det er fint, at ministeren siger, at sagen ikke er lukket her, men at vi kan diskutere det under forhandlingerne til efteråret. Det vil sådan set også være en imødekommelse.

Jeg skal bare lige til sidst høre, om ministeren ikke mener, at det faktisk ville være en bedre idé at prøve at skaffe nogle pladser via udslusning med fodlænke, hvor man har nogle folk, der afsoner i længere tid, så der er bedre mulighed for at lære dem at kende og vide noget om, hvor godt det på det tidspunkt vil lykkes at sende dem ud i verden – måske med noget beskæftigelse, uddannelse eller behandling i rygsækken – og derved sikre en god indkøringsfase, frem for det, som ministeren har lagt op til i sit noget for noget-forslag, hvor vi efter meget kortere tid skal sende folk ud, selv om vi i virkeligheden kan være i tvivl om, hvorvidt den indsatte har haft mulighed for at vise, at vedkommende er på rette spor.

Kl. 13:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:14

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, at det er meget svært at generalisere fuldstændigt, for der er tale om meget forskellige mennesker og meget forskellige problemstillinger. Mange af dem har jo nogle problemer at slås med også efter afsoning, også når de bliver prøveløsladt efter f.eks. halv tid eller i forbindelse med andre udslusningsordninger. Det er jo meget forskelligt, så jeg tror ikke, at man kan sige noget generelt om det.

Jeg mener, at den udvidelse af noget for noget-ordningen er fornuftig, fordi der her er tale om, at vi udvider ordningen. Altså grundlaget for at blive omfattet af noget for noget-ordningen blandt dem, der har haft noget arbejde i forbindelse med deres afsoning og har vist en lyst og en evne til at påtage sig et arbejde og på den måde også komme i gang med noget fornuftigt, når de kommer ud fra afsoning og altså ikke komme ind i ny kriminalitet, har jo ikke noget at

gøre med selve noget for noget-ordningens effekt. Der troede jeg egentlig, at vi var enige om, at noget for noget-ordningen er fornuftig, og at det er fornuftigt at udsluse folk. Så må vi jo sørge for, at der tages hånd om folk, når de bliver udsluset, og at der fra kommunens side sker en fornuftig modtagelse af den pågældende, hvis vedkommende har brug for hjælp til bolig, uddannelse eller til at finde et arbejde.

Kl. 13:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:15

Lone Dybkjær (RV):

Tak. Når ministeren taler, og det er der jo ikke noget mærkeligt i, lyder det altid, som om vi har en helt perfekt verden i forhold til det retssystem, vi nu har bygget op, og det lovgivningssystem, vi har. Sådan er virkeligheden jo ikke. Men jeg synes alligevel, at ministeren skal have tak for at åbne så meget op, at han siger, at det kan vi kigge på, når vi skal drøfte kriminalforsorgens videre budgetter og indhold, og hvad ved jeg, til efteråret.

Så vil jeg bare bede ministeren, om ministeren så ikke godt kan give det løfte, at han lover at tage det med selv og måske gøre det på forhånd at undersøge, hvad mulighederne er, for at vi kan anvende fodlænkeordningen, for alt andet lige, er der jo også nogle økonomiske og humanitære fordele ved det her – i hvert fald på den første del – og så udløber min tid, og så skal jeg spørge om den næste del i næste spørgsmål.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:16

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er naturligvis enig i, at det jo ikke er sådan, at alt er perfekt. Der er sandelig brug for at gøre meget endnu også på det præventive område, når det gælder det at få afsonere ud i tilværelsen på en måde, så de ikke falder tilbage i kriminalitet. Der er helt sikkert store gevinster at hente stadig væk, og det skal vi bestræbe os på, og det håber jeg også kan blive en væsentlig del af den drøftelse, vi skal have i forbindelse med drøftelserne om en ny flerårsaftale. Jeg tager gerne sådan af egen drift, hvis det var det, der lå i spørgsmålet, den her problemstilling med i de drøftelser, som vi skal have til efteråret.

Kl. 13:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:17

Lone Dybkjær (RV):

Tak for det løfte, så er det ligesom noteret. Og da der sidder nogle embedsmænd nede i logen nu, bliver det formentlig også noteret i selve ministeriet, da vi jo ikke ved, hvordan det ser ud til efteråret – og det behøver jo ikke at være et regeringsskifte eller sådan noget, jeg hentyder til.

Det næste, jeg så gerne vil spørge om, er om den anden del af forslaget, nemlig spørgsmålet om det med varetægtsfængsling. Nu er vi jo kendt for at have en hel del mennesker på det her område. Kunne man ikke godt forestille sig, at man foretog en positiv gennemgang – og med positiv mener jeg, at man prøvede at kigge på, hvis vi nu f.eks. har 100 konkrete tilfælde, hvad der er tilgængeligt, altså hvad man kan overkomme – så vi kan få et billede af det og se, om der var nogle af disse mennesker, der, uden at vi tilsidesatte alt for meget, faktisk godt kunne gå ind i en fodlænkeordning, sådan at vi

ikke får en teoretisk diskussion, men en nede på jorden-diskussion om, hvorvidt det godt kunne være, at det her nogle steder ville være hensigtsmæssigt? Det er jo heller ikke alle, der bliver dømt, og også af den grund kan det jo være godt, at man måske kigger meget konkret på tingene.

Kl. 13:18

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 13:18

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg må sige, at når det gælder de varetægtsfængslede, har jeg, som jeg også sagde før, vanskeligt ved at se, at det generelt kan føre til noget at overveje fodlænkeordningen som alternativ til en varetægtsfængsling, for de formål, som en varetægtsfængsling tjener, har jeg svært ved at se kan tilgodeses i en fodlænkesammenhæng. Jeg kan da ikke afvise, at gennemgår man et antal tilfælde, kan man finde nogle enkelte, som af en eller anden grund alligevel kunne falde ind i en fodlænkesammenhæng som alternativ til en varetægtsfængsling, men jeg tror, det vil være meget få, det vil dreje sig om.

Nu er der udvalgsbehandling af det her, og hvis udvalget på en eller anden måde er interesseret i en uddybning og en konkretisering, har jeg selvfølgelig ikke noget imod det, men der er jeg altså – i modsætning til at se det som et led i udslusningsordninger – ikke, når det gælder varetægtsfængsling, som udgangspunkt indstillet på, at det er noget, vi generelt kan åbne op for, for jeg kan ikke se, at det kan komme til at passe ind. Men vi kan jo godt prøve at se på nogle konkrete eksempler under udvalgsarbejdet.

Kl. 13:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til justitsministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:20

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Som justitsministeren lige har redegjort for, er der to dele i det her beslutningsforslag fra Socialistisk Folkeparti. Den ene del handler om brug af elektronisk fodlænke-ordning i forbindelse med udslusning, og den anden del handler om brug af elektronisk fodlænke-ordning som alternativ til varetægtsfængsling.

I Venstre er vi glade for, at beslutningsforslaget er fremsat, og vi er sådan set enige i nogle af de intentioner, der ligger bagved, og vi ser også ganske positivt på brug af elektronisk fodlænke. Jeg vil ikke sige, at vi i mange år har været tilhængere af fodlænker, men vi er og har i mange år været tilhængere af brug af den elektroniske fodlænke-ordning. Før 2001, hvor den borgerlig-liberale regering kom til, var der faktisk også en række beslutningsforslag, hvor Venstre ønskede brug af elektroniske fodlænker. Det er noget, vi er positive over for, og derfor ser vi også positivt på den del af beslutningsforslaget, for det kan være et udmærket alternativ til nogle af de udslusningsordninger, som der allerede er i dag. Men som justitsministeren har redegjort for, skal der jo være en forhandling om kriminalforsorgens økonomi, en ny flerårsaftale, der erstatter den nuværende, der gælder fra 2008-2011, og den skal så forhandles senere på året. Der er det aktuelt at tage spørgsmålet op, om man kan bruge den del af det beslutningsforslag, der ligger her, i forhold til udslusning og brug af elektroniske fodlænker. Det er vi sådan set positive over for, men vi synes ikke, det er noget, der skal gøres nu, men tages i den diskussion, der kommer, om kriminalforsorgens økonomi fremadrettet.

Det, som gør, at vi i Venstre ikke kan støtte op om beslutningsforslaget, er så den anden del, der handler om varetægtsfængsling. Det er sådan, som også justitsministeren redegjorde for, at man, når

man varetægtsfængsler nogen, også ser på, om der er alternativer til varetægtsfængsling. Når man så bliver varetægtsfængslet, er det jo, fordi man kan risikere at influere på en igangværende efterforskning, og der kan også være en række andre argumenter. Når man varetægtsfængsler folk, vil det efter Venstres opfattelse typisk ikke være en mulighed at bruge elektroniske fodlænker som alternativ til det. Man har adgang til mobiltelefoner og en lang række andre ting, som jo altså gør, at det, der er hele formålet med en varetægtsfængsling, ikke vil blive opnået, hvis det i stedet for var en elektronisk fodlænke, som man fik.

Så med den argumentation skal jeg sige, at vi ser positivt på, at Socialistisk Folkeparti rejser debatten her i Folketingssalen, og at vi ser positivt på den del, der handler om at se på brug af elektroniske fodlænker i større omfang i forbindelse med udslusning, men vi er modstandere af det i situationer med varetægtsfængsling.

Så med disse ord skal jeg på Venstres vegne afvise beslutningsforslaget.

Kl. 13:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 13:23

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for de rare ord. Jeg kan så konstatere, at der er sket et lille holdningsskifte siden sidste gang, og det er jo rigtig fint. Jeg skal bare høre, om Venstres ordfører er opmærksom på, at vi ikke siger, at der skal være varetægtsfængsling med en fodlænke, men at justitsministeren skal komme med et oplæg, såfremt det vil være muligt at gøre det her, og at vi faktisk har taget højde for de situationer, som Venstres ordfører dumper forslaget på.

Kl. 13:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:24

Karsten Lauritzen (V):

Jeg har noteret mig det, der står i beslutningsforslaget, og så er der selvfølgelig en uddybning af det i bemærkningerne, hvor der står, at Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2011 at udarbejde et lovforslag om indførelse af muligheden for elektronisk fodlænke for varetægtsfængslede og i forbindelse med udslusning af afsonere med længere frihedsstraf.

Der må jeg som udgangspunkt sige, at vi altså er modstandere af den del, der handler om, at der også skal være mulighed for elektronisk fodlænke for varetægtsfængslede, for vi mener, at det sådan set er domstolene, der foretager vurderingen af, om der er behov for varetægtsfængsling eller ej, og at formålet med det at være varetægtsfængslet ikke opnås. Det er i hvert fald i meget, meget få situationer, hvor det opnås med elektronisk fodlænke i stedet for, og derfor er vi modstandere af den del af forslaget.

Men hovedargumentet for at afvise beslutningsforslaget er, at der er en aftale om Kriminalforsorgens økonomi, og den skal så genforhandles til efteråret, og der synes vi at det er mest relevant at tage det her spørgsmål op.

Kl. 13:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:24

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen det må vi så acceptere, og så må vi se frem til forhandlingerne i efteråret. Jeg vil bare sige, at jeg synes, det kunne være formåls-

tjenligt, at vi fik sat en undersøgelse i gang af, om det overhovedet kan lade sig gøre at varetægtsfængsle med fodlænke, for sådan en undersøgelse har vi jo ikke haft. Det er klart, at der er nogle indlysende grunde til, at man i hvert fald ikke kan gøre det. Men vi har bare noteret os, at man gør det i England, og at det kunne være en mulighed i Danmark. Vores belæg er faktisk tårnhøjt lige præcis i arresterne. En tredjedel af alle dem, der sidder inden for tremmerne i dag, sidder faktisk i vores arrester, og vi har behov for en aflastning der; det var det, der var tanken.

Kl. 13:25

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 13:25

Karsten Lauritzen (V):

Der er jo ikke noget vejen for – i hvert fald set fra Venstres synspunkt – at undersøge det nærmere, men det kan man vel se nærmere på i udvalgsbehandlingen. Der er ikke nogen, der siger, at en undersøgelse behøver være en lang udredning – det kan jo bare være at indhente lidt erfaringer om, hvad man gør i andre lande. Og, selvfølgelig, hvis det viser sig, at det er muligt i nogle tilfælde, må man jo overveje det, men udgangspunktet er det, som jeg redegjorde for tidligere.

Det, der også ligger os på sinde i Venstre – apropos de aktuelle forhandlinger om statens økonomi – er jo, at man får fundet nogle ordninger, hvor man får gjort tingene mere effektivt og måske også billigere og bedre, end de bliver gjort i dag, og det er dér, vi ser, at den elektroniske fodlænke måske kan være et alternativ til nogle af de udslusningsordninger, man har i Kriminalforsorgen. Der kunne varetægtsfængsling måske også komme ind. Det vil i nogle enkelte tilfælde være en billigere ordning end den, vi har, for hvis man kan få lavet noget, der er billigere og bedre end det nuværende system, må man jo som ansvarlig politiker se positivt på det.

Kl. 13:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg tror, jeg vil vende diskussionen lidt i forhold til, hvad Venstres ordførers holdning er, for umiddelbart har vi det sådan i Dansk Folkeparti, at når man er blevet dømt, skal man udstå straffen. Det betyder også, som vi i øvrigt tidligere har nævnt, at vi faktisk ønsker nogle opstramninger i forhold til prøveløsladelse. Derfor kan man jo sådan set godt være positiv over for at tage fodlænkeordningen ind som en udslusningsform, men jeg mener ikke, at de dømte skal kunne slippes tidligere på nogen måde; det er slet ikke den vej, vi ønsker at gå. Det er den ene ting.

Så til den anden ting: I forhold til varetægtsfængsling synes jeg faktisk godt, jeg vil udtrykke mig positivt, for nu har ordføreren for forslagsstillerne selv nævnt, at man har erfaringer fra England. Jeg synes, der er nogle forhold, der gør sig gældende her. Først og fremmest vil jeg sige, at når man er sigtet og bliver varetægtsfængslet, er man jo ikke dømt; man er sigtet, og man har nogle rettigheder. Vi har rigtig mange varetægtsfængslede i Danmark. Det, jeg i hvert fald synes er interessant, og som jeg synes ministeren også åbnede en mulighed for, er at undersøge, om der er nogle muligheder for at bruge det i forhold til varetægtsfængsling. Det er et indgreb at sidde varetægtsfængslet, og derfor synes jeg godt, jeg vil være en smule positiv over for den del af forslaget. Man kan lave en undersøgelse og måske se på de erfaringer, der er fra England.

Så synes jeg til gengæld også, at det vil være helt naturligt at vente med at tage det her op til efteråret, hvor vi kigger på kriminalforsorgens økonomi. Og det er det også mit indtryk – ud fra de spørgsmål, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt har stillet til de foregående talere – at man er indstillet på, og det synes jeg ville være positivt. Men jeg synes, det vil være en god ting at tage det op dér.

Så jeg vil sige, at det sådan er en lidt positiv tilslutning fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 13:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes, at normalt når man kommer ned i Folketingssalen til en førstebehandling, så ved man sådan nogenlunde, hvad folk vil sige, men her blev jeg alligevel positivt overrasket, og det vil jeg gerne kvittere for.

Der er jo ikke noget mærkeligt i, at Dansk Folkeparti gerne vil have strengere straffe – det har vi jo hørt på i en uendelighed – og at vi ikke er enige her, men jeg synes, det er positivt, at ordføreren åbner op for, at vi kan kigge på det med varetægtsfængsling. Jeg synes så måske ikke, at ministeren var så positiv, som ordføreren siger, men jeg vil da gerne kvittere for det, ordføreren sagde, for så er der jo en mulighed for, at vi måske kan komme lidt videre på nogle områder, og det vil da være til gavn for nogle mennesker, håber jeg.

Kl. 13:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Pia Adelsteen (DF):

Nu kan jeg jo godt blive bekymret, når jeg får ros af Radikale Venstre (*munterhed*), men tusind tak for det.

Det, jeg egentlig godt vil sige til det, er, at i forbindelse med varetægtsfængsling synes jeg, at det, der er vigtigt, er, at man jo ikke er dømt på det tidspunkt, og jeg synes faktisk, det er væsentligt. Der er nogle, der bliver sigtet, og der er nogle, der bliver varetægtsfængslet, og som i øvrigt også kommer fri igen og får erstatning, fordi fængslingen har været uberettiget osv. Om det er muligt, ved jeg ikke, men jeg synes bare, det er væsentligt at se på det, netop på grund af de forhold. Jeg mener, det kan være en mellemstation at have en fodlænkeordning, hvis det kan lade sig gøre på en eller anden måde.

Kl. 13:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Muligheden med fodlænke, elektronisk fodlænke, altså det, at man sidder i sit eget hjem med en fodlænke på og en elektronisk anordning, der gør, at myndighederne kan holde øje med, at man er der, når man skal være der, har vi jo indført og bruger i forbindelse med, at dem, der får nogle af de kortere frihedsstraffe, og som i øvrigt findes egnede til det, kan få lov til at afsone derhjemme.

Det er hensigtsmæssigt af flere gode grunde. Man kan jo så selv få lov til at betale for lys, vand, varme og husleje; man kan også selv sørge for, at man får noget at spise. Når man er derhjemme, er det ikke kriminalforsorgen, der skal sørge for alle de ting. Der er også en anden væsentlig fordel ved det, og det er, at man har langt bedre mu-

lighed for at bevare kontakten til sin familie og for at drage omsorg for sin familie, og dermed er der også et resocialiserende element, ikke bare i forhold til familien, men også i forhold til f.eks. beskæftigelse og uddannelse, idet man, når man på den måde sidder derhjemme, godt kan få lov til at passe sit arbejde eller sin uddannelse i det tidsrum, hvor det nu er nødvendigt. Men ellers skal man være derhjemme, og på den måde er man så frihedsberøvet, når man ikke lige passer sit arbejde.

Det er jo en ganske glimrende ordning, som jeg selv foreslog tilbage i 1995 – det er ved at være nogle år siden. Dengang var der ligesom ikke den store stemning for det, der havde vi også en anden regering. Men så fik vi heldigvis en borgerlig regering, der syntes, at det var en rigtig god idé, og så har vi fået den ordning. Og den udvikler sig jo hele tiden, og vi bliver klogere og klogere på det og får flere og flere erfaringer med den. Det er en ganske glimrende måde at gøre tingene på, når det i øvrigt er hensigtsmæssigt i forhold til den dømte og den dømtes forhold.

Spørgsmålet i beslutningsforslaget her er så, om den ordning skal bruges til noget mere end til afsoning. Skal den bruges i forbindelse med varetægtsfængsling? Skal den bruges i forbindelse med udslusning fra, at man har siddet inde i et lukket fængsel eller måske i et åbent fængsel, hvor det så kan bruges som en del af udslusningen? Og det er jo to interessante forslag. Det ene er mere fremkommeligt end det andet, vil jeg sige. For det at forestille sig, at vi skal ind og bruge elektronisk fodlænke som et alternativ til varetægtsfængsling, kan jeg ikke få øje på er muligt.

Hvis man ser på, hvad årsagen er til, at vi varetægtsfængsler folk, kan jeg ikke se, at det kan lade sig gøre, at man kan sidde i eget hjem med en elektronisk fodlænke på. For hvorfor er det, at vi varetægtsfængsler? Det gør vi, for at den mistænkte ikke går ud og påvirker vidner. Hvordan vil vi sikre os det, hvis vedkommende sidder i eget hjem med adgang til telefon og internet, til at få besøg osv.? Hvordan kan vi sikre os, at den, der sidder varetægtsfængslet i sit eget hjem, ikke har mulighed for at gå ud og påvirke efterforskningen, slette spor efter gerningen? Hvad nu, hvis gerningen er sket i det pågældende hjem? Skal man så være varetægtsfængslet på gerningsstedet? Det kan jo heller ikke lade sig gøre. Hvis vi varetægtsfængsler, fordi der er en risiko for, at vedkommende vil flygte, herunder flygte til udlandet, ja, så er det også noget nemmere, når man sidder derhjemme. Hvis man har lov til at passe sit arbejde, går der jo nogle timer, før det bliver opdaget, at vedkommende rent faktisk er væk.

Så er der hele spørgsmålet om retsbevidstheden, hvor vi jo varetægtsfængsler nogle, fordi det ikke er hensigtsmæssigt, at offeret kan møde sin gerningsmand dagen efter. Der kan det heller ikke lade sig gøre, at vi varetægtsfængsler i eget hjem. Og så er der egentlig ikke rigtig flere grunde til, at vi varetægtsfængsler. Det er der ikke. Hvis ikke de her grunde er opfyldt, siger domstolene, at der ikke er nogen grund til at varetægtsfængsle, og hvis ikke der er nogen grund til at varetægtsfængsle, skal vi i hvert fald ikke gøre det, at vi sætter dem i en elektronisk fodlænke i eget hjem. Det ville jo være helt omvendt. Så jeg har svært ved at se, at der kan være nogen muligheder, men jeg lytter da til, at man i England åbenbart har fundet en eller anden mulighed, så det kan lade sig gøre. Det synes jeg lyder lidt interessant. Jeg kender det ikke, og jeg har ikke nogen erfaring med det, men kan vi under udvalgsarbejdet få noget mere information om, hvordan det er derovre, så kan det da godt være, at jeg kan blive overbevist om, at der kunne være en mulighed for at gøre det. Jeg tvivler, men jeg kan jo blive overbevist.

Så er der den anden del, som jeg synes er langt mere interessant og fremkommelig. Det er, når det gælder udslusning. Når man har fået en frihedsstraf – altså det, at man ryger i fængsel – starter man i nogle tilfælde, typisk i de grovere sager, med at sidde i et lukket fængsel. Så sker der stille og roligt det, at man bliver sluset over i åbne fængsler; så kan man komme ud i noget pensionslignende, man

kan blive prøveløsladt, man kan komme ud osv. I den måde, vi gennemfører sanktioner på her i landet, er der sådan et udslningsforløb, man prøver at følge, hvis det kan lade sig gøre, og i den sammenhæng synes jeg, vi skal se på, om den elektroniske fodlænke kan være et element. Det skal jo så sammenholdes med de andre muligheder, vi har, for udslusning. Hvordan kan den elektroniske fodlænke passe ind der? Igen skal sigtet være, at vi sørger for, at de, der er dømt, kommer godt tilbage i samfundet igen og kan leve en kriminalitetsfri tilværelse. Det må jo være det, der er målet for os alle sammen. Så den del er vi positive over for, og vi glæder os til, at vi kommer lidt længere hen på året, hvor vi skal diskutere en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen, og vi forventer, at vi i den forbindelse kan tage det her forslag med.

Kl. 13:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:36

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Tak. Det Radikale Venstre var jo medforslagsstiller på det tidligere fremsatte forslag, som altså omhandler den første del af forslaget, og det kan vi derfor umiddelbart støtte. Det, der glæder mig, er, at der synes at være kommet en ny holdning til det her forslag, sådan at man ser mere åbent på det, end man gjorde tidligere, og det er da positivt. Det kan også godt være, at det er, fordi nøden driver en til det, men hvis det resulterer i noget godt, sker der jo ikke noget ved det.

Med hensyn til det andet forslag kunne man, når man hører ordførerne, godt have lyst til at læse forslagens tekst op. Det vil jeg ikke gøre, men der er jo ikke noget absolut i det, og derfor vil jeg sådan set blot foreslå, at man under udvalgsarbejdet og i det videre forløb prøver at se på, om der er nogen, der har været varetægtsfængslet, måske uretfærdigt eller urimeligt eller den slags, hvor fodlænkeordningen kunne bruges, eller om der er andre varetægtsfængslinger, hvor det har vist sig, at den sigtede senere blev dømt.

Jeg synes, at man, uden at det skal være en gennemgang af alle varetægtsfængslinger, skal tage nogle konkrete eksempler og så prøve at finde ud af, om det kunne være muligt at bruge fodlænkeordningen i visse tilfælde, og at man, som den tidligere ordfører var inde på, selvfølgelig også skal kigge på de engelske ordninger, sådan at man kan se, om der er noget, vi kan bruge her i landet. I betragtning af at vi varetægtsfængsler mere end så mange andre, kunne man jo godt forestille sig, at der var nogle muligheder.

Men som sagt har vi overordnet en positiv holdning til forslaget og ser frem til det videre arbejde og er glade for, at justitsministeren nu aktivt vil drage tingene ind i forbindelse med de kommende forhandlinger; så er vi da kommet et skridt videre.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i intentionen med det her forslag, nemlig at vi skal have færre mennesker til at sidde varetægtsfængslet, altså sidde fængslet, før de er dømt. Dermed er det jo i princippet folk, der er uskyldige, fordi de endnu ikke er dømt, og dem skal vi ikke have til at fylde op i fængslerne. Jeg er også enig i intentionen om, at vi skal have en bedre udslusning af folk, der er blevet dømt og har siddet lang tid i fængsel. Så intentionen er jeg enig i, men jeg kan ikke forstå, hvorfor man så skal frihedsberøve dem med en fodlænke.

Altså, jeg forstår ikke behovet, for hvis vi tager dem, der er varetægtsfængslet, og hvor man ikke vurderer, at der er risiko for, at de bare går ud og begår nye forbrydelser, så behøver man jo ikke at varetægtsfængsle dem. Så kan man vente på, at de bliver dømt. Hvis der ikke er risiko for, at de påvirker vidner, og hvis de andre varetægtsgrunde ikke er opfyldt, er der ingen grund til at have dem varetægtsfængslet. Danmark er jo et af de lande, der varetægtsfængsler allermest, og vi kunne jo godt se på, hvordan vi kunne nedbringe omfanget på andre måder. Altså, hvis ikke der er nogen grund til, at nogen skal være spærret inde, så kan jeg heller ikke se, at der er nogen grund til, at de behøver have en fodlænke på. Så må vi jo sørge for, at politiets efterforskning går noget hurtigere, så de hurtigere kan komme for retten og vi kan få dem dømt, hvis de er skyldige. I andre lande kan man godt finde ud af at have en maksimumsgrænse for, hvor længe folk kan sidde varetægtsfængslet, og man kan også finde ud af, at man ikke behøver at varetægtsfængsle i så stort et omfang, som vi gør i Danmark. Jeg synes, det er den vej, man skal gå.

Noget tilsvarende gælder i forhold til udslusning. Altså, vi ved jo godt, hvordan vi kan lave gode udslusningsforløb. Vi ved, der er gode erfaringer med pensioner og andet i forhold til at få folk udsluset på en ordentlig måde og give dem de redskaber, der skal til, for at de kan komme i gang med at leve et liv, hvor de ikke sidder i fængsel, men selv skal kunne håndtere hverdagen, kunne komme i gang med uddannelse, arbejde osv., forhåbentlig i en kriminalitetsfri tilværelse. Så heller ikke her forstår jeg, hvorfor det er nødvendigt at give dem en fodlænke på, hvis man ikke vurderer, at det er nødvendigt, at de sidder indespærret.

Jeg er helt enig i intentionen, men jeg mener, at vi skal se på andre måder at gøre det på. Når vi snakker om dem, der er dømt og skal udsluses, synes jeg især der er ét område, hvor vi virkelig har behov for at bruge ressourcer, og det er på Kriminalforsorgen i Frihed, som i den grad er trængt på grund af de mange ekstra opgaver, de har fået i de senere år. Vi ved, de virkelig er i stand til at gøre en forskel og virkelig er i stand til at hjælpe folk til at få en kriminalitetsfri tilværelse, hvis ellers de har nogle ordentlige ressourcer. Og jeg synes, det er der, man skal sætte ind med ressourcer i stedet for på det med elektroniske fodlænker.

Kl. 13:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:41

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Så er det nu, man skal stikke en finger i ørerne, hvis man ikke kan holde ud at høre på min stemme. Jeg vil gerne starte med at sige tak for debatten. Den har rykket sig, kan jeg mærke, og jeg fornemmer i hvert fald, at vi er et stykke tættere på at kunne realisere de her planer, i hvert fald har flere partier tilkendegivet, at det er noget, som vi kan tage op under kriminalforsorgsforligsforhandlingerne.

Regeringen har jo fremlagt en rapport og nogle tiltag, der skulle dæmme op for den situation, som vi har i kriminalforsorgen med overfyldte fængsler. Man hæver belægsgrænsen, man konverterer nogle åbne pladser til lukkede, og man lader nogle afsonere vente. Det er jo ikke en reel løsning, det er ikke noget, som skaber flere pladser, og man har oven i købet kun lavet en vurdering for 2011.

Det virker underligt på mig, at man vælger at bruge penge på at konvertere nogle pladser, når man kun har en beregning for 2011. Jeg synes et eller andet sted, at pengene havde været bedre brugt på at realisere det her, som vi alle sammen er enige om er en god idé. Jeg synes, det er fint, at vi får drøftelsen til forhandlingerne senere.

Jeg skal sige fra Socialdemokraterne, at de tidligere har været afvisende over for det her forslag, men at de støtter det denne gang.

Jeg vil også gerne takke Det Radikale Venstre for at støtte forslaget, og jeg synes også, at det er positivt, at man trods alt vil gå med til at undersøge forholdene ved varetægtsfængsling, hvilket flere har tilkendegivet. Jeg vidste godt, at det ville være den sværeste del af det her forslag.

Vi ved bare, at man i Danmark varetægtsfængsler rigtig, rigtig meget, også sammenlignet med de øvrige nordiske lande, så det vil være helt på sin plads at få undersøgt, om det gøres for meget, og om der er nogle personer, der ikke burde have været placeret i arresten, og om fodlænker kunne bruges konstruktivt i den forbindelse. Vi har lagt mærke til, at det gør man i England.

Jeg har ikke et dybere kendskab til varetægtsfængslingsreglerne i England, så derfor kan man formentlig heller ikke drage en parallel og præcist sige, at det kunne være en god idé i Danmark. Det er også derfor, at vi har formuleret beslutningsforslaget på en blød måde, så ministeren skulle komme med et oplæg til det, såfremt det kunne være interessant.

Jeg vil slutte af med at sige, at jeg er meget positivt overrasket over tilgangen til debatten i dag, og jeg håber, at vi får fundet en løsning på det her på et senere tidspunkt.

Kl. 13:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget, og såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 104:

Forslag til folketingsbeslutning om at give fodboldklubber på divisionsniveau mulighed for at indsamle og udveksle oplysninger om kendte uromagere.

Af Manu Sareen (RV) m.fl.

(Fremsættelse 31.03.2011).

Kl. 13:44

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingerne er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 13:45

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Dette beslutningsforslag har til formål at pålægge regeringen allerede i indværende folketingssamling at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage andre nødvendige administrative foranstaltninger for at gøre det muligt for danske fodboldklubber på divisionsniveau at indsamle og også udveksle oplysninger om kendte uromagere, som har taget del i nogle grovere fodboldrelaterede uroligheder eller gentagne gange har gjort sig skyldige i alvorlige brud på reglerne på stadioner. Forslaget lægger op til, at uromagerne skal kunne registreres i op til 2 år, og at de registrerede personer skal orienteres om indsamling og videregivelse af oplysningerne. Klubberne skal kunne føre bevis for de ulovligheder, som har ført til registreringer.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen jo deler forslagsstillernes ønske om, at vi skal bekæmpe uro i forbindelse med fodboldkampe. Det tror jeg sådan set vi alle sammen er enige om. Det skal være sådan, at man trygt kan gå til fodboldkamp, og at man kan tage sine børn med til fodboldkamp og regne med, at det bliver afviklet i fred og ro, så man kan nyde kampen uden at frygte noget, heller ikke efterfølgende. Men når det er sagt, vil jeg også gerne slå fast, at regeringen ikke kan støtte forslaget. Jeg skal om et øjeblik komme tilbage til, hvorfor vi ikke kan støtte det.

Men indledningsvis her i debatten vil jeg godt minde om, at selv om man måske ud fra mediebilledet nogle gange får det indtryk, at Superligaen er kendetegnet ved uroligheder, så har vi faktisk i Danmark i bund og grund en god fankultur og en god fodboldkultur blandt tilskuerne, og langt de fleste tilskuere til fodboldkampe er jo fredelige mennesker, som dyrker deres fritidsinteresse, uden at de begår ulovligheder eller på anden måde laver ballade. De vil simpelt hen bare gerne se en god fodboldkamp og hygge sig med det. De mange tiltag, som både myndigheder og klubber har iværksat gennem årene, har jo også medvirket til at fastholde den gode kultur omkring vores fodboldkampe.

Når det er sagt, er det klart, at vi ikke skal acceptere, at en begrænset gruppe fodboldtilskuere – hooligans, om man vil – optræder på en måde, som er til gene og nogle gange ligefrem til fare for de mange andre tilskuere, som altså ønsker at følge deres hold på fredelig vis. Og det er jo netop grunden til, at der allerede er og fortsat vil være stor fokus på problemet med hooliganisme fra myndighedernes side, herunder særligt fra politiets side. Det gav jeg også klart udtryk for under et samråd i Retsudvalget den 7. april om netop hooliganisme. Som jeg også var inde på under det samråd, er der i de senere år iværksat en lang række initiativer på det her område.

Lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder, den såkaldte hooliganlov, blev vedtaget af Folketinget for lidt over 2½ år siden. Lovforslaget var baseret dels på anbefalinger fra Rigspolitiets arbejdsgruppe om bekæmpelse af hooliganisme i Danmark, dels på oplysninger fra en række andre lande, herunder navnlig Storbritannien. Hovedelementet i loven er en karantæneordning, hvor politiet, når betingelserne er opfyldt, kan meddele personer en generel karantæne mod at opholde sig i nærheden af bestemte idrætsbegivenheder, herunder fodboldkampe, samt alle kampe, hvor der deltager hold fra superligaen eller fra 1. eller 2. division.

For at sikre, at meddelte karantæner kan håndhæves, giver loven også politiet mulighed for at videregive oplysninger til fodboldklubberne om, hvilke personer der er meddelt en generel karantæne, når det er nødvendigt af hensyn til retshåndhævelsen. Ifølge Rigspolitiet har 42 personer siden lovens ikrafttræden fået meddelt karantæne. Pr. 3. marts 2011 var 11 personer blevet sigtet for 22 overtrædelser af den udstedte karantæne.

Sideløbende med hooliganlovens ikrafttræden iværksatte politiet et nationalt koncept for indsatsen ved fodboldkampe, den såkaldte fodboldhåndbog. Fodboldhåndbogen adresserer bl.a. politiets fremtræden og synlighed i forbindelse med fodboldkampe, og et af de overordnede formål med konceptet er netop at tydeliggøre politiets rolle som tilskuernes, herunder også de potentielle ballademagers, medspiller snarere end modspiller – alt sammen, naturligvis, uden at det går ud over politiets evne til at sætte hurtigt og effektivt ind, hvis en konfliktsituation udvikler sig.

Kl. 13:49

De foreløbige erfaringer med indsatsen er gode, men det udelukker naturligvis ikke, at indsatsen kan blive bedre. Fodboldhåndbogen er derfor for tiden ved at blive nærmere evalueret og revideret af en arbejdsgruppe under Rigspolitiet.

Ved siden af muligheden for at fastsætte karantæner efter hooliganloven har politiet fået mulighed for at registrere uromagere med en særlig aktualitetskode i Kriminalregisteret. Meningen med en så-

dan registrering er at øge politiets opmærksomhed på den pågældende. Registreringen vil samtidig kunne medvirke til at sikre et kvalificeret grundlag for en eventuel senere vurdering af, om der er anledning til, når betingelserne i loven er opfyldt, at meddele den pågældende en karantæne. Aktuelt er 313 personer ifølge Rigspolitiet registreret som uromagere i Kriminalregisteret.

Ud over politiets indsats på området har fodboldklubberne også individuelt indført ordninger, der som supplement til hooliganloven kan medvirke til at opretholde ro og orden i forbindelse med afviklingen af fodboldkampe. Ordningerne indrettes og administreres af klubberne selv, men naturligvis deltager politiet aktivt i drøftelser med klubberne om sikkerhedsmæssige forhold, og politiet vil i den forbindelse også kunne komme med gode ideer til klubbernes egne overvejelser. I forhold til disse supplerende tiltag er det dog væsentligt, at klubberne har mulighed for selv at tilrettelægge de tiltag, som i lyset af de lokale udfordringer er bedst egnede til at supplere reglerne i hooliganloven.

De her tiltag på området, som vi har gennemført, ser faktisk ud til at virke. De seneste tal fra Rigspolitiet viser nemlig en generelt faldende tendens i antallet af anholdelser og sigtelser i forbindelse med afviklingen af større fodboldkampe. Samlet set er det da også Rigspolitiets overordnede opfattelse, at politiet ikke aktuelt mangler redskaber i indsatsen mod hooliganisme, ligesom Rigspolitiet heller ikke i øvrigt finder, at der er umiddelbart behov for yderligere generelle tiltag på det her område.

Det er bl.a. på den baggrund, at regeringen ikke kan støtte det fremsatte beslutningsforslag om at give fodboldklubber på divisionsniveau mulighed for selv at indsamle og udveksle oplysninger om kendte uromagere. Hertil kommer, at man ved udformningen af hooliganloven nøje overvejede, hvad konsekvensen af at have begået et strafbart forhold på et stadion skulle være, og man overvejede også nøje, hvilke oplysninger der var behov for at udveksle, og hvordan denne udveksling burde finde sted.

Så efter min opfattelse er der på nuværende tidspunkt i hvert fald ikke anledning til at ændre på den vurdering, som blev foretaget i forbindelse med hooliganloven, og som jeg nævnte, er det politiets vurdering, at hooliganloven allerede har haft en positiv virkning, selv om den ikke har været i kraft i lang tid. Derfor mener jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt er et konkret og et vigtigt behov for at indføre den mulighed for at indsamle og udveksle oplysninger om hooligans, som er foreslået i beslutningsforslaget.

Men at hooliganloven tilsyneladende virker efter hensigten, betyder jo ikke, at vi ikke fremadrettet skal være meget opmærksomme på det her område. Rigspolitiet følger derfor også udviklingen ganske nøje og arbejder løbende med at udvikle indsatskoncepter osv. Samtidig deltager Rigspolitiet løbende i drøftelser med bl.a. DBU og Divisionsforeningen om eventuelle nye supplerende tiltag.

Så, altså, for kort at sammenfatte det: Der er og vil fortsat være fokus på det her område fra politiets side. Der er igangsat en række tiltag, herunder i tilknytning til hooliganloven, der bl.a. giver mulighed for at give uromagere karantæne og adgang til at registrere dem i Kriminalregisteret, og derudover har politiet udarbejdet fodboldhåndbogen, ligesom fodboldklubberne individuelt har indført ordninger, der skal medvirke til at sikre ro og orden ved fodboldkampe. Det er Rigspolitiets overordnede opfattelse, at der ikke aktuelt er et politifagligt behov for yderligere generelle tiltag af den foreslåede art.

Efter regeringens opfattelse skal der ganske tungtvejende grunde til, før man giver adgang til at udveksle personfølsomme oplysninger til private parter. På baggrund af politiets aktuelle vurdering af situationen er det regeringens opfattelse, at sådanne tungtvejende grunde ikke foreligger på nuværende tidspunkt. Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 13:54

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren. Herefter er det Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

I 2008 vedtog vi her i Folketinget loven om sikkerhed ved idrætsbegivenheder, også kaldet hooliganloven, og loven giver jo, som justitsministeren har redegjort for i hovedtræk, mulighed for, at uro-magere kan gives karantæne fra særlige idrætsbegivenheder, og politiet har mulighed for at videregive oplysninger om registrerede uro-magere til autoriserede kontrollører. Det er jo en lov, der balancerer mellem på den ene side hensynet til en fredelig afvikling af en sportsbegivenhed og på den anden side hensynet til retssikkerheden. Loven er vedtaget med et bredt flertal her i Folketingssalen, men det er jo i hvert fald bemærkelsesværdigt, at netop forslagsstillerne til det beslutningsforslag, vi behandler i dag, undlod at stemme for lovforslaget.

Jeg står her med den daværende ordførers bemærkninger til lovforslaget, og jeg hæfter mig jo lidt ved, at det netop var spørgsmålet om retssikkerhed, der dengang var af afgørende betydning for De Radikale, og man kan da undre sig over, hvad der så har ført til, at man nu tilsyneladende har en anden opfattelse af situationen – men det er jo reelt nok, hvis det er tilfældet.

I Venstre er vi opmærksomme på tendensen til udvikling af hooliganisme, der har været i de seneste år, hvor den har været stigende, og vi har derfor støttet op om vedtagelsen af hooliganloven. Vi mener, at der har været behov for at indføre effektive foranstaltninger til at bekæmpe hooliganisme.

Beslutningsforslaget her lægger jo op til – hvad skal man sige – en mere lemfældig omgang med personfølsomme oplysninger, som er beskyttet af persondataloven, end der er i dag, og vi kan i Venstre ikke støtte, at divisionsklubber får mulighed for at udlevere og opbevare de her personlige oplysninger. Beslutningsforslaget bidrager jo ikke i sig selv med noget, som ikke allerede kan løses med den nuværende hooliganlov, men beslutningsforslaget giver derimod mulighed for, at andre personer end politiet kan videregive og opbevare personlige oplysninger, hvilket man med rette kan stille sådan lidt retssikkerhedsmæssige spørgsmål til.

Så, altså, vi finder i Venstre, at beslutningsforslaget vil være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, fordi det ikke er en offentlig myndighed, der varetager registeret. Når det ikke er en offentlig myndighed, der fører registeret, så vanskeliggøres kontrollen – og klager over registreringer – jo også på en sådan måde, at der kan komme spørgsmål i forhold til retssikkerheden.

Så vi kan i Venstre ikke støtte op om beslutningsforslaget, men vi vil godt anerkende den indsats, der er ydet fra politiets side, og den lovgivning, der ligger, siden hooliganlovens ikrafttræden i 2008. Man har jo, som justitsministeren var inde på, noteret et fald i antallet af frihedsberøvelser. Vi anerkender tillige, at der fortsat skal ydes en indsats til bekæmpelse af fodboldvold og hooliganisme, men vi ønsker ikke at gå på kompromis med retssikkerheden, som der her er lagt op til fra De Radikales side, og vi kan derfor ikke støtte forslaget med de ting, det indeholder. Jeg skal derfor meddele, at Venstres folketingsgruppe ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Peter Skaarup.

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi meget positive over for det her forslag. Vi ser et stort behov for at sikre, at mennesker, der egentlig skal have en hyggelig søndag eftermiddag, når de f.eks. skal til fodbold med deres børn, kan få en fredelig og rolig dag i stedet for at blive udsat for mulige optøjer i forbindelse med de her fodboldkampe enten inde på stadion eller uden for stadion.

Der er jo desværre nogle, der har gjort det til en særlig sport, at når der skal være stor fodboldkamp, skal der også være stor slås-kamp eller ødelæggelse eller ballade, ofte ledsaget af alkohol, og hvad der dermed kan følge af problemer. Det skal vi have gjort noget ved.

Der har heldigvis, som Venstres ordfører også var inde på, igen-nem tiden været igangsat en hel række initiativer for at stoppe hooli-gans, men der er brug for mere. Der er i det hele taget brug for, at man udstyrer klubberne og politiet med nogle bedre redskaber på den her front. Derfor venten vi selvfølgelig også på den evaluering, der er i gang hos Rigspolitiet, som justitsministeren sagde på et sam-råd i Folketingets Retsudvalg her for nylig.

Men derfor kan vi jo sagtens diskutere, hvad man kan gøre for at forbedre klubbernes mulighed for at bekæmpe de professionelle ball-lademagere, for det er jo i virkeligheden det, der er tale om. Det er professionelle ballademagere.

Justitsministeren siger så, at der heldigvis har været en positiv ef-fekt af de initiativer, der er sat i gang, og det er da også glædeligt, at der måske har været knap så mange problemer i denne sæson, som der har været i tidligere år. Det, man så kan diskutere, er, om det kan hænge sammen med, hvilke klubber der er i den bedste række i Su-perligaen. Det kunne godt have en effekt, at f.eks. en af de store byers klubber ikke er med lige nu – men det ser den jo ud til måske at skulle være i fremtiden, så de konfrontationer, vi har set tidligere, kunne risikere at blusse op i yderligere omfang. Det er klart, at det er noget, vi er nødt til at tage bestik af.

Når De Radikale så foreslår, at man bedre skal kunne udveksle oplysninger, så ser vi bestemt positivt på det. Vi har også bemærket os, at Dansk Boldspil-Union og dens formand, Allan Hansen, har markeret sig i forbindelse med det her forslag og sagt, at de ønsker sig bedre værktøjer, sådan at – kan man sige – hjemmebanekontrol-lørerne kan udveksle de oplysninger, de har, med udebanekontrollø-rerne og på den måde sikre sig mod, at dem, der egentlig har fået forbud mod at få adgang til hjemmebanekampen, deltager ved ude-banekampen og laver den ballade, de ikke fik lov til at lave ved hjemmebanekampen.

Så det er altså et vigtigt emne, vi skal tage fat på, og jeg synes, det tæller meget positivt i vægtskålen til fordel for forslaget, at den organisation, der organiserer fodbolden, nemlig Dansk Boldspil-Uni-on, siger, at der faktisk er et stort behov for at gennemføre det her forslag.

Når vi ser på, hvad man ellers kan gøre, er det klart, at der i for-bindelse med den høring, som Folketingets Retsudvalg og Folketin-gets Kulturudvalg havde for ikke så længe siden, og som samrådet i Retsudvalget for ikke så længe siden var en opfølgning på, jo kom en hel del fornuftige initiativer frem. En af de ting, vi kunne nikke genkendende til, var det, som FCK har foreslået og selv har indført, nemlig det såkaldte udebaneregister, hvor man registrerer sig som fan, når man skal være med til holdets udekampe.

Noget andet, der er vigtigt, er at se på, om de tilhængere, der be-vidst laver ballade, også kan stoppes i forbindelse med kampe, der foregår i udlandet.

Et tredje emne, som vi ser med stor alvor på, er de meget lempe-lige sanktioner – hvis man overhovedet kan kalde det sanktioner – der er, når der tages sådan noget som romerlys med på stadion, hvil-

ket jo er meget kritisk for familier, da børn kan risikere at blive ramt af romerlys under de her kampe. Derfor har man en nultolerance over for det, men virkeligheden er bare, at mennesker, der har romerlys med på stadion, ofte bare bliver afvist; de kommer ikke ind til kampen, men kan jo så komme søndagen efter og have romerlys med igen.

Så der er brug for en hel del forskellige initiativer. Vi kan kun støtte det initiativ, der er på banen her i dag fra Det Radikale Venstre. Så det kan vi godt samarbejde om.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg ville gerne have sagt en hel masse, men jeg nøjes med at sige, at jeg er enig med hr. Peter Skaarup i rigtig mange af de betragtninger, som han kom med her fra Folketingets talerstol.

Jeg vil også gerne rose det radikale initiativ. I SF vil vi meget gerne have, at klubberne medvirker noget mere til at forebygge, at der forekommer uroligheder, og vi er også ret afklaret med og vil gerne have, at der bliver grebet til skrappe midler for at få dem til at medvirke. Men omvendt betyder det så også, at vi må give nogle redskaber den anden vej.

Jeg synes sådan set, at det her forslag er udmærket. At der er nogle klare regler for, i forbindelse med hvad og hvornår man kan blive registreret, og at der er en klagemulighed og nogle klare regler for, hvordan man bliver slettet, hvis der er sket en uretmæssig registrering, synes jeg faktisk er meget bedre, end hvis der sker en uofficiel overlevering af sladder i gadekæret, hvor man informerer hinanden på kryds og på tværs ad uofficielle kanaler. Det her vil give en meget større retssikkerhed for den, som rent faktisk oplever at få karantæne fra et stadion i en periode.

Man kunne eventuelt lave det som et no hit-system, ligesom man har gjort på nogle diskoteker, hvor det altså er et fingeraftryk, som er afgørende for, om man kan komme ind eller ej, så de, der står i døren, faktisk ikke behøver at håndtere fortrolige og personfølsomme oplysninger. Så jeg er meget indstillet på, at vi finder en model for det.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 14:05

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Fra De Konservatives side er vi meget enige i, at man skal have fokus på sikkerhed og tryghed, når vi taler om afvikling af fodboldkampe. Det er meget vigtigt, at det at gå til en fodboldkamp kan være en familiebegivenhed, hvor alle tager af sted og får en god dag ud af det, hvor man ser nogle spille fodbold og hygger sig imens, og at man kan gøre det uden risiko for, at man skal blive involveret i et eller andet voldeligt eller lignende, fordi der er nogle, der gerne vil lave ballade, ikke bare nede på græsplænen, hvor spillerne render rundt efter bolden, men også på tilhørerrækkerne og uden for stadion. Det er jo helt uhørt, at der er nogle, der har den holdning, at fodboldkampe skal bruges til at lave ballade – vel at mærke en ballade, der går ud over alle de andre helt almindelige fredelige mennesker, som bare gerne vil se fodbold.

Derfor er det vigtigt, at der er fokus på det her område, og det er også derfor, at regeringen tog initiativ til at få lavet det såkaldte hooliganregister, hvor politiet netop har mulighed for at skride ind, hvis der er nogle, der laver ballade, og i forbindelse med at de skrider ind, kan de sørge for, at de pågældende personer kommer til at stå i det såkaldte hooliganregister og i en periode, som så bliver fastsat fra det tidspunkt, får et forbud mod at komme til fodboldkampe. Det er endda så skrap, at man end ikke må komme i nærheden af stadion i den periode, hvor man har forbud mod at komme der. Det er jo noget, der bruges, og som er effektivt.

Det, der er godt ved hooliganregisteret, er i forhold til retssikkerheden, for der er rent faktisk mulighed for en domstolsprøvelse. Der kommer man ikke bare til at stå i et register, fordi der er en kontrol-lør eller andre, der synes det. Man kommer til at stå der, fordi der ligger en konkret sag ved politiet, altså et strafbart forhold. Man kommer til at stå i registeret på politiets foranledning, og man kan få det prøvet ved domstolene. Hvis man mener, at man uberettiget er kommet i det pågældende register, altså hooliganregisteret, er der rent faktisk mulighed for en domstolsprøvelse.

Alt det her handler jo altså om retssikkerhed, og det synes jeg ligesom mangler i det forslag fra Det Radikale Venstre, som vi behandler i dag. Der mangler elementet retssikkerhed, for her lægger man altså op til, at private foreninger og private klubber, alt efter hvad de synes, skal kunne indføre folk i et register, som ikke bare gør, at vedkommende i en periode ikke kan komme på det pågældende stadion, men gør, at vedkommende ikke kan komme på noget som helst stadion i hele Danmark. Det er jo et meget voldsomt indgreb.

Man kan sige, at hvis det er sådan, at det er nødvendigt, kunne vi jo godt tillade det, men så må der være en domstolsprøvelse, og så er vi jo tilbage ved hooliganregisteret, som vi allerede har i dag. Så det, De Radikale ønsker med beslutningsforslaget her, er altså at tilside-sætte retssikkerheden og overdrage det til klubberne efter forgodtbefindende at føre folk ind og ud af det her register. Det synes vi ikke er retssikkerhedsmæssigt hensigtsmæssigt. Derfor kan vi ikke støtte forslaget her.

Man kan sige, at vi hver gang, hvor vi skal vurdere, om vi skal have en form for overvågning, om vi skal sørge for at lave nogle indgreb over for borgere, der ikke kan opføre sig ordentligt, står i et dilemma, for de indgreb skal ikke være mere vidtgående end højst nødvendigt. Der kan være situationer, hvor det er absolut nødvendigt, at vi skrider ind og gør noget effektivt. Men lige præcis i forhold til dem, der laver ballade ved fodboldkampe, hører vi jo fra dem, der har med det at gøre, nemlig politiet, at de nuværende redskaber, muligheder og lovgivning sådan set er ganske gode og sagstens kan bruges til at håndtere dem, der vil lave ballade.

Det, vi også har set, efter at hooliganregisteret er blevet indført, er, at det nødvendigvis ikke er sådan, at der med et fingerknips ikke længere er nogen, der laver ballade under fodboldkampe. Nej, det er sådan set rigtigt nok. Men det, der er en væsentlig forskel fra tidligere, er, at mange af de hardcore ballademagere holder sig i skindet og lader være med at lave ballade, fordi de ved, at det koster 2 års karantæne, hvis de bliver taget, hvor de ikke kan få lov til at komme til fodbold. Det synes jeg er ensbetydende med, at det hooliganregister, vi har lavet, faktisk fungerer efter hensigten. Der er nogle, der har påpeget, at der endnu ikke er så mange registreret i det pågældende hooliganregister, men de skal lige nå at lave noget, der er strafbart, og de skal lige nå at blive pågrebet, og så bliver de indført i registeret. Med tiden kommer det til at virke, og det, der som sagt er fordel, er, at vi med hooliganregisteret altså har en domstolsprøvelse, og det vil sige, at der er taget hånd om retssikkerheden.

Det, man kan gøre ud over at have hooliganregisteret, er det, som man jo allerede gør i dag, og som der ikke er noget retssikkerhedsmæssigt problem i, nemlig at de forskellige fodboldklubber kan føl-

ge deres egne fans. Når de spiller på udebane, kan nogle af foreningsfolkene tage med og ligesom holde øje med, at deres fans opfører sig ordentligt, mens de er ude. Derudover gør politiet også det, at det lokale politi derfra, hvor en klub rejser ud i det ganske land, tager med og samarbejder med det tilstedeværende lokale politi om at holde øje med dem, der er ballademagerne. Og det fungerer sådan set ganske fint i dag.

Derfor vurderer vi ligesom justitsministeren, at der ikke er behov for, at vi gør det her, og da der ikke er behov for det, er der ingen grund til, at vi på det her område tilsidesætter retssikkerheden. Det er os imod, og derfor stemmer vi imod beslutningsforslaget.

Kl. 14:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Vi er alle sammen enige om, at vi ikke ønsker, at der skal være vold ved fodboldkampe. Vi ønsker, at fodboldkampe skal være noget, man kan gå til og have en dejlig oplevelse med, og noget, man kan tage sine børn med til, så de også kan få en god oplevelse. Så formålet er vi alle sammen enige om. Men vi forstår simpelt hen ikke, at Radikale Venstre fremsætter det her forslag.

Andre har været inde på de retssikkerhedsmæssige problemer, der ligger i det, men jeg synes også, det er værd at se på den forskning, der er, og de resultater, der viser, hvad det faktisk er, der virker, hvis man gerne vil have, at der skal være fredeligt i forbindelse med fodboldkampe. Og der kan man jo se, at det, der virker, er at have en dialogtilgang, at det faktisk virker, når man går ud og ansvarliggør nogle af de her mennesker. Det er det, DSB er lykkedes med; siden de uddannede nogle af deres folk i konflikthåndtering og har sørget for, at de laver aftaler, hver gang fansene skal med toget frem og tilbage, så har der ikke været problemer. Tidligere blev togene hærget, DSB-personalet var bange, nervøse, havde stort sygefravær osv., og det gik ud over de andre passagerer, men siden man lavede aftaler om, hvornår de kører med, og der er særlige vogne til dem, man hilser pænt på dem, personalet står og siger goddag til dem, så har der ikke været problemer.

Tilsvarende har politiet i Aarhus uddannet nogle betjente i, hvordan man håndterer fodboldkampe og andre større begivenheder, og de laver også her aftaler og sørger for at følge de her mennesker frem og tilbage til stadion og til de værtshuse, hvor de skal ind at drikke undervejs, eller hvad det nu kan være. Og det er lykkedes at håndtere det, så der ikke opstår kampe.

Jeg tror, det var i Spanien, man havde fodboldmesterskaber, og hvor forskningsresultater pegede på, at når det var det ene politikorps, der håndterede situationen, blev der stor ballade, og når det var det andet politikorps, som havde en anden tilgang til det, der håndterede situationen, blev der ikke ballade, selv om det var nøjagtig de samme fanggrupper.

Det viser altså, at det har utrolig stor betydning, hvilken tilgang man har til det. Og jeg synes, det er den vej, man skal gå, fordi det faktisk virker, hvorimod de steder, man forsøger med at optrappe konflikterne, ja, der får man optrappet konflikterne, og så bliver der mere konfrontation, i stedet for at man gør en række af fansene ansvarlige. Der er jo mange fans, der er fans af en fodboldklub uden nødvendigvis at være voldelige, og som faktisk vil påtage sig et ansvar for at prøve at holde de andre i kort snor. Dem skal man tale op til og gøre ansvarlige for at sikre en ordentlig situation, og det gør man bedst ved at have en dialog med dem. Hvis man derimod skærer alle fansene over én kam og begynder at lave kontrolforanstaltninger i forhold til dem alle sammen og mistænkeliggør dem, ja, så får man dem på det modsatte hold, og så bliver der en konfrontation.

Derfor tror jeg altså, det er væsentligt, at vi styrker den tilgang, der handler om dialog, konflikthåndtering og ansvarliggørelse af fansene i stedet for at optrappe konflikterne.

Kl. 14:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Lone Dybkjær ... Undskyld, det var lige en postgang for tidligt; det er selvfølgelig først ordføreren for Liberal Alliance, hr. Simon Emil Ammitzbøll. Undskyld.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Dette forslag indeholder vel, hvad man kan kalde en overraskelse, nemlig at Det Radikale Venstre ønsker at slække på retssikkerheden, øge overvågningen og udbrede personfølsomme oplysninger. Det er en kombination, jeg dog ikke har set fra den kant før, og heldigvis for det.

Jeg vil sige, at det er et forslag, der går i en helt anden retning end det, vi i Liberal Alliance ønsker skal ske på det her område. Vi synes, at hvis man endelig skulle gøre noget, kunne man måske stramme lidt op på den lovgivning, der er, og sørge for at gøre den endnu strammere end nu, med hensyn til hvornår folk kommer i diverse registre.

Her lægger man op til, at fodboldklubberne har mulighed for at indsamle og udveksle oplysninger om borgerne, og vi ønsker sådan set ikke at medvirke til, at disse virksomheder og foreninger har mulighed for at gøre det. Det vil give mindre beskyttelse, og vi synes, at det er meget bekymrende, at man gør det muligt for private i så stort et omfang at kunne udveksle personfølsomme oplysninger om borgerne.

Hr. Karsten Lauritzen, Venstres ordfører, sagde, at det er en mere lempelig omgang med personfølsomme oplysninger, end man har i dag, og der er jo ikke så meget andet at sige, end at det er en fuldstændig korrekt opfattelse af forslaget.

Jeg ser frem til, at ordføreren for forslagsstillerne vil uddybe, hvorfor man synes, at lige præcis det her område er så særlig farligt eller berører så grov en form for kriminalitet i forhold til så mange andre, at man netop her er villig til at slække mere på kravene til personfølsomme oplysningers udveksling, end man er i en række sager af mere alvorlig karakter. Det synes jeg nemlig er lidt mærkværdigt.

Liberal Alliance stemmer nej.

Kl. 14:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:16

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal starte med at takke ordførerne. Jeg synes faktisk, at det har været interessant at høre, hvem der støtter forslaget, og hvem der ikke støtter forslaget. DF's ordfører var ved sidste forslag dybt bekymret over, at hun havde den samme holdning som De Radikale. Så vil jeg gerne sige, at jeg for mit vedkommende ikke er dybt bekymret over, at DF støtter det her forslag, som vi har fremsat. Jeg synes tværtimod, at det er fint.

Socialdemokratiet har desværre ikke været her, så vi kender ikke deres holdning, og derfor ved vi heller ikke, hvordan flertalskonstellationen ser ud. Men med den støtte, der har været, synes jeg dog, at det i hvert fald giver anledning til, at man får en drøftelse i udvalget, som måske kan føre os et skridt videre.

Det er jo også meget interessant, at der har været to forskellige synspunkter vedrørende det retssikkerhedsmæssige. SF's ordfører sagde, at SF støttede forslaget, fordi de i SF faktisk følte, at den retssikkerhedsmæssige situation blev bedre, ved at man ligesom havde en mere officiel tilgang til det, frem for at man havde en uofficiel udveksling af oplysninger. Det mener jeg sådan set er helt rigtigt. Altså, det, at man laver en registrering, behøver jo ikke betyde, at de pågældende ikke bliver oplyst om registreringen. Tværtimod har vi altid i Det Radikale Venstre været indstillet på, at hvis man var registreret et sted, fik man også selv at vide, hvad det var, man var registreret for. Det er et vigtigt retssikkerhedsmæssigt princip. Derfor kan man sige, at det, at der indføres en officiel registrering, jo altså også betyder, at folk ved, at de er registreret og derfor også kan forholde sig til det på den ene eller den anden måde. Så vi føler faktisk ikke, at retssikkerheden bliver svækket, ved at vi gør det her.

Så har jeg også noteret det, som justitsministeren sagde, nemlig at politiet ikke ønskede yderligere redskaber. Nej, det har vi jo hørt før, men det behøver ikke at betyde, at det nødvendigvis er det helt rigtige. Det, som også hr. Peter Skaarup var inde på til den høring – nu var jeg ikke selv til stede ved den – var jo, at der var nogle klubber, der ønskede det her, og det vil sige, at de altså åbenbart ikke er helt tilfredse med den eksisterende situation. Det er jo præcis det, der har været udgangspunktet for det her forslag, nemlig at der har været et ønske om, at der blev gjort noget mere, og at man syntes, at det her var en måde at gøre det på, som i og for sig ikke var specielt dramatisk.

Men igen vil det selvfølgelig fuldstændig afhænge af, hvordan det bliver gjort, og derfor er det heller ikke et lovforslag. Det er jo netop et beslutningsforslag, som kan danne grundlag for, at vi finder nogle metoder, som gør, at det bliver muligt at give klubberne et yderligere redskab, uden at vi sætter retssikkerheden over styr. Det er selvfølgelig noget, Det Radikale Venstre værner om, og det gør vi, hvad enten det drejer sig om det her eller det er i andre sammenhænge. Derfor er der sådan set ikke nogen manglende konsistens i det, vi foretager os, i hvert fald ikke efter vores egen opfattelse.

Men jeg skal sige tak for bemærkningerne. Vi ser frem til udvalgsarbejdet, og så er det så spørgsmålet, om vi ikke kan finde en eller anden mulighed for at komme et skridt videre i retning af det, som klubberne ønsker sig.

Kl. 14:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 82:

Forslag til folketingsbeslutning om dobbelt statsborgerskab.

Af Jørgen Poulsen (RV) m.fl.

(Fremsættelse 04.03.2011).

Kl. 14:20

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Integrationsministeren.

Kl. 14:21

Integrationsministeren (Søren Pind):

Det Radikale Venstre har på ny fremsat et forslag om dobbelt statsborgerskab, som åbner for en principiel debat om statsborgerskabet og dets betydning. Det er naturligvis en debat, som jeg hilser velkommen. Et lignende forslag blev fremsat i april 2008 af Ny Alliance og genfremsat af Det Radikale Venstre i november 2008, så vi har allerede her i Folketingssalen haft en række drøftelser om spørgsmålet.

Der er tale om et vanskeligt spørgsmål, og det er derfor vigtigt, at vi nøje overvejer argumenterne for og imod dobbelt statsborgerskab i forhold til den enkelte borger såvel som i forhold til de lande, hvor den pågældende har statsborgerskab. I april 2009 oversendte Integrationsministeriet som et led i den politiske aftale af 22. september 2008 mellem regeringen og Dansk Folkeparti en udredning til Folketingets Indfødsretsudvalg om reglerne om dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner. Det er netop denne udredning, som forslagsstillerne henviser til i bemærkningerne til forslaget, og som ganske glimrende skitserer nogle af de fordele og ulemper, der kan være forbundet med en accept af dobbelt statsborgerskab.

Som bekendt er det et grundlæggende princip i den danske indfødsretslovgivning, at dobbelt statsborgerskab skal begrænses, så vidt det er muligt. Baggrunden herfor er, at det er den generelle politiske opfattelse, at statsborgerskabet betyder noget ganske særligt. Statsborgerskabet er noget, vi bliver født med og vokser op med, og som er med til at forme vores identitet. En person opnår et særligt loyalitetsforhold til det land, hvor den pågældende er statsborger. Derfor er spørgsmålet om dobbelt statsborgerskab principielt.

Det Radikale Venstre henviser i sit forslag til et ønske om at bringe den danske indfødsretslovgivning på højde med de fleste europæiske landes lovgivninger på området, således at også den danske lovgivning tager højde for den øgede bevægelighed af personer over landegrænserne, for stigningen i antallet af ægteskaber mellem personer af forskellige nationaliteter og for øget kulturel mangfoldighed.

Jeg er enig i, at globaliseringen har medført øget bevægelighed. Det ser regeringen selvfølgelig positivt på, og det er vigtigt, at danske statsborgere er mobile og dermed kan bidrage til globaliseringen og til den vækst, der også kan følge i kølvandet på den. Globaliseringen betyder, at mange danske statsborgere på grund af arbejde eller familiære forhold flytter til andre lande for at tage permanent bopæl dér, og jeg har stor sympati for, at disse personer kan have et ønske om at opnå statsborgerskab i det land, hvor de nu bor, uden derved at miste deres danske statsborgerskab. En af fordelene ved dobbelt statsborgerskab er netop muligheden for at overføre dansk indfødsret til sine børn, og herudover kan det ikke udelukkes, at der i visse tredjelande vil være en nemmere adgang til at indrejse, når man er statsborger i landet. Samtidig er jeg udmærket godt klar over, at danske statsborgere, uanset at de flytter permanent til f.eks. Amerika, stadig føler sig særdeles danske, fastholder den danske kultur, fortsat danser om juletræet og holder andre danske traditioner i hævd.

Men spørgsmålet om det dobbelte statsborgerskab er vanskeligt og skal overvejes nøje. Globaliseringen og den øgede mobilitet betyder også, at mennesker i mange tilfælde kun slår sig ned i et andet land i en begrænset periode. Mennesker er ekstremt mobile, og muligheden for at bevare mere end et statsborgerskab behøver derfor ikke i alle tilfælde at imødekomme nutidens behov. Svaret på globaliseringen er ikke, at mennesker skal have flest mulige statsborgerskaber og dermed pas, afhængigt af hvor de arbejder på et givent tidspunkt. Derimod forudsætter den øgede mobilitet, at nationale regler, f.eks. krav om bestridelse af job, adgang til bestyrelser m.v., i videst muligt omfang skal ændres, således at der ikke stilles krav om statsborgerskab i det pågældende land.

Det Radikale Venstre henviser også til, at udredningen af reglerne om dobbelt statsborgerskab konkluderer, at en videre accept af dobbelt statsborgerskab ikke har medført problemer for de lande, der giver mulighed for det i deres lovgivning, og at udredningen desuden dokumenterer, at fordelene ved at tillade dobbelt statsborgerskab langt overstiger ulemperne.

Kl. 14:25

Når man argumenterer for og imod accept af dobbelt statsborgerskab, er det ikke blot et spørgsmål om at veje fordele og ulemper op mod hinanden. Der er en relation – en relation til den danske indfødsretslovgivning – og der er mest af alt tale om et principielt spørgsmål. Men i overvejelserne indgår naturligvis også de ulemper, udfordringer eller ligefrem direkte problemer, som personer med dobbelt statsborgerskab kan blive mødt af. Jeg vil gerne pege på netop det forhold, at den enkelte kan stå over for problemer, som når den pågældendes ene hjemland ikke er i stand til at yde beskyttelse f.eks. i forbindelse med fængsling i den pågældendes andet statsborgerskabsland. Det betyder også, at et land som Amerika, som ellers generelt accepterer dobbelt statsborgerskab, advarer om, at dobbelt statsborgerskab kan medføre en række problemer for borgerne, og at dobbelt statsborgerskab derfor ikke kan anbefales som sådan. I forlængelse heraf har Amerika i forhold til spørgsmålet om valgbarehed i flere lande på samme tid indsat en bestemmelse i lovgivningen, hvorefter det skal vurderes, om en amerikansk statsborger ved at blive valgt ind i et andet lands lovgivende forsamling derved har ønsket at frasige sig sit amerikanske statsborgerskab.

Det Radikale Venstre argumenterer også i sit forslag med, at det af udredningen fremgår, at flere af de adspurgte lande fremhæver, at dobbelt statsborgerskab understøtter integrationen, fordi det for den enkelte person bl.a. medfører en solidaritetsfølelse, som er motiverende for den pågældendes lyst til at uddanne sig og søge arbejde.

Jeg vil gerne først og fremmest slå fast, at erhvervelse af statsborgerskab i Danmark ikke er en del af og dermed ikke er det absolutte mål med integrationsprocessen. Jeg er imidlertid enig i, at mange flygtninge og indvandrere med opholdstilladelse i Danmark ville føle en større samhørighed med landet, hvis de opnåede indfødsret. Og netop gennem integrationsprocessen bliver de i stand til at kunne opfylde de betingelser, der stilles for erhvervelsen af dansk statsborgerskab. Personer med dansk indfødsret har stemmeret, er valgbare ved folketingsvalg og har mulighed for at få udstedt dansk pas. Der er altså tale om rettigheder, som kan være væsentlige faktorer for den individuelle persons samhørighedsfølelse med landet.

På den anden side er jeg af den opfattelse, at danske statsborgere med udenlandsk oprindelse, som har givet afkald på deres hidtidige statsborgerskab, vil have nemmere ved at knytte stærke bånd til Danmark og dermed integrere sig, end det er tilfældet for dem, som har bevaret deres hidtidige statsborgerskab. Jeg vil også bemærke, at der kun stilles krav om løsning fra hidtidigt statsborgerskab, hvor det vurderes at være muligt eller hensigtsmæssigt. Der gælder således en række undtagelser fra kravet om løsning fra hidtidigt statsborgerskab i forhold til udlændinge bosiddende i Danmark, som ansøger om dansk indfødsret.

Lad mig først og fremmest nævne, at mange af de udlændinge, som ansøger om indfødsret, kommer fra lande, hvor der sker automatisk fortabelse af statsborgerskabet ved erhvervelsen af et fremmed, ligesom tilfældet er i Danmark. Herudover stilles der ikke løsningskrav over for ansøgere med flygtningestatus eller over for ansøgere fra lande, hvor erfaringen har vist, at det er umuligt eller forbundet med overordentlig store vanskeligheder at blive løst. Har en ansøger dokumenteret at have gjort et seriøst, men forgæves forsøg på at blive løst, vil der heller ikke blive stillet løsningskrav.

Herudover accepterer regeringen i overensstemmelse med den europæiske konvention om statsborgerret dobbelt statsborgerskab for personer, der ved fødslen automatisk opnår dobbelt statsborgerskab. Et eksempel herpå er personer, som er født af danske forældre i Amerika eller Canada, hvor barnet ud over dansk indfødsret tillige opnår amerikansk og canadisk statsborgerskab ved fødslen som følge af det såkaldte territorialprincip. Tilsvarende gælder for et barn, der bliver født af forældre med forskellig nationalitet, og hvor barnet automatisk erhverver begge forældres statsborgerskab. Som følge af de undtagelser, jeg her har nævnt, er der faktisk mange danske statsborgere, som også har et andet statsborgerskab.

Det er fortsat regeringens holdning, at man opnår et særligt tilhørsforhold og en særlig loyalitet over for det land, man er statsborger i. Man kan derfor spørge sig selv, om det er hensigtsmæssigt at være nationalitetsmæssigt knyttet til mere end ét land. Ud over de mere principielle betragtninger er der nemlig efter regeringens opfattelse også en række ulemper forbundet med dobbelt statsborgerskab. F.eks. bør det som nævnt undgås, at en person gennem dobbelt statsborgerskab har stemmeret og valgbarehed i flere lande, og det er væsentligt, at det som udgangspunkt alene er personer, som fuldt ud har vedkendt sig at være danske, der kan stemme og stille op til et dansk folketingsvalg.

Kl. 14:30

Imod dobbelt statsborgerskab taler også risikoen for, at familieretslovgivningen samt proces- og strafferetslovgivningen i flere lande kommer i konflikt med hinanden, og risikoen for ikke at kunne opnå diplomatisk beskyttelse af det ene land ved ophold i det andet land. Jeg kan som eksempel nævne, at en person med dobbelt statsborgerskab, hvor det ene er dansk, efter omstændighederne vil kunne undgå retsforfølgning for en forbrydelse begået her i Danmark ved at flygte til sit andet hjemland, hvis dette land ikke har mulighed for eller ønsker at udlevere egne statsborgere eller at overtage retsforfølgningen. Som et andet eksempel kan jeg også nævne, at vi har oplevet store vanskeligheder med at yde beskyttelse af danske statsborgere, som tillige har f.eks. tyrkisk statsborgerskab, ved en eventuel fængsling i Tyrkiet. Danmark vil i et sådant tilfælde alene kunne yde beskyttelse af sine egne statsborgere, hvis det andet land, hvor den pågældende tillige er statsborger, accepterer, at Danmark yder den beskyttelse.

Udredningen fastslår som bekendt, at der er en tendens til, at flere lande i større eller mindre omfang accepterer dobbelt statsborgerskab. Bl.a. accepterer Finland, Frankrig, Irland, Island, Italien, Luxembourg, Polen, Schweiz, Sverige og Storbritannien dobbelt statsborgerskab. Af lande uden for Europa, der accepterer dobbelt statsborgerskab, kan blandt andre nævnes Australien, Canada og Amerika. Blandt de lande, der som udgangspunkt ikke accepterer dobbelt statsborgerskab, kan ud over Danmark nævnes Holland, Norge, Østrig og Tyskland. Tyskland accepterer dog dobbelt statsborgerskab for blandt andre EU-borgere.

Lad mig i den forbindelse understrege, at den europæiske konvention om statsborgerret stiller de kontraherende stater frit med hensyn til spørgsmålet om dobbelt statsborgerskab, og regeringen har i overensstemmelse med konventionen valgt et princip om at begrænse dobbelt statsborgerskab. Regeringen anerkender naturligvis, at andre lande accepterer dobbelt statsborgerskab, og vi undersøger

som nævnt løbende udviklingen og overvejer på den baggrund fortsat argumenter for og imod dobbelt statsborgerskab.

Som det bl.a. fremgår af udredningen om reglerne for dobbelt statsborgerskab i Danmark, i andre lande og i forhold til internationale konventioner, har de lande, som har forladt princippet om at begrænse det og nu accepterer dobbelt statsborgerskab, erfaringer med, at de problemer, der kan være forbundet med dobbelt statsborgerskab, ikke er af væsentlig betydning, og at de ofte kan løses enten gennem internationale konventioner på området eller ved, at landene indbyrdes indgår samarbejdsaftaler på området. De lande, som fastholder princippet, lægger vægt dels på principielle betragtninger, dels på betragtninger af mere praktisk karakter. Regeringen er på linje med disse sidstnævnte, og regeringen kan på denne baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:33

Jørgen Poulsen (RV):

Tak. Jeg vil gerne takke ministeren for den alvor, hvormed ministeren går ind i argumentationen om dobbelt statsborgerskab, og jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at det er en alvorlig beslutning for et menneske at skulle tage stilling til, om man vil frasige sig sit statsborgerskab. Men jeg vil gerne have ministeren til at bekræfte, at der for så vidt ikke i den rapport, som regeringen har udarbejdet, om dobbelt statsborgerskab, findes noget, der egentlig forhindrer Danmark i at tillade dobbelt statsborgerskab.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:34

Integrationsministeren (Søren Pind):

Det er en beslutning, det er helt op til den lovgivende forsamling i Danmark at tage. Der er ikke noget problem, altså, der er selvfølgelig et politisk problem, hvis man er uenige, men bortset fra det er det jo op til Danmark at beslutte, hvad vi vil på dette område.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:34

Jørgen Poulsen (RV):

Tak for det svar, for det indkredser jo det her spørgsmål om, om der er praktiske forhindringer eller et politisk problem. Så tak for det.

Ministeren var også inde på, at der var nogle ulemper, og jeg synes nok, at de er rimelig teoretiske, men lad os nu tage dem. Ministeren nævner jo også, at mange allerede har dobbelt statsborgerskab, og jeg tror, man regner med, at ca. 40 pct. af de mennesker, som får dansk statsborgerskab ved naturalisation, altså ved lov, beholder deres oprindelige statsborgerskab. Så der er mange. Og jeg vil egentlig godt stille et spørgsmål, når man nu udlægger det som et problem: Findes der nogen dokumenterede eksempler på, at det har givet Danmark problemer, at vi har disse dobbelte statsborgerskaber?

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Integrationsministeren (Søren Pind):

Der findes dokumenterede problemer for de pågældende borgere, som er rejst til andre lande, hvor de problemer, jeg beskrev her, er opstået, og hvor vi ikke kunne afhjælpe de pågældende borgeres situation.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til integrationsministeren. Vi går så i gang med ordførerrækken, og den første ordfører er Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Jeg har overtaget ordførerskabet på lovforslaget fra Venstres indfødsretsordfører, fru Marion Pedersen, der desværre ikke kunne være til stede her i salen i dag, så jeg skal læse hendes ordførertale op og uddybe den lidt.

Kort fortalt er det jo ikke første gang, at det her beslutningsforslag ser dagens lys. Et tilsvarende forslag blev fremsat i 2008 af Ny Alliance, og derefter blev det genfremsat af Det Radikale Venstre i november 2008. Nu er det så igen Det Radikale Venstre, der er på banen med forslag om indførelse af dobbelt statsborgerskab i Danmark.

Spørgsmål om dobbelt statsborgerskab er jo et principielt spørgsmål, og det åbner for en kompliceret diskussion, som Venstre naturligvis stadig væk byder velkommen. Hvor kompliceret den er, har integrationsministeren bl.a. redegjort for. Der er en række hensyn, der skal tages. Verden er i konstant forandring, og to personer fra hver sin verdensdel er i dag tæt forbundet, fordi vi lever i en stadig mere globaliseret verden. For mange i de yngre generationer – det kunne være nogle på min egen alder, tror jeg – er det lige så naturligt at flytte fra land til land, som det er at flytte fra Sjælland til Sønderjylland. Det er derfor også en naturlig konsekvens at tage debatten om dobbelt statsborgerskab. I Venstre er vi positive over for globaliseringen og de muligheder, den afføder for Danmark og resten af verden, men vi mener ikke, at en øget globalisering nødvendigvis skal modsvares af, at man automatisk skal tillade dobbelt statsborgerskab eller tripelstatsborgerskab, hvilket jo også kunne være konsekvensen.

Det Radikale Venstres begrundelse for indførelse af dobbelt statsborgerskab læner sig op ad den udmærkede redegørelse, som er udarbejdet af Integrationsministeriet i 2009 som følge af debatten om beslutningsforslagene fra tidligere. Den rapport afdækker fordele og ulemper ved dobbelt statsborgerskab. Jeg vil godt sige, at vi i Venstre anerkender, at der er nogle praktiske udfordringer, men det er nu ikke hovedårsagen til, at vi ønsker at afvise det her beslutningsforslag. Hvis man vil, kan man håndtere situationen med dobbelt statsborgerskab. Det er der jo rigtig mange lande der gør. Selvfølgelig er der nogle praktiske udfordringer, men det er der med stort set alle lovforslag og al lovgivning.

Det, der er årsagen til, at Venstre afviser beslutningsforslaget, er, at vi er af den opfattelse, at beslutningen om dobbelt statsborgerskab altså ikke kan træffes ved at se på fordele og ulemper af praktisk karakter, som der er redegjort for i undersøgelsen. Det er et politisk spørgsmål, og vi mener, at vi skal et spadestik dybere i diskussionen, fordi det som sagt er en principiel diskussion om loyalitet og national tilhørsforhold til det land, man har statsborgerskab i. Der står vi i Venstre fortsat fast på det grundlæggende princip, som er i dansk indfødsretslovgivning, om, at dobbelt statsborgerskab skal begrænses i videst muligt omfang.

Når vi beder nytilkomne indvandrere og nydanskere, der ønsker at blive danske statsborgere, om at frasige sig deres tidligere natio-

nale statsborgerskab, hvis det er muligt, så vil det være lidt dobbelt-moralsk ikke at forlange det samme af folk, der allerede er danske statsborgere, men står i den samme situation i et andet land. Hvis man går ind for og mener, at folk som udgangspunkt skal have ét statsborgerskab, så må det gælde både folk, der kommer hertil og ønsker dansk statsborgerskab, og danske statsborgere, som ønsker at få et andet statsborgerskab end det danske.

Et statsborgerskab er ikke noget, man bare trækker i en automat. Det er noget, der er unikt, og det er det, fordi man opnår et særligt tilhørsforhold til og en særlig loyalitet over for det land, som man er statsborger i. Med den politiske argumentation, den politiske begrundelse, ønsker vi i Venstre at afvise beslutningsforslaget, men vi anerkender dog, at der selvfølgelig er en udvikling i gang, hvor flere og flere lande tilslutter sig ordningen med dobbelt statsborgerskab. Det stiller jo hele tiden den danske beslutning om ikke at tillade dobbelt statsborgerskab, men at begrænse det, under pres, og derfor må vi have den her diskussion en gang imellem. Den får vi så her i dag med Det Radikale Venstres beslutningsforslag, men Venstres indstilling er fortsat at afvise det.

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:40

Jørgen Poulsen (RV):

Tak for det. Det glæder mig da også, at Venstres ordfører – som den unge mand, han er – går ind for globalisering. Jeg har så godt nok svært ved at få tingene til at gå op i en højere enhed. Hr. Karsten Lauritzen siger, at det skal gælde for både dem, der kommer hertil, og dem, der rejser ud. Jeg er meget, meget enig i det princip, men det lyder jo næsten, som om hr. Karsten Lauritzen, hvis bare det ikke var for de her udlændinge, nemt kunne leve med dobbelt statsborgerskab. Er det sådan, jeg skal forstå det?

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:41

Karsten Lauritzen (V):

Nej, det skal forstås sådan, at vi i Venstre og i Venstres folketingsgruppe har den principielle holdning, at vi ønsker at begrænse dobbelt statsborgerskab, men vi anerkender dog, at i takt med at flere og flere lande anerkender dobbelt statsborgerskab, bliver det jo sværere og sværere for Danmark at fastholde den indstilling til tingene, og vi er jo – hvad skal man sige – sat under pres som følge af, at en betydelig del af de folk, der får statsborgerskab i Danmark, jo ikke af praktiske årsager kan frasige sig deres tidligere statsborgerskab, og derved så de facto jo har et dobbelt statsborgerskab. Men vores holdning er fortsat den samme. Det er jo en lignende holdning, som Norge, Holland og en række andre lande i Europa fortsat har, så derfor ændrer vores synspunkt sig ikke med beslutningsforslaget, der ligger her.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det er hr. Jørgen Poulsen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:42

Jørgen Poulsen (RV):

Tak for det, og jeg synes også, at det er ærlig snak, at hr. Karsten Lauritzen ser, hvad der kommer. Jeg kan ikke lade være med at spørge, hvorfor vi så i Danmark skal være sidst med det her, og hvorfor hr. Karsten Lauritzen tror, at det skulle give særlige problemer i

Danmark, når det ikke har givet problemer i de over 20 andre EU-lande, som har indført det her.

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:43

Karsten Lauritzen (V):

Det har jeg jo redegjort for. Vi har en principiel holdning om, at det at få dansk statsborgerskab er noget, man skal ville, og noget, man også skal være villig til at ofre noget for, og det viser man bl.a. ved at frasige sig sit tidligere statsborgerskab. Min pointe var blot, at i takt med at der er flere og flere lande, der accepterer dobbelt statsborgerskab, kan det jo lægge pres på den danske holdning. Men det er et spørgsmål, som også EU og andre, altså internationale konventioner og andet, binder os på, nemlig at det er det her Folketing, der suverænt bestemmer, hvem der skal have dansk statsborgerskab, og om vi accepterer dobbelt statsborgerskab eller ej, og Venstres principielle holdning er, at vi ønsker at begrænse dobbelt statsborgerskab, i det omfang det er muligt.

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er jo altid spændende, når vi her i Tinget skal diskutere temaer, hvor hverken spørgsmål eller svar er sort-hvide. Det gælder også spørgsmålet om det fornuftige i at indføre mulighed for dobbelt statsborgerskab i Danmark. Da vi sidste gang behandlede forslaget, var det med baggrund i en mængde af uafklarede spørgsmål, og derfor var der fra vores side en helt klar holdning til, at det ikke var tiden til at gennemføre muligheden for dobbelt statsborgerskab. Efterfølgende er der nu kommet en udmærket udredning fra Integrationsministeriet, der besvarer en lang række af de spørgsmål, der med rette kan stilles. Svarene viser med tydelighed, at der ikke er grund til at være bekymret over f.eks. retslige og økonomiske konsekvenser, og jeg har da også noteret mig, at forslagsstillerne har vedhæftet redegørelsen til det fremsatte forslag.

Men det betyder jo ikke, at alle spørgsmål er afdækket og besvaret i denne sag. For uanset om der ikke er væsentlige faglige eller saglige begrundelser for ikke at gennemføre eller indføre dobbelt statsborgerskab, så står der tilbage at få afklaret, om det at være dansk statsborger med de rettigheder og pligter, som det giver, er foreneligt med samtidig at være statsborger i et andet land. Er det at være statsborger blot en praktisk foranstaltning, eller er det noget, der reelt betyder noget for ens følelse af tilhørsforhold og loyalitet? Stiller vi som nation nu ingen krav til vores statsborgere, eller er det forbundet med både forventninger og pligter at være dansk statsborger? Og så er der også det spørgsmål, jeg stillede allerede i 2008: Påvirker dobbelt statsborgerskab tilknytningen til Danmark?

Det er blot tre spørgsmål, som jeg ikke kender svarene på, og som vi i Socialdemokratiet mener det er afgørende at kende svarene på, inden vi tager stilling til, om det er godt eller skidt at indføre muligheden for at opnå dobbelt statsborgerskab, og derfor er det Socialdemokratiets indstilling, at vi ikke kan støtte det fremsatte forslag.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:46 hvad angår det direkte forslag, der ligger her i dag, er vi nødt til at sige nej.

Kl. 14:49

Jørgen Poulsen (RV):

Også tak til Socialdemokraterne for redegørelsen her og for, at man har fået svar på de fleste spørgsmål, som hidtil har bekymret Socialdemokraterne meget. Jeg mener så, at vi kan konstatere, at der ikke er nogen økonomiske eller praktiske spørgsmål af den art, som vi haft oppe før, som gælder nu, men jeg kunne vel godt ønske at høre, hvad det så er, der skal til her og nu, for at Socialdemokraterne kan acceptere, at vi tillader dobbelt statsborgerskab.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:47

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er jo rigtigt, som jeg sagde før, at den redegørelse, der er kommet fra ministeriet, indeholder en række besvarelser på en lang række af de spørgsmål, som vi har stillet os selv både i debatten her i salen og i forbindelse med udvalgets arbejde. Og med den baggrund, når man læser den igennem, føler vi i Socialdemokratiet, at der ikke er grund til at være nervøse for de økonomiske og retslige og andre konsekvenser, netop fordi de viser sig at være ganske ubetydelige. Men tilbage står der det, som jeg sagde før: Kan man være loyal over for mere end ét land?

Altså, jeg vil sige, at diskussionen er flyttet en lille smule fra hjernen og ned til hjertet og maven, og den diskussion er vi, kan man sige, jo nødt til at have tid til at have, også i den socialdemokratiske gruppe, inden vi kan tage endelig stilling til et forslag om dobbelt statsborgerskab.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:47

Jørgen Poulsen (RV):

Ja, det er jo unægtelig et ganske svært spørgsmål om, hvorvidt man kan være loyal. Jeg mener helt afgjort, at man kan være loyal over for mere end ét land – det er jeg helt sikker på at man kan – ligesom børn kan være loyale over for mere end en forælder; man kan jo godt være loyal over for både en far og en mor. Men jeg synes, det vil være godt, hvis Socialdemokraterne kan få svar på de her spørgsmål, og det håber jeg så kan lade sig gøre i det videre arbejde.

Men jeg kunne nu godt tænke mig at vide: Hvornår sådan cirka tror Socialdemokraterne at de kan være positive over for det her?

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:48

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Ja, hvis der nogen sinde kan sættes en dato på det, vil jeg sige, at det må være senere. Jeg tror, at vi, som den tidligere ordfører fra Venstre sagde, er i en verden, hvor tingene hele tiden udvikler sig, og vi kan jo også se af den debat, vi har om det her punkt i Folketinget, at tingene hele tiden bevæger sig. Det betyder jo ikke nødvendigvis, at diskussionen om, hvad det er, der er konsekvenserne af f.eks. at indføre dobbelt statsborgerskab, stopper, og den debat tror jeg vil fortsætte, ikke kun her i Tinget, men i hvert fald også i Socialdemokratiet en tid endnu, inden der er mulighed for at tage endelig stilling.

Det, jeg siger her, betyder jo så også, at vi ikke har sagt ja eller nej i forhold til den endelige beslutning om statsborgerskab, men

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan så forstå, at man siger nej til forslaget, og det har man jo også gjort tidligere, fordi man kun kan vise loyalitet over for enten sin far eller sin mor, som hr. Jørgen Poulsen så smukt formulerede det – men det kan vi jo tage en diskussion om en anden gang.

Liberal Alliance har jo tidligere fremsat forslag om, at man skulle nedsætte en kommission, der skulle se nærmere på det her, så det, jeg godt kunne tænke mig at spørge om, er, om Socialdemokraterne, når nu de har så mange overvejelser om emnet, faktisk godt kunne tilslutte sig, at vi lavede et egentligt udvalgs- eller kommissionsarbejde. Det behøver ikke at være en bestemt model – det er ikke det, jeg søger efter – det skal være noget, der ikke bare er en redegørelse fra ministeriet, som man tidligere har haft, men et egentligt udvalgsarbejde med eksperter osv., så vi kunne få den her diskussion et skridt videre, og så vi ikke bare skal diskutere et beslutningsforslag her en gang om året.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:50

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kan godt huske, at vi havde diskussionen om kommissionen, og så vidt jeg erindrer, sagde vi også dengang nej til at nedsætte en kommission, bl.a. fordi vi i forbindelse med lige netop den her diskussion ikke tror på, at man kan bruge eksperter til noget som helst; det handler netop om, at hver enkelt må tage stilling, og at man må diskutere både med sig selv og med hinanden, og det mener vi ikke – og det mener jeg ikke – at vi kan bruge en kommission til at gøre for os.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:50

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu begynder det at blive svært, hvis vi skal ransage sjælen for hvert eneste af Socialdemokraternes 45 folketingsmedlemmer her på et minuts tid – det kan jeg nok ikke nå, selv om jeg gerne ville gøre forsøget, hvis det skulle være. Men jeg er nødt til at høre: Skal det forstås sådan, at der egentlig slet ikke er noget fagligt eller indholdsmæssigt i det? Det var også lidt sådan, jeg forstod det tidligere, altså at der intet er indholdsmæssigt, som i virkeligheden bekymrer Socialdemokraterne i forhold til det her, men at det hele sidder i hjertet. Sådan har jeg i hvert fald forstået det, der er blevet sagt, og det skal man ikke sige noget ondt om – altså, folk med store, varme hjerter er jo dem, vi helst vil møde. Men hvis det alene handler om det, er det lige før, man skulle fritstille den socialdemokratiske folketingsgruppe – ikke fordi jeg skal blande mig i det, men så kan man jo aldrig komme frem til at træffe en egentlig politisk beslutning.

Men der er altså ikke nogen faglige eller saglige bekymringer i forhold til dobbelt statsborgerskab – er det korrekt forstået?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:52

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg sagde – hvis jeg skal citere helt nøjagtigt i forhold til det, som jeg sagde, da jeg læste op før – at der ikke er nogen væsentlige faglige og saglige argumenter. Og det skal forstås sådan, at det godt kan være, at der et enkelt punkt, hvor nogle vil sige, at det er væsentligt for dem, men det er rigtigt, som spørgeren siger, at det mere er en følelsesmæssig overvejelse, altså om man f.eks. kan være loyal over for to nationer – altså også en anden nation end Danmark – og have dobbelt statsborgerskab.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Vi går videre, og den næste ordfører er hr. Søren Krarup som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

I min snart fjerne ungdom var der et meget folkeligt udtryk, der hed: En gang til for prins Knud. Udtrykket betegnede ikke den store respekt for prins Knud, der en gang til skulle se den scene på teatret, som han ikke fik set godt nok første gang. Og jeg må tilstå, at jeg følger i dag den samme overbærende despekt, som det folkelige udtryk betegner. En gang til for prins Knud – det vil i vores sammenhæng sige: En gang til for De Radikale. For det er naturligvis Det Radikale Venstre, der endnu en gang møder frem med dette forslag til folketingsbeslutning om dobbelt statsborgerskab.

Vi behandlede det for 2 år siden, og vi har endnu tidligere mødt det. For De Radikale kan ikke opgive deres drøm om at kunne opløse dansk indfødsret eller statsborgerskab i så mange bestanddele, at dansk indfødsret mister sin mening og sit indhold. Dette er hensigten. Det ligger dybt i Det Radikale Venstre at relativere og bagatellisere dansk indfødsret og dermed dansk nationalitet, så et menneske er frigjort fra enhver historisk identitet og ethvert nationalt tilhørsforhold. Det ligger i sagens natur, at en svoren medarbejder på dette angreb på dansk indfødsret er Institut for Menneskerettigheder, som naturligvis foragter og modarbejder den konkrete virkelighed eller den historiske bundethed, som indfødsretten betegner.

Hvad er nemlig indfødsret? Ja, det er understregningen af, at ethvert menneske har en bestemt identitet og et bestemt tilhørsforhold, som fortæller, hvem dette menneske er. Indfødsret er respekten for historien, for nationaliteten, for dette bestemte menneske i denne historisk bestemte sammenhæng.

Hvad er modsætningen til indfødsret? Ønsket om at indføre dobbelt statsborgerskab er tilsvarende et udtryk for foragten for det historisk givne, for national identitet, i sidste instans foragten for Danmark som danskernes land, sådan som det udtrykkes i dansk indfødsret.

Nej, det er meget nemmere at lade alting være lige meget. Det er meget nemmere at være dobbelt, tredobbelt, firedobbelt, femdobbel menneske, der som sådan kan blæse på enhver national og historisk forpligtethed og flyve frit over alle grænser og udslette alle forskelle. Det er meget nemmere. Men det er samtidig en løgn vedrørende mennesket og dets virkelighed.

Det er i al enfoldighed denne sandhed, vi må gentage, når vi endnu en gang står over for De Radikales ønske om at indføre dobbelt statsborgerskab. Hvorfor fik vi nemlig loven om indfødsret i 1776? Hvorfor gjorde den danske grundlov fra 1849 så meget ud af at understrege indfødsretten? Fordi danskerne havde lært, at det for lan-

dets og folkets skyld er nødvendigt at kunne skelne mellem dem, der er danske, og dem, der ikke er det.

Hvad er det nemlig at være dansker? Ja, i al korthed kunne vi svare, at det er at have dansk indfødsret. Dette er virkeligheden, som danskerne under tryk fra udlandet havde lært at fatte. Derfor 1776, som sagde, at landets børn skal nyde landets brød. Derfor 1849, som sagde, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov. Det var det danske folks forsvar for sin eksistens og for sin selvstændighed. Og tilsvarende er De Radikales ønske om dobbelt statsborgerskab drømmen om at slette alle grænser og gøre alting lige meget og udslette indfødsretten og nationen i den store, fromme ligegyldighed og overnationale ensartethed.

Hertil sagde vi og siger vi et klart nej. Vi kan godt have medfølelse med de danskere, der flytter til udlandet og gerne vil fortsætte med at være danske, samtidig med at de søger fremmed statsborgerskab. Det er altid nemmere at kunne være forskellige ting på samme tid. Men vi må bede dem forstå, at prisen for denne nemhed og ubesværelighed er opløsningen af dansk identitet. Vi må bede dem prøve at forstå, at ingenting i denne verden er gratis. Og vil man have forskellige ting på samme tid, er det ensbetydende med at svigte noget afgørende, her nemlig det, der hedder dansk indfødsret og dermed Danmark.

Vi taler her om noget ganske grundlæggende menneskeligt og folkeligt. Vi taler om noget afgørende, som De Radikale aldrig har villet fatte og respektere, men som er en dansk eksistensbetingelse. Derfor siger vi også denne gang nej til De Radikales forslag.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:58

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg forstår, at det er foragt for demokratiet, når nogle her i Folketinget rejser en debat, som hr. Søren Krarup ikke kan lide. Jeg mener nok, at det må stå i en klasse for sig.

Spørgsmålet er jo, når hr. Søren Krarup mener, at det her fører til nationens undergang, hvordan det kan være, at alle de lande, som har indført dobbelt statsborgerskab, betegner det som vældig positivt både for egne borgere og for dem, der er kommet udefra.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:58

Søren Krarup (DF):

Jeg vil da ikke begynde at forklare, hvorfor andre mener noget andet, end jeg gør. Jeg konstaterer kun, at i vores sammenhæng er det helt afgørende at respektere den nationale identitet eller det tilhørsforhold, der ligger i indfødsretten.

Det, der jo er tale om her, er jo, at det sådan er en mode, der breder sig. Jeg har også ligesom hr. Jørgen Poulsen fået et notat fra det, der hedder Danes Worldwide, hvori de fortæller om, hvor tilbagesående vi er, hvor reaktionære vi er, hvor utidssvarende vi er, hvor lidt globaliserede vi er, når vi holder af dansk statsborgerskab og vil bevare det. Det er jo ensbetydende med, at det, der driver dette her, er sådan den store modedille, og den store modedille består altid i, at man vil hæve sig over det, der forpligter en. Det har altid været det mest tiltrækkende at kunne være ikke kun en, men to, tre, fire på samme tid, og det er den samme fuldstændig livsfjerne virkelighedsflugt, der ligger i denne tale om dobbelt statsborgerskab.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger til hr. Søren Krarup. Vi går videre i ordførrækken, og den næste ordfører er fru Hanne Agersnap som ordfører for SF.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

Det her forslag, som vi nu diskuterer igen, drejer sig jo om det princip i indfødsretsloven, at man skal begrænse dobbelt statsborgerskab. Det er jo et princip, der allerede er gennemhullet. Vi har, som ministeren sagde i sin tale, rigtig mange med dobbelt statsborgerskab. Det er dels folk, der bliver det ved fødsel, dels flygtninge eller andre, der får dansk statsborgerskab uden krav om at løses fra deres tidligere statsborgerskab, fordi det ikke er praktisk muligt. Derfor drejer diskussionen sig også om to ting: dels om praktiske problemer ved at have dobbelt statsborgerskab, dels om noget, vi kan kalde følelser, loyalitet og sådan noget.

Med hensyn til de praktiske problemer er der flere, der har sagt, at udredningen, som vi fik sidste år, viser, at mange af de lande, der accepterer dobbelt statsborgerskab, ikke opfatter, at der er problemer. Ministeren nævner dog, at der stadig er nogle problemer, og det er jo så i hvert fald på tide, at vi får løst dem, for vi har allerede mange, der har dobbelt statsborgerskab Danmark. Med hensyn til retshåndhævelse og beskyttelse af danske borgere i andre lande er det jo vigtigt, at vi får de internationale aftaler, så vi kan få løst de problemer, der er der.

Den følelsesmæssige side af sagen synes jeg er lidt svær at diskutere. Det er jo et spørgsmål om, hvor meget vi med formaliteter og lovregler kan bestemme over folks følelser. Selv om man afsiger et tidligere statsborgerskab, kan man jo godt føle noget for sit gamle fædreland. Det er jo altså meget svært at diskutere, hvilke slags følelser folk fra forskellige andre lande har for deres land. Det er ligesom danskere i udlandet, der har afskrevet deres danske statsborgerskab, stadig i generationer kan kalde sig danskere og føle noget særligt for Danmark.

Så jeg synes, at vi i den her diskussion skal passe på ikke at blande formaliteter og følelser, og her drejer det sig om nogle formaliteter i forbindelse med de rettigheder, der følger med et statsborgerskab. Her viser udredningen jo, at mange af de lande, der er blevet spurgt, siger, at det fremmer integrationen, at folk kan deltage i demokratiske processer og på den måde gå mere ind i processerne i det land, som de nu opfatter som deres land.

Forslaget her adskiller sig jo ikke meget fra de forslag, vi tidligere har diskuteret. Det er kun et beslutningsforslag, og det vil sige, at der opfordres til, at der bliver lavet et lovforslag, der tager højde for de ting, der skal tages højde for. Derudover vil vi gerne have, at der kan tages højde for, at der ved dobbelt statsborgerskab på nogle områder ikke vil være dobbelte rettigheder.

Men vores vurdering af det er, at vi gerne vil støtte det som et beslutningsforslag, fordi vi støtter princippet om, at danskere skal kunne rejse og deltage i globaliseringen, uden at de underlægges nogle begrænsninger, som andre europæiske borgere ikke er underlagt.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:04

Søren Krarup (DF):

Jeg har ligesom SF's ordfører, fru Hanne Agersnap, fået et notat fra Danes Worldwide – sådan taler man jo dansk i dag. I dette notat – det synes jeg er ganske morsomt, og jeg vil gerne bede fru Hanne

Agersnap forklare mig det – fortælles der om to tilfælde med danskere, der er flyttet til udlandet, og som gerne vil være dobbelte statsborgere. Den ene er en kvindelig professor Hau, der er taget til USA, og der har hun gjort en smuk karriere, som jeg under hende alt muligt held med. Men hun er ked af, at hun ikke, hvis hun søger amerikansk statsborgerskab, kan bevare sit danske. Hun siger, at hun føler sig hundrede procent dansk og hundrede procent amerikansk samtidig.

Jeg var meget dårlig til procentregning, da jeg gik i skole, men vil fru Hanne Agersnap forklare mig, hvordan man kan være hundrede procent amerikaner og hundrede procent dansker samtidig. Er det muligt?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 15:05

Hanne Agersnap (SF):

Jeg tror, det er muligt på samme måde, som jeg kan være hundrede procent loyal over for min far og hundrede procent loyal over for min mor og elske dem begge.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:05

Søren Krarup (DF):

Det var et meget interessant svar, fordi det jo deler noget, der er udeligt. Fru Hanne Agersnaps far og mor udgør nemlig tilsammen et hjem af ganske samme art, som et land udgør et hjem for dets borgere, og deri ligger indfødsrettens betydning. Jeg hørte også hr. Jørgen Poulsen prøve på at sondre mellem far og mor og dermed se væk fra, at far og mor i fællesskab udgør det hjem, man har indfødsret i, og det er helt afgørende i dette spørgsmål.

Jeg har egentlig lyst til at rose ministeriet, for i det notat, vi fik tilsendt, citeres der fra et afslag, der blev givet af ministeriet i november 2010, og deri siger ministeriet til den pågældende på en meget sød og høflig måde: Statsborgerskabet betyder noget særligt. Statsborgerskabet er noget, den enkelte vælger med hjertet, og en person opnår et særligt tilhørsforhold og en særlig loyalitet over for det land, hvor den pågældende statsborger. Dermed er det også regeringens opfattelse, at der er tale om et meget principielt spørgsmål og meget stort skridt, hvis Danmark skal ændre på dette grundlæggende princip.

Jeg synes, det er så fornemt formuleret, at jeg har lyst til at bringe ministeriet min kompliment og sige, at de i modsætning til De Radikale virkelig har forstået, hvad sagen drejer sig om.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg skal sige, at selv om det meget sjældent forekommer, at regeringen får ros, så er det ifølge forretningsordenen tilladt at rose regeringen. Så er det ordføreren.

Kl. 15:07

Hanne Agersnap (SF):

Der var egentlig ikke noget spørgsmål i den sidste kommentar, men jeg kunne få lyst til at sige noget om det eksempel med en forsker, der ikke har mulighed for at forfølge sine forskningsprojekter, fordi det kræver noget særlig sikkerhedsclearing, som kræver statsborgerskab. Så skal man frasige sig det danske statsborgerskab, der så f.eks. kunne give problemer, hvis man har gamle forældre i Danmark, som man får behov for og lyst til at tage sig af, og får behov

for at blive i Danmark i længere tid end de 3 måneder, eller jeg ved ikke, om man nogle gange kan få 6 måneder, fordi man har en forælder, man skal tage sig af. Det er jo ved, at man føler sig dansk, føler for sin danske aner og danske forældre, at man har det behov for at komme til Danmark oftere og måske i længere tid. Så er det jo bare sådan et argument for, hvordan den her globalisering besværliggør, at en dygtig forsker ikke kan få de sikkerhedsclearinger, der er nødvendige.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger til SF's ordfører, og så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Beslutningsforslaget her er jo en genfremsættelse. Vi har tidligere – flere gange endda – diskuteret det med dobbelt statsborgerskab, og jeg vil godt som indledning her sige, at jeg fuldt ud anerkender det dilemma, der kan opstå for nogle, at man kan komme i den situation, hvor det kan være vanskeligt at skulle vælge, og hvor det ville være mere rart og komfortabelt, at man kunne slippe for at skulle vælge, for jeg anerkender de mange, der har et ønske om muligheden for dobbelt statsborgerskab.

Der er mange, der har henvendt sig og berettet om, hvilken situation de er i, og hvorfor det lige nøjagtig for dem ville være hensigtsmæssigt, at de kunne have dobbelt statsborgerskab. Det er jo typisk nogle, der er rejst ud i den store verden, bosætter sig der, arbejder dér og forsker der, men hvor deres udfoldelsesmuligheder i det pågældende land kan være begrænset af, at de ikke har statsborgerskab i det pågældende land. Mange af de mennesker vil gerne have et dobbelt statsborgerskab, de vil gerne have det pågældende lands statsborgerskab for at kunne opnå de fordele, der er ved det, men de er samtidig i det dilemma, at de ikke har lyst til at afskrive sig deres danske statsborgerskab.

Det er jo et dilemma. Jeg synes egentlig, at det også meget godt illustrerer, hvor svært dilemmaet er, fordi det vel er dem, som ønsker dobbelt statsborgerskab, der mest har en loyalitetsfølelse over for Danmark. Altså, der er dem, der rejser ud og siger: Skidt være med det danske, det fraskriver jeg mig bare, nu tager jeg det nye, og så er det det, der er mit liv og min fremtid, og hvis jeg flytter til et tredje land på et tidspunkt, afskriver jeg også bare det andet statsborgerskab, og så har jeg et tredje statsborgerskab. Det er jo netop dem, som ikke har rod nogen steder. Så jeg anerkender det dilemma, det kan være, når man er et eller andet sted derude i den store verden og stadig følger en tilknytning til Danmark og det netop er derfor, man gerne vil have dobbelt statsborgerskab, så man kan bevare sit danske. Det anerkender jeg.

Men vi har også på den anden side, og det er derfor, at det bliver til et dilemma, nogle udfordringer i forhold til de problemer, der kan være forbundet med dobbelt statsborgerskab. Vi har de problemer, der kan være forbundet med, at en person med flere statsborgerskaber dermed også vil være i stand til at opnå flere forskellige nationalitetspas og dermed være i stand til at kunne rejse fra land til land på forskellige rejседokumenter og dermed lave forvirring nok til, at man kan nå at gemme sig, hvis man f.eks. har lavet kriminalitet eller lignende og selv føler, at man har behov for at kunne gemme sig og komme hurtigt væk. Den udfordring synes jeg ligger der.

Jeg synes også, der ligger en udfordring i, at hvis man har flere statsborgerskaber, vil det være muligt for en sådan person at bosætte sig i de forskellige lande, hvor man har statsborgerskab, i de perioder, hvor der f.eks. er valg til de nationale parlamenter, og dermed have stemmeret i flere forskellige lande, måske oven i købet kunne blive valgt til forsamlinger i forskellige lande. Det er ikke hensigts-

mæssigt. Jeg ved godt, at det forudsætter, at man rent faktisk opholder sig i det pågældende land, hvor man kan stemme og stille op, men det ville man jo kunne gøre, og det er heller ikke hensigtsmæssigt, at man på den måde kan have flere muligheder for at stemme og på den måde øve indflydelse på, hvilken politik der føres i flere forskellige lande. Så der er også en udfordring, synes jeg.

Så er der også hele problemet med hensyn til den diplomatiske beskyttelse af egne borgere. Vi har jo en fin ordning, at hvis danske kommer i klemme i systemerne ude i fjerne lande, starter der en diplomatisk ordning, hvor man tager kontakt til det pågældende land og prøver at hjælpe den danske statsborger til måske at kunne komme hjem igen eller i hvert fald være under ordnede forhold, og der vil det jo være noget vanskeligt, hvis vedkommende har flere forskellige statsborgerskaber. Hvad er det så for et land, der skal varetage den pågældende persons interesser? Hvad sker der, hvis flere lande gør det samtidig? Og hvad sker der, hvis det er en konflikt, der er i forhold til et land, hvor borgeren har et statsborgerskab? Hvordan kan man så overhovedet hjælpe? Ja, det kan man ikke, så det kan give de problemer.

Der er også familieretlige stridigheder. Hvis man bortfører egne børn til et andet land, hvor man også har statsborgerskab, og hvor børnene måske også har statsborgerskab, er det igen meget, meget vanskeligt at kunne komme til at rede de tråde ud og håndtere de forviklinger, der bliver.

Så kan jeg heller ikke lade være med at tænke på det dilemma, der må kunne opstå, hvis man har statsborgerskab i to forskellige lande og de to lande kommer i konflikt med hinanden. Hvor hører man så til henne? Hvilket land er man så ven eller fjende med? Det må selvfølgelig også give et dilemma for personen og for myndighederne i de to lande. Hvad stiller man op med dem, der har dobbelt statsborgerskab? Jeg siger ikke, at det her har givet problemer indtil nu. Det har det formentlig gjort. Jeg skal bare sige, at under alle omstændigheder vil det kunne give problemer, og hvis vi indfører den her ordning, er det jo ikke bare for i morgen. Så er det i al fremtid, og derfor er vi meget tilbageholdende, og derfor er det vores indstilling på nuværende tidspunkt, at vi siger nej til beslutningsforslaget.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:13

Jørgen Poulsen (RV):

Den konservative ordfører maler en række tænkte problemer op, som kunne opstå for Danmark. Gør det overhovedet ikke indtryk på den konservative ordfører, at alle de lande, som har indført dobbelt statsborgerskab, herunder Sverige, som har haft det i 10 år, ikke kan vise et eneste dokumenteret tilfælde, hvor de ting, som den konservative ordfører remser op, giver nogen form for problemer?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:14

Tom Behnke (KF):

Jeg tror vist, at det var det, jeg sagde i min ordførertale, nemlig at jeg ikke skal stå her og dokumentere, at der har været problemer. Jeg er ret overbevist om, at det har der været, men jeg skal ikke stå her og dokumentere det, for det, at man kan fremvise eksempler, er jo egentlig ikke det, der er så interessant i forhold til det her. Hvis vi allerede på nuværende tidspunkt kan forudse, at det her kan give problemer, så vil forudsætningen for, at man overhovedet kan arbejde videre med det her spørgsmål, være, at man får en afklaring af, hvad man vil gøre den dag, hvor det problem opstår. Det bliver man

nødt til at forholde sig til. Uanset om problemet er opstået indtil nu i andre lande, der har dobbelt statsborgerskab, eller ej, så bliver man nødt til at forholde sig til de udfordringer, der er, og have svar på de spørgsmål, jeg har rejst, og det er der ikke nogen der har.

Det er derfor, vi siger, at vi på nuværende tidspunkt med den viden, vi har, med den holdning, vi har til tingene, og med den diskussion, vi har haft om det her, står fast på at afvise dobbelt statsborgerskab. For os at se er argumenterne imod tungere end de argumenter, der er for. Jeg anerkendte også, at der er argumenter for. De vejer bare ikke så tungt som argumenterne imod.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:15

Jørgen Poulsen (RV):

Skal man så forstå den konservative ordfører på den måde, at han helt og fuldt underkender den rapport, som regeringen har fået udarbejdet, og hvor det jo er stipuleret emne for emne, at der findes løsninger på alle de problemer, som bliver remset op her? Det er jo bare at tage den rapport, det er jo bare at se, hvilke erfaringer de andre over 20 EU-lande har gjort. De kender ikke til de her problemer i virkelighedens verden. De har også været igennem dem, de har også haft disse fordomme og bekymringer, og de har endevendt dem, og de er endt med at sige, at de ikke findes, eller at de ikke er uløselige, når man indfører dobbelt statsborgerskab.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:16

Tom Behnke (KF):

Der er ikke nogen grund til at underkende rapporten. Rapporten er meget grundig, meget omfattende og belyser alle de her ting, og der er en analyse af dem. Men rapporten forholder sig ikke til, hvad man så gør, hvis de dilemmaer, de problemer, de udfordringer, jeg her nævner, opstår. Det er rent faktisk sådan – det har vi set eksempler på i historien – at der er nogle, der har stemt ved kommunalvalg i forskellige lande, fordi de i perioder har boet i ét land og dér stemt ved kommunalvalget, og så har de med det dobbelte statsborgerskab bosat sig et andet sted i den periode, hvor der var kommunalvalg, og stemt ved det pågældende kommunalvalg. Det er der sådan set eksempler på.

Der er også eksempler på, at der har været diplomatiske forviklinger, når diplomatiet skal træde i karakter og skal hjælpe egne borgere, der er kommet i klemme i udlandet. Hvem er egne borgere så? Hvilket er det pågældende land, der skal tage sig af det? Hvem er det, der skal yde den diplomatiske beskyttelse? Det vil komme til at give problemer, og jeg er helt overbevist om, at det også har gjort det. Vi har jo rent faktisk et antal borgere, som har dobbelt statsborgerskab, men på bundlinjen står der bare, at sådan som situationen er, kan vi ikke finde svar på de udfordringer og de spørgsmål, der er, og derfor siger vi nej til beslutningsforslaget.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Hanne Agersnap.

Kl. 15:17

Hanne Agersnap (SF):

Hr. Tom Behnke kom lige ind på det til sidst: Er de problemer, der bliver nævnt der muligvis kunne være, ikke problemer, der bør løses for de borgere, vi har, der har dobbelt statsborgerskab? Er det ikke

meningen, at vi allerede nu faktisk skulle få lavet de internationale aftaler, eller hvad der skal til for at sikre imod de mulige problemer?

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:18

Tom Behnke (KF):

Jo, det ville være hensigtsmæssigt, men det betyder ikke nødvendigvis, at vi så siger, at vi dermed også skal have dobbelt statsborgerskab. Der er en udfordring, og det er også deri, der ligger et dilemma. Det er nemlig i forhold til, at vi har et udgangspunkt, der er, at vi siger nej til dobbelt statsborgerskab i Danmark, men at der jo rent faktisk de facto er nogle her i landet, der har dobbelt statsborgerskab. For der er nogle, der kommer hertil, f.eks. som flygtninge, og når de får dansk statsborgerskab, kræver vi af gode grunde ikke af dem, at de skal tage tilbage til det land, de er flygtet fra, og fraskrive sig et statsborgerskab dér.

Så der er nogle, der har dobbelt statsborgerskab, og det vil sige, at de udfordringer, der er her, er udfordringer, der kan komme den dag i morgen, og derfor vil det være hensigtsmæssigt, at man under alle omstændigheder arbejder videre på at tage højde for det her i fremtiden, uanset hvad det skulle ende med om 10, 15, 20 år i forhold til dobbelt statsborgerskab som et princip.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når man lytter til den her debat, kunne man godt få indtryk af, at Danmark, hvis vi indførte muligheden for dobbelt statsborgerskab, ville bevæge sig ind på uprøvet jord, hvor man ville løbe mange ukendte risici. Det forunderlige er, at man, så vidt jeg har forstået, har muligheden for dobbelt statsborgerskab i en lang række europæiske lande, der langt hen ad vejen har nogle af de samme karaktertræk som Danmark, og i disse lande har man den oplevelse, at muligheden for dobbelt statsborgerskab giver en lang række fordele, også f.eks. den fordel, at hvis man har mulighed for at tilkendegive over for det land, man er flyttet til, at man meget gerne vil have statsborgerskab og gerne være en del af det samfund fuldt og helt, uden at man endegyldigt sådan vil droppe de kærlige relationer, man nu har til der, hvor man kom fra, og de retsmæssige bevæggrunde, det giver, ja, så synes man faktisk, det er en fordel. Det er klart, at det, hvis man har den opfattelse, at det at føle noget for en nation kun kan ske over for en nation ad gangen, selvfølgelig er helt forkasteligt, for så er man jo et principløst menneske, som ligger under for alskens modeluner. Jeg tror sådan set, at der findes rigtig mange af den slags mennesker i dag, og jeg tror, vi kommer til at vænne os til i fremtiden, at mennesker rejser på tværs af landegrænserne, bliver gift på tværs af landegrænserne, og vi synes sådan set, at man skal skabe så gode betingelser for, at det kan ske på en fornuftig og organiseret måde, som det overhovedet er muligt. Derfor er vi meget positive over for det her beslutningsforslag, som vi jo har behandlet flere gange i Folketinget.

Vi synes, at de problemer, der er blevet nævnt, jo indtil nu er blevet håndteret på den måde, at man har undersøgt, hvordan det forholdt sig der, hvor man har indført det dobbelte statsborgerskab. Så må man jo sige, at det ser ud til, at det er muligt at håndtere disse ulemper på en måde, der gør, at fordelene ved det dobbelte statsbor-

gerskab entydigt er større end ulemperne, for det ville jo være sært, hvis det var sådan, at vi havde et lovforslag, hvor der kun var fordele og ingen ulemper – det ville være helt usædvanligt, vil jeg sige. Den nuance vil jeg godt tillade at man indfører i den her debat. Jeg tror bare, at hvis vi, hver eneste gang vi behandlede et beslutningsforslag eller et lovforslag her i Folketingssalen, havde det udgangspunkt, at vi ikke, hvis der kunne argumenteres for, at der var et eller to problemer af større eller mindre omfang, som man ikke var helt sikker på hvordan man efterfølgende skulle løse, kunne vedtage lovforslaget, så vil jeg i hvert fald som oppositionspolitiker sige, at vi i de fleste af de forhold, der bliver bragt op her i Folketingssalen, da har fået et helt nyt redskab til at blokere for udvikling og fremskridt eller det modsatte, og det tror jeg er en rigtig, rigtig dårlig idé. Så Enhedslistens synspunkt er, at vi støtter det her beslutningsforslag.

Det, der gør det lidt besværligt, er, at man jo over for de konkrete problemstillinger, der bliver rejst, kunne spørge, om vi så ikke skulle gå i gang med at løse dem, gå i gang med at lave en plan for, hvordan de bliver løst, beslutte os for, hvad vi vil gøre den dag, Danmark befinder sig i krig med nogle lande, som vi har tilladt dobbelt statsborgerskab med – måske skulle man også være lidt mere forsigtig med, hvem man bevægede sig ud i krig med hele tiden – altså ligesom prøve at forudsige, hvordan vi løser det problem. Det samme gælder for alle de andre konkrete problemer – man kunne prøve at se, om man ikke godt kunne beskrive eller aftale sig ud af det problem.

Min idé er, at det kunne være måden at komme videre med det her på. Nu har jeg bare sådan lidt på fornemmelsen, at det, når det kommer til stykket, er lidt lige meget, hvad for nogle løsninger vi finder på, for der vil stadig væk være nogle, der siger, at disse løsninger ikke er gode nok, og så kan vi finde på et tredje problem, som endnu ikke er løst. Og hvis det kniber, vil jeg sige, har jeg selv ret store evner med hensyn til at udforme problemstillinger, som kan være besværlige at håndtere, så det kunne være, man kunne få en konsulentaftale med dem, som gerne vil være imod det her forslag uden at vælge den meget klare og konsekvente linje, som Dansk Folkeparti har, hvor man siger, at man ikke skal kunne have dobbelt statsborgerskab, og det skal man bare ikke kunne have, for det skal man ikke kunne have, for man kan kun være statsborger i ét land, og sådan er det, sådan har det altid været, og sådan skal det altid være, og det er der ikke noget at gøre ved. Det er jo et konsekvent standpunkt, efter min mening et forkert standpunkt og et standpunkt, vi er helt uenige i, men dog et standpunkt, der er til at tage og føle på. Det bliver vanskeligere med dem, som har alle de her praktiske problemer, som skal løses først, og hvis man løser dem, har man meget klart på fornemmelsen, at det ikke hjælper.

Alligevel håber jeg jo på, at vi engang vil kunne få et flertal for at indføre den her mulighed for dobbelt statsborgerskab, det vil også gøre det nemmere for de mennesker, der faktisk i forvejen har dobbelt statsborgerskab, fordi de, selv om de er blevet danske statsborgere, slet ikke kan slippe af med statsborgerskabet der, hvor de kommer fra, fordi de slet ikke kan komme ud af det. Så det ville også løse nogle praktiske problemer for de mennesker og også give nogle bedre betingelser for de mange danskere, som rejser rundt i verden og gerne vil have bedre muligheder for at blive integreret i det samfund, de lever i, men uden at slippe tråden til Danmark. Hvornår det sker, ved jeg ikke, men jeg ved jo af erfaring, at man nogle gange skal fremsætte beslutningsforslag rigtig mange gange, før de kommer igennem, og jeg ved også af erfaring, at det somme tider sker.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo et ganske godt og nydeligt forslag, som Det Radikale Venstre har fremsat her. Jeg tror sådan set, at partiets ordfører, hr. Jørgen Poulsen, fremsatte det her forslag, da han var ordfører for det parti, jeg er ordfører for nu, og jeg var ordfører for det parti, han nu er ordfører for. Da støttede vi gensidigt hinanden; det gør vi igen i dag.

I Liberal Alliance synes vi, at dobbelt statsborgerskab er en god idé, bl.a. fordi der er en række praktiske fordele. Den vigtigste fordel for os at se er sådan set den, at danskere, der flytter ud af Danmark, får mulighed for at bevare deres tilknytning til deres fædreland, samtidig med at de kan få statsborgerskab i det land, de skal leve i fremover, og at de får mulighed for at engagere sig i det land både politisk og arbejdsmæssigt, hvor der jo er mange steder især inden for den offentlige sektor, det kan give problemer, hvis man ikke har et statsborgerskab.

I dag tvinger vi dem til at frasige sig deres danske statsborgerskab. Det synes vi ikke der er nogen gode grunde til at gøre, og vi synes, at problematikken bliver udstillet meget godt, når man ser, at vi jo alligevel accepterer dobbelt statsborgerskab for mindst titusinder af udenlandske statsborgere, som kommer til Danmark og får lov til at beholde deres oprindelige statsborgerskab. Det her er et eksempel på, at man stiller folk med et oprindelig dansk statsborgerskab væsentlig dårligere end folk med et oprindelig ikkedansk statsborgerskab.

Så kan der selvfølgelig også være problemer med dobbelt statsborgerskab. Verden er jo ikke så ensidig eller endimensionel, at man kun kan se positive eller negative ting ved de spørgsmål, man diskuterer. Det er jo bl.a. blevet nævnt, at hvis man får brug for diplomatisk beskyttelse og man har et dobbelt statsborgerskab, kan man komme i problemer, hvis man nu opholder sig i det pågældende land.

Men der vil vi i Liberal Alliance som på så mange andre områder – i skatte spørgsmål, sundhedsspørgsmål – sige, at voksne mennesker er voksne mennesker, og voksne mennesker må leve med konsekvenserne af de valg, de træffer. Hvis de træffer et valg om at sige ja til et dobbelt statsborgerskab, som vi ingenlunde har lyst til at påtvinge nogen, må de jo leve med den konsekvens, at de får en dårligere diplomatisk beskyttelse. Vi vil da også gerne gå med til, at den danske stat ved tildelingen af dobbelt statsborgerskab oplyser folk om, at de får en dårligere diplomatisk beskyttelse i visse situationer, hvis de takker ja til et dobbelt statsborgerskab. Det er den reelle situation. Jeg synes ikke, vi skal foregøgle, at det er anderledes. Men de eneste mennesker, det vil være et problem for, er jo de pågældende og ikke staten Danmark, og derfor generer det jo ikke nogen af os andre.

I forbindelse med dobbelt statsborgerskab taler man også om, om man kan have loyalitet over for flere lande. Jeg synes egentlig, hr. Jørgen Poulsen sagde det meget smukt: Kan man have loyalitet over for både sin far og sin mor? Det kan de fleste da heldigvis, og de lever fint med det, og jeg tror sådan set også godt, man kan have loyalitet over for både Danmark og USA eller Danmark og Tyrkiet eller Danmark og Brasilien, eller hvad vi nu skal forestille os.

Så må jeg sige, at jeg godt kan se, at afstemningsresultatet sikkert vil falde ud, som det plejer, og sådan er der jo mange rituelle danse herinde. Men vi ved også, at mange af de rituelle danse af en eller anden grund udvirker – jeg ved ikke, om man kan sige, at det er de højere magter, der gør det – at flertallene så alligevel ændrer sig på sigt. Det har vi set i andre sager. Derfor skal man ikke lade sig kue af det. Og jeg ser jo egentlig nogle åbninger i det, der bliver sagt. Især Venstre – det var både ministeren og ordføreren – kom med bemærkninger, jeg sådan set var rigtig glad for. Ministeren sagde: Vi overvejer fortsat argumenterne for dobbelt statsborgerskab. Det gjør-

de den forrige integrationsminister ikke, så vi har jo allerede rykket os langt. Det er dejligt at høre, at vi nu overvejer argumenterne, for så kan det være, at vi rykker os. Jeg kunne også forstå, at hr. Karsten Lauritzen, Venstres ordfører, sagde, at der er et stærkere og stærkere pres, og at man står mere og mere alene fra dansk side. Så jeg opfatter det, som om at der er overvejelser i gang.

Socialdemokraterne mente ikke, at der var væsentlige saglige eller faglige argumenter imod – der er det nu kun hjertet, der er tilbage. Det er også et stort fremskridt. Nu har vi fået hovedet med os. Så håber vi på, at resten af kroppen og de indre organer vil følge ved en kommende lejlighed. Derfor er vi sådan set meget tilfredse, også selv om det ikke skulle ende med, at det bliver vedtaget i denne omgang. Det gør det jo nok efter valget, lige meget hvordan flertallet så måtte blive.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:30

Søren Krarup (DF):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll er jo et dannet menneske, og han ved selvfølgelig godt, at bestemmelsen om indfødsret i Danmark i vid udstrækning er præget af en N.F. Grundtvig, der i øvrigt var formand for det første indfødsretsudvalgs første indfødsretsrapport den 22. marts 1850. Men lad nu det ligge.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll kender selvfølgelig også som det dannede menneske, han er, Grundtvigs sang om folkeligheden, hvori han siger:

»Til et folk de alle hører,
som sig regne selv dertil,
har for modersmålet øre,
har for fædrelandet ild;
resten selv som dragedukker
sig fra folket udelukker,
lyser selv sig ud af æt
nægter selv sig indfødsret!
(...).«

Kort sagt: Indfødsret hænger sammen med, at man har et modersmål og et fædreland, en far og mor. Vil hr. Ammitzbøll ikke give mig ret i, at far og mor tilsammen udgør et hjem? Det er det, sagen her drejer sig om, nemlig at vi har et tilhørsforhold til et hjem, som netop forpligter os. Og det vil sige, at hele interessen i at få dobbelt statsborgerskab og rejse ud og være borger i flere lande på samme tid er en ophævelse af den forståelse af, hvad det er at være menneske, som bestemmer Grundtvig, og som gudsketakov også har bestemt store dele af dansk åndsliv.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak for spørgsmålet, men jeg tror, at man skal tage som udgangspunkt, at der er sket meget siden Grundtvigs tid og også meget, som Grundtvig – med al respekt – næppe havde forudset, bl.a. at det er meget almindeligt for mange børn i vore dage, at deres far og mor repræsenterer hvert deres hjem, og at barnet sagtens kan komme begge steder, føle sig tryk begge steder og være loyal begge steder. Vi går dog også ind for, at folk må få en skilsmisse og deles om samværet med deres børn. Det har vi da også tidligere lavet aftaler med Dansk Folkeparti om. Så det ser jeg ikke som noget problem som sådan.

Jeg tror, at det ville have været svært og måske også urimeligt at forestille sig, at de i 1800-tallet skulle have kunnet indgå en diskussion om, hvordan statsborgerskab skal fungere i en globaliseret verden. Det synes jeg ikke at vi kan bede Grundtvig om at give os svar på i dag.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Søren Krarup for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:32

Søren Krarup (DF):

Først vil jeg sige, at en af de ting, jeg fast sagde i konfirmandundervisningen, da jeg var præst igennem 40 år, var, at begrebet en lykkelig skilsmisse ikke findes. Skilsmisse imellem en far og mor er altid en ulykke. Den kan være en nødvendighed, men den er en ulykke, og den betyder, at børnene på mange måder bliver hjemløse. Det er også det, der gælder her.

Så vil jeg lige med hensyn til globaliseringen, som hr. Simon Emil Ammitzbøll talte om, sige, at det jo mildest talt er et udtryk, som man finder til bevidstløshed dagen igennem i alle medier osv., men globaliseringen er jo en frase. Det er et forsøg på at ophøje rodløshed til en kvalitet, hvor det jo tværtimod er sådan, at globaliseringen betyder, at netop det hjemlige, det, at der er en far og mor, der skaber et hjem, bliver slået i stykker. Man kan sige, at det er en ulykke, og det er det afgjort, men det kan aldrig blive gjort til et ideal. Og hele den tale om globalisering er jo simpelt hen en eneste virkelighedsforfalskning, og det er en lykke, at vi i Danmark tør stå ved, at det er en virkelighedsforfalskning.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:34

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det kan aldrig gøres til et ideal, siger hr. Søren Krarup, og det er måske der, vandene skilles. I Liberal Alliance mener vi ikke, at staten skal gå ind og gennemføre dens idealer hen over hovedet på borgerne, men at borgerne skal leve det liv, der er deres, og at borgerne kan leve, som de har lyst til, fordi det er dem, der er menneskene, og det er dem, der skaber deres egen tilværelse.

Vi synes, det er meget farligt med politiske ideologier, som ønsker at skabe idealer for, hvordan menneskelivet skal være. Det er ikke noget, vi kommer til at støtte, hverken i forhold til spørgsmålet om statsborgerskab eller i øvrigt spørgsmålet om familiens indretning, som vi jo også har forskellige diskussioner om.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og så er vi kommet til ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:35

(Ordfører for forslagstillerne)

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg vil egentlig starte med at sige tak for den her debat. Jeg synes faktisk, vi er kommet et godt stykke vej, når vi her i dag har kunnet fastslå, at der jo rent faktisk ikke findes nogen praktiske forhindringer for at indføre dobbelt statsborgerskab, så vi på den måde ville kunne lette tilværelsen for alle de danskere, der bor uden for vores land, og såmænd også for de udlændinge, som bor og arbejder i vores land. Jeg kan så være en lille smule ærgerlig over, at vi skal skynde os så langsomt, for vi er jo ved at blive de sidste – i hvert

fald i Europa – til at tilrette vores lovgivning til de tider, vi befinder os i.

Jeg vil egentlig godt citere Venstres politiske ordfører, fru Ellen Trane Nørby, da hun forleden tiltrådte som politisk ordfører for Venstre, for da sagde hun nemlig om de her ting, hvor vi er bagefter i forhold til det internationale:

Verden er større end Danmark, og vi må forholde os til, at vi er en del af en global verden. Vi skal have ind i den danske debat, at vi ikke lever hverken i en osteklokke eller et akvarium.

Problemet her er jo, at vi med det her dobbelte statsborgerskab faktisk fortsat befinder os i en osteklokke. Vi er et af de meget, meget få lande, der ikke har villet tilpasse os, og det synes jeg er ærgerligt for netop et land som Danmark, som jo lever af at være udadvendt og internationalt. Og det er jo også det, vi vil med det her forslag, selv om vi får skudt andre motiver i skoene, som om vi vil nedbryde nationalstaten. Vi vil gerne bringe Danmark på højde, også på det her område, med de andre lande, vi sammenligner os med.

Jeg vil så også sige – for det skal da siges – at for Radikale Venstre handler spørgsmålet om dobbelt statsborgerskab også om integration. Det handler om lighed. Det handler om demokrati. Vi finder det helt urimeligt, at danskere, som bor i udlandet, og de udlændinge, som bor her i Danmark, skal forhindres i at tage del i den almindelige demokratiske proces i samfundslivet i Danmark. Det, der sker med det her, er jo, at der bliver en voldsom risiko for, at danskere i udlandet og udlændinge, der bor i Danmark, bliver låst fast i en status som udlændinge hele deres liv. Det kan ingen være tjent med.

Så vil jeg godt sige, når hr. Søren Krarup nedgør det eksempel, som Danes Worldwide kommer med i dag i Berlingske Tidende, at jeg ikke synes, man skal nedgøre det. Her er der tale om en verdenskendt dansk forsker, som er ansat ved Harvarduniversitetet i USA, og problemet er jo, at hun ikke kan få adgang til laboratorier i USA, som er belagt med den sikkerhed, der gør, at man skal have et amerikansk statsborgerskab for at komme der. Hun kan ikke søge stillinger, som kræver, at hun har et amerikansk statsborgerskab, og hun kan ikke få over sit hjerte at give slip på det danske statsborgerskab, for hun vil tilbage til Danmark. Og Danmark kunne jo egentlig have god brug for, at et sådant menneske kunne færdes i de forskermiljøer og arbejde i de forskermiljøer; det ville da være til stor gavn for Danmark. Men nu må hun sidde og se på, at kandidater fra andre lande, f.eks. Finland eller Sverige eller Belgien, hvor man jo tillader dobbelt statsborgerskab, kan søge de her stillinger. Og jeg synes, Danmark skyder sig lidt i foden ved fortsat at opretholde disse rigoristiske regler.

Kl. 15:40

Jeg må jo så desværre erkende, at debatten heller ikke i dag har ført frem til, at det står lige for døren at indføre dobbelt statsborgerskab. Jeg synes, det er, som om man her i Folketinget vil nægte, hvordan verden er indrettet. Men jeg synes, vi er kommet det stykke videre, at der ikke findes nogen praktiske forhindringer for at indføre dobbelt statsborgerskab. Jeg synes, det er en helt utrolig fint gennemarbejdet rapport, vi har fået fra ministeriet, fra regeringen; den gør jo punkt for punkt op med alle de myter og fordomme, der har været på det her område – som om nogen kunne gå ind og snylte på det danske velfærdssamfund; som om nogen kunne gå ind og sko sig på at have mere end ét statsborgerskab. Det er helt ubegrundet. Der er ikke så meget at være bange for.

Jeg synes jo også, det må gøre meget indtryk på medlemmerne her i salen, at de lande, som har gennemført det, og som har haft det i årevis, ikke kan sige andet, end at det har været positivt, både for dem, der bor i landet, de udlændinge, der er kommet til landet, og også for de borgere, som er flyttet ud af landet.

Men jeg vil ende med endnu en gang at sige tak til ministeren for at gå ind i det her med den alvor, som jeg synes ministeren gjorde det med, og tak til alle ordførerne fra de andre partier. Jeg synes, det

har været en fuldstændig anderledes og langt mere rimelig debat, end vi tidligere har haft om det her spørgsmål. Jeg fornemmer rent faktisk, at det bevæger sig i den rigtige retning, og at vi ligesom godt vil erkende, at det her nok kommer en dag; det handler bare mere om, hvornår det så kommer.

Jeg vil selvfølgelig sige særlig tak til SF for støtten og ikke mindst til Liberal Alliance, og også tak til Enhedslisten for den støtte, man har givet os. Jeg håber stadig væk ikke, at vi skal være de sidste til at indføre dobbelt statsborgerskab. Men tak for en ordentlig debat.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:43

Søren Krarup (DF):

Hr. Jørgen Poulsen og jeg er så uenige, at jeg ikke vil fortsætte en polemik mod ham. Men jeg vil sige til hans oplysning, at når jeg nævnede den kvindelige professor Hau, der fra Danmark rejste til USA, og som åbenbart har gjort en meget fornem forskermæssig karriere, så var det ikke for at skose hende, men det var for så vidt for at hænge min egen mangel på evne til procentregning ud. For jeg stillede spørgsmålet: Hvordan kan hun sige, at hun samtidig føler sig hundrede procent dansk og hundrede procent amerikansk? Altså, som jeg siger, er jeg meget dårlig til procentregning, og jeg er ikke i stand til at forstå det – medmindre jeg skal være så grov at sige, at vi her har et udtryk for en menneskelig umodenhed, der tror, at man både kan blæse og have mel i munden. Og dermed går meningen med indfødsret selvfølgelig tabt, for hvis det bare er sådan et mærkat, man klistrer på, når man kommer til et nyt land, så er det jo ikke indfødsret, som vi har det, og som den danske tradition har det. Og som ministeriet så fornemt udtrykte det i det svar, jeg citerede – og som Danes Worldwide, som det jo hedder på dansk, også har sagt det: I Danmark vælger man med hjertet, og det er det, der er indfødsrettens mening.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:44

Jørgen Poulsen (RV):

Jamen eksemplet her er jo ikke det eneste eksempel, og det ved hr. Søren Krarup jo også godt. I Indfødsretsudvalget har vi jo set på mange af de her sager. Tag nu f.eks. bare Halfdan Mahler, som bor i Schweiz. Halfdan Mahler blev chef for Verdenssundhedsorganisationen, WHO, dvs. en meget høj international stilling. For at hans to drenge kunne studere til læge i Schweiz, måtte de tage et schweizisk statsborgerskab, for derefter at forkaste det danske. De to drenge er nok noget af det mest danske, som i hvert fald jeg kender, og de kan så ikke komme til Danmark, fordi de har måttet opgive deres danske statsborgerskab for at få deres eksamen i Schweiz. De ville gerne have været læger i Danmark, men det kan så ikke lade sig gøre. Jeg siger ikke, at det ikke er helt efter bogen, men det er dog sådan, at jeg synes, vi skyder os selv i foden alt for mange gange.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Søren Krarup for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:45

Søren Krarup (DF):

Netop i forbindelse med Mahler citeres der fra ministeriets afslag det fornemme, at statsborgerskabet er noget, den enkelte vælger med

hertet, og at en person opnår et særligt tillidsforhold og en særlig loyalitet over for det land, hvor den pågældende er statsborger. Det er det, jeg synes er så fornemt udtrykt af ministeriet. Og jeg vil sige, at jeg bilder mig ind, at det var familien Mahler, jeg engang havde en korrespondance med, hvor jeg til fulde forstod deres sorg over, at de ikke både kunne blæse og have mel i munden. De er schweizere, de vil gerne vedblive med at være schweizere, men de vil også være danske. Og jeg sagde: Jeg kan godt forstå det, men De må da kunne se, at De må træffe et valg, for man kan jo ikke være begge dele på en gang. Jeg forstod udmærket deres sorg og bekymring, men jeg må indrømme, at jeg finder det en smule umodent, at man ikke ser problemet i øjnene og ser i øjnene, at man som sagt ikke kan både blæse og have mel i munden. Og det er det, sagen drejer sig om. Det er til syvende og sidst et spørgsmål om menneskelivets virkelighed. Og her har De Radikale som sædvanlig – undskyld, jeg siger det – ligesom igennem hundrede års historie, været tilhængere af uvirkeligheden, hvilket vil sige forræderiet over for det, jeg kalder den nationale eksistens. Og det er det, vi møder her igen.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:47

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg synes jo på en måde, at den måde, vi behandler de her mennesker på, er mere hjerteløs, fordi de er helt nytteløse. Jeg var lige ved at sige, at jo, det der med hjertet er jo det nærmeste, man kommer på en omvendt Færnik Stål, om hvem man sagde, at hjertet var godt, men hovedet var slet.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det citat var vist ikke hundrede procent korrekt, så vidt jeg husker Færnik Stål, men det nærmede sig meningen.

Så er det hr. Jesper Langballe.

Kl. 15:47

Jesper Langballe (DF):

Et dårligt hoved havde han, men hjertet det var godt. Det var Sven Duva i Færnik Ståls verscyklus, der sagde det – blot til orientering.

Jeg synes, der er en mærkelig tilbøjelighed til, når man diskuterer statsborgerskab, at fremstille det, som om det at mangle statsborgerskab er som at være spærret inde i en kælder i flere år, hvor man sidder og sulter og ikke kan få lægebehandling osv. Vi så det her for nylig med de statsløse palæstinensere, hvor der opstod et hysteri af den anden verden, som hr. Jørgen Poulsen også deltog i. Skulle man ikke en gang imellem gøre op, hvad statsborgerskab egentlig betyder? Det betyder stemmeret til Folketinget, og så betyder det pas.

Jeg synes jo, at det går igen her i diskussionen om denne dansk-amerikanske forsker, som er 200 pct. dansk og amerikansk. Det synes jeg også ligesom hr. Søren Krarup er meget interessant. Jeg synes, at hr. Jørgen Poulsen retter smed for bager. Det var da amerikanerne, han skulle kaste sin vrede på, som stiller som betingelse for, at en fremragende forsker kan få adgang til USA's laboratoriefaciliteter, at hun er amerikansk statsborger. Det ville være fuldstændig utænkeligt herhjemme. Vi er nemlig et åbent folkefærd i Danmark, vi inviterer forskere fra udlandet, vi giver dem skattefrihed osv. Det der med at lukke laboratorier af for udenlandske forskere, som ikke er amerikanske statsborgere, er jo uhørt. Hvorfor kaster hr. Jørgen Poulsen sig ikke over det?

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:49

Jørgen Poulsen (RV):

Nu er det sådan, at amerikanerne hellere end gerne ville give denne danske professor et amerikansk statsborgerskab. Et amerikansk statsborgerskab betyder, at hun så bliver sikkerhedsclearet og kan få adgang, hvilket jo er rimeligt nok. Ikke amerikanerne, men Danmark forhindrer hende i at få adgang. De vil hellere end gerne give hende et amerikansk statsborgerskab. Hun har boet længe nok i landet, fint nok. Danmark forhindrer danskeren i at få det.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jesper Langballe for den sidste korte bemærkning.

Kl. 15:50

Jesper Langballe (DF):

Undskyld, jeg siger det, men det er det rene sludder. Hr. Jørgen Poulsen forstår jo ikke, hvad jeg siger.

Det, jeg angriber, er, at amerikanerne overhovedet gør statsborgerskab til et spørgsmål om, at man skal være sikkerhedsclearet for at kunne komme ind i nogle bestemte laboratorier. Det er jo fuldstændig dødssygt. I modsætning til det fremhæver jeg Danmark som et åbent land, der inviterer udenlandske forskere hertil, jo flere, des bedre, og selvfølgelig ikke stiller betingelser for, at de skal kunne komme ind i et laboratorium, men uden videre byder dem velkommen. Og når man er et så grænsende til det paranoiske lukket land, som USA er i den her sammenhæng, skal man da ikke rette smed for bager og så skyde skylden på danskerne. Så kunne danskerne bare strø om sig med dobbelte statsborgerskaber for at imødekomme sådan en urimelighed fra amerikansk side.

Jeg ved ikke, om det nu er lykkedes at få hr. Jørgen Poulsen til at forstå, hvad mit anliggende er.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:51

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg har nok gennemgående meget svært ved at forstå Dansk Folkeparti, men lad mig bare sige, at jeg da heller ikke tror, det er sådan her i landet, at vi lukker alle døre op til alle institutioner, som måtte ligge inde med forsvarshemmeligheder og sikkerhedsbelagte hemmeligheder, og hvad ved jeg. Sådan tror jeg da heller ikke det er her. Der forlanger vi da også en vis sikkerhed. Men det, jeg siger, er, at amerikanerne gerne vil give vedkommende et statsborgerskab, det vil danskerne så ikke være med til, og så kan hun se på, at folk fra andre lande søger de stillinger, som hun ikke kan søge, og får adgang til de steder, hun ikke kan få adgang til.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne slut.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod pesticider.

Af Per Clausen (EL), Johs. Poulsen (RV) og Christian H. Hansen (UFG) m.fl.

(Fremsættelse 11.02.2011).

Kl. 15:53

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er miljøministeren.

Kl. 15:53

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Man kan vel roligt kalde det et emneskift, nu hvor det næste punkt på dagsordenen drejer sig om et ønske om at beskytte Danmarks grundvand og drikkevand mod forurening med pesticider.

Lad mig starte med at sige, at det ønske deler regeringen fuldt ud. Vi har nemlig noget af verdens reneste drikkevand i Danmark. Det skal vi passe på, og det skal vi vedblive med at passe på, og det gør vi bestemt også gennem en lang række af initiativer.

Lad mig starte med blot lige at omtale et par af de nyeste initiativer, eksempelvis de nye regler, der begrænser punktforurening fra vaskepladser, altså der, hvor landmanden skyller sine sprøjter, og det seneste lovforslag om, at vi skaber de her sprøjte- og dyrkningsfrie beskyttelseszoner på 25 m rundt om drikkevandsboringerne. Det er begge dele eksempler på gode tiltag, som jeg er sikker på vil medvirke til at styrke beskyttelsen af vores drikkevand.

Så henviser forslagsstillerne i bemærkningerne til flere undersøgelser af problemets omfang. De bruger undersøgelsesresultater som argument for, at vi har at gøre med et alvorligt problem, som ikke er håndteret i den nuværende regulering. Den konklusion er jeg faktisk ikke enig i, tværtimod ligger det altså regeringen stærkt på sinde at beskytte vores grundvand.

Vi har i Danmark en meget restriktiv godkendelsesordning, som siden midten af 1990'erne enten har forbudt pesticider eller indskrænket godkendelsen af en række pesticider på grund af en mulig risiko for grundvandet. Vi kræver dokumentation for en lang række undersøgelser, før vi godkender plantebeskyttelsesmidler til det danske marked. I forhold til udvaskning til grundvandet er kravene i Danmark faktisk mere restriktive end i andre EU-lande, hvilket betyder, at landbruget i Danmark har færre pesticider til rådighed end landbruget i vore nabolande, primært af den årsag, at vi netop benytter grundvandet som drikkevand.

Vi har så også et varslingsystem, som undersøger godkendte plantebeskyttelsesmidler i forsøgsanlæg på fem udvalgte marker efter brug af de højest tilladte mængder. Godkendelsesordningen skal endvidere ses i sammenhæng med vores målrettede overvågningssystem, som fokuserer på at måle de steder, hvor der er højest risiko for at finde pesticider. Her skal man altså huske, at det grundvand, undersøgelserne måler på, jo er mange år gammelt grundvand, det er grundvand, der typisk er dannet i perioden fra 1950 frem til midten af 1990'erne.

De fund af pesticider, der så ses i de her undersøgelser, skyldes for den langt overvejende del fortidens synder, altså ikke nutidens. Så det må man sige er en arv, som vi ikke bare kan regulere os ud af med et forbud mod fremtidens og nutidens anvendelse.

Så er det rigtigt, at der er konstateret en stigning i fund af glyfosat i grundvandet i 2009. Den stigning tager jeg meget alvorligt, for vi skal finde årsagerne så hurtigt som muligt, sådan at vi aktivt kan gå ind og vurdere, om der så er brug for at gribe ind. Og det arbejder Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen på lige nu og her, og resultaterne af deres undersøgelser ligger klar inden sommerferien.

Jeg vil også gerne her nævne, at det allerede er foreslået, at glyfosat så fremover medtages i vandværkernes boringskontrolanalyser for drikkevand, ganske enkelt for at være på den sikre side. Så man undersøger det altså specifikt i drikkevandet, og her taler vi om fund i grundvandet.

Som det fremhæves i bemærkningerne til forslaget, har Danmark anslået, at man kan forvente overskridelser af grænseværdierne for godkendte midler i 80-90 borer. Det tal er man så nået frem til ved ganske enkelt at opskalere ud fra de få fund, der er gjort i drikkevandsboringer. Der må jeg sige, at den type simpel forholdsregning altså bare ikke giver os et korrekt billede af situationen. F.eks. er der slet ikke fundet glyfosat i de drikkevandsboringer, som er undersøgt i 2009, og grænseværdien har kun været overskredet i 1 ud af de omtrent 500 drikkevandsboringer, der er undersøgt i de sidste 14 år, og som stadig bruges i dag.

Hvad angår brugen af bentazon, blev der helt tilbage i 1995 pålagt skrappe restriktioner i forbindelse med Miljøstyrelsens revurdering af stoffet. Så må jeg oplyse, at det ikke er helt korrekt, når det så af bemærkningerne til beslutningsforslaget fremgår, at jeg sidste sommer lovede at sætte Miljøstyrelsen i gang med at udarbejde et forbud mod bentazon. Jeg bad dengang Miljøstyrelsen om en nærmere redegørelse på baggrund af den konkrete sag, hvor der var enkelte fund af bentazon over grænseværdien i vandboringer i Aalborg Kommune.

Der har Miljøstyrelsen flere gange fået testet bentazon i varslingsystemet, hvilket har bekræftet, at restriktionerne virker efter hensigten. I 2007 er bentazon blevet revurderet af Miljøstyrelsen, og restriktionerne er opretholdt. Miljøstyrelsen vurderer i redegørelsen, at fundene af bentazon overvejende skyldes tidligere tiders anvendelse eller også, at det kunne dreje sig om vaskepladser, altså igen det, man må kalde fortidens synder, eller i hvert fald en anvendelse, som der nu er grebet ind over for.

I august måned 2010 har Aalborg Kommune bekræftet, at der ikke anvendes vand fra de omtalte borer til drikkevandsforsyningen, så vi har altså sikret os, at der er taget hånd om disse specifikke fund.

Kl. 15:59

Det samme gælder de øvrige stoffer, der flere gange er fundet i grundvand eller i drikkevand. De er alle sammen enten forbudt nu, eller der er blevet pålagt restriktioner i forbindelse med dem. Så det her handler altså ikke om, at vi i dag er for slappe med at begrænse brugen af pesticider. Mulighederne for at indføre begrænsninger findes allerede; også de godkendte pesticider er udsat for løbende revurderinger.

Revurderingen af glyfosat i EU starter allerede i 2012, og får vi ny viden, som påviser en risiko for grundvandet, jamen så kan Miljøstyrelsen revurdere den eksisterende godkendelse, eventuelt med væsentlige restriktioner eller et forbud til følge. Og det betyder også, at forslagsstillerne ønsker om at bruge EU-forbuddet eller miljøgarantien, som var baggrund for handling, ikke er relevant. De eksisterende regler giver os nemlig allerede muligheder for at gribe ind, hvis det er nødvendigt.

Forslagsstillerne har anført, at vandværkerne siden 1997 har lukket i gennemsnit to drikkevandsboringer om ugen på grund af pesticidforurening. Jamen det tal er jo selvfølgelig foruroligende højt, og det er altså også for højt, fordi tallet refererer til borer, hvor der er fundet pesticider, men det er altså uvist, om disse borer er lukket på grund af pesticidfundene, eller om de er lukket af helt andre årsager.

Samtidig viser tal fra den obligatoriske indberetning til Miljøstyrelsen om boringslukninger, at der i årene fra 1988 og 20 år frem, altså til 2008, gennemsnitligt blev lukket 26 borer årligt på grund af pesticider. Den seneste indberetning viser, at der i hele 2009 kun blev lukket fire borer som følge af pesticider. Det er altså nogle

tal, som er noget mindre end de tal, som forslagsstillerne præsenterer.

Jeg synes også, at det er meget, meget vigtigt i den her debat at lægge ud med at få understreget, at den grænseværdi, som er sat for pesticider i drikkevandet, faktisk ikke er fastsat ud fra en sundhedsmæssig risikovurdering. Den er oprindelig sat som en detektionsgrænse, som afspejler, at vi simpelt hen ikke vil acceptere pesticider i drikkevandet. Vi har i dag væsentlig bedre analysemetoder. Derfor kan vi finde meget lavere koncentrationer af pesticiderne. Men det betyder jo altså heldigvis ikke, at der er en større sundhedsrisiko.

Beskyttelsen af det danske drikkevand er en løbende og en udfordrende opgave, som vi varetager med den største alvor. Det demonstrerer den lange række af gennemførte og planlagte initiativer i drikkevandshandlingsplanen for netop at øge beskyttelsen af grundvandet og drikkevandet.

Hvis der viser sig at være en reel risiko for vores grundvand, har vi allerede en mulighed for at gribe ind via vores godkendelsesordning. Og det er altså ikke min vurdering, at der på baggrund af det materiale, som forslagsstillerne har præsenteret, kan påvises et reelt behov for en yderligere stramning på det her område. Og det er så baggrunden for, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:02

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 16:02

Per Clausen (EL):

Nu er der jo mange tal i det her, og der er også mulighed for at rode grundvand og drikkevand sammen, så der kan opstå mange misforståelser. Men jeg går ud fra, at ministeren, for hun har jo også svaret på nogle spørgsmål, som jeg har stillet i forbindelse med et andet beslutningsforslag, er enig med mig i, at der i gennemsnit er lukket to drikkevandsboringer om ugen siden 1997, hvori der er fundet pesticider. Man kan så ikke udelukke, at der også har været noget andet galt med dem, men det er bare, for at vi ved, hvad vi dér taler om.

Det spørgsmål, jeg i grunden vil stille til ministeren, kommer af, at ministeren siger, at man ikke giver godkendelse, hvis der er risiko for, at de pesticider, der skal godkendes, ender i grundvandet. Det er jo rigtigt. Men når det så lykkedes at overbevise myndighederne om, at det ikke går i grundvandet, som det gjorde med Roundup, hvorefter Roundup genfindes i grundvandet, så griber man ikke ind med et forbud.

Man kan så sige, at der er meget, der skal undersøges omkring Roundup. Ja, det er der vel. Altså, man fandt det i grundvandet første gang i 1999, så der har været rigtig, rigtig god tid til at finde ud af, hvad der er problemet, og hvad der kan gøres, men alligevel starter vi åbenbart forfra, hver eneste gang det her kommer op.

Kl. 16:04

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:04

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Der tror jeg det er vigtigt at få præciseret lidt historik i forhold til Roundup og dermed glyfosat, for mistanken tilbage i 2003 var altså baseret på fund af glyfosat og nedbrydningsproduktet AMPA i drænvand fra en testmark i varslingsystemet. Miljøstyrelsen varslede i første omgang et forbud mod anvendelse af glyfosat om efteråret. Under partshøringen kom der flere høringssvar, som argumenterede for, at kvaliteten af drænvand ikke kan sidestilles med kvaliteten af grundvand.

Efter et nationalt seminar blev det jo konkluderet, at koncentrationen af glyfosat i drænvand er højere end i vand, der har passeret

1-3-meters-zonen gennem jorden. Så glyfosat blev altså på den baggrund godkendt uden restriktioner. Det er så siden testet flere gange i varslingsystemet, hvor de årlige gennemsnitskoncentrationer i grundvandsinstallationerne lå væsentligt under grænseværdien. Så blev det i 2001 efter vurderingen i EU godkendt som et aktivstof, og i 2009 er den danske revurdering af glyfosatholdige produkter på baggrund af EU-vurderingen og de danske monitoreringsdata afsluttet, og det er stadig væk blevet godkendt uden restriktioner.

På baggrund af de nye resultater, der så er kommet i forbindelse med grundvandsovervågningen, er det jo, at jeg som nævnt har bedt Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen om en redegørelse om årsagen til de nye fund. Og det er så i den redegørelse, som jeg også har refereret i min tale, at vi får svaret på det inden sommerferien.

Kl. 16:05

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:05

Per Clausen (EL):

Det er vel rigtigt at sige, at der i 2004 var enighed om, at der ville være mindre Roundup i grundvandet, end der ville være i drænvandet. Det er rigtigt. Men det er vel også rigtigt at sige, at GEUS jo aldrig har opgivet det standpunkt, at man burde gribe ind, fordi der faktisk var en reel risiko.

Så må jeg bare sige, at man jo er blevet ved med at finde Roundup i både grundvand og drikkevand. Det har man gjort i stort set samtlige år siden. Så er der sket det spændende, at man i 2009 kun undersøgte omkring 60 boringer og fandt ikke noget, men ellers har man jo fundet det i drikkevandet år efter år. Derfor er jeg en lille smule uforstående over for, at vi står i den situation, at man nu skal til at undersøge, hvad der kan være forklaringen på, at det genfindes, når jeg tænker på, at producenten hele tiden har sagt, at det ikke kunne lade sig gøre at genfinde det.

Kl. 16:06

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:06

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg kan sådan set kun bekræfte den frustrationen, er det vel i virkeligheden, over, hvorfor det så lige pludselig er at finde i grundvandet, når producenten netop har sagt det modsatte. Det er jo også det, der er baggrunden for, at jeg reagerer. Det er på baggrund af de nye undersøgelser, og det er derfor, jeg har bedt om en nærmere redegørelse om de her nye glyfosatfund. Hvor stammer de fra? Er det en diskussion om, at der er tale om, at det er i forbindelse med bymæssig bebyggelse, altså en eller anden art af punktkildeforurening, så man skal ind og se på anvendelsen, eller er det i det åbne land? Alle de ting bliver vi meget klogere på, når vi får resultatet af undersøgelsen fra Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen, inden vi går på sommerferie.

Kl. 16:07

Formanden :

Så er det fru Mette Gjerskov for en kort bemærkning.

Kl. 16:07

Mette Gjerskov (S):

Jeg synes jo, at det er mærkeligt, at ministerens hovedargument, når vi taler om sprøjtegifte, altid er det der med fortidens synder. Altså, når vi taler om glyfosat eller Roundup, er der ikke ret meget fortid i det. Det er jo ikke et stof, der har været på markedet de sidste 40 år, så det vil sige, at når vi finder det nu, er det, fordi det er nu, det er

nået ned i så store mængder i vores drikkevands- og grundvandsmagasiner. Så kunne vi ikke stoppe det der med at sige, at det hører til fortidens synder? For der er jo ingen tvivl om, at Roundup nu viser sig i stigende omfang, og det bliver vi simpelt hen nødt til at forholde os til.

Kl. 16:08

Formanden :
Ministeren.

Kl. 16:08

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg kan ikke tilslutte mig at opgive det, at man taler om fortidens synder med hensyn til de pesticidrester, der findes. For der er jo tale om en lang række produkter. Lige præcis når vi taler om glyfosat eller taler om Roundup, er der ganske få grundvandsboringer. Jeg kan ikke helt præcis huske tallet. Det er jo ikke i drikkevandet, det er fundet; det er i nogle grundvandsundersøgelser. Det er der, der er fundet rester af det, uagtet vi nærmest på tro og love netop har fået at vide, at det ikke skulle kunne ske, at det kommer ned i grundvandet.

Det er også det, der er baggrunden for, at jeg netop har bedt om, at man ser på det her specifikt. For i forhold til at det opstår i grundvandet osv., er diskussionen om fortidens synder altså ikke irrelevant, når vi har alle de målemetoder, og når vi har den lange række af pesticidrestfund, som altså skyldes fortidens synder – og for en lang række af produkternes vedkommende er det produkter, der slet ikke er i anvendelse i dag.

Kl. 16:09

Formanden :
Fru Mette Gjerskov.

Kl. 16:09

Mette Gjerskov (S):

Jeg kan godt tallene i hovedet. Der er fundet 18 prøver med glyfosat i fra 1999 til 2009, men de ni af dem, altså halvdelen, blev fundet i 2009, og det er jo det, der er alarmerende. Det er alarmerende er, at det bare er gået lynhurtigt med Roundup, og det skal vi virkelig være bekymrede over, for det er et af de allermest brugte sprøjtemidler i Danmark.

Men en anden ting, jeg også synes er vigtig at holde fast i, er antallet af lukkede boringer med sprøjtegiftrester i. Det kan da godt være, at de ikke nødvendigvis er lukket, på baggrund af at der var giftrester i, men ud af 3.386 boringer er der sprøjtegift i de 1.200. Altså, ud af dem, man har lukket, er der sprøjtegift i over en tredjedel. Det er da dybt, dybt bekymrende. Når vi så samtidig ved, at en drikkevandsboring koster mellem 2 og 5 mio. kr. at lave – og det er altså noget, borgerne derude betaler for for at få rent drikkevand – er det så ikke et problem, ministeren må tage alvorligt?

Kl. 16:10

Formanden :
Ministeren.

Kl. 16:10

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg synes i høj grad også, at jeg tager det her problem alvorligt og meget præcist redegør for den række af indgreb, vi har foretaget og løbende foretager i forhold til det her. Jeg synes også, det er vigtigt, at alle i debatten husker Alvoren og husker at nævne det korrekte i debatten. Når man taler om pesticidrestfund, nytter det altså ikke noget at få skabt den her panik, hvilket der lidt kan være en tendens til. Det vil jeg i hvert fald gerne fraråde at man gør, for så ender det med, at folk simpelt hen ikke tør lukke op for vandhanen og drikke vandet. Sådan en situation er vi altså ikke i i Danmark. Vi skal og

må huske på, at vi altså har noget af verdens reneste vand, og det skal vi blive ved med at have.

Når vi så måler så meget, som vi gør, og måler så akkurat og år for år bedre og bedre – vi bliver bedre og bedre til at måle det, vi kan måle det i det mindste koncentrationer – så finder vi også mere. Man finder mere, så man netop også kan gå ind og dokumentere, at det faktisk er produkter, der slet ikke er på markedet længere, eller produkter, der er blevet omfattet af restriktioner. Så det er vigtigt at have den balance i debatten om den her umådelig vigtige opgave, der handler om også fremadrettet at beskytte vores grundvand og drikkevand.

Kl. 16:11

Formanden :

Tak til miljøministeren. Så er det i ordførerrækken hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 16:12

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg synes altid, det er fint, når der kommer en seriøs debat om et væsentligt emne i det danske samfund, og derfor vil jeg også sige, at jeg synes, det er helt fint, at vi gang på gang i den her Folketingssal får en debat om, hvilken betydning plantebeskyttelsesmidler har for vores grundvand og vores drikkevand. Det her er jo et tydeligt eksempel på, at forslagsstillerne ønsker en debat og ønsker at sætte fokus på nogle ting, og det synes jeg man skal være velkommen til, og så tager vi gerne den her debat.

Der bliver fremsat forslag om et umiddelbart forbud mod godkendte sprøjtemidler, der er fundet i drikkevandsboringer, der bliver fremsat forslag om en forbudsprocedure mod aktivstoffet glyfosat og bentazon, og så er der en forbudsprocedure rettet mod en række aktivtstoffer og nedbrydningsprodukter, der er konstateret i grundvandet. Jeg synes da, det ville være fint, hvis man kunne gå ind og forbyde en lang række af de her plantebeskyttelsesmidler, hvis det var hundrede procent påvist, at de havde en virkning og en udbredelse, som gør, at de medfører så stor skade, at de er til fare for sundheden.

Men sagen er jo den, at der arbejdes intenst med de her ting for at få kortlagt, hvilken skadevirkning de her plantebeskyttelsesmidler har på vores grundvand og på vores drikkevand og derved også på vores sundhed, og hvis det var sådan, at det var påvist hundrede procent, at de her stoffer også havde så kraftig en skadevirkning, at de var sundhedsfarlige, så var de ikke blevet godkendt. Og sagen er jo bare den, at der, hvis vi i Danmark siger, at vi nu i morgen vil forbyde glyfosat og bentazon, i EU så er en aftale om, at der for at kunne gøre de ting skal ligge en dokumentation for, at det er så farligt, at man skal forbyde det. I øjeblikket arbejder man i EU med hensyn til en lang række af de her produkter, plantebeskyttelsesmidler, men også andre kemikalier, jo netop på at finde ud af, om man kan finde nogle alternative stoffer, som er mindre farlige, og sætte dem i stedet, og lige så snart det er tilfældet, ja, så vil de selvfølgelig blive skiftet ud.

Så en lang række af de ting, der foreslås her, er jo i gang – jeg tror også, ministeren sagde det – og jeg kan ikke forestille mig, at vi i den her debat skal til at diskutere, om Venstre eller regeringen ikke vil gøre noget for at bevare drikkevandet eller bevare et rent grundvand. Selvfølgelig vil vi det, lige så meget som alle andre. Vi har bare nogle procedurer, vi føler vi skal overholde i et samarbejde for at kunne iværksætte de foranstaltninger, som måtte være nødvendige i den her sammenhæng.

Så derfor kan man ikke bare gøre det, som der står i det her beslutningsforslag. Jeg kunne også godt meget nemt følge den tankegang at sige: Jamen vi har jo miljøgarantien, og så bruger vi den og siger, at vi forbyder en lang række af de her stoffer med argumentet om miljøgarantien. Men der er den tilbagemelding, som jeg har fået

på den problemstilling, jo i hvert fald, at man i den her sammenhæng ikke kan bruge miljøgarantien så entydigt på den her måde. Man kan bruge den i forbindelse med nogle enkeltsager, hvor man så kan sætte hælene i og få det vurderet senere hen, men ikke på den her måde. Men for mig at se kunne det da, hvis man kunne bruge miljøgarantien, være en mulighed for at få strammet op på det her.

Men da tingene er i gang, og da man ikke umiddelbart kan bruge miljøgarantien, kan vi sådan set ikke følge det, der står i det her beslutningsforslag, selv om det langt hen ad vejen er et udmærket forslag, som rummer en masse meget sympatiske indfaldsvinkler til det her. Vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 16:17

Formanden :

Så er der korte bemærkninger, og det er først fra fru Mette Gjerskov.

Kl. 16:17

Mette Gjerskov (S):

Jeg hæfter mig ved, at Venstres ordfører siger, at han glæder sig over, at vi har den her debat, og at den ikke må dreje sig om regeringens manglende ønske om at gøre noget for grundvandet. Der må jeg bare sige, at Venstres ordfører og jeg har diskuteret sprøjtegifte igen og igen i den her Folketingssal. Regeringen har lovet at reducere forbruget af sprøjtegifte ude på markerne. Det er gået så meget op i hat og briller, at man nu på det nærmeste er holdt op med at regne på det, og den pesticidafgift, der skulle komme, er ikke kommet. Regeringen har halveret budgettet for grundvandsovervågning. Hvordan kan Venstres ordfører se vælgerne i øjnene og sige: Vi er en regering, som virkelig har gjort noget for grundvandet?

Kl. 16:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:18

Eyvind Vesselbo (V):

Nu sagde jeg ikke, hvad den her debat *ikke måtte* handle om, for hvad der skal debatteres, er noget, som fru Mette Gjerskov bestemmer. Jeg sagde: Jeg håbede ikke, at det ville ske. For det er simpelt hen ikke det, der er problemstillingen. Det er jo, hvad vi gør ved det her – måske endda i fællesskab. Og så siger fru Mette Gjerskov: Ja, regeringen har ikke stoppet, at der blev brugt store mængder plantebeskyttelsesmidler. Jamen altså, det er jo ikke regeringens medlemmer, der nødvendigvis går ud og sprøjter, jeg gør det heller ikke.

Jeg mener, vi har gjort en masse ting: Vi har lavet handlingsplaner, vi har sat rammer for, hvordan man skulle begrænse det her, og i fællesskab med nogle andre har vi besluttet, at sådan skulle det være. Så kan man jo ikke komme og sige her i Folketingssalen, at regeringen ikke har gjort noget, for vi har faktisk gjort en indsats og lavet en handlingsplan for at få nedbragt det her forbrug. At de, der så skulle følge den, af forskellige grunde ikke har fulgt det, der blev aftalt, kan regeringen jo ikke gøre for.

Vi må så bare tage nogle nye initiativer, og det er sådan set også det, vi gør, så det skal nok komme. Jeg kan sige, jeg også er lige så utålmodig som fru Mette Gjerskov med hensyn til at få de initiativer, vi har taget i »Grøn Vækst«, sat i gang, og det er bl.a. at få gennemført en afgift på plantebeskyttelsesmidler. Men det er altså ikke så nem en opgave, at den bare lige kan sprøjtes ud; der arbejdes med den, så den skal nok komme.

Kl. 16:19

Formanden :

Fru Mette Gjerskov.

Mette Gjerskov (S):

Nu har jeg jo siddet i Folketinget siden 2005, og i al den tid har jeg hørt fra Venstres og fra forskellige miljøministres side, at vi bare lige skulle vente lidt, så virkede det. Men det eneste, man har gjort, er, at man har lavet nogle frivillige aftaler med landbrugserhvervet om, at de skal reducere forbruget af sprøjtegifte. Og da de så ikke gør det, siger man: Næste år bliver det nok bedre, vent lidt, næste år bliver det nok bedre.

Vi har overhovedet ikke set noget til nogen som helst resultater. Det eneste resultat, man har fået ud af det, er, at der er kommet et større sprøjtegiftforbrug – et væsentlig større sprøjtegiftforbrug – end det, der var målet i 2009, og vi har heller ikke set noget til den afgift, som man for 2 år siden lovede os at man ville løse det her med. Den er heller ikke kommet. Jamen der er da ikke taget et eneste skridt, som har haft nogen virkning i forhold til forbruget af sprøjtegifte i Danmark og i forhold til grundvandsovervågningen.

Kl. 16:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:20

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det egentlig det samme spørgsmål, som jeg lige har svaret på, fru Mette Gjerskov stiller igen. Men jeg kan godt gentage, at det, at der ikke er sket det fald, vi ønskede skulle ske, i forbruget af plantebeskyttelsesmidler, jo ikke betyder, at regeringen ikke har gjort noget. Regeringen har lavet, som fru Mette Gjerskov meget rigtigt siger, en handlingsplan med frivillige aftaler. Det gjorde den, fordi udgangspunktet for at nå frem til et resultat, i hvert fald set ud fra Venstres synspunkt, er, at man indgår frivillige aftaler.

Vi har den opfattelse, at det er bedre at få folk med, altså at arbejde med folk end at arbejde mod folk for at få dem til at forstå, at det er af betydning, at man reducerer brugen af de her midler. Det at lave nogle restriktioner og forbud og andre ting er jo bare at foregøgle, at man kan få det til at falde på den måde. Jeg tror, det er meget bedre at gøre det med frivillige ordninger.

Kl. 16:21

Formanden :

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:21

Per Clausen (EL):

Nu ved jeg ikke, om hr. Eyvind Vesselbo forestillede sig indførelsen af et princip, hvor man frivilligt beslutter sig til, hvilke pesticider man vil bruge. Det vil alligevel være en radikal ændring af den politik, vi har i Danmark.

Det er jo sådan, og det har ministeren også forklaret her for nylig i et samråd, at Miljøstyrelsen ikke giver godkendelse af pesticider, der har risiko for at trænge ned i grundvandet. Det er sådan set et rigtig godt princip. Så er det bare lidt mærkeligt, at når der så er pesticider, som trænger ned i grundvandet, drager man ikke den logiske konsekvens af det og forbyder dem. Nej, man siger, at man så må gå i gang med at undersøge, hvordan det kan være, at de er trængt derned. Jeg synes måske i virkeligheden, at det vel – når man har det grundsynspunkt, at man ikke vil godkende pesticider, der trænger i grundvandet, og der så er nogle pesticider, som gør det – burde være ret logisk og oplagt at gå til et forbud.

Kl. 16:22

Formanden :

Ordføreren.

Eyvind Vesselbo (V):

Man kunne jo have det synspunkt, at hvis man mente, at hvis der nu er blevet fundet nogle pesticider, nogle plantebeskyttelsesmidler, i noget grundvand eller noget drikkevand – og det skulle egentlig ikke have været der, for producenten har sagt, at det ikke vil forekomme – så siger man bare: Jamen så lukker vi bare af, så forbyder vi det. Der mener jeg da at det er meget mere seriøst at konfrontere firmaet, producenten af dette middel, og sige: Hvad var det, I sagde? Skal vi ikke lige få undersøgt, hvordan det kan lade sig gøre, at det alligevel forefindes? Og når man så har det resultat, kan man beslutte, at man enten skal forbyde det eller fortsat lovliggørelse det.

Kl. 16:22

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:23

Per Clausen (EL):

Problemet er jo, at vi har at gøre med en problematik – i hvert fald hvis vi snakker Roundup – som har eksisteret i efterhånden rigtig mange år. Man kan næsten sige, at når man tænker på, hvor relativt få år Roundup er blevet brugt, har det sådan set fra den første dag, man tog det i anvendelse, været på vej ned i grundvandet. Og nu kan vi konstatere, at det er der. Processen har været løbende. Det er først nu, man så siger: Nu må vi prøve at finde ud af, hvordan det kan være, at det ender der.

Mener hr. Eyvind Vesselbo ikke, hvis vi så accepterer hr. Eyvind Vesselbos logik, at det – hvis pesticider genfindes i grundvandet, og vi ikke bare mener, at der er en risiko for, at de kommer derned – så ville have været en idé at have igangsat den proces med at finde ud af, hvorfor de ender der, for rigtig, rigtig mange år siden?

Kl. 16:23

Kl. 16:24

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:24

Eyvind Vesselbo (V):

Jo, men hvis vi kun gør det, hr. Per Clausen siger – altså, vi går ud og forbyder det her, og så er det bare slut – så står vi jo i den situation, at vi opnår det modsatte af, hvad hr. Per Clausen egentlig vil, nemlig have stoppet udsivningen af de her plantebeskyttelsesmidler til grundvand eller drikkevand. For hvis hr. Per Clausen ikke får forsket i, hvad grunden er til, at det går anderledes, end man egentlig havde forestillet sig, så mener jeg, at hr. Per Clausen har et stort problem. Derfor synes jeg, det er ti gange bedre at sige: Vi vil gerne undersøge, hvad problemet med det her stof er – hvorfor gør det noget andet end det, som producenten har sagt? – og på baggrund af det få en seriøs vurdering af, hvad vi så gør ved det.

Hvis man ikke gør det, kan det jo i de næste 10-15 år måske udvikle sig endnu værre, end det ser ud i øjeblikket, fordi man ikke har fået undersøgt forholdene til bunds. Det mener jeg er logik.

Kl. 16:25

Formanden :

Så er det hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 16:25

Kristen Touborg (SF):

Jeg undrer mig lidt over, at Venstres ordfører stadig væk mener, at frivillige aftaler er vejen frem, er måden, vi kan klare det her på, når man tænker på, at man – jeg tror, det var i 2004 – indgik en aftale med landbruget om, at behandlingshyppigheden, altså det antal sprøjtninger, der foretages i landbruget, skulle nedbringes. Og hvad

skete der? Ja, der skete det, at i stedet for at få det begrænset, blev det næsten fordoblet, i forhold til det man havde aftalt, det skulle være.

Er det virkelig sådan, at Venstre stadig væk mener, at man bare kan bygge på, at det nok går, fordi frivillige aftaler jo kan bære igen-nem? Har Venstre virkelig ikke andre, mere slående planer for, hvordan vi slipper ud af det her problem?

Kl. 16:26

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:26

Eyvind Vesselbo (V):

Nu forstår jeg ikke helt hr. Kristen Touborgs argumentation, for jeg mener, at det frem til 2004, hvor både forbruget af plantebeskyttelsesmidler og behandlingshyppigheden faldt, drejede sig om frivillige aftaler. Da virkede det da meget godt.

Fordi der måske i en periode i de frivillige aftaler er nogle forudsætninger og nogle baggrunde både klimamæssigt og økonomisk, som gør, at de frivillige aftaler ikke helt holder, kan man vel ikke bare, når man har erfaringen med, at frivillige aftaler virkede helt tilbage fra 1985 og frem til 2004, sige, at fordi de ikke har virket i en ganske kort årrække, virker frivillige aftaler slet ikke. Det ville jeg egentlig godt have at hr. Kristen Touborg lige kunne forklare mig.

Kl. 16:26

Formanden :

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 16:26

Kristen Touborg (SF):

Det vil jeg meget gerne gøre, for hvis Venstres ordfører nu ville forholde sig lidt til virkeligheden, ville han også vide, at i den periode, hvor den her frivillige aftale blev lavet – altså fra 2004 og frem – skete der jo det, at der kom en voldsom kornprisstigning. Det har naturligvis haft den konsekvens, at i stedet for at sprøjte en gang i hvedemarken, sprøjter man tre-fire gange mod skimmel, mod svampe. Det er en naturlov i et kapitalistisk samfund: Bonden er selvfølgelig interesseret i at få mest muligt ud af det, og kan det betale sig at sprøjte mere, så gør man det.

Efter min mening at det det bedste eksempel på, at frivillige aftaler ikke holder en pind, for vi bønder er jo indstillede på, at kan det betale sig, så gør man det. Så tager man ikke hensyn til, at der er en frivillig aftale, en generel aftale. Det er jo den enkelte landmand, der skal udmønte aftalen, og landmandens attitude afhænger jo af, hvordan prisrelationerne mellem korn og pesticider er.

Kl. 16:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:28

Eyvind Vesselbo (V):

Det er jo interessant. Der fik vi virkelig forskellen på SF og Venstre at se. Det var jo lige før, de røde faner fra Østeuropa og Østtyskland – eller hr. Ole Sohn – kom frem på talerstolen. »Det kapitalistiske samfund« – ja, det var da noget værre noget. Tænk engang, at vi lever i et kapitalistisk samfund. Jeg ved ikke, om det stadig står i SF's partiprogram, at det vil man gerne have afskaffet.

Men jeg mener, at hr. Kristen Touborg jo meget, meget fint forklarede, hvorfor der skete det, som der skete med den frivillige aftale for 2004. Der har nemlig været nogle strukturændringer, nogle ændrede økonomiske vilkår og nogle klimamæssige ting, som har gjort, at man for at få et udbytte har måttet ændre på den måde, man

sprøjtede på, i forhold til de aftaler, der var blevet lavet. Tak for den forklaring. Det var lige den, der skulle til.

Kl. 16:28

Formanden :

Tak til hr. Eyvind Vesselbo. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er det fru Mette Gjerskov som ordfører.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Mette Gjerskov (S):

Jeg synes, vi skal starte med at slå helt fast, hvad det er, vi taler om i dag. Venstres ordfører kalder det plantebeskyttelsesmidler. Det lyder så omsorgsfuldt, men rent faktisk taler vi om gift. Det gode ved det er, at det virker. Har man et eller andet ukrudt, man gerne vil af med, er gift noget, der er effektivt, det fungerer, det får udryddet de planter, man ikke vil have. Men det har altså også den bivirkning, at noget af det havner i vores grundvand. Hvorfor er det problematisk? Det er det, fordi vi kommer til at indtage de her giftstoffer, og vi ved, at kemi og giftstoffer og al den slags er med til og er årsag til, at hvert tiende drengebarn i Danmark bliver født med misdannede kønsorganer. Det er sådan med fertiliteten herhjemme, at det, når man vil have børn, efterhånden ikke længere foregår i soveværelset, man går til lægen for at blive befrugtet, og det er bl.a. på grund af kemi – den cocktaileffekt, som vi er udsat for. Det er derfor, det her er så alvorligt. Det er ikke bare et spørgsmål om, om landbruget lige skal have lov til at bruge lidt mere gift eller lidt mindre gift næste år. Det handler om vores sundhed.

Jeg må sige, at vi, når det kommer til sprøjtegifte, i den tid, jeg har siddet i Folketinget, siden 2005, har slidt tre miljøministre op i den her sag, men lige lidt er der sket ved det. Det her er jo ikke første gang, vi står med den her debat i Folketingssalen. Regeringen har halveret budgettet til grundvandsovervågning, vi står i en 10-års-periode med langt over 1.000 borer, der er lukket, med pesticider i, og så siger ministeren: Vi må ikke panikke. Nej, men det gjorde måske ikke noget, at vi havde en smule rettidig omhu.

Det forslag, der ligger på bordet i dag, synes jeg er meget sympatisk. Jeg må bare sige, at i forhold til at bruge miljøgarantien på den her måde mener jeg faktisk ikke, at det helt holder i byretten, for vi har jo det, som også er en del af beslutningsforslaget, at man kan indlede en forbudsprocedure, og der er det min klare vurdering, at det vil betyde, at situationen er, at vi ikke kan bruge miljøgarantien, og derfor mener jeg ikke, vi kan være med til den del.

Jeg har også kigget på både Roundup og spørgsmålet om bentazon, som er rejst i forslaget her, og jeg synes, at vi skal have en rigtig god drøftelse af det her i udvalget, og jeg synes også, vi skal gå ind og kigge på nogle konsekvenser, for det er måske nok det, jeg savner nogle overvejelser fra regeringen om. Hvad gør vi, hvis vi er nødt til det og kan komme igennem med at forbyde Roundup? Hvad vil der så ske? Det er et kæmpestort produkt i Danmark, hvad vil det blive erstattet af? For at vi fjerner Roundup, betyder jo ikke, at der ikke vil blive sprøjtet, for så vil der blive sprøjtet med noget andet, og vi har brug for at få en vurdering af, hvad det for noget andet er, og vil det så være det, der dukker op i grundvandet?

Så jeg mener, at der er rigtig mange gode tanker i det her forslag og mange gode takter, i forhold til at vi kan få en meget grundig drøftelse af, hvordan vi slipper af med de her forskellige stoffer, som findes i vores grundvand, hvordan vi i det hele taget får reduceret vores forbrug af giftstoffer – og det gælder både private og i landbruget. I forbindelse med det beslutningsforslag vi havde sidst, da vi talte om det her, drejer det sig også om at få en drøftelse af, hvordan vi får fjernet brugen af sprøjtegifte omkring vores drikkevandsboringer. Det her giver endnu en gang anledning til, at vi får taget det her meget, meget seriøst, for det, vi skal huske, selv om ministeren mener, at vi ikke skal panikke, og at vi har verdens reneste vand, er, at

de i andre lande ikke drikker deres grundvand. I andre lande gør man det jo ikke, men hvis man gør det, er det, fordi man har rensset det først. Det er jo en helt anden situation end den, vi er i i Danmark. Jeg mener, at vi, når vi bor i Danmark og med det vand, vi har, skal passe på det. Vi skal beskytte vores grundvand, vi skal beskytte det, sådan at vi har rent drikkevand også til næste generation.

Det her er et forslag, vi kan diskutere og se, hvilke dele af det vi kan gennemføre, og det vil vi gerne være med til.

Kl. 16:34

Formanden :

Tak til fru Mette Gjerskov. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

I Dansk Folkeparti synes vi også, at det er godt, at vi får diskussionen, om vi nu skal til at forbyde alle pesticider, eller om vi skal til at have mere rådgivning eller mere beskyttelse for at sikre vores drikkevand. Vi er helt enige i, at vi skal beskytte drikkevandet, for det er en vigtig ressource, og vi synes, det er godt, at der bliver sat fokus på det her område, fordi drikkevandet netop er noget, vi skal beskytte.

Vi må jo også sige, at nogle af de tiltag, som regeringen har gjort i den sidste næsten 10-årige periode, jo netop har været at sætte fokus på det her. Det nytter ikke noget, at man bare stiller sig op på talerstolen og siger det, som jeg i hvert fald hører nogle på den røde fløj bare sige. De siger: Uha, vi vil gerne en hel masse, men vi har ingen løsninger; vi har egentlig ikke tænkt os at gøre noget; vi synes, at det, som EU gør, altid er godt, og vi hylder EU hele vejen igennem.

Det er den forkerte måde at gribe tingene an på. Jeg kan godt lide, når hr. Per Clausen siger, at vi nogle gange skal turde udfordre EU-systemet. Vi skal nogle gange bruge miljøgarantien; vi skal prøve at bruge forsigtighedsprincippet for at komme videre ad den her vej med at få stoppet de her ting.

Men vi må også kigge lidt tilbage og så sige: Hvad er det egentlig, der er sket i tiden, der er gået, for at forhindre den her slags ting? Vi er jo blevet bedre til at analysere de prøver, der blive taget derude, og derfor vil vi også finde flere af de her stoffer – det er i hvert fald efter min overbevisning det resultat, der vil opnås.

Men når vi så kigger på, at man nogle gange også kan bruge pesticider, man kan sige, på en god måde, hvor man direkte går hen og sprøjter den enkelte plante, så tror jeg, at alle folk synes, at det er rigtig godt, at man kan bruge pesticider målrettet. Lad mig bare nævne sådan noget som bjørnekloen, og at man direkte kan sprøjte bjørnekloen ned med en sprøjte, så man undgår at skulle ud at bekæmpe den i mange omgange.

Men vi har også den udfordring, at nogle private måske bruger sprøjtemidlerne forkert, fordi de nogle gange synes – når de nu skal blande de her ting – at så må den hellere lige få 10 pct. ekstra, og dermed bliver det alt for skrap. Så vi skal have fundet, kan man sige, de gode ting, som kan gøre, at vi kan reducere brugen af sprøjtemidler og brugen af plantebeskyttelsesmidler, som det også blev nævnt.

Jeg er tilhænger af, at vi finder den rigtige måde, men jeg tror ikke selv på, at vi ved bare at lægge om til økologi kan løse hele problemet – det er et supplement. Men det har også nogle andre ulemper, kan man sige, for der er mange, der skal brødfødes her på jorden, og dem bliver der mange flere af. Vi ser også, at det jo netop i byerne har stået på i lang tid, at man har forurenset f.eks. drikkevandet, ikke bare med sprøjtemidler, men med ganske almindelig jordforurening – det kan være fra benzinstationer og den slags – og der har man ikke gjort nok for at sikre drikkevandet. Nu har man så fun-

det forurening i de borer ude på landet, og det er klart, at alle synes, der skal tages hånd om det. Men vi skal altså se på, hvordan vi kan sikre *hele* vandindvindingsområdet, som jeg vil kalde det.

Så vi ser med stor alvor på de her ting, der sker, og de fund, man gør. Vi vil gerne være med til at stramme op og sikre, at det er det rigtige værktøj, vi bruger i dag; at de uddannelseskrav, vi stiller til de enkelte, der skal sprøjte, er rigtige; at de også har det rigtige udstyr; og at man gør noget mere, for at der ikke sker punktkildeforurening.

Jeg må sige, at der har regeringen jo også allerede iværksat nogle tiltag, men vi er altid villige til at diskutere, om man kan gøre mere, og så må vi jo også konstatere, at nogle af de midler, som der bliver talt om her, er nogle af de ting, man vil følge op på og revurdere inden for de næste par år i EU-systemet. Det kan vi kun hilse velkommen. Vi synes egentlig, at det går lidt for langsomt, og vi kunne godt allerede nu se på det, sådan at vi kunne få undersøgt, om der er en gyldig grund til at skynde på, at de her midler måske erstattes af nogle, der ikke vil forurene grundvandet.

Men ellers glæder vi os til debatten i udvalget.

Kl. 16:39

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 16:39

Per Clausen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om hr. Jørn Dohrmann kunne løfte sløret for, hvad det er, han kunne forestille sig, man kunne gøre, udover det, regeringen allerede har foreslået. For hr. Jørn Dohrmann roste jo regeringen usædvanlig meget, når man tænker på, at det er hr. Jørn Dohrmann, der gjorde det, men derudover sagde han også, at der nok var noget mere, man kunne gøre. Og da jeg jo altid går efter at opnå de resultater, man kan opnå, kunne jeg godt tænke mig at høre, om hr. Jørn Dohrmann kunne udbygge det lidt yderligere.

Kl. 16:40

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:40

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg mener klart, at man kunne give noget mere rådgivning til dem, der i dag behandler sprøjtemidler. Man kunne godt gå ind og se på, om man kunne lave noget mere frivillig beskyttelse. Vi har slået til lyd for, at man f.eks. på ekspropriationslignende vilkår kunne afhænde området, hvor der var vandindvinding, det kunne være til vandværker, og hvor man kan sige, at der her er et område, som vandværket er særdeles interesseret i, og hvor man kunne lave skovrejsning, men for at der ligesom skulle være en fordel både for vandværket og for den tidligere ejer – og det er ligegyldigt, om det er en landmand eller en privatperson, som har ejet jorden, sådan at de ligesom fik nogle ekspropriationslignende vilkår at kunne sælge på – så ville det være til gavn for alle, og man ville kunne beskytte drikkevandet endnu mere. Det var bare nogle konkrete eksempler, som man i hvert fald kunne tage og arbejde videre med.

Kl. 16:41

Formanden :

Ønsker hr. Per Clausen yderligere en kort bemærkning? Værsgo.

Kl. 16:41

Per Clausen (EL):

Det handler måske mere om et andet beslutningsforslag, vi har fremsat, men lad os bare forfølge det lidt yderligere. Synes hr. Jørn Dohrmann ikke, at det måske kan være indskrænket, hvis man kun har

den mulighed, at man kan overtage jord på ekspropriationslignende vilkår, hvis det, det i virkeligheden handler om, er, at man bare i et område begrænser mulighederne for at bruge pesticider og giftstoffer? Nu er hr. Jørn Dohrmann ikke så begejstret for økologi som andre tidligere ordførere for Dansk Folkeparti har været, men det er vel rigtigt, at man godt kan dyrke noget uden at bruge pesticider, og så er der vel ingen grund til fuldstændig at sige, at her kan der ingen produktion være. Det er vel sådan set lidt dumt.

Kl. 16:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:41

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg må bare sige, at jeg jo ikke har sagt, at det skulle være den ene eller den anden løsning. Jeg har bare sagt, at det skulle være en smidig løsning, som ville skabe nogle resultater. Man kan selvfølgelig tro på det der med at sige til nogen, at nu skal I ikke lige dyrke f.eks. 25 m rundt om en boring. Jeg vil bare spørge hr. Per Clausen: Hvordan havde man regnet med, at man ville kontrollere de her ting, når der er de her store sprøjter, som er både 24 og 36 m brede? Det er nok ikke hver dag, at de lige ringer til hr. Per Clausen og siger: Det er nu, vi kører, det er nu, du skal stå og tage billeder, hvis det er det.

Derfor mener jeg, at det var bedre, at man sikrede sig og sagde: Hvis vi ejer området, så kan vi plante træer der, og vi kan lave alt mulig andet. Så er man sikker på det, og det er taget helt ud af drift. Det synes jeg bare ville være et godt forslag. Men dermed kunne der jo sagtens være mange andre ting, man kunne gøre samtidig, eller man kunne lave den frivillige aftale. Jeg er åben over for mange ting. Jeg mener bare, at det her ikke kan stå alene, og at det er et meget vigtigt emne.

Kl. 16:42

Formanden :

Tak til hr. Jørn Dohrmann. Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Da fru Pia Olsen Dyhr ikke kan være til stede, skal jeg viderebringe følgende:

10 års nedskæringer i indsatsen for at reducere pesticidforbruget kan nu direkte ses i grundvandet. V og K's myter om, at det kun er fortidens synder og ikke godkendte pesticider, der når grundvandet, undermineres kraftigt af GEUS' nye rapport. Der er brug for en ny, markant politik for rent drikkevand.

Så sent som i januar i år afviste ministeren på et møde i ministeriet at ændre i den drikkevandshandlingsplan, som regeringen havde fremlagt uden at inddrage oppositionen. At hun siden hen har foreslået nogle ændringer virker mest, som om hun prøver at dække over hele VKO-periodens meget ringe indsats.

SF's holdning er klar. Vi vil have øget overvågning og inddragelse af alle stoffer, der bringes ud på jorden, så vi kommer på niveau med tidligere indsats; forhøjet pesticidafgift for at få behandlingshyppigheden ned; pesticidkvoter til hver enkelt landmand eller til hver enkelt afgrøde; fagligt begrundede beskyttelseszoner omkring drikkevandsindvindinger, ikke kun en tilfældig zone på 25 m; forstærkede aftaler om udfasning af pesticider i kommunerne og det offentlige; indsats mod privates brug af pesticider; automatisk startede forbudsprocedurer, hvis et pesticid findes i grundvandet.

Enhedslistens beslutningsforslag hænger fint sammen med de krav, som vi gerne ser fremmet. Beslutningsforslaget opfordrer regeringen til at indføre et umiddelbart forbud mod de godkendte sprøjte-

midler, der er fundet i drikkevandsboringer, og som er væsentligt over grænseværdien. Herudover opfordres regeringen til at påbegynde EU-forbudsprocedurer mod aktivstoffet glyphosat og dets nedbrydningsprodukter; at påbegynde EU-forbudsprocedurer mod bentazon; at forberede EU-forbudsprocedurer for samtlige aktivstoffer og nedbrydningsprodukter, der er konstateret i grundvandet.

Om de fire elementer: Det første element af en juridisk umulighed, fordi miljøgarantien ikke omfatter pesticider. I forhold til de øvrige tre forslag kan vi generelt bakke op om dem. Glyphosat, eller populært kaldet Roundup, er igen fundet i grundvandet over grænseværdien, og Miljøstyrelsen er nu igen ved at overveje eventuelle restriktioner. Jeg havde gerne set, at Enhedslisten havde fokuseret forslaget på glyphosat, da glyphosat bør være forbudspunktet også for en international indsats. Ud over hensynet til grundvandet og vandmiljøet kan der i andre lande være et ønske om at eliminere glyphosat på grund af link til gmo'er og hyppigere tilfælde af resistens. Her tænker jeg ikke kun på EU, men også globalt. Glyphosat, altså Roundup, er i vore øjne et oplagt sted at starte.

Forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med B 73, forslaget til folketingsbeslutning om sprøjtefrie beskyttelseszoner omkring almene vandforsyningsanlæg, som er fremsat af S, SF, Radikale, Enhedslisten og hr. Christian H. Hansen.

Kl. 16:47

Formanden :

Tak til hr. Kristen Touborg. Der er ikke korte bemærkninger. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Da den konservative miljøordfører, hr. Tage Leegaard, ikke kan være til stede, har jeg fået lov til at afgive en begrundelse for, hvorfor vi ikke kan gå ind for dette beslutningsforslag.

Det er jo sådan, at hvis vi skal ind og forbyde og regulere noget, skal der jo for det første være tale om et onde, som er stort nok til, at vi ønsker at skride til et forbud, og så skal det også være sådan, at der ikke er andre måder at forhindre det på. Efter vores opfattelse er der ikke konstateret nogen særlig risiko ved brugen af glyfosat og bentazon, og der er derfor ingen begrundelse for et forbud som foreslået.

Det er også sådan, at med plantebeskyttelsesmiddelforordningens ikrafttræden den 14. juni vil der være mulighed for at gennemføre yderligere restriktioner, hvis det skønnes nødvendigt. Der er gennem den seneste tid generelt sat et arbejde i gang med at beskytte drikkevandsressourcer i Danmark, og det er der selvfølgelig også al mulig grund til, for det er selvfølgelig meget afgørende, at vi beskytter vores drikkevand ordentligt.

Men vi mener altså ikke, at der er konstateret en tilstrækkelig risiko, og at mange af de initiativer, der findes i forvejen, er sådan, at vi ikke kan støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 16:48

Formanden :

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Radikale Venstre har en målsætning om, at man på lang sigt får den langt overvejende del af den danske landbrugsproduktion omlagt til økologisk produktion, og vi har ligeledes en målsætning om, at man ikke skal anvende miljøgifte i private havebrug. Vi har også en målsætning om, og det tror jeg at vi deler med mange, at miljøgifte, som i øjeblikket anvendes i produktionsmæssig sammenhæng og også i

privat sammenhæng, ikke må forekomme i grundvandet, og såfremt de forekommer i grundvandet, skal der gøres en indsats for at fjerne stofferne fra vores miljø.

Når jeg nævner de to målsætninger, er det, fordi de er baggrunden for, at vi har valgt at være medforslagsstiller på det her beslutningsforslag, og vi er det også med afsæt i, at de, der ved mest om grundvand i Danmark, omend overvågningen er blevet mindre i de senere år, nemlig GEUS, klart påpeger, at vi her har en problemstilling, som man også fagligt set siger man politisk bør forholde sig til og gøre noget ved. Det er sådan set vores afsæt for at sige, at det her så er en fremgangsmåde, man kunne anvende.

Vi har naturligvis noteret os i debatten her, at der hos nogle er en opfattelse af, at man eventuelt ikke kan anvende den jura, der er tilgængelig inden for EU-juraen. Vi kan jo drøfte i udvalgsarbejdet, om det forholder sig sådan. En mulighed var jo også at afprøve, om det rent faktisk er muligt, men det kan vi som sagt vende i udvalgsarbejdet.

På en måde var det befriende ærligt, og nu ved jeg godt, at det ikke var ordføreren, der var til stede, og derfor skal jeg ikke indlede en polemik med den konservative ordfører, at høre den konservative ordfører, der sagde, at der ikke er noget problem, og derfor ønsker man ikke at støtte beslutningsforslaget. Sådan kan man jo også opfatte de data, der tilflyder os på det her område, men jeg må sige, at vi er fuldstændig uenige i den tilgang, der siger, at der ikke er noget problem.

Vi har allerede flere gange i debatten i dag fået blotlagt, at selv om glyfosat, Roundup, har en forholdsvis kort historie, altså kun har været anvendt i et begrænset antal år, har den altså allerede en historie, der jo havde sit afsæt i, at man her fik at vide, at der nu var en plantegift, som ikke ville belaste miljøet, og som aldrig nogen sinde ville kunne forefindes i vores grundvand. De af os, der har beskæftiget sig med miljøpolitik længe nok, kan i hvert fald tydeligt huske, at siden glyfosat kom på markedet, og siden Roundup er blevet anvendt i stigende og stigende omfang og fortsat bliver anvendt i stigende omfang, har mantraet hele tiden været: Det er ikke noget problem, for det vil aldrig nogen sinde kunne forefindes i grundvandet. Det har vi hørt utallige gange.

Derfor kan det godt forekomme en lille smule deja-vu-agtigt, når der er folk også i debatten i dag, der stiller sig op og siger, at der nok ikke rigtig er noget problem, og hvis der et eller andet, der alligevel tyder på det, er der nok nogle andre grunde til det, og at det må man undersøge yderligere osv. osv. Den viden, der foreligger nu, tilsiger, at man politisk forholder sig til, hvordan man løser den problemstilling, og det kan vi så få forskellig opfattelse af hvordan man gør. Efter vores opfattelse er det i hvert fald så alvorligt, at det må man tage fat på.

Det er jo også rigtigt, at det billede, som ikke mindst fru Mette Gjerskov og hr. Kristen Touborg tegnede fra talerstolen her, eksisterer, og at man har haft en situation de sidste 10 år, hvor regeringen har baseret sig på at lave frivillige aftaler med primært landbrugserhvervet omkring nedbringelse af anvendelsen af pesticider i produktionen, og det, man har opnået, er nærmest det stik modsatte. Det er altså heller ikke tilfredsstillende, og det, vi så har set som reaktion i forhold til den udvikling, har nærmest været apati, nemlig at man stort set ikke foretager sig noget. Sådan er situationen egentlig nu på feltet, og også det kalder jo på, at man under en eller anden form forholder sig til, hvordan man mere effektivt kan regulere for at undgå, at vi i fremtiden skaber endnu flere problemer for vores drikkevand, som jeg dog heldigvis kan forstå at størstedelen af Folketinget er optaget af fortsat og også i fremtiden skal være rent og drikkeligt og uden giftstoffer.

Det er altså hovedbaggrunden for, at vi står bag beslutningsforslaget, som det ligger her. Vi er åbne over for i udvalgsarbejdet at drøfte, om der skal ændres på noget af juraen i det, således at det kan

samle en bredere opbakning, og det får vi vel så lejlighed til at vende der.

Kl. 16:53

Formanden :

Tak til hr. Johs. Poulsen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 16:53

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Jeg har jo forstået på debatten i dag, at der er rimelig enighed om, at det ikke er acceptabelt, at vi finder pesticider i grundvandet – og slet ikke i drikkevandet. Og når det ikke er acceptabelt og vi er nødt til at gribe ind og gøre noget, når det sker, er det jo, fordi vi har besluttet os til, at vi i Danmark vil bruge vores grundvand som drikkevand. Vi vil have det sådan, at vi pumper drikkevandet op fra grundvandsmagasinerne, og at forbrugerne skal kunne drikke vandet urensat fra hanen.

Derfor har vi besluttet os til, at vi ikke vil have pesticider i grundvandet. Vi er endda gået så vidt, at vi siger, at hvis vi vurderer, at der er risiko for, at et pesticid kan genfindes i grundvandet efterfølgende, vil vi ikke godkende det. Det har vi faktisk i Danmark kæmpet hårdt for at opretholde som en dansk mulighed også i forbindelse med EU-reguleringen, og det synes jeg er rigtigt og vigtigt.

Alligevel må man jo sige, at når man kigger på, hvordan det ser ud, hvordan det er gået, ses det, at det så måske ikke går helt så godt med at forvalte det ansvar, som det jo er at sikre, at danskerne også i fremtiden kan drikke vandet urensat fra hanen.

Vi ved, at hver fjerde aktive drikkevandsboring indeholder pesticider, og at der i løbet af de seneste 10 år i gennemsnit er blevet lukket to borer hver eneste uge med indhold af pesticider. Hvis vi skal vende den udvikling, kræver det, at vi griber ind over for de pesticider, der kan udvaskes til grundvandet.

Her er et varslingssystem og grundvandsovervågning de advarselsmekanismer, der skal hjælpe os med at sikre, at der ikke opstår en situation, hvor vi finder pesticider i vores drikkevand. Vi skal altså omgående sætte ind over for de stoffer, der kan udvaskes i m under rodzonen, og som vi finder i vores grundvand. Det er i virkeligheden hovedpointen i det her beslutningsforslag. Så det er ligesom det, vi siger: Hvis vi mener alvorligt, at vi ikke vil have pesticider i vores grundvand, hvis vi ikke vil have pesticider i vores drikkevand, så er vi nødt til at reagere, når dette findes.

Så kan man jo filosofere længe over, hvorvidt man kan finde nogle mere effektive metoder end at forbyde det til at forhindre at det findes. Man havde jo indtryk af, ud fra det, hr. Eyvind Vesselbo fra Venstre sagde, at hvis man holdt nogle møder og holdt noget kursusvirksomhed i korrekt anvendelse af sprøjtemidler og talte rigtig længe om det, ville det være betydelig mere effektivt end at forbyde anvendelsen af det pågældende pesticid. Og der vil jeg bare sige, at jeg tror sådan set, hvis man holder op med at bruge et bestemt pesticid, kommer der ikke mere af det i grundvandet. Det tror jeg er nogenlunde sikkert.

Det, som jo er pointen her, er, at det er rigtigt, når miljøministeren siger, at vi slæber rundt på en lang række af fortidens synder. Det behøver man slet ikke at være i tvivl om. Men det drejer sig om pesticider, som man har grebet ind over for og forbudt. Det er jo som oftest dem, man finder i grundvandsovervågningen, nemlig fortidens synder. Nu kan man selvfølgelig spørge sig selv, om en af forklaringerne på, at man mest finder fortidens synder, er, at det sådan set er de stoffer, man måler på. Altså, med undtagelse af glyfosat og AMPA, så måler man sådan set ikke på andet det, man allerede har besluttet sig til at gribe ind over for, og så finder man selvfølgelig heller ikke andet.

Men når man kommer til spørgsmålet om Roundup, synes jeg, at man må konstatere, at der ikke gribes ind fra de ansvarlige miljømyndigheders side i tilstrækkelig grad. Det er derfor, at vi i dag også finder godkendte pesticider både i grundvandet og i drikkevandet, også i koncentrationer over grænseværdierne.

Det er det, det her beslutningsforslag handler om. Det handler lige præcis om det problem og skal sikre, at der gribes ind, når alt andet så at sige er glippet. Det er, fordi man ikke skal tage fejl af, at Enhedslisten og Det Radikale Venstre og hr. Christian H. Hansen jo ikke fremsætter det her beslutningsforslag, fordi vi synes, det er en rigtig god løsning at gribe ind, når ulykken er sket. Vi så gerne i lighed med det, hr. Johs. Poulsen var inde på, at man omlagde landbruget sådan, at det undgik at forurene, sådan at vi var sikre på, at det ikke forurenede. Men det betyder jo ikke, at vi ikke bliver nødt til også at gribe ind over for de ulykker, der sker nu.

Det er derfor, vi siger, at når man finder pesticider i drikkevandet væsentligt over grænseværdien, skal man omgående sætte ind med et forbud. Der har så været en udveksling, en debat om EU-juraen. Det, jeg forstod miljøministeren sagde, var i virkeligheden, at man slet ikke behøvede at bruge miljøgarantien, fordi man umiddelbart kunne gennemføre et forbud, hvis man var i stand til at dokumentere, at der var et reelt problem. Og det er netop, fordi vi, når vi snakker drikkevand og grundvand og forurening af drikkevand og grundvand, har været i stand til at fastholde nogle muligheder for at gå længere i Danmark, end man kan generelt set i EU. Det gør det jo ikke mindre fristende at undersøge det, synes jeg.

Kl. 16:59

Vi har i vores beslutningsforslag fremhævet to stoffer, som vi mener i høj grad illustrerer, hvor relevant det her beslutningsforslag er. Og jeg vil nøjes med at komme ind på Roundup. Og hvis nogen skulle spørge, hvorfor jeg lige vælger det, skal jeg da indrømme, at det er – og det har andre ordførere også været inde på, bl.a. SF's ordfører – fordi det nok er der, hvor problemstillingen er mest oplagt.

Der er tale om det mest anvendte sprøjtemiddel i Danmark. Der er tale om et sprøjtemiddel, der er blevet solgt til offentligheden, til kunderne, til politikerne med en påstand om, at det aldrig nogen sinde ville kunne ende i grundvandet. Det var et hundrede og ti procent sikkert.

Det var sådan, at det stod på Roundup's eller rettere Monsanto's hjemmeside i 1999. Efter man havde fundet det i grundvandet, stod det der stadig væk: Det ville aldrig kunne ske. Så fik man selvfølgelig ændret forklaringen til, at det kun ville kunne ske under nogle ganske bestemte omstændigheder og hist og op og kom herved.

Men realiteten i det her er, at advarselslamperne har blinket i forbindelse med Roundup i mere end 10 år. Det var i 1999, at GEUS opdagede glyfosat i det danske grundvand, og det var dér, man så for første gang kunne konstatere, at påstanden om, at det ikke kunne ske, ikke holdt. I 2003 konstaterede man via varslingssystemet, at glyfosat passeret rodzonen i uacceptabelt høje mængder, nemlig i koncentrationer, der overskred grænseværdien 5-10 gange. Og det var der, eksperterne fra GEUS anbefalede, at man indførte et forbud mod anvendelse om efteråret.

Så var der en lang proces, hvor nogle sagde, at selv om det passeret rodzonen i en koncentration, som var over grænseværdien, ville det nok, inden det nåede længere ned, enten forsvinde eller blive tyndet ud. Det var der en heftig, en meget heftig, faglig debat om. Ikke alle, der blandede sig i den faglige debat, havde først og fremmest faglige motiver, nogle havde også kommercielle motiver, og det spillede også ind.

I hvert fald endte det med, at der ikke blev gennemført nogen handling. Man indførte ikke det forbud mod anvendelse om efteråret, som alle partier i Folketinget ellers tilbage i 2003 havde sagt at de gik ind for, der var ingen grænser. Venstre og Socialdemokraterne førte an, og så var der kun én ting at gøre for os andre, og det var

at følge efter. Men som det jo ofte går, kneb det lidt, da der skulle ske noget.

I en rapport, der blev offentliggjort i begyndelsen af 2004, konstaterede man, at i 21 ud af 615 undersøgelser af vandforsyninger blev der fundet glyfosat eller AMPA i mængder over grænseværdierne, og så startede man en oplysningskampagne. I dag kan man vel bare i al stilfærdighed konstatere, at oplysningskampagnen ikke har givet tilstrækkelige resultater. Det er vel det, man må sige.

I grundvandsovervågningen for 2008 konstaterede man, at et stigende antal boringer fra både grundvandsovervågning og fra vandværkernes boringskontrol indeholdt glyfosat og nedbrydningsproduktet AMPA. Så skal man også være opmærksom på, at der jo kun måles på glyfosat i et meget begrænset antal målinger. Altså, i 2008 målte man på 500 af omkring 8.000-9.000 boringer.

Så har ministeren sagt, at man ikke bare kan tillade sig at runde op fra det tal, man finder i de 500 boringer, til et større tal. Nej, man kan vel, hvis man skal være sådan lidt præcis, sige, at vi ved, at der findes glyfosat i både grundvand og drikkevand. Vi ved ikke, i hvor stort et omfang, for det har vi ikke undersøgt endnu, andet end i glimt. Det mest kuriøse er, at man har brugt det, at man kun gennemførte undersøgelsen i forbindelse med 66 boringer i 2009 og så ikke fandt det i drikkevandet nogen steder, som argument for, at det så måske ikke rigtig alligevel findes.

Der vil jeg bare sige, at det, vi ved nu, er, at det findes i grundvandet, og vi ved, at det findes i drikkevandet. Vi ved, at der findes eksempler på, at det har været til stede både i grundvand og i drikkevand i mængder over grænseværdierne, så det er altså efter vores opfattelse en alvorlig sag.

Nu er glyfosat jo kommet på vandværkernes obligatoriske liste, og det betyder, at en gang om et par år vil vi få nogle lidt mere præcise tal. Jeg synes bare, at det vil være dumt, hvis vi venter med at gribe ind, til vi får de tal. Dem tror jeg sådan set ikke der er nogen grund til at afvente. Og jeg forstår da også, at nu er Miljøministeriet i gang med en undersøgelse, der vil komme frem til et eller andet resultat til sommer, hvor man mener at have fundet ud af, hvad der er forklaringen på, at Roundup genfindes i grundvandet, og det bliver spændende at se, hvad der kommer ud af det.

Enhedslistens opfattelse er jo, at vi skal arbejde videre med udgangspunkt i den debat, der har været i dag. Vi skal prøve at se, om der kan blive enighed om eller flertal for i Miljøudvalget for at gennemføre nogle effektive tiltag på det her område. Jeg synes på den ene side ikke, at det er vældig optimistisk efter dagens debat, men på den anden side har det jo før vist sig, at hvis man bare bliver ved nogle gange og bliver ved med at diskutere nogle ting, sker der alligevel noget, så jeg ser frem til, at vi også på det her område opnår fremskridt i fremtiden.

Kl. 17:04

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget, hvis ingen protesterer.

Det er ikke tilfældet.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

26) Forespørgsel nr. F 35:

Forespørgsel til fødevareministeren:

Vil ministeren redegøre for regeringens overvejelser om landbrugets fremtid?

Af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 05.04.2011. Fremme 07.04.2011. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 3. maj 2011).

Kl. 17:04

Formanden :

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 3. maj 2011.

Den første, der får ordet, er fru Bente Dahl som ordfører for forespørgerne for at begrunde forespørgslen.

Kl. 17:04

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Bente Dahl (RV):

Tak. Når vi hører om landbruget og landbrugserhvervet, kan vi høre, at der popper det ene problem efter det andet op. Der er sager i medierne, som efterfølgende bliver til debat i salen. Så er der en sag om dyretransporter, noget om pattegrisedødelighed og forbrug af antibiotika, så er der røde tal på bundlinjen – meget røde tal – og så er det pesticider, som under det foregående dagsordenspunkt. Vi får i det hele taget et noget fragmenteret og overvejende negativt indtryk af erhvervet, og det kan ingen i befolkningen være tjent med, hverken forbrugerne eller politikerne, og da slet ikke landbrugserhvervet selv. Derfor har vi rejst denne forespørgsel.

Vi vil gerne diskutere landbruget som et helt erhverv, et erhverv som en del af det omgivende samfund, i dialog med resten af befolkningen, og ikke som et sæt problemer, sådan som det ellers har en tendens til at være i debatten. Derfor vil vi gerne høre regeringens overvejelser om landbrugets fremtid.

Kl. 17:05

Formanden :

Tak til fru Bente Dahl. Så er det fødevareministeren for besvarelse.

Kl. 17:05

Besvarelse

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak for det. Først og fremmest vil jeg gerne sige tak til anmelderne af denne forespørgsel. Det er altid rart at få mulighed for at fremlægge sine visioner – i dette tilfælde om dansk landbrugs fremtid. Jeg er meget enig med anmelderne i, at det er et yderst vigtigt emne. Dansk landbrug er et vigtigt erhverv for det danske samfund, og derfor må vi have en grundig debat om det her i salen. Jeg synes dog, at forespørgslen er en anelse snæver med en lidt utidssvarende enefokusering på den primære sektor. Som sektoren har udviklet sig de sidste mange år, er det nemlig nødvendigt at se på hele den danske fødevareklynge, da de forskellige led i fødevarekæden bliver stadig tættere og tættere forbundet. Men selvfølgelig: ingen primær sektor, ingen fødevareklynge.

Jeg vil starte med at tale om regeringens syn på hele den danske fødevareklynge, og hvad vores vision er for fødevareklyngen. Derefter vil jeg komme ind på, hvad regeringen allerede har gjort for at sikre, at visionen ikke blot bliver flotte ord og løfter, men faktisk bliver omsat til virkelighed. Til slut vil jeg så komme ind på, hvad re-

geringen har på bedding for at sikre, at fødevareklyngens positive udvikling kan fortsætte, så sektoren fortsat kan bidrage positivt til det danske samfund. Når jeg betoner ordet *fortsat*, er det, fordi regeringen ser fødevareklyngen som en yderst vigtig bidragsyder til det danske samfund, den danske økonomi og dermed det danske velfærdssamfund.

I dag er der omkring 150.000 personer beskæftiget inden for landbrugs- og fødevarerhvervet, og fødevareklyngen tegner sig for en eksportværdi på godt 100 mia. kr., hvilket svarer til knap 20 pct. af Danmarks eksport. Det er påfaldende, at oppositionen slet ikke nævner eller anerkender sektorens positive bidrag til Danmarks velfærd og økonomi. Det er rigtig mange penge, vi snakker om her, og dem har vi brug for. Danmarks fødevareklynge er jo den tredjestørste i Europa. Den er højteknologisk, den er vidensintensiv, også i en international sammenhæng. Fødevareklyngen udgør et stærkt partnerskab, som også i fremtiden vil bidrage til vækst og beskæftigelse i Danmark, og det skal ske på et marked, som bliver stadig mere åbent og konkurrencepræget. Primus motor for hele fødevareklyngen er naturligvis primærsektoren – eller landbruget, om man vil – og som jeg sagde før: uden en primærsektor, ingen fødevareklynge.

Jeg er overbevist om, at dansk landbrug fremover skal kunne køre i to spor, hvis det fortsat skal bidrage positivt til det danske samfund. Det ene spor er de store brug, som gennem en innovativ tilgang til landbrugserhvervet kan være lokomotiv for udviklingen af hele sektoren. Det er nemlig kendetegnende for sektoren, at det er de store brug, som har overskuddet til at søge nye veje og finde nye indtjeningsmuligheder til gavn for den resterende del af sektoren og for samfundet generelt. Det andet spor er hele underskoven af producenter, som også med innovation leverer produkter med en ekstra finesse, en særlig historie til de lokale markeder og restauranter samt i mindre mængder til eksportmarkedet.

Fælles for de to spor skal være, at de begge skal videreudvikles, så de fortsætter med at levere sikre kvalitetsprodukter til forbrugerne. Det er samtidig nødvendigt for eksporten, at vi fastholder og udvikler vores stærke position, hvad angår produkter, der er ernæringsrigtige og fulde af god smag. Det bliver vigtige parametre for forbrugerne i fremtiden. Her forventer jeg at det nye MadX vil blive en vigtig spiller, og jeg noterer mig, at der er bred positiv opbakning til MadX både politisk, i erhvervslivet og hos organisationerne.

Fødevareklyngen skal selvfølgelig vokse og producere på de betingelser, vi som samfund ønsker, og landbruget skal da også bidrage med andet end bare vækst og beskæftigelse. Landbrugssektoren er bl.a. en central aktør, når vi skal løse udfordringerne inden for klima og energi, bl.a. via produktion af vedvarende energi i form af biogas og flerårige energiafgrøder. Det falder også helt naturligt i forlængelse af sektorens søgen efter nye indtjeningsmuligheder. Der skal tænkes bredt og i nye baner.

Kl. 17:10

Desuden skal landbrugssektoren være med til at levere på en række natur- og miljøparametre. En helt oplagt mulighed kunne være, at flere produkter bliver produceret efter økologiske principper, ligesom man i endnu større grad bør kunne understøtte muligheden for, at naturpleje kan blive en egentlig del af de landbrug, hvor det kan være aktuelt.

Alle de elementer, jeg har nævnt her, er ganske enkelt nødvendige, hvis sektoren skal imødekomme forbrugernes stadig flere og højere krav til fødevarer. Oppositionen påstår, at de er bekymret for landbrugets fremtid, men oppositionens forslag indeholder ingen spor af lyst til at anerkende erhvervets samfundsøkonomiske og beskæftigelsesmæssige betydning for Danmark. Deres konkrete forslag synes jeg ikke ligefrem hjælper landbruget videre; bl.a. har Socialdemokraterne og SF afsløret kvælstofreduktionsmål på først 30.000 t, så på 24.000 t, og hvoraf nu de 19.000 t i kvælstofreduktion skal nås inden 2015. De har i et fælles naturudspil med De Radikale og En-

hedslisten lagt op til en vandløbsindsats, hvor hele 20.000 km vandløb skal udvælges og bringes op til bedste vandløbstilstand, og de har udtrykt ønske om at tilbagerulle de seneste lettelser i jordskatterne svarende til en ekstra byrde for landbruget på et sted mellem 1 mia. kr. og 1,5 mia. kr. om året. Som vanligt er oppositionens finansiering af forslagene også præget af ønskedrømme om det socialistiske pengetræ, hvor vi kan høste store sedler; bl.a. har Socialdemokraterne flere gange foreslået at flytte penge hen til områder, hvor de slet ikke kan bruges. Sådanne forslag anser jeg ikke som fornuftig politik over for et erhverv, der i forvejen er i en svær situation.

For at vi kan sikre os et bæredygtigt erhverv, skal vi som samfund give erhvervet rammevilkår, som gør det muligt for fødevareklyngen at bidrage til løsningen af fremtidens udfordringer. Finanskrisen påvirkede naturligvis den danske fødevaresektors rammebetingelser, ligesom den påvirkede resten af verdens erhvervsliv, og derfor foretog regeringen en lang række hurtige generelle indsatser, som hjalp til at stabilisere de finansielle markeder i Danmark i en periode, der var kendetegnet ved global finansiell ustabilitet. Dette var bl.a. til fordel for fødevareklyngen, da en stram styring af den økonomiske politik understøtter en god international rating for økonomien. En god rating er helt grundlæggende for Danmarks kreditvurdering i international sammenhæng og er derfor livsnødvendig for erhvervets gældspleje. Fornuftig økonomisk politik giver nemlig de lavest mulige renter.

Efter stabiliseringen af den økonomiske situation indgik regeringen og Dansk Folkeparti i 2009 aftalen om »Grøn Vækst«. Med aftalen laver vi en målrettet – jeg vil gerne understrege målrettet – indsats, der sikrer, at et højt niveau af miljø-, natur- og klimabeskyttelse går hånd i hånd med en moderne og konkurrencepræget landbrugs- og fødevareproduktion. »Grøn Vækst« betyder opgaver og udfordringer for erhvervet, men det betyder også nogle vækstmuligheder, bl.a. gennem liberalisering af landbrugsloven, og det har givet sektoren bedre muligheder for at skaffe ekstern kapital. Desuden blev der afsat midler til, at det økologiske areal kan fordobles i 2020, hvilket i februar i år blev understøttet af regeringens økologivision med 18 initiativer. Aftalen indeholdt også en markant indsats inden for grøn udvikling og innovation via Grønt Udviklings- og Demonstrations Program, hvilket understøtter sektorens vækstpotentiale. GUDP medvirker til, at der findes nye intelligente produktionsmetoder med sigte på klima, miljø, dyrevelfærd, dyresundhed, fødevaresikkerhed og fødevarekvalitet generelt. Denne udviklings- og innovationsindsats er helt grundlæggende for at understøtte hele sektorens muligheder for at søge nye indtjeningsmuligheder og for at skabe en reel grøn vækst. Mulighederne bliver forbedret via regeringens udspil til Energistrategi 2050, hvor der lægges op til, at sektoren skal bidrage til at løse udfordringen med at gøre Danmark til et fossilfrit samfund.

Også på forskningsområdet afspejles regeringens syn på fødevareklyngens betydning for Danmark, idet globaliseringsaftalen afsatte betydelige midler til forskning inden for fødevareproduktion, klima, energi og sundhed.

Kl. 17:15

Lad mig her blot bemærke, at Socialdemokraterne overhovedet ikke havde sat midler af til fødevareforskning i deres globaliseringsudspil. Det er da påfaldende. Hvad mon det kunne have betydet for antallet af ansatte på vores slagterier f.eks., hvis ikke der her var afsat midler til yderligere forskning i fødevaresektoren? Yderligere har regeringen med veterinæraftaler og fødevareaftaler styrket fødevaresikkerhed, dyrevelfærd og dyresundhed, hvilket branchen for øvrigt også støtter op om.

Tiltagene sikrer danske produkter en høj grad af troværdighed både på det danske og på det globale marked, hvilket er essentielt for sektorens konkurrenceevne. Derudover skal de høje danske standarder sikre, at sektoren har nemmere ved at leve op til nye EU-standar-

der til gavn for sektorens konkurrenceevne. Et vigtigt element for, at vi fortsat kan lave politik på et sagligt grundlag, er den løbende vidensindsamling. Her er den igangværende rammevilkårsanalyse som rammevilkårsanalysen for den økologiske sektor p.t. et af de mest profilerede elementer. Når vi får analyseret udviklingen i landbrugets produktivitet og evnen til at konkurrere med andre lande, sikrer vi, at man via et konstant opdateret vidensgrundlag kontinuerligt kan justere og tilpasse vores politik over for fødevareklyngen. Vi skal sørge for, at sektoren hele tiden holder retningen imod et miljømæssigt bæredygtigt erhverv på udkig efter nye indtjeningsmuligheder og nye måder at bidrage til løsninger af en række af samfundets udfordringer. Denne politik skal selvfølgelig fortsat kunne understøttes gennem den fælles landbrugspolitik efter 2013.

Det er min klare overbevisning, at vi skal opretholde den gode dialog med erhvervet, så vi i fællesskab kan sikre, at fødevareklyngen kan bevare sin konkurrenceevne i en global verden; det er min klare overbevisning, at vi fortsat skal have en kontinuerlig tilpasning af sektorens rammevilkår, så vi kan sikre, at den danske fødevareklynge kan bevare sin position som en vigtig bidragsyder til det danske velfærdssamfund; og det er min klare overbevisning, at det er en betydelig mere effektiv og konstruktiv konstant at udvise rettidig omhu i stedet for at sænke processen gennem nedsættelse af en syltekrukke i form af en landbrugskommission.

Kl. 17:18

Formanden :

Tak til ministeren for besvarelsen. Så skal vi over til forhandlingen. Debatten med ministeren kommer sidst, vi har ordførerrækken først, og den første, der får ordet, er fru Bente Dahl som ordfører for forespørgerne.

Kl. 17:18

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Bente Dahl (RV):

Tak til ministeren for besvarelsen. Der er mange gode tiltag i det, ministeren sagde. Kvalitet i højsædet, ja, men jeg manglede en målrettedhed, for at sektoren kan blive sin store gæld kvit og blive bæredygtig. En målrettet indsats. I al den tid, jeg kan huske tilbage, og det er lang tid, har landbruget klaget over alt muligt, over dårligt vejr hen over sommeren, over dårligt vejr i høsten, over restriktive bestemmelser, der angiveligt gør landbruget dårligt klædt på i konkurrencen med andre landes landbrug osv.

Nu, i disse år, har landbruget grund til at klage, ingen tvivl om det. Landbruget er i et vadedsted, og det har selv bragt sig derhen. Vi som politikere har en forpligtelse til at etablere rammer om forskellige erhverv, som gør det muligt for de enkelte erhverv at udvikles og tage nutidens og fremtidens udfordringer op. Det ser ud, som om de rammer ikke er, hvad de skal være, når vi ser på landbruget. Det ser ud, som om det erhverv er i et vadedsted, hvor der skal ske noget nyt, for at det kan komme videre.

Det er komplekse problemstillinger, vi står over for her. Derfor mener vi i Det Radikale Venstre og i oppositionen, at det er en god idé at lave en undersøgelse, der skal gøre klart, hvad der skal til, for at det nu meget gældsplagede erhverv kan gøre sig fri af gæld og blive et indtjenende erhverv, der kan blive bæredygtigt, en kommission, som får til opgave at undersøge det og give anbefalinger, naturligvis; den skal arbejde hurtigt, for der må ske noget, så landbruget kommer på banen.

Det omgivende samfund må også høres i debatten, fordi landbruget er et så omsiggribende erhverv, at det har indflydelse på rigtig manges hverdag, og derfor må andre i samfundet også høres, f.eks. forbrugerne, som aftager produkterne. Når mit spørgsmål til hver-

vet ved en landbrugskonference for nogle måneder siden om, hvorvidt landbruget har tænkt sig at tænke forbrugerne med i planlægningen af fødevareproduktionen fremover, blev mødt med, citat: Vi skal ikke tage hensyn til danske forbrugeres krav og forventninger, for vi er et eksporterhverv, virker det på mig, som om dansk landbrug melder sig ud af de rettigheder og forpligtelser, der er ved at være dansk landmand.

Nu vil jeg ikke stille regeringen til ansvar for landmænds selv-mål, men jeg vil bede regeringen gøre rede for sine planer om at få landbrugserhvervet på rentabel fode igen. Vi Radikale vil have en fødevareproduktion her i landet, men ikke en hvilken som helst fødevareproduktion. Der skal stilles nogle krav, sikkert andre krav, end der stilles i dag, kunne det se ud til, fordi landbruget er blevet så for-gældet inden for de senere år. Hvilke forhold skal landbruget have for at blive bæredygtigt fremover, og hvad vil regeringen gøre for at sikre, at vi har et bæredygtigt landbrug med en produktion og helst rigtig mange sunde økologiske fødevarer i fremtiden?

Jeg vil læse et forslag til vedtagelse op fra Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Christian H. Hansen og Det Radikale Venstre:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at dele af dansk landbrug har problemer med sin store gældsbyrde, opfordres regeringen til at sikre en politik, der kan sikre erhvervet fornyet fremgang og øget indtjening, idet der lægges vægt på

- at nedsætte en landbrugskommission, der analyserer landbrugs- og fødevareerhvervets aktuelle situation og behov,

samt at sikre et landbrug, som

- er indrettet til at tage maksimalt vare på natur- og miljøressourcer,

- er af højeste kvalitet med hensyn til dyrevelfærd og veterinær standard, og som efterlever forbrugernes ønsker,

- kan udvide produktionen af økologiske og sunde fødevarer,

samt

- at sikre en balanceret udvikling i landdistrikterne,

- at sikre landbruget en plads som energileverandør af grøn energi,

- at basere landbrugserhvervet på en miljørigtig, bæredygtig, ægte grøn vækst,

- omlægning af de eksisterende landbrugsstøtteordninger til projekter hovedsagelig med miljø- og økologiformål for øje,

- fremme af disse mål i videst muligt omfang på EU-niveau.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 52).

Kl. 17:23

Formanden :

Tak. Dette oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger.

Der er ønsket korte bemærkninger, og det er fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:23

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jeg kan forstå på den radikale ordfører, at hun allerede i sin indledning anerkender, at landbrugserhvervet er i en hårdt presset si-

tuation, og at der er brug for at få set på det her med henblik på nogle forbedringer. Var det så ikke klogere i stedet for at lave – hvad kan man kalde det? – en kommission, man kunne også kalde det syltekrug, som man så vil have et stykke tid, og forhandle med det samme og så f.eks. tage afsæt i det, som regeringen jo har foreslået, f.eks. tiltag til biogas, mere udnyttelse af bioenergisiden, gøre noget mere for, at man kan udnytte halm, f.eks. få sat mere gang i, at man kan få det udviklet til bioætanol. Der er jo masser af viden på området. Det er jo bare at gå i gang.

Med hensyn til det andet punkt, konkurrencevilkårene som sådan, har vi jo også hørt flere gange, at Det Radikale Venstre har været imod, når vi f.eks. har stået på mål for at sikre, at landbruget får en nedsættelse af grundskylden, ikke som en gave, men som en kompensation for andre byrder, som erhvervet er pålagt. Så der er sådan set ingen grund til at vente. Var det ikke klogere sådan set bare at komme i gang? Kunne Det Radikale Venstre støtte det?

Kl. 17:24

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:24

Bente Dahl (RV):

Vi anerkender, som det er sagt i flere ordførtaler i øvrigt, at landbruget er et hårdt presset erhverv nu. Jeg vil ikke udelukke, at nogle af de forslag, som ordføreren for Venstre kommer med, også er kloge forslag, men jeg mener, at det er klogest at se de her mangefacetterede, nuancerede problemstillinger i en sammenhæng, og derfor mener jeg, at det er klogest at nedsætte en kommission, som kan analysere området og dermed også tage de redskaber i brug, som er de klogeste, og dermed udelukker jeg ikke, at det også kunne være nogle af de redskaber, som ordføreren nævner. Men jeg mener, med det jeg siger, at vi skal have sammenhæng i det, sådan en paraply i virkeligheden, så vi kan se i helikopterperspektiv, hvad det er, det her erhverv slås med, og hvad der er de klogeste løsninger.

Kl. 17:25

Formanden :
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:25

Erling Bonnesen (V):

Tak for svaret. Det bekræfter jo sådan set bare, at det er en syltekrug, der bliver foreslået, for den viden har vi jo til stede i forvejen, så spørgsmålet her i anden runde er: Hvordan kan det være, at Det Radikale Venstre går imod, at vi har sænket grundskylden som kompensation for andre byrder, man har pålagt? Hvorfor er det, at Det Radikale Venstre vil støtte oppositionens forslag om at øge beskatningen i stedet for at sænke beskatningen? Det trækker jo i den stik modsatte retning af, hvad ordføreren sådan set står og giver udtryk for nu.

Kl. 17:25

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:25

Bente Dahl (RV):

Vi vil gerne arbejde for helhedsløsninger. Vi synes ikke, at det er en god idé at give en enkelt skattelettelse her og en enkelt skattelettelser der. Vi vil gerne se det i sammenhæng. Som ordføreren for Venstre siger, har vi viden. Ja, men der er sikkert også noget viden, vi ikke har, og vi skal have mere viden samlet sammen, og vi skal have viden, som hænger sammen.

Der er det faktum, som vi alle sammen ser i øjnene, at landbrugserhvervet har en meget stor gæld nu. Jeg mener, at der er nævnt et tal i størrelsesordenen 360 mia. kr. Dermed siger jeg jo ikke, at der ikke er nogen landmænd, som har en rentabel virksomhed, men landbrugserhvervet som sådan har noget hen i retning af 360 mia. kr. i gæld, og det gør, at vi er i en situation som samfund, hvor der er tale om så store pengebeløb, at vi er nødt til som politikere at tage det op og se på, hvad det er for rammer, landbruget har, og hvilken viden vi har. Er det tilstrækkeligt? Gør vi det rigtige? Og det ser ud, som om vi ikke gør det rigtige med de enkeltstående tiltag, der er fra regeringens side.

Kl. 17:27

Formanden :

Så er det hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

Kl. 17:27

Jens Kirk (V):

Tak, og tak for talen. Nu er det sådan set spændende at høre fra fru Bente Dahl, hvad ordføreren mener om S og SF's forslag. Først vil man i »En Fair Løsning« sige 1,1 mia. kr. ekstra, så hører vi noget med, at grundskylden skal ruller tilbage på 500 mio. kr., og i går hørte vi så, at nu skulle der lige pludselig tages 500 mio. kr. af landbrugsstøtten. Er det den vej, De Radikale også vil gå? Støtter man det, og er det fremmende for erhvervet som sådan?

Kl. 17:27

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:27

Bente Dahl (RV):

Den her forespørgsel i dag går jo for vort vedkommende ud på, at vi skal finde nogle løsninger, sådan at vi får nogle brede løsninger udarbejdet for landbrugserhvervet. Vi har vores radikale politik på området, hvor vi er kommet med et meget omfattende økologisk udspil, som er vores primære politik på området.

Når vi skal forholde os til S og SF's løsninger, »En Fair Løsning« og deres politik på landbrugsområdet, vil jeg sige, at vi jo står ved, at vi har et fælles forslag til vedtagelse i den her sammenhæng, som vi arbejder med i dag. Så det fælles forslag, som vi har lavet, S, SF, Enhedslisten, hr. Christian H. Hansen og vi, er et samarbejde, og det står vi ved sammen.

Kl. 17:28

Formanden :
Hr. Jens Kirk.

Kl. 17:28

Jens Kirk (V):

Men så vil jeg spørge kort igen: Vil man gå ind for den løsning, der er blevet foreslået der?

Kl. 17:28

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:28

Bente Dahl (RV):

Det vil bestemt komme an på en forhandling efter et valg, hvad vi vil gå ind for at finde ud af at lave som fælles landbrugspolitik. »En Fair Løsning« er ikke radikal politik, men efter et valg laver man naturligvis forhandlinger på de politikområder, som man hver især har, og så laver vi et grundlag ud fra det, vi kan blive enige om.

Formanden :

Så er det hr. René Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:28

René Christensen (DF):

Tak. Når man hører fru Bente Dahl fremføre fra talerstolen, hvad det er, De Radikale gerne vil, så opfatter jeg det faktisk som oprigtigt, at man fra radikal side ønsker at få det her helikopterperspektiv på landbrugserhvervet og spørge: Hvad er det, der skal ske for at opretholde erhvervet?

Når man så kigger på de samarbejdspartnere, som De Radikale har valgt her i Folketingssalen, så må man jo sige, at det tit og ofte peger i en anden retning. Der er flere af de tidligere spørgere, der har været inde på nogle af de problematikker, der er, i forhold til den måde, man behandler landbruget på, i forhold til at landbruget også skal kunne overleve i fremtiden. Er det her udtryk for en skjult dagsorden om, at De Radikale gerne vil have nedsat en kommission, sådan at man er sikker på, at der ikke sker noget i en periode, og at der ikke kommer for mange forslag? Så kan man sige, at nu må man lige afvente, hvad kommissionen siger, sådan at der ikke gang på gang kommer de her forslag fra samarbejdspartnere, som i den grad forringer vilkårene for dansk landbrug. Er det ligesom der, hunden ligesom begravet?

Kl. 17:28

Kl. 17:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:29

Bente Dahl (RV):

Som jeg også sagde i min ordførertale, er det noget, der skal arbejdes hurtigt med, for landbrugserhvervet står med en akut problemstilling, og det kan ikke nytte noget, at det skal tage yderligere en årække. Dermed siger jeg også, at jeg ikke ser en kommission som en syltekrukke.

Når hr. René Christensen spørger mig, om de samarbejdspartnere, vi har valgt i den her sammenhæng, er de rigtige – sådan må jeg forstå det – så kan jeg sige, at den politik, der hidtil er blevet ført fra den her regerings side og VKO's side med hensyn til landbruget, har bragt landbruget ud i en ganske forfærdelig situation med en enorm gæld. Vi behøver ikke at gå længere tilbage end til 2004. Der var landbruget ikke i den gældsplagede situation. Så det er helt entydigt en politik, som det herskende flertal må tage på sig. Når vi i Radikale Venstre gerne vil have en anden politik, er vi nødt til at tage de samarbejdspartnere, som gerne vil have en anden politik på området, for vi kan ikke være tjent med have et så gældsplaget landbrug. Det kan landbrugserhvervet slet ikke være tjent med.

Kl. 17:31

Formanden :

Tak til fru Bente Dahl. Har der ikke været to spørgsmål? Nej, kun et. Værsgo til hr. René Christensen.

Kl. 17:31

René Christensen (DF):

Tak, vi tager også lige det sidste med, når muligheden er til stede.

Det er nemlig fuldstændig korrekt, at dansk landbrug er voldsomt gældsplaget i øjeblikket, og derfor er det jo også utrolig vigtigt, at man ikke lægger alle de byrder ned over landbruget. Derfor har vi også sagt, at der er nogle miljømål, som vi gerne vil nå. Det er vi fuldstændig enige om. Men man har udsat nogle af tingene, simpelt hen fordi landbruget ikke kan magte det rent økonomisk i øjeblikket.

Der er jo ingen tvivl om, at de samarbejdspartnere, som De Radikale har valgt på de områder, ikke ønsker at udsætte noget. Der ønsker man at påføre landbruget de her voldsomme udgifter uden hensyntagen til, hvad det er for en tilstand, dansk landbrug er i i øjeblikket. Man ønsker også, som det tidligere er blevet sagt, at rulle de jordskattelettelser, vi har givet landbruget, tilbage. Vi har givet dem, netop for at landbruget kunne overleve i den svære situation, landbruget er i.

Jeg kan godt bekræfte, at jeg ikke er uenig i, at landbruget jo selv har sat sig i den situation, det nu står i. Men man kan vende det om og sige, at hvis nu landbruget falder sammen, så er der i hvert fald en hel del andre, der kommer til at betale regningen. Vi skal jo ikke glemme, at dansk landbrug og fødevarerproduktion står for 20 pct. af den eksport, som vi har i Danmark, og det bidrager altså væsentligt til kassen.

Kl. 17:32

Formanden :

Fru Bente Dahl.

Kl. 17:32

Bente Dahl (RV):

Ordføreren nævner, at landbruget falder sammen. Det er jo netop en af grundene til, at vi har rejst den forespørgselsdebat her i dag, altså at vi ikke er interesserede i, at landbruget falder sammen. Vi er interesserede i at få et bæredygtigt landbrugserhverv. Derfor er vi nødt til i den her kreds at diskutere, hvordan vi får det.

Hr. René Christensen siger, at vi er interesseret i at pålægge erhvervet yderligere byrder. Det kan jeg ikke være helt enig med ordføreren i, for det, som er sket nu for landbrugserhvervet, nemlig de tiltag, der har været i de senere år, har jo ikke ført de rigtige steder hen. Det, jeg hører V, K og O vil nu, er mere af samme slags. Det er sådan små skattelettelser, og det er lidt lettelser vedrørende miljøspørgsmål. Det er mere af samme slags. Og det har vist sig med uhyggelig tydelighed, at det ikke fører os de rigtige steder hen. Så vi skal tænke nyt, og vi skal finde på andre ting at gøre med henblik på at få landbrugserhvervet på fode.

Kl. 17:33

Formanden :

Tak til fru Bente Dahl. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så er det hr. Erling Bonnesen som ordfører.

Kl. 17:33

(Ordfører)**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Venstre vil et godt og konkurrencedygtigt landbrug. Det danske samfund kan overhovedet ikke undvære landbruget, som genererer mere end 140.000 arbejdspladser i det danske samfund og sikrer ca. 20 pct. af vores eksportindtægter. Erhvervet har været pålagt mange byrder og har påtaget sig mange forpligtelser, og jeg er glad for, at vi nu også har været i stand til at levere gode tiltag, som også er med til at styrke fremtidsmulighederne for landbrugserhvervet.

Konkret har vi f.eks. sikret en liberalisering af landbrugsloven, sænket jordskatterne som kompensation for andre tiltag, lettet omkostningerne for erhvervet, afsat 115 mio. kr. til fødevarerforskning i 2011 og afsat 145 mio. kr. årligt i perioden 2010-2015 til investeringer i miljø- og klimavenlige teknologier i landbruget. I øjeblikket arbejder vi også med vandplanerne, som skal være med til at sikre balancen mellem et konkurrencedygtigt landbrug og det, at vi samtidig passer godt på miljøet.

For et år siden tog vi i Venstre sammen med gode samarbejdspartnere fat i problemstillingerne i vandmiljøplanerne og har nu fået sendt de 10.000 t kvælstof til det, jeg vil kalde langvarigt hjørne-

spark, og jeg håber, vi aldrig ser dem igen. Helt aktuelt arbejder vi med en løsning på bræmme-problematikken, herunder sikring af kompensation til landmændene – igen et bevis på, at vi ønsker fornuftige løsninger.

Fremtiden indeholder nye muligheder for landbruget, som vi skal gribe. Bl.a. skal landbruget levere grøn energi, og man får dermed endnu et marked at afsætte produkterne på. Med energistrategien gør vi landbruget til en central energileverandør i fremtidens Danmark, bl.a. med højere afregningspriser og et større tilskud til at oprette biogasanlæg. Der ligger en gevinst til både landbruget og miljøet, hvis vi kan blive bedre til at udnytte restprodukterne i landbruget til energiudvikling.

Vi skal arbejde målrettet på at sikre dansk landbrug lige konkurrencevilkår med de lande, som vi konkurrerer med. Kan vi opnå det ved fortsat at have gode tiltag, tegner der sig en god fremtid for dansk landbrug, som allerede nu er blandt de af verdens mest produktions effektive landbrug, der samtidig leverer nogle af verdens bedste fødevarer i samarbejde om udvikling med hele fødevaresektoren. Så vil der også være mulighed for afsætning af kvalitetsvarer i det forventede stigende verdensmarked. Venstre vil landbruget.

Jeg skal (på vegne af V, DF og KF) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at regeringen og Dansk Folkeparti har aftalt, at et højt niveau af miljø-, natur- og klimabelskyttelse skal gå hånd i hånd med udviklingen af en moderne og konkurrencedygtig landbrugs- og fødevareproduktion.

Folketinget lægger i den forbindelse vægt på liberaliseringen af landbrugsloven, hvormed sektorens muligheder for at tiltrække ekstern kapital blev forbedret betydeligt. Desuden har økologiindsatsen, f.eks. ØkologiVisionen, og arbejdet for at styrke landbrugets rolle som energileverandør, bl.a. via Energistrategi 2050, styrket sektorens evne til at løse nye udfordringer og til at skabe nye indtjeningsmuligheder. Dette er understøttet af en vedvarende innovations- og udviklingsindsats, bl.a. gennem Grønt Udviklings og Demonstrationsprogram.

Derudover anerkendes indsatsen for øget fødevarer sikkerhed, eksempelvis i fødevarerforliget, og for forbedret dyresundhed og -velfærd, bl.a. via veterinærforliget, hvilket har stor betydning for hele sektorens troværdighed, og dermed også konkurrenceevne.

Folketinget anerkender regeringens arbejde med at reducere de administrative byrder og opfordrer til, at denne indsats fortsættes.»
(Forslag til vedtagelse nr. V 53).

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det forslag til vedtagelse fremsat af Erling Bonnesen, René Christensen og Tage Leegaard, der lige blev læst op, vil nu indgå i de videre forhandlinger.

Der er foreløbig tre til korte bemærkninger, og den første er hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:38

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg kan høre, at hr. Erling Bonnesen har den der herremandsmentalitet: Vi alene vide; hvis det er nok, at vi i Venstre snakker med ordføreren for Det Konservative Folkeparti og så lige Dansk Folkeparti, behøver vi ikke snakke med andre; vi har ordnet det dér. Så parlamentarisme er det så som så med.

Sagen, jeg bringer op her, er jo »Grøn Vækst«. Vi har været ude til en række møder, hvor landbruget er blevet kørt over. Landbrug &

Fødevarer siger, at regeringen ikke har lyttet, at der ikke har været reelle forhandlinger imellem regeringen og landbruget omkring »Grøn Vækst«. Det er jo klart, at man så kan tillade sig at håne os for at sige, at vi gerne vil nedsætte en kommission, og at vi gerne vil snakke med alle parter, både de grønne organisationer og Landbrug & Fødevarer, som vi respekterer meget. Hvorfor er det lige, at Venstre kommer som et herremandsparti og siger: Vi alene vide, vi behøver ikke drøfte noget med andre?

Hvorfor vil man ikke være med til at drøfte og udvikle, hvordan vi kan komme et skridt videre, i stedet for bare at afvise alt? Et er jo, at man ikke vil snakke med os og smider os ud af forhandlingerne, noget andet er, at man ikke engang vil snakke med de relevante organisationer på området, der har noget med det her at gøre.

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:39

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan slet ikke genkende det billede, som den socialdemokratiske ordfører tegner her, men det er jo fint nok, at man sådan prøver at tegne sit eget lille glansbillede af situationen. Vi indgår i masser af dialoger om det. Jeg kan jo også konstatere, at vi i fællesskab har været rundt til en række forskellige debatmøder og dialogmøder rundtomkring i landet, lige præcis også omkring vandplaner, og det er da fint, at vi også tager en debat om det her.

Der har vi jo netop lyttet og forsøgt at tage bestik af situationen, og dermed kunne jeg i min ordførertale også markere, at vi så nu har opnået at få sendt 10.000 t kvælstof til det, jeg kalder langvarigt hjørnespark, og jeg har også bekendtgjort, at jeg ikke håber, at vi ser dem igen. Jeg kan forstå, at Socialdemokraterne vil den stik modsatte vej – og det er jo så fair nok – der har været nævnt forskellige tal, helt op til en tredobling, 30.000 t, men så er man måske blevet lidt slap i koderne og er gået ned på 24.000 t.

Men det værste af det er sådan set – og det er jo måske næsten der, den nye herrementalitet kommer ind – at man fra Socialdemokraternes side så siger: Basta, bum, det skal være gennemført i 2015. Det kan man da kalde en hammer i hovedet på erhvervet.

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:40

Bjarne Laustsen (S):

Vi var for ikke så længe siden til at møde oppe i Nordjylland, hvor en afdelingschef fra Landbrug & Fødevarer sagde: I må få nogle voksne mennesker til at kigge på de vandplaner. De fremviste alle de planer, hvor man har påstået, at der var rørlagte grøfter, der skulle graves op, hvor der var bygget huse ovenpå, bygget rundkørsler, bygget veje. Det har været sendt i høring ikke bare en gang, men to gange for en sikkerheds skyld. Og så påstår man her, at man har handlet med alle, og at alt er i den skønneste orden. De siger, at de ikke er blevet hørt; de siger, at det arbejde, der er foregået i forhold til »Grøn Vækst«, ikke har været ordentligt konsolideret; man har ikke kendt det. Jeg har i øvrigt snakket med mange ordførere, som har sagt, at det var de da ikke klar over. Dem, der har stemt for det, var ikke klar over konsekvenserne af noget, inden man sendte det ud. Der spørger jeg bare, om det er Venstres politik. Det vil man ikke høre på nu.

Jeg står med en anden sag her fra Læsø. Her er der en minkavler, der i 4 år har søgt om at få lov at udvide sin produktion. Det er alt sammen noget, der er sket i den borgerlige regerings periode.

Som socialdemokrat får man jo skyld for meget, man står som det sidste barn i skolegården med en sten, og ruden er baldret, men her må jeg melde hus forbi. Jeg tror, regeringen har et ansvar for både »Grøn Vækst« og for miljøgodkendelserne. Er det ikke korrekt?

Kl. 17:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:42

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan konstatere, at både Venstre og Socialdemokraterne flytter sig i den her debat, men i hver sin retning. Lige netop præcis via dialogen og ved at følge processerne, være i dialog med erhvervet og deltage i de forskellige samtaler har vi fået det sænket. Jeg kan konstatere, at Socialdemokraterne går lige den modsatte vej og vil have det hævet.

For så vidt angår det med høringsperioderne, var der først en teknisk høring – det var for at få nogle af tingene rettet til – og i anden runde opfordrede vi jo lige præcis til, at man skulle komme med eksempler, sådan at vi kunne få det rettet. Og som spørgeren godt ved, har der jo netop været en overordentlig grundig sagsbehandling, sådan at vi kunne få de der lidt sjove, spektakulære tilfælde ud.

Men det, der sådan set kunne være interessant at høre om, er – og det kan vi så få lov til at spørge om om lidt: Når det nu er sådan, at ordføreren vil stå på mål for at forhøje indsatsen og skærpe kravene, måske op til det dobbelte eller endda det tredobbelte, så må man jo ud at finde dem nogle andre steder. Jeg håber da så ikke, at det bliver de der rørlagte vandløb under lufthavne og andre sjove steder, man vil genindføre. Men så må vi jo høre om, hvor det så er, man vil tage det.

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 17:43

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Ordføreren nævnte i sin tale bl.a. kompensation til erhvervet for tiltag, som ordføreren nævnte.

Så er spørgsmålet: Er kompensation for det og det tiltag vejen frem? Og hvordan vil ordføreren beskrive muligheden for eller planlægningen af at skulle få den der store gæld ud af erhvervet? Hvordan skal erhvervet få arbejdet sig ud af den gæld på de der mange milliarder kroner, de 360 mia. kr.? Det kan man jo ikke give kompensation til, kompensation for et eller andet. Jeg vil gerne have Venstres ordfører til nærmere at redegøre for det.

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:43

Erling Bonnesen (V):

Når vi som samfund går ind og siger, at der skal foretages nogle ændringer i samfundet sådan for almenvellets skyld, synes jeg, at det er rimeligt, at samfundet kompenserer. Man kan jo sådan meget enkelt sammenligne med, at hvis man skal have ført en kloakledning hen over et areal, er det oplagt, at man kompenserer den enkelte lodsejer. Det kan man jo lidt bruge som billede på det. Så er det også oplagt, at man kompenserer i anden sammenhæng. Når man laver en stærkt indgribende lovgivning i forhold til den enkelte, er det logisk at kompensere på en eller anden facon. Det er sådan den lidt grundlæggende tankegang.

For så vidt angår den gæld, der er optaget, vil jeg sige, at det har erhvervet gjort i tillid til, at der også fremover vil være nogle rammevilkår, sådan at primærproduktionen kan være på plads. For det er jo forudsætningen for, at man kan få nogle af alle de andre ting på plads.

Det er klart, at gælden skal forrentes og afvikles af erhvervet selv, men det, der er vigtigt, er også, at vi får ført en ansvarlig økonomisk politik, så vi sikrer, at renten er så lav som muligt, og sikrer nogle konkurrencedygtige vilkår, så der fortsat kan være en effektiv primærproduktion.

Det er jo det, der skal til, og det er det, vi skal sikre, og det er også derfor, vi afviser en kommission nu. Vi har brug for handling i stedet for.

Kl. 17:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 17:45

Bente Dahl (RV):

Det, ordføreren sagde nu om rammevilkårene, er jo det, som jeg mener at have sagt hele tiden. Som politikere skal vi være ansvarlige nok og lave nogle rammevilkår, så erhvervet kan være et bæredygtigt erhverv.

Derfor vil jeg høre: Hvad er det for nogle rammevilkår, ordføreren vil sætte for erhvervet, for at det kan blive rentabelt igen, og så vi kan få de 360 mia. kr. væk?

Så vil jeg også gerne høre, om Venstres ordfører vil forklare mig, hvorfor en kommission er en syltekrukke? Jeg ser den jo som et brugbart redskab til at kunne analysere landbrugets situation.

Kl. 17:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:45

Erling Bonnesen (V):

Jeg synes, det er fint, at Det Radikale Venstre også nu bruger ordet konkurrencevilkår, og at man gerne vil se på det. Det, der undrer mig, er bare, at når man så skal til at gøre det konkret, bakker Det Radikale Venstre i praksis op bag at forringe konkurrencevilkårene for erhvervet, fordi man jo netop støtter højere beskatning af erhvervet. Der kan vi henvise til en lang række tidligere sager, som vi har haft her i Folketinget. Så det er sådan set at se på konkurrencevilkårene med et minus foran.

I Venstre vil vi hellere prøve at se på konkurrencevilkår for at få dem forbedret og få et plus foran, sådan at erhvervet bliver bedre i stand til netop lige præcis at forrente og afvikle sin gæld. Jeg har i min ordførertale markeret nogle af de ting, som vi allerede har gjort, men som vi også videre gerne vil have gennemført. Det er dem, som jeg også spurgte ordføreren om lidt tidligere. Men det ville man så åbenbart ikke rigtig tage stilling til alligevel.

Kl. 17:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 17:46

Kristen Touborg (SF):

Jeg har to spørgsmål, jeg gerne vil stille ordføreren. Ordføreren har nogle gange sagt, at sådan en landbrugskommission ville være en syltekrukke. Jeg må spørge, hvorfor den her kommission mere skulle være en syltekrukke end de utallige kommissioner og udvalg, som regeringen i øvrigt har nedsat i de snart 10 år, den har været ved

magten. Det trænger jeg til at få en afklaring på, for hvad er egentlig forskellen på det?

Kl. 17:50

Dernæst vil jeg godt sige, at hvis man nu første gang, der var blevet fremsat forslag om, at vi fik den kommission, nemlig for næsten et år siden, havde sagt ja, så kunne kommissionen jo faktisk have været færdig nu med sit arbejde. Så det trænger jeg til at få afklaret.

Så vil jeg i øvrigt meget gerne høre, om det, hr. Erling Bonnesen kalder for hjørnespark, der forhåbentlig aldrig kommer ind på banen igen, nemlig de 10.000 t kvælstof, som ifølge EU's regler skal væk fra udledningen, er Venstres politik, eller om det kun er ordførerens politik.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 17:47

Erling Bonnesen (V):

Spørgeren spurgte først til undersøgelseskommissionen i forhold til andre. Jeg talte om den her situation. For i andre situationer var der netop behov for at fremskaffe en ny viden. Der kan det være udmærket at få en kommission. Jeg har markeret, at vi har viden på bordet, og at der er behov for handling. Vi kan reagere med det samme. Og jeg nævnte jo også lige præcis biosamfundet, altså at få noget mere gang i biogas med det samme. Det kan jeg i øvrigt også huske at SF også selv har markeret at man var interesseret i. Så jeg synes da, at SF skulle bide til bolle med det samme og ringe til regeringen og sige: Vi støtter den energivision, der er stillet op, sådan at vi kan se at komme i gang og få noget gang i de biogasanlæg. Der er ingen grund til at vente på en undersøgelseskommission for det.

For så vidt angår det med de 10.000 t, er lige præcis de undersøgelser jo sat i værk – det er jo også konkret handling – sådan at vi får et fagligt grundlag at tage stilling til det på. Der har jeg og Venstre også været med til at spørge til, hvordan det egentlig er gået. Hvad er resultaterne af alle de tiltag, vi har gennemført over en årrække? Der kan vi jo se, at det kunne se ud, som om bolden faktisk er på vej ind i mål. Så er det da oplagt, at vi så ikke skal begynde at indføre ekstra tiltag. Det er sådan set det billede, der er, og derfor sagde jeg, at jeg kunne have et håb og en tro på, at vi så ikke ser de 10.000 t igen, altså at det kan blive et langvarigt hjørnespark, der kan nå helt ud i galaksen.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hjørnespark giver straffe, var det ikke sådan, man sagde i gamle dage?

Så er det hr. Kristen Touborg for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 17:49

Kristen Touborg (SF):

Nu svarer ordføreren jo ikke på, om det er regeringens politik, at man ikke vil de 10.000 t, eller om det kun er noget, ordføreren er nået frem til. Men det kan ordføreren jo nå endnu.

Til det andet om kommissionen kan jeg jo godt undre mig lidt over, at Venstre nu mener, at der er viden nok på det her område. Da vi snakkede landbrugets grundlov, landbrugsloven, var der faktisk ikke rigtig nogen, hverken ministeren eller Venstres ordfører eller andre ordførere, der kunne svare mig på, hvad der var den bedste størrelse på et landbrug, for der er meget, der tyder på, at jo større landbrug man har, jo større underskud har man også. Det var bare et element, der godt kunne trænge til at blive undersøgt. Vi bevæger os sådan frit svævende i luften uden rigtig at vide noget om de faktiske elementer, der er behov for at kigge på.

Kan Venstre slet ikke se problemet i, at man ikke ønsker at undersøge det her til bunds?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 17:50

Erling Bonnesen (V):

Jeg er glad for, at vi på basis af konkret viden f.eks. fik liberaliseret landbrugslovgivningen, sådan at vi bedre kan få givet nogle muligheder for, at erhvervet kan udvikle sig og tiltrække kapital. Der ligger også klar viden for, hvilket jeg markerede lige før, at vi nu kunne komme i gang med at få biogasanlæggene op at stå. Der venter vi sådan set måske bare på, at SF, som også er forligspartner, kunne melde ind med et ja og sige: Det lyder egentlig meget godt, vi har selv tænkt på lidt det samme.

Lad os da komme i gang. Der er da ingen grund til at vente på nogen kommissioner på det område.

For så vidt angår det med de 10.000 t, mener jeg, at jeg har svaret på det. Så jeg kan henvise til det, jeg har svaret tidligere.

Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Villum Christensen.

Kl. 17:50

Villum Christensen (LA):

Tak. Da vi i sin tid skulle ind i EF, kan de fleste sikkert huske, at det var af hensyn til landbrugets konkurrenceevne, flæskepriserne osv. – når jeg kigger rundt i salen, tror jeg, at der er nogle, der har en alder, så de kan huske den debat – og nu er vi så kommet i en situation, hvor vi kan konstatere, at rammevilkårene i hvert fald ikke er blevet harmoniseret i EU.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ordføreren, om ordføreren – sådan set over en bred kam når man betragter presset på erhvervet i forhold til bureaukratiet, kontrollen, de langvarige sagsbehandlingstider til miljøgodkendelser og reguleringer i det hele taget – mener, at de rammevilkår, som vi tilbyder erhvervet i dag, hører til nogle af de bedste eller måske nogle af de dårligste i EU. Er det mål, som vi satte os, da vi meldte os ind i EF først i 1970'erne, nået?

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:51

Erling Bonnesen (V):

Nu har vi jo i Venstre, og så kan man jo sige desværre, ikke 90 mandater, så vi kan ikke få alt, som vi gerne vil have det. Vi indgår jo i drøftelser med en lang række andre partier og må indgå forlig. Derfor er det klart, at der ikke er nogen i Folketinget, der kan få det fuldstændig, som de vil have det. Sådan er livet, og det tror jeg også at spørgeren er fuldstændig klar over.

Men det er jo helt tydeligt for enhver, at vi har et af verdens mest produktionseffektive erhverv, men at det på konkurrencevilkårene er dømt bagefter. Det har vi jo alle et eller andet sted et ansvar for, og det er også derfor, at jeg markerer, at vi skal have skrapere fokus på det. Det er også min oplevelse, at vi over det sidste års tid har fået sat, om jeg så må sige, mere lys på det og har fået en sådan mere grundlæggende forståelse for, at vi er nødt til at bringe os i den retning, for at vi sikrer, at vi fortsat har et landbrugserhverv. Deri indgår jo lige præcis meget gerne en afskaffelse af overflødige regler og bureaukrati. Så man kan bare komme med forslagene, så er vi parate til at se på dem.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Villum Christensen.

Kl. 17:53

Villum Christensen (LA):

Det har været nævnt et par gange af ordføreren, at vi har viden nok, og at Venstre vil landbruget. Sådan tror jeg at det blev sagt. Nu er det jo tit sådan, at den viden, vi ikke har, men som vi ved at vi ikke har, ikke er det, der er problemet. Det er et større problem med den viden, som vi ikke ved at vi mangler. Der kunne jeg da godt tænke mig at henlede opmærksomheden på en situation i det nordjyske, som har været nævnt i et af landbrugsbladene. Et stort projekt til 1 mio. kr. til et minivådområde blev opgivet, alene af den grund at man kunne konstatere – der var Aarhus Universitet inde i billedet – at drænvandet simpelt hen var for rent. Det gav ingen som helst mening.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Mener ordføreren, at vi, hvis man på den måde, som foreslået i »Grøn Vækst«, og det er jo et af eksemplerne, kan komme til at tage landbrugsjord ud af drift, når der er en klar dokumentation for, at der ikke sker en udvaskning, er i en situation, hvor en landmand kan kræve fuld kompensation efter ekspropriationsbestemmelserne?

Kl. 17:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:54

Erling Bonnesen (V):

Det konkrete eksempel, som spørgeren refererer til, kan jeg ikke gå ind i, for jeg kender det ikke i detaljer. Men generelt kan vi sige, og det har jeg også markeret i min ordførertale og i de tidligere besvarelser, at vi skal sikre balancen mellem et konkurrencedygtigt landbrug, som kan producere på primærsiden, og som gennem fødevarersektoren kan være med til at levere nogle gode kvalitetsvarer, så vi kan sikre eksport og arbejdspladser, og så på den anden side også sikre, at vi har et fornuftigt miljø.

Deri indgår en række virkemidler, f.eks. vådområder, og det er så der, at man selvfølgelig skal sikre, at de, inden de bliver sat i værk, virker. Skulle der så helt konkret være et eksempel fra Nordjylland – jeg kender ikke lige til det – hvor det i den konkrete situation ikke virker, er det klart, at der er grund til at se på det igen. Det er oplagt. Det er næsten logik.

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 17:55

Per Clausen (EL):

Nu kan der nok være en smule grund til at kigge på hr. Erling Bonnesens begejstring for biogas, for jeg er sikker på, at hvis vi skal løse vores energiudfordringer i fremtiden med så mange subsidier, som der skal gives til biogas ifølge regeringen, så får vi ikke løst nogen som helst problemer. Det svarer jo lidt til, at hr. Erling Bonnesen taler om, at landbruget skal kompenseres. Tænk nu, hvis industrien for at have reduceret sin forurening skulle have været kompenseret, i samme omfang som landbruget ifølge Venstre skal. Hvor var vi så henne i dag?

Men jeg vil godt stille hr. Erling Bonnesen et enkelt spørgsmål, som jeg ikke synes der blev svaret på. Jeg troede, at man udsatte det der med de 10.000 t kvælstof, fordi man manglede viden. Det har miljøministeren da sagt. Nu kan jeg forstå, at hr. Erling Bonnesen

har den viden, der skal til, så nu skal det bare udsættes i al evighed. Jeg vil gerne spørge hr. Erling Bonnesen, om han har læst nye rapporter, der dokumenterer, at det skal udsættes i al evighed, ud over dem, Bæredygtigt Landbrug har skrevet, og som Liberal Alliance allerede har gjort til sin politik. Det bliver jo spændende at se, om Venstre også vil overtage Liberal Alliances landbrugspolitik, ligesom man overtog Liberal Alliances efterlønspolitik.

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:56

Erling Bonnesen (V):

At Enhedslistens spørger og ordfører her overfortolker på sådan sin egen måde, må stå for Enhedslistens og spørgerens egen regning. Jeg kan henvise til mine tidligere svar. Der markerede jeg, at jeg kunne have en tro på det og et håb om det, og det er jo ikke det samme som en konklusion. Men det er baseret på den viden, der så småt begynder at komme frem. Vi ved jo begge to, at der er nedsat en række grupper, som lige præcis skal undersøge de her ting, og det er oplagt, at man først kan træffe en beslutning og drage en konklusion, når der er afrapporteret om det, så vi har et fagligt bæredygtigt grundlag for det. Man har lov til at forholde sig til, at der begynder at komme lidt ny viden og nogle signaler frem, men jeg var også helt præcis med hensyn til at sige, at jeg havde et håb om og en tro på, at det med hensyn til de 10.000 t, vi har sendt til hjørnespark, kan blive et meget langvarigt hjørnespark, så vi ikke ser det igen.

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 17:57

Per Clausen (EL):

Men hr. Erling Bonnesen må jo dog erkende, at hvis det viser sig, at det faktisk er nødvendigt for at leve op til de forpligtelser, Danmark har, og det virker, så skal det gennemføres. Så hr. Erling Bonnesen har ikke givet dansk landbrug et løfte om, at de 10.000 t er sendt til noget langvarigt hjørnespark. Han har bare givet udtryk for en from forhåbning, og det er jo noget helt andet, når det er sådan, at folk skal vide, hvilke løfter de får. Så er det nok ikke helt Liberal Alliances landbrugspolitik alligevel.

Jeg har et enkelt spørgsmål mere til hr. Erling Bonnesen: Kender hr. Erling Bonnesen andre erhverv end landbruget, som, når de skal reducere deres forurening, altid skal kompenseres mindst 100 pct.?

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:57

Erling Bonnesen (V):

Jeg tror også godt, at Enhedslistens spørger her er klar over, at det bliver landbrugserhvervet heller ikke. Landbrugserhvervet har gennem en lang årrække både påtaget sig og fået pålagt en lang række byrder. Erhvervet siger jo selv, at de på fornuftig og afbalanceret vis gerne deltager i at løse nogle samfundsopgaver. Kæden hopper bare af, når et flertal her i Folketinget flere gange over en årrække – efter min opfattelse – har givet erhvervet for mange pålæg, sådan at vi står i den situation, at vi har et af verdens mest produktionseffektive landbrug, som faktisk har meget svært ved at få det til at hænge sammen, når vi sammenligner med andre landbrug, og det er næsten det bedste bevis på, at kæden er blevet strammet for meget.

Derfor er der brug for, at vi sikrer det. Landbruget leverer jo meget velfærd, landbruget er faktisk storleverandør af velfærd til vores samfund qua de store milliardindtægter, qua primærproduktionen osv. Derfor er det vigtigt, at vi har fokus på det.

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:58

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. Vi erkender landbrugserhvervets berettigelse og anerkender alle de ting, de har gjort. De er kulturbærere, de er en institution i landområderne, og der følger rigtig meget positivt med landbruget. Vi anerkender også, at man har gjort noget ved kvælstofudledningen og reduceret der. Ministeren syntes, at vores forslag til vedtagelse var for smalt. Sådan kan man altid sige det, men vi har jo kun 150 ord at gøre godt med.

Men jeg synes også, at der er grund til at anerkende, at følgeindustrien faktisk er meget, meget vigtig – både for landbruget og for det danske samfund, for arbejdspladserne og for vores velfærdssamfund. Jeg kan bare som et eksempel nævne ingrediensindustrien. Det er en milliardomsætning, vi har, og nogle af virksomhederne er kommet og er blevet startet her, netop fordi vi har vores landbrug, men dybest set behøver de måske ikke at være her mere. Men vi håber selvfølgelig, at de vil være her og udvikle sig også i fremtiden.

Så vil jeg gerne lige kommentere et par ting, som ministeren også var inde på. Jeg har jo stillet et direkte spørgsmål: Hvor mange er der egentlig i den der fødevareklynge? Og ministeren svarede: Der er 139.000. I dag siger han så, at der er 150.000. Der har altså været en fremgang på 11.000, siden ministeren svarede på et § 20-spørgsmål. Det kan jeg næppe tro, selv om det skulle glæde mig, hvis det var tilfældet. Så jeg synes bare, at vi skal holde os til de tal, som ministeren selv bruger i andre sammenhænge.

Så siger han også noget om MadX. Det er da et forfærdeligt navn, man har fundet til det, man må gerne have lov at bruge Socialdemokratiets oprindelige betegnelse, Måltidets Hus; bare kald det det, det er meget mere mundret, og jeg tror også, det vil give en meget, meget større effekt. Jeg kan høre og også forstå, at man har overvejelser om, om man skal ændre navnet, men det var bare et forslag, som måske også kunne komme med i en kommission, hvis det var det, der var behov for.

Når man så taler om grøn vækst, og det har vi jo også med i vores forslag til vedtagelse, vil jeg sige, at det jo må være en ren tilståelse for regeringen. Man har smølet, man har ikke passet sit arbejde, man har fået en åben skrivelse fra EU, der siger, at man ifølge vores fælles regler ikke har sørget for at implementere det her hurtigt nok og melde ud, hvordan det skulle gøres. Og så kommer den diskussion og de forvirringer, som Venstres landbrugsordfører bringer ind i det her, i forhold til hvad miljøministeren siger. Det bliver en spændende diskussion.

Jeg synes, det er vigtigt at sige, at vi har behov for at få en landbrugskommission, og det er jo ikke sådan, at fordi man nedsætter en kommission, går alt arbejdet i stå. Tværtimod vil det jo buldre derudad, i forhold til hvordan landbruget kører. Det, der kan være med til at berige os, er alle vores diskussioner om, hvad landbruget skal leve af i fremtiden. Vi har en diskussion gående på, om vi skal have genmodificerede afgrøder i Danmark. Vi har en diskussion om, hvor meget økologi vi skal have. Vi har en diskussion om pesticidagifter og hundredvis af forskellige ting. Hvad er det, vi skal satse på? Skal vi satse på den gode historie, forædlingen af varerne? Skal vi satse på bulkvarer, eller hvad er det, vi skal satse på i fremtiden?

Det sjove af det her er jo, at jeg har prøvet den her model sidst på Landbrug & Fødevarers delegeretmøde, og der var der jo opbakning til, at vi kunne sætte sådan et skib i søen og sige: Ja, ja, en landbrugskommission vil vi godt være med til at kigge på, vi er med. Jeg synes jo også, at det er godt, fordi vi der kan inddrage alle de organisationer, alle de aktører, der er på landbrugsområdet. Og det er derfor, at jeg ikke kan forstå, at regeringen – hvad Dansk Folkeparti angår, ved vi det ikke helt præcist nu – står og siger: Det vil vi simpelt hen ikke have noget med at gøre, det er en syltekrukke. Nej, det er jo udvikling. Det er lige nøjagtig det, vi skal leve af i fremtiden. Det er udvikling og innovation og at være med til at sætte nogle gode ord på det. Det er jo ikke os herinde, der alene skal bestemme, hvordan dansk landbrug udvikle sig i fremtiden. Og som hr. Kristen Touborg også var inde på, var der jo, da vi diskuterede L 39, landbrugsloven, ingen, der kunne få klare svar på, hvilke konsekvenser der ville være, hvis man liberaliserede landbrugsloven, sådan som det er foreslået. Det kunne vi ikke få nogen svar på, og derfor synes vi stadig væk, det er relevant at diskutere landbrugets fremtid, også i en landbrugskommission. Så vi synes, at det vil være rigtig godt, hvis vi kigger på alle de her ting.

Jeg tror også, at forbrugerne vil være med til at sætte en dagsorden i fremtiden, der siger noget af det, vi også har kigget på her, og det er kvalitet, det er dyrevelfærd, det er et højt veterinært stade, og det er et lavt medicinforbrug. Alle de der ting skal være i orden. Lige meget om det er minkproduktion, kvægdrift, svinebrug, eller hvad det er, så vil folk have, at det er i orden. Og derfor kan vi jo også se, at selv om der er færre og færre, der beskæftiger sig med landbrug, så står der, når landbruget holder åbent hus og lukker køerne ud, tusindvis af byboere og kigger på det, for de kan godt lide at se, hvordan det er, at landmanden håndterer sine dyr, og at der er en fortælling om, hvordan det er at være landmand, og hvordan man producerer i dag. Det vil danskerne godt betale for, og det bliver et forbrugerkrav. Det bliver ikke engang et spørgsmål om, at vi har det som politik, men forbrugerne stiller simpelt hen krav om det. Det tror jeg at forbrugerne både i Europa og det købedygtige marked i Asien fortsat vil blive ved med at gøre, og derfor skal vi tænke os godt om, med hensyn til hvad vi vil lave i fremtiden.

Når det drejer sig om spørgsmålet om grøn energi, synes jeg, at regeringen har sovet rigtig, rigtig meget i timen. Der kunne vi være kommet mange skridt videre, og landbruget kunne begynde at tjene penge på skidt, som jeg plejer at sige det, og det ville jeg ikke have noget imod, for det kan løse flere forskellige formål, bl.a. vores miljøformål, men det kan også være med til at bidrage til den alternative energi.

Kl. 18:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:05

Erling Bonnesen (V):

Tak. Det lyder jo godt, når Socialdemokraternes ordfører rejser rundt og siger, at man tænker på landbruget og kerer sig om det. Men i praksis – lige så snart det kommer til handling – kommer hammeren jo: flere skatter og flere restriktioner. Og så kommer den jo igen med vandplanerne. Ordføreren tog det jo selv op lige før, så det vil jeg også benytte lejligheden til. Fra Socialdemokraterne har vi fået meget kritik for, at vi jo så har sendt de 10.000 t til et langvarigt hjørnespark. Og jeg kan så forstå, at det konkret er sådan, at selv om partiet har foreslået 30.000 t, siger man, i hvert fald for så vidt angår de 19.000, at det ligger helt klippefast, at det skal gennemføres, og at det skal være inden 2015. Det er jo konkret og til at forstå. At det så sætter en hel masse under vand i Nordjylland, kender ordføreren jo godt til selv, men – og det er spørgsmålet – hvordan skal det konkret

gennemføres inden 2015? Hvad er virkemidlerne, der skal til at gennemføre det? Det må man jo kunne sige helt præcist, når man så nagelfast kan sige, at det som minimum er 19.000 t, der skal gennemføres inden 2015. Hvordan?

Kl. 18:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 18:06

Bjarne Laustsen (S):

Jeg har deltaget i rigtig mange møder, også med ordførerens kollegaer, og det har virkelig været svært – altså, jeg tager gerne imod skældud for mange ting, men dem, der har lavet det, vil ikke tage ansvaret for det. Jeg kan godt forstå, at de ikke tager æren for det, men de vil ikke tage ansvaret for det, de løber så stærkt, at man ikke kan se deres bagdel. Derfor er det jo klart, at Socialdemokratiet, som er et grønt parti, ikke vil være mere sorte end de sorte, og vi foreslår da ikke et reduktionsmål, der er lavere end det, man har fundet frem til i sin visdom, og som er 19.000 t. Og det var jo også planen, at det skulle være gennemført inden 2015. Det er da noget, man har fundet på af valgtekniske årsager, det er ikke noget, der bunder særlig dybt. Man havde jo sendt to forslag ud i høring inden. Så det var jo meningen, at alt det der skulle laves, og så siger vi bare: Hvis det er det, som I i jeres visdom har fundet frem til, accepterer vi de 19.000 t. Og så siger vi bare: Kunne vi så ikke lytte lidt til landbruget selv og måske også stille spørgsmål til, om ikke det var muligt at finde nogle mere intelligente løsninger end at give sig til at flytte bygninger og rundkørsler og alt muligt andet for at grave nogle rør op, som har ligget der i rigtig, rigtig lang tid, og som I ikke har taget med, inden I sendte lovforslagene i høring?

Kl. 18:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:07

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jamen det er jo det, vi kalder et ikkesvar. Jeg er helt med på – og fuld respekt for det – at enhver politiker jo skal kunne tale sort og helst hele svartiden ud, så der ikke kommer noget ud af det. Men det gjorde der jo alligevel, for midt i den sådan søde talestrøm blev der alligevel sagt: Hvad med at lytte til erhvervet selv? Og de har jo så sagt, at det skulle være så lidt som muligt. Og der er i den forbindelse nævnt forskellige tal. Men det, der sådan set slår hovedet på sømmet, er, at Socialdemokraterne selv, ordføreren selv, ordførerens kolleger selv mere end tydeligt har markeret, at man ikke vil lytte til erhvervet, for man har sine egne ideer i Socialdemokratiet. Det er 19.000 t, og det er 2015 – basta. Men så kan man jo ikke komme med et ikkesvar og få taletiden til at gå med det. Så må man også være leveringsdygtig, ellers bliver det jo vandplaner og vand ud af ørerne.

Kl. 18:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:08

Bjarne Laustsen (S):

Altså, jeg betragter det som en ren tilståelsessag fra Venstres side – det må det være. Venstre har lavet en plan og så fortrudt den siden hen, ikke? Og det kan så være, at man har nogle gode forklaringer på det, og dem glæder vi os til at høre om. Men så begynder man at beskylde os andre for noget, og det er fuldstændig uhørt. Det er det, jeg kalder at true med at hænge en død mand. Altså herregud, man siger:

Jamen det er godt nok; det er ikke sikkert, at I er helt tilfredse med os, og vi har måske heller ikke lyttet godt nok, og vi vil også gerne gøre noget, men I skal søreme ikke forvente jer noget af Socialdemokraterne, for så bliver det da helt slemt.

Hvor har man det fra? Det er jo derfor, jeg siger: Det mål, I har sat på 19.000 t, accepterer vi, men vi vil gerne se, om ikke det er muligt at finde nogle andre reduktioner. Jeg har været på besøg ude på landbrugsbedrifter, hvor de laver gyllekøling og alle mulige andre forskellige ting, så de på en god måde kan fjerne kvælstof. Og tænk sig, hvis man indrettede svineproduktionen alle steder i Danmark sådan – så kunne det være, at man kunne løse det uden at gøre nogen af de andre ting, som Venstre i sin visdom har fundet på. Det vil jeg gerne være med til at drøfte med landbruget.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 18:09

René Christensen (DF):

Det var jo interessant at høre ordførerens tale, for der blev sagt rigtig mange gode ting, som også i mine ører lød rigtig pænt. Man kunne så spørge, hvor den her kommission kommer ind. Det kunne jo være, at det skulle være en socialdemokratisk kommission, sådan at miljøordføreren og landbrugsordføreren i hvert fald vidste, hvor de skulle gå hen, når der skulle tales om landbruget. For det er jo rigtigt, hvad der bliver sagt. Jeg tror, at landbruget i hvert fald også skal levere natur, landbruget skal også levere miljø, og jeg vil også godt lige slå fast, at Dansk Folkeparti godt nok har sparket en bold til hjørne, men det er jo sådan, at når der har været hjørnespark, bliver der som regel også et indkast eller et indspark på banen igen. Det vil jeg godt lige gøre opmærksom på fra Dansk Folkepartis side.

Det, jeg bare vil spørge ordføreren om, er, om han synes, at man har lyttet til erhvervet, når ordføreren står og siger alle de her positive ting, som der blev sagt i ordførertalen, men står ved, at han samtidig repræsenterer et parti, som siger, selv om erhvervet gang på gang gør opmærksom på, at de får utrolig svært ved at levere de 19.000 t, og at det er utrolig vanskeligt, at man ikke bekymrer sig om det; det skal være i 2015, og det er ikke noget, der er skudt til hjørnespark og kan vente til 2027 – det er altså den holdning, som Dansk Folkeparti har. Det må ordføreren da forholde sig til at man ikke har lyttet til fra erhvervet.

Kl. 18:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:10

Bjarne Laustsen (S):

Med hensyn til den der fodboldkamp og det hjørnespark: Hvad nu, hvis man er kommet for sent i gang med kampen? Kampen skulle jo være startet meget, meget tidligere i forhold til »Grøn Vækst«. Jeg ved godt, at hr. René Christensen og Dansk Folkeparti ikke respekterer EU særlig meget, men det bør regeringen jo gøre. Det er klart, at hvis man har nogle vandplaner og nogle terminer for, hvornår man skal melde ind, og hvornår man vil gøre det ene og det andet og det tredje, så blander EU sig jo ikke særlig meget i, om det er på den ene måde eller på den anden måde, man skal bare melde, at man har gjort det, og der er regeringen jo med Dansk Folkepartis støtte kommet i den situation, at man er kommet for sent af sted. Man har slet ikke fået fløjtet kampen i gang. Derfor har man så fået et gult kort af Kommissionen, der siger, at det her ikke er godt nok, og derfor står der nogle ting tilbage med hensyn til, hvad vi kan nå inden 2015. Men hvis nu hr. René Christensen lyttede og kunne bakke op om det

forslag, der ligger her i dag, kunne det jo godt være, at vi kunne finde ud af nogle ting. Sådan er det da, hvis man vil arbejde på det.

Det er også derfor, jeg har sagt, at hverken Venstre eller Konservative efter et valg, hvor jeg tror at regeringsflertallet vil skifte, vil sidde på hænderne eller på skødet af nogle andre, men tværtimod vil byde ind og arbejde konstruktivt for de ting, selv om de har været med til at vedtage noget andet på et andet tidspunkt. Sådan er det i politik, og derfor tror jeg, at konstruktionen med en landbrugskommission, hvor vi får alle op af hullerne, kunne være ganske udmærket.

Jeg er helt enig med ordføreren i, at landbruget skal være natur- og miljøforvalter, og så kan vi se, hvad vi kan lave i forhold til grøn energi og en lang række forskellige andre ting. På den måde kan vi få et landbrug, der kommer i en god gænge, der kan høvle noget af den der gæld, som også er et problem for landbruget.

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 18:12

René Christensen (DF):

Nu kan man tale om, hvem der har fløjtet kampen for sent i gang, eller hvem der har gjort hvad. Jeg må bare sige, at da kampen blev fløjtet i gang, havde Socialdemokratiet jo altså en helt anden filosofi om det her. Der snakkede man jo om 33.000 t kvælstof. Der snakkede man ikke om værktøjer til, hvordan man i samarbejde med landbruget kunne løse det her. Der snakkede man kun om kvælstof og om, at udledningen bare skulle bringes ned, koste, hvad det koste ville, og at det måtte landbruget bare levere.

Så gik der nogle politiske forhandlinger i gang, og ordføreren har jo i billeder fortalt, hvordan politiske forhandlinger foregår, og så ender man på et tal på 19.000 t, og det er så det, man arbejder efter. Så er der nemlig blevet lyttet til landbruget og til den situation, som landbruget er i. Her har man set på, hvad landbruget kan levere inden for de rammer, der er til stede i dag. Der holder man fast i de 9.000 t og siger, at de skal leveres. Man har så udskudt de 10.000 t til et senere tidspunkt.

Her må ordføreren da erkende, at det ønsker Socialdemokratiet ikke. Socialdemokratiet ønsker ikke en dialog med landbruget om, hvordan de kan levere på miljøområdet. Der siger man: Det har vi bestemt fra Christiansborg, og det skal bare være på 15.000 t. Man vil ikke engang lytte til, at landbruget siger, at de har brug for mere tid for at kunne levere det, der politisk er besluttet.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:13

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne her en torsdag aften have lov til at løfte sløret for – med en aftale mellem undertegnede og hr. René Christensen om ikke at sige det til nogen – at der var en meget lille afstand mellem rød og blå blok, da vi forhandlede om det her. Det drejede sig i tusind ton om en forskel på under det antal fingre, som jeg har på min ene hånd; det var forskellen mellem de tal, vi snakkede om. Jeg tror, at hvis det ikke var, fordi regeringen havde smidt os ud og havde givet Dansk Folkeparti et ekstra kram, kunne vi sagtens være blevet enige om, hvordan »Grøn Vækst« skulle gennemføres. Det er bare den skinbarlige sandhed om det.

Dansk Folkeparti kan godt bruge alle de der tal på 33.000 t og 30.000 t, men det holder ingen steder. Det, der er tilbage, er, at det, man er kommet frem til er vigtigt for at opfylde vandrammedirektivet minimalt, er 19.000 t. Jeg har ikke noget forslag til, om det skal

være et højere eller lavere tal. Det har jeg ingen intentioner om at komme med. Men jeg tror bare, at vi kan gøre det på en mere intelligent måde, hvis vi sætter os sammen og snakker om det og bruger de ressourcer. Det er det, vi gerne vil, og det håber vi at vi kan.

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. René Christensen.

Kl. 18:15

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Det er en interessant debat, og jeg vil godt starte med at sige tak for, at vi kan få den, for der er jo ingen tvivl om, at landbruget i den senere tid er kommet på alles læber, også fordi landbruget jo er en vigtig faktor i det danske samfund. Der er måske ikke mange, der til hverdag tænker over, at dansk landbrug faktisk er vigtigt, men det er det jo, både når det gælder om at levere arbejdspladser inden for selve landbruget og inden for fødevareerhvervet, og når det gælder alle de virksomheder, som servicerer landbrugserhvervet. Det er også således, at dansk landbrugs- og fødevareproduktion faktisk står for 20 pct. af Danmarks eksport. Det vil sige, at vi her taler om et erhverv, som bidrager voldsomt til det danske samfund.

Derfor er forespørgslen jo også vigtig, hvis spørgsmålet egentlig er: Hvordan sikrer vi, at dansk landbrug også fremadrettet kan overleve? Hvordan sikrer vi, at dansk landbrug også fremadrettet kan være konkurrencedygtigt? Hvordan sikrer vi også fremadrettet, at dansk landbrug kan levere arbejdspladser? Hvis det er derfor, at man har stillet forespørgslen, er det rigtig godt.

Jeg vil starte med at sige, da vi er kommet til at snakke meget om, hvad man vil, og hvad man ikke vil, at for Dansk Folkepartis vedkommende forventer vi, at dansk landbrug stadig væk kan være konkurrencedygtigt og kan levere produkter af høj kvalitet. Vi forventer også, at dansk landbrug kan levere arbejdspladser. Men vi forventer også, at dansk landbrug kan levere miljø. Vi forventer faktisk også, at dansk landbrug kan levere natur. Og vi mener ikke, at det er to modstridende hensyn.

Derfor er jeg lidt ked af at høre Venstres ordfører stå og sige, at de 10.000 t nærmest er skudt så langt ud over banen, at de aldrig kommer tilbage igen. Det er ikke den forudsætning, som Dansk Folkeparti har gjort det her ud fra. Dansk Folkeparti har gjort det ud fra den forudsætning, at vi skal gøre det på den kloge måde. Der er flere ordførere fra begge sider af salen, der har sagt, at vi skal gøre det på den kloge måde. Vi må erkende, at vi i dag ikke har alle værktøjer i værktøjsskassen til at løse udfordringen med at finde de 19.000 t. Derfor har vi selvfølgelig sagt, at de ikke skal levere dem. Når vi ikke kan levere redskaberne, kan vi heller ikke forlange, at landbruget skal levere. Vi står allerede i dag i en situation, hvor vi ikke kan lave brødkorn i Danmark, simpelt hen fordi vi bruger for lidt kvælstof. Hvis vi skal bruge endnu mindre kvælstof, hvordan kommer det så til at se ud med hensyn til de produkter, som landbruget skal levere?

Vi skal også kigge andre veje. Vi skal kigge på, hvordan vi skaber merværdi i dansk landbrug. Der må man sige, at der har regeringen jo også i samarbejde med Dansk Folkeparti gjort rigtig meget. Ministeren nævnte i sin tale en fin liste over de ting, der er sket. Vi kan bare tage en ting som MadX, der lige er blevet skudt i gang. Det er faktisk noget, som vi forventer os rigtig meget af. Det bliver interessant at se, om Danmark kan blive den nation i Norden, som kan gå forrest og vise, hvad vi kan i Danmark. Vi kan nemlig levere noget af høj kvalitet. Vi kan levere noget, som bliver efterspurgt i Europa. Det er netop for at skabe merværdien. Det kan godt være, at vi skal vende tankesættet lidt om og spørge, om det hele tiden er antallet af producerede enheder, der er interessant, eller om det er antallet af enheder, som har en høj pris, der bliver interessant. Her tror

jeg faktisk at vi har gjort det rigtige. Det er også netop for at se på, hvordan vi skaber merværdi, at vi har afsat midler til GDP.

Med hensyn til miljøet skal landbruget også være energileverandør. Vi har jo i de senere mange år fokuseret meget på vindmøllestrøm. Det var virkelig noget, der kunne give arbejdspladser i Danmark. Men hvad var det, der skete? Lige så snart aktierne bare faldt ½ pct., tog Vesta sit gode tøj og rejste ud af landet, fordi det bare gjaldt om, at aktionærerne skulle have deres penge. Farvel og tak Danmark og tak for hjælpen. Når vi kigger på biomasse, biogas og andet, som landbruget kan levere, har vi faktisk fat i noget, som ikke bare lige kan flytte til Kina. Derfor er det utrolig vigtigt og utrolig spændende, at dansk landbrug bliver en energileverandør, for der har vi muligheden for igen at blive et samfund, som kan være innovativt. Vi var foran, da det gjaldt vindmøller. I dag må vi sige, at vindmøllestrøm er gammeldags teknologi. Den bliver indimellem forfinet lidt, men her har vi igen mulighed for at komme foran med landbruget som leverandør til ny energi, som kan være bæredygtig, samtidig med at vi også kan få en energiproduktion, som vi kan være sikre på er til stede.

Vi må jo erkende, når vi kigger os rundt omkring, at den energi, vi har i dag, og som bygger meget på fossile brændstoffer, jo kommer fra lande med nogle regimer, som desværre ikke er særlig stabile. Vi kan jo også se, hver gang vi står nede på tanken og putter snablen ned i benzintanken, at priserne er voldsomme lige nu. Derfor kan landbruget også her få et nyt område, som kan skabe merværdi.

Vi siger nej til at nedsætte en kommission. Det er næsten kommet frem her, hvorfor vi siger nej til det. Vi mener faktisk, at der er sat mange ting i søen, som skal ud at virke. Det mener vi også at vi har gjort i forbindelse med »Grøn Vækst«, som jo har været meget udskældt – noget kan være med rette, og noget kan også skyldes, at den netop falder ned i et hul på et tidspunkt, hvor dansk landbrug er presset. Det er sådan, at der er en global krise, og landbruget er selvfølgelig også en del af denne krise. Og når man har et landbrug, der er så produktivt og så stort, som det er i Danmark, er det selvfølgelig også store beløb, der er på spil for landbruget. Derfor kan jeg godt forstå, at der er landmænd, der har været frustreret over, at alle de her nye tiltag kom nu.

Vi ser lyst på fremtiden, også for dansk landbrug som energileverandør, og vi er sikre på, at vi i fællesskab kan skabe merværdi også for den enkelte landmand.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 18:20

Bente Dahl (RV):

Tak. Ordføreren nævnte i sin tale bl.a., hvordan vi sikrede, at dansk landbrug er overlevedygtigt. Sådan hørte jeg det, i starten i hvert fald. Lige efter sagde ordføreren: Vi har ikke redskaberne.

Så er det, jeg ikke helt kan forstå, hvorfor ordføreren stiller sig så negativt til nedsættelsen af en kommission, fordi for mig at se kunne det være det redskab, der kunne afdække de bedste redskaber. Ordføreren nævner, at der er sat mange skibe i søen, men ordføreren kunne måske revurdere sin holdning til kommissionen, fordi den kunne være det redskab, der kunne samle alle de der mange skibe, der er sat i søen.

Kl. 18:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:21

René Christensen (DF):

Jeg vil sige, at når jeg sagde, at redskaberne manglede i værktøjsskassen, var det i forhold til kvælstofreduktionen. Der er en del forsøg, der kører nu, med rodzoneanlæg, våde enge og mange forskellige ting, men vi kan jo desværre ikke på nuværende tidspunkt dokumentere det hundrede procent og sige, at det er det, der skal til, for at vi kan få den reduktion. Der må vi sige, at de forsøg skal have lov til at køre i hvert fald i en forholdsvis lang periode, så vi kan dokumentere, at vi også kan levere den her reduktion i kvælstofudledningen med de anlæg, som man nu kører forsøg på.

Jeg mener ikke, man behøver lave en hel kommission, hvor man putter hele landbruget ned i noget, nogle vil kalde en krukke og andre vil kalde et udvalg, for at arbejde med det. Der mener vi, at vi må lade de her ting og projekter arbejde, så vi kan få et godt grundlag for at se, om de projekter, der kører, også kan levere det, som vi forventer de kan levere.

Kl. 18:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 18:22

Bente Dahl (RV):

Tak. De mange, mange skibe i søen, som ordføreren har nævnt, er hver for sig udmærkede, det medgiver jeg bestemt, men jeg vil gerne høre, om ordføreren har en forventning om, at alle de mange ting kan gøre det, at landbrugserhvervet kan blive sin 350 mia. kr. store gæld kvit. Har ordføreren en forventning om, at alle de mange gode ting, der sker, og som ordføreren ser, kan gøre det for landbrugserhvervet?

Kl. 18:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:23

René Christensen (DF):

Det gør ikke noget, man har en stor gæld, hvis man kan forrente den godt. Altså, så gør det ikke noget, hvis gælden er stor. Som det er i øjeblikket, er en hel del landmænd faktisk teknisk insolvente, i forhold til hvis de skulle afhænde deres ejendom. En del landmænd har også problemer med at skaffe et overskud af deres landbrug, når året er omme.

Derfor er det utrolig vigtigt, at man får kigget på, hvad det er, vi kan gøre, og derfor har vi jo også gjort det, at Dansk Folkeparti og regeringen har været inde at kigge på, hvordan man kunne støtte op om landbruget i en periode, hvor der er svære tider. Der har vi bl.a. været inde at kigge på jordskatterne, som vi jo syntes var et middel til netop at holde gang i de her landbrug. Vi skal jo ikke tage fejl af, at det handler om de 350 mia. kr., som ordføreren omtaler her.

Lad os nu sige, at vi ingenting gjorde; lad os sige, at vi kørte efter den parole, som bliver kørt fra oppositionens side, og sagde: Jamen landbruget skal bare levere, og hvis det ikke kan levere, så må falde, hvad ikke kan stå. For det er jo det billede, der står tilbage, når oppositionen kommer med mange af de udtalelser, som man kommer med, nemlig at landbruget bare skal levere til 2015. Men det kan det jo ikke bare gøre, når nu værktøjerne ikke er til stede, og derfor har vi valgt at udskyde nogle ting, som vi vidste ville gå hårdt ud over landbruget.

Så jeg mener faktisk, at den her kommission ville bremse det. Det, der sker nu, er, at der konstant bliver taget hånd om landbruget, og det ved fru Bente Dahl jo også, nemlig at landbruget konstant er

på dagsordenen, og ikke mindst har det i hvert fald været det i det sidste par år.

Kl. 18:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:24

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg vil gerne spørge, om Dansk Folkeparti og hr. René Christensen har fortrudt, at det første, den nuværende regering gjorde i 2001, var at afskaffe Måltidets Hus. Som jeg ser det, er der ingen forskel på det, man kalder MadX i dag, ud over at det er et dårligt navn, og så det, vi lavede omkring 2000. Noget af det første, Dansk Folkeparti gjorde, var simpelt hen at stemme for, at det skulle nedlægges. Så jeg vil gerne lige høre, om Dansk Folkeparti har fortrudt det.

Så vil jeg gerne spørge til sagen om miljøgodkendelse. Vi kan godt diskutere rammevilkår, men der er jo landmænd, minkavlere og andet godtfolk derude, der gerne vil investere. Men der er nogle tekniske regler, som Dansk Folkeparti har været med til at lave. Er Dansk Folkeparti også stolte af dem, altså at der er en sagsbehandlingstid på 4 år, hvor man ikke får lov til at investere i det erhverv, man gerne vil leve af i fremtiden?

Kl. 18:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:25

René Christensen (DF):

Der kan jeg kun bekræfte, at vi finder det fuldstændig uacceptabelt, og derfor var vi også med til at afsætte omkring 100 mio. kr., mener jeg det var, til et rejsehold, der er taget rundt til kommunerne og har hjulpet dem med at få de her bunker bragt ned. Vi kan ikke leve med, at et erhverv skal være så længe om at få lov til at udvikle sig.

Vi bryster os jo altid af, at dansk landbrug er innovativt og omstillingsparat, men hvad hjælper det at være omstillingsparat, hvis man omstiller sig til et marked og man først er færdig, når der er gået 4 år? Så kan markedet have ændret sig, og så starter man jo forfra. Det er en ond cirkel, det går alt for langsomt, og derfor har vi også gjort alt, hvad vi kunne, netop for at få bragt de sagsbehandlingstider ned.

Kl. 18:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:26

Bjarne Laustsen (S):

Jeg må forstå, at det ny miljøgodkendelsessystem har været en slags syltekrukke. Det har nu været i 4 år, og det er ikke vores intention, at en ny landbrugskommission skal bruge 4 år til at finde ud af, om en landmand må udvide sin produktion. Jeg håber, vi er enige om, at det her er uholdbart for erhvervet.

Nogle af de ting kunne vi jo afklare, ved at man giver landbruget en garanti for, hvilke vilkår det er, de har i fremtiden, og det er jo et af de udkommer, der kunne være af at have en landbrugskommission.

Nu er der jo tvivl hos Venstre, måske ikke så meget hos Dansk Folkeparti, om det der med »Grøn Vækst«, men det vil jeg gerne lige spørge til. Gælder »Grøn Vækst«, eller hvad? Altså, betyder det noget, at man har lavet den aftale? For jeg lagde jo mærke til, at dengang man lavede den, pralede man af, hvor grøn regeringen var, og

af alle de ting, der skulle ske på det grønne område. Bagefter har man fortrudt det, fordi man ikke har set noget.

Jeg tror, at hverken Dansk Folkepartis fødevareordfører eller Dansk Folkepartis miljøordfører har set alle planerne og konsekvenserne, inden man sendte dem i høring, men kunne der ikke være behov for i den forbindelse at kigge lidt på »Grøn Vækst« igen, altså om der kunne findes mere intelligente måder at løse problemet på?

Kl. 18:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:27

René Christensen (DF):

I forhold til kvælstofreduktionen er det jo netop det, vi har gjort. Der har vi sagt, at nu tager vi fat på de 9.000 t først. Dem er der mulighed for at skaffe og levere på. De 10.000 t har man udskudt til 2027 for i mellemtiden at finde nogle redskaber, og som jeg sagde tidligere til fru Bente Dahl, er der jo sat flere projekter i gang, hvor man ser på, hvordan vi kan levere på det område med begrænsede midler.

Det er begrænsede midler, når man laver rodzoneanlæg og andre anlæg, som man kører med, og der må vi sige, at vi bare mangler tiden til at se, om de anlæg kan levere. De foreløbige resultater, i forhold til at anlæggene kan levere den kvælstofreduktion, der skal til, er jo rigtig gode.

Vi må jo sige, at det på sigt er rigtig fornuftigt, hvis vi gør det på den måde, for så behøver vi ikke tage landbrugsjord ud i den store stil, som der ellers kunne være lagt op til, for at levere. Selvfølgelig skal vi levere på naturområdet også, som der står i »Grøn Vækst«.

Til spørgsmålet, om Dansk Folkeparti sådan er trådt tilbage og har sagt, at det, der er sket i forhold til »Grøn Vækst«, ønsker vi ikke at stå ved mere, kan jeg sige til ordføreren, at når Dansk Folkeparti har indgået en aftale, så har vi indgået en aftale, og den står vi altid ved.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 18:28

Kristen Touborg (SF):

Den er næsten blevet overflødig, for hr. Bjarne Laustsen har spurgt om det. Men jeg vil alligevel gerne have præciseret, om det er sådan, at Dansk Folkeparti vil stå som garant for, at de 10.000 t, som Venstres ordfører har skudt til hjørnespark, måske vedvarende hjørnespark, forstod jeg, kommer ind på banen igen, sådan at det ikke er Venstres ordførers ord, der står til troende, her i dag, men at det er Dansk Folkeparti, der vil være garant for, at man får den bold i spil igen.

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:29

René Christensen (DF):

Nu er vi jo ikke gået ind for »Grøn Vækst«, fordi vi ville please EU, i forhold til hvad EU gerne ville have, vi skulle levere på grøn vækst-området. Vi er jo også gået ind for »Grøn Vækst«, fordi vi kunne se, at der var nogle udfordringer i forhold til miljøbelastning, vi kunne se, der var nogle udfordringer i forhold til natur.

Vi kan også se nu, at der er nogle store udfordringer, i forhold til om erhvervet kan levere det, som den politiske aftale lægger op til, til 2015. Derfor har vi sagt, at vi rigtig gerne vil bidrage til de her grønne mål omkring natur og miljø, men vi vil gerne udskyde det, så

vi får det, der netop er igangsat, gjort færdigt med de værktøjer, som jeg omtalte.

Kl. 18:33

Så svaret på spørgsmålet, om vi stadig væk skal levere, er: Ja, vi skal i hvert fald levere så meget, at vi får højnet kvaliteten af vores vandmiljø. Det kan så godt være, at vi, når vi kommer længere frem, siger: Jamen det kan man måske gøre på en anden måde. Det kan godt være, det ikke lige behøver at ske på den måde, men der er ingen tvivl om, at vandmiljøet skal forandres, også i fremtiden.

Kl. 18:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:30

Per Clausen (EL):

Det synes jeg selvfølgelig lyder positivt, selv om jeg jo er så gammel, at 2027 næsten lyder, som om det er hinsides det aktuelle. Men lad det nu være.

Jeg vil godt spørge hr. René Christensen om noget andet. Mener hr. René Christensen virkelig, at dansk landbrugs enorme gældsproblemer – 350 mia. kr. – bliver løst ved, at man udsætter nogle miljøkrav og letter på jordskatterne? Realiteten er jo, at dansk landbrug står over for den ene udfordring, at man har en kæmpe stor gæld – en del af det er selvforskyldt, men det ændrer ikke noget ved, at det er en stor udfordring – og den anden udfordring, at man skal gennemføre en lang række omlægninger. Hr. René Christensen sagde selv, at man måske skulle fokusere mere på at producere færre enheder med større værditilvækst, men det kræver jo givetvis i en overgangperiode investeringer, og er hr. René Christensen ikke enig i, at vi faktisk mangler det rigtig gode svar på, hvordan vi løser den udfordring i landbruget?

Kl. 18:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:31

René Christensen (DF):

Jo, det kan man godt sige at vi mangler det gode svar på. Men det er jo derfor, at vi i samarbejde med regeringen har igangsat alle de her ting og har afsat alle de her midler; det er netop for at afprøve disse ting, med hensyn til hvordan vi skaber denne merværdi for den enkelte landmand.

Så spørger ordføreren: Mener Dansk Folkeparti, at lidt jordskatter her og lidt udskydelse dér gør, at dansk landbrug bare kan køre videre ad den vej, man har kørt ad? Nej, det tror vi faktisk ikke. Jeg kan huske, at en ordfører, hr. Bjarne Laustsen, engang i et andet forum nævnte noget med en brandbil – det var under et samråd, som vi var til. Og jeg må sige, at jeg også opfatter det her, som om man måske har været lidt ude med brandbilen og har sagt, at her er der noget, der ulmer, det skal vi have slået ned. Og det har vi gjort. Vi har gjort det, så dansk landbrug kan fortsætte også i nedgangstider, men på sigt er det fuldstændig korrekt forstået, at der bliver dansk landbrug nødt til at kigge fremad og spørge: Hvordan skaber vi den her merværdi? Hvordan skaber vi merværdi i dansk landbrug?

Der må man jo kigge på mange forskellige metoder. En del af løsningen kan jo være mere økologi. Derfor har vi også sagt i »Grøn Vækst«, at vi gerne vil have det øget til det dobbelte. Det er en af mulighederne. Vi mener ikke, at hele den danske produktion skal være økologisk, der er også plads til det andet. Hvordan skaber vi merværdi der? Vi har netop i går været på tur med Fødevarerudvalget, hvor vi så, at man kan skabe meget stor merværdi uden at være økologisk landmand.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 18:33

Per Clausen (EL):

Ja, så har man også et generationsskifte, hvor det eneste, man indtil nu kan byde på, er at afskaffe den støtteordning, der eksisterer for unge landmænd. Jeg synes bare, at hr. René Christensen skulle erkende, at det godt kan være, at hr. René Christensen mener, at Dansk Folkeparti og Venstre og Konservative har aftalt rigtig, rigtig mange ting på landbrugsområdet, ting, som nogle ude på landet også er glade for, i hvert fald *nogle*, men pointen er, at hr. René Christensen bliver nødt til at forholde sig til den meget alvorlige krise, som dansk landbrug står i, nemlig at man har et miljømæssigt problem, fordi man forurener mere, end hvad der er holdbart, at man stort set ingen penge tjener, og at man har en kæmpe gæld. Og så skal man omlægge det hele. Jeg har godt set, at man så liberaliserer adgangen til, at der kan investeres i dansk landbrug, så alle mulige kapitalfonde skulle komme væltende med milliarder af kroner. Det er der ingen der tror på at de gør, for dansk landbrugsjord er i dag så dyr, at der ikke er nogen fornuftig kapitalist, der kaster alle sine penge ind i det.

Derfor vil jeg bare sige til hr. René Christensen – og det synes jeg at hr. René Christensen skulle overveje, når vi kommer til de mere grundlæggende problemer i dansk landbrug – at der faktisk er meget fornuft i hr. Bjarne Laustsens forslag om sådan en landbrugskommission; og man vil vide, at jeg ikke benytter enhver lejlighed til at rose hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:34

René Christensen (DF):

Nej, det er vi nogle der ikke benytter enhver lejlighed til, det er korrekt. Jeg vil sige, at i forhold til hvor dansk landbrug er nu, synes jeg egentlig, det er et fint billede, der bliver tegnet nu af Enhedslisten af, hvor dansk landbrug egentlig står, for det er korrekt, at vi står i en brydningstid, hvor dansk landbrug virkelig har udfordringer. Men der er jo rigtig mange steder, hvor der er udfordringer. Det er der jo i hele verden. Vi har haft en periode, hvor det har været meget stille; der har været nedgangstider alle steder. Og selvfølgelig er landbruget, som jeg tidligere har sagt, en stor faktor; det er et erhverv, som genererer utrolig mange penge, og derfor må man sige, at det også er et erhverv, som bliver ramt utrolig hårdt, og at gælden hurtigt bliver til et stort beløb.

Det er også derfor, vi har sagt, at vi bliver nødt til at skyde det her med de sidste kvælstofreduktioner til 2027, for vi kan godt se, at dansk landbrug er en supertanker. Det er sådan, at når en supertanker skal dreje til højre, begynder man at tænke sig om i god tid, før man begynder at dreje. Og det tager lang tid at dreje en supertanker. Derfor er det et rigtig fint billede. Selv om det godt kan være, at ordføreren synes, at der er langt til 2027, tror jeg faktisk godt, at det kan tage en del år, før vi får drejet dansk landbrug i den retning. Og med hensyn til at kapitalisere dansk landbrug, til at få kapital udefra er jeg helt sikker på, at der vil være risikovillig kapital, som man godt vil investere i højkvalitetsfødevarerprodukter. Det bliver et kæmpe emne og et stort produkt i fremtiden.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det hr. Rasmus Jarlov som konservativ ordfører.

Kl. 18:35

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg har venligst fået udlånt SF's plads i ordførerrækken. Grunden til, at jeg står her, er, at vores landbrugsordfører, hr. Tage Leegaard, ikke kan være til stede. Så jeg har fået lov til at afgive en konservativ holdning til denne forespørgsel.

Danmark har i al historisk tid været afhængig af en stor produktion og eksport af landbrugsvarer. Landbrugets rolle som leverandør af fødevarer til både hjemmemarkedet og eksportmarkederne er en af hovedhjørnestenene i dansk økonomi og har været fundamental i udviklingen af vores samfund.

Dansk landbrug har spillet en hovedrolle i dansk selvforståelse og kultur og har været forvalter af selve naturen. I dag eksporterer danske fødevarereproducenter for 60 mia. kr., og 150.000 mennesker har deres daglige virke ved at arbejde i både primær og sekundær produktion. Det er fakta, som ikke er til at komme uden om. Det er fakta, som gør, at vi selvfølgelig skal forholde os til landbrugets rolle i samfundet.

I Det Konservative Folkeparti ser vi landbruget som en naturlig og afgørende brik i samfundet, og vi er også af den opfattelse, at landbruget bør forholde sig til de ønsker, krav og forventninger, som resten af samfundet stiller til landbruget. De forventninger er høje. Det fremtidige landbrugserhverv skal levere rigeligt med fødevarer af høj kvalitet, det skal producere animalske produkter med høj sundhed og god dyrevelfærd, og det skal spille en aktiv rolle med at pleje og genskabe den natur, som vi ønsker at aflevere til de næste generationer.

Alle disse krav og ønsker stiller selvfølgelig krav til fødevarerhvervet, som midt i en omstillingsproces slås med en stor gældsbyrde, som gør det vanskeligt at skaffe de ressourcer, det kræver at leve op til omverdens krav. Regeringen har ikke siddet på hænderne i denne proces. Sidste år blev der vedtaget en liberalisering af landbrugsloven, som ud over at lette adgangen til risikovillig kapital gjorde det lettere at skaffe sig tillægsjord samt fjernede kravet om en sammenhæng mellem dyrehold og jord.

Der blev sidste år vedtaget en veterinærlov, som i den grad fokuserer på sundhed og velfærd i den enkelte besætning, og endvidere er der fokus på at sænke dødeligheden i svinebesætninger. Med »Grøn Vækst« er der for alvor sat skub i arbejdet med at sænke erhvervets udledning af fosfor og kvælstof til vandmiljøet. Endvidere er der med »Grøn Vækst« sat gang i landbrugets rolle som energileverandør. Der skal fremover sættes meget målbevidst på at udnytte det potentiale, der ligger i at udnytte affaldsprodukter til el og varme og måske bioetanol, ligesom der bør sættes på dyrkning af energiafgrøder. Med »Grøn Vækst« bliver der også sat gang i at sætte på dansk madkultur, som vil blive eksponeret via det arbejde, der skal udføres i det madeksperimentarium, som nu er i gang i Hirtshals og Roskilde.

Konservative lægger stor vægt på landbrugets ansvar som naturforvalter. Ved sidste års finanslovforlig fik vi afsat midler til naturpleje som driftsgren, så de barrierer og udfordringer, der er ved at pleje og genskabe natur, kan blive belyst. Det må stå klart, at hvis vi ønsker mere natur, må vi også honorere indsatsen. Dialog og forståelse er også her vejen frem, ikke bare gold kritik af landbruget.

Under arbejdet med revisionen af planloven er det lykkedes at få sat et arbejde i gang med at lave en overordnet landskabsplan, som kan definere, hvad vi fremadrettet vil med vores landskabs- og naturværdier. Vi vil have klarhed over, hvor landbruget trykt kan inve-

stere, så man undgår en evindelig konfrontation over, hvem der må være hvor. Det Konservative Folkeparti støtter op om et bæredygtigt landbrug, også med de muligheder, der vil være, og de krav, der fremadrettet vil blive stillet.

Det siger sig selv, at vi selvfølgelig støtter det forslag til vedtagelse, som vi selv har fremsat i fællesskab med Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne.

Kl. 18:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, eller vi hopper tilbage i ordførerrækken, må jeg hellere sige, til hr. Kristen Touborg som ordfører for SF.

Kl. 18:41

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Alle er vist enige om, at landbruget er i en økonomisk meget anstrengt situation, eller at rigtig mange landbrug i hvert fald er i den situation. Det er der mange grunde til at landbruget er. En af de mere overordnede er ganske givet, at vi foretager en overudnyttelse af vores ressourcer, således at den eneste vej, der tilsyneladende er for traditionelt landbrug, er at producere flere og flere varer til en billigere og billigere pris. Det er givetvis helt uholdbart i længden, og det er jo grunden til, at også regeringen har indset, at det er nødvendigt med det, regeringen kalder en »Grøn Vækst«-plan – men altså en overudnyttelse, som der foregår nu, er jo uholdbart.

Der er også andre grunde til det. Paradoksalt nok er en af de sådanne overordnede grunde, at vi faktisk i mange, mange år har fået et milliardtilskud fra EU, og det kan jo forekomme besynderligt, at det kan være tilfældet, at den omstændighed, at man får et stort tilskud, kan være en ulempe, men det kan det faktisk godt, for EU-tilskuddet, som vi har fået siden 1973 i forskellige størrelsesordener, men hele tiden tilskud i milliardstørrelsen, har jo haft den konsekvens, at tilskuddet er blevet kapitaliseret og vi har fået meget, meget høje jordpriser. Det har selvfølgelig været til fordel for de ældre i erhvervet, som jeg selv er en del af. Jeg har etableret mig i 1968, og det vil sige, at jeg faktisk ikke har givet særlig meget for jorden. Men så har den kapitalisering, der er foregået i mellemtiden, jo indebåret, at vi, der har etableret os før EU eller i de første år, har tjent rigtig mange penge på den jordprisstigning, som vi i øvrigt ikke har haft ret meget med at gøre, for den er jo samfundsskabt. Det er jo desværre noget, der her og nu er ret vanskeligt at gøre noget ved, så jeg forstår måske godt, at ministeren bevæger sig så forsigtigt omkring det, som ministeren gør, for det er virkelig et problem, der er meget vanskeligt at løse.

Der er i øvrigt et andet EU-område, der kan sammenlignes med det, bare ikke i størrelse, og det er mælkeområdet. Vi har jo set, hvordan mælkeproducenterne har haft svære kår i et par år, og det er lidt på samme måde der, nemlig at man har kapitaliseret mælkekvote, sådan at det har været til gavn for de ældre, for dem, der skal ud af erhvervet, men til ulempe for dem, der skal ind i erhvervet. Så også her har man haft den problemstilling, og der er det jo sådan set lidt mere besynderligt, for der var faktisk ikke nogen som helst grund til, at mælkekvote skulle kapitaliseres, for i modsætning til med jorden, er det jo ikke en ejendomsret, man har over en mælkekvote. Man kunne bare have inddraget den igen, men det har man ikke ønsket, og sådan er det så blevet, og man har fået den kapitalisering.

Det, regeringen først og fremmest har gjort for at forbedre forholdene, og som man også har rost sig af her i dag, er at liberalisere landbrugsloven. Man kan jo godt synes, det er en smule pauvert, at det er den måde, de vil prøve at klare landbrugets økonomiske problemer på, altså ved at sælge arvesølvet, ved at gå ud at sige, at aktieselskaber, banker, forsikringsselskaber, kapitalstærke enkeltperso-

ner kan overtage vores landbrug. De har ophævet alle regler, der gælder omkring bopælspligt, størrelse osv., og man kan jo ikke undgå at tænke, at det er ligesom at tisse i bukserne, det varmer lige et lille stykke tid, men det bliver meget koldere bagefter, og derfor er det en fremgangsmåde, jeg absolut ikke kan anbefale.

Vi synes, der er et stort behov for at nedsætte en landbrugskommission, som helt overordnet kunne se på alle de problemer, der er i landbruget, ikke kun dem, jeg har nævnt, men også dem, andre ordførere har nævnt. Jeg er lidt uforstående over for, at man overhovedet ikke vil overveje det i regeringen og støttepartiet. Det er jo faktisk sådan, at havde man slået til den første gang, hvor der blev fremsat forslag om det, så havde vi vel i dag haft mulighed for at være tæt på, at en sådan kommission kunne have kommet med de forslag. Der er jo rigtig mange steder, må man sige, hvor det, der sker, ikke er gennemtænkt, men er hovsapolitik i stedet for.

Der er vel ingen, der er i tvivl om – jeg er i hvert fald ikke – at landbruget er en altovervejende forvalter af vores natur- og miljøressourcer, og derfor er det altså også vigtigt, at vi finder en model, som de fleste, også landmændene, kan se er hensigtsmæssig. Men at tro på, at vi kan lave det med frivillige aftaler, er nok lige rigelig naivt. I forbindelse med det beslutningsforslag, vi havde tidligere, forud for den her debat, var man rundt om, at de frivillige aftaler på pesticidområdet fik den stik modsatte virkning, så det kan i hvert fald ikke anbefales til efterfølgelse.

Jeg vil stoppe med mit indlæg nu, og så må vi se, om der er nogle spørgsmål, så jeg kan gøre det færdigt.

Kl. 18:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen, så nu håber jeg, det er det rigtige spørgsmål, der bliver stillet.

Kl. 18:47

Erling Bonnesen (V):

Det skal så vise sig. Men jeg vil godt tage fat i noget af det, som ordføreren selv var inde på. Så kan ordføreren jo få lov til at uddybe det. For SF's ordfører berørte jo selv det om landbrugsstøtten og afviklingen af den, som jo også er en del af den debat, der kører fra tid til anden. Og vi kan sige, sådan overordnet og generelt om afvikling af støtte, at vi jo alle sammen kender den historiske baggrund, nemlig at støtten stammer fra den tid, hvor man havde stor mangel på fødevarer i Europa som sådan.

Man kunne sige om afvikling af støtte, at det jo nødvendigvis må forudsætte, at alle lande, i hvert fald i Europa, afvikler den. Så spørgsmålet er, om det er SF's holdning og plan, at man her i Danmark, uanset hvad de gør i de andre lande i Europa, også selv om de ingenting gør, alligevel vil afvikle landbrugsstøtten eller reducere den kraftigt.

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:48

Kristen Touborg (SF):

Jeg har forstået, at vi principielt er enige om – også med Venstre – at vi skal have afviklet landbrugsstøtten. Det har jeg forstået. Jeg er så realpolitisk indstillet, at jeg ved, at vi ikke de første mange år får afviklet landbrugsstøtten, bl.a. fordi der er nogle store lande i Europa, der vil modsætte sig det. Men det betyder jo ikke, at vi ikke kan omlægge landbrugsstøtten, og det er vi meget store tilhængere af. Vi er meget store tilhængere af, at vi sikrer, at noget af den milliard i tilskud, der nu går direkte til de enkelte landmænd, kan omlægges, så dan at pengene kan komme til at være til gavn for landdistrikterne generelt.

Så nåede jeg lige at få sagt noget af det sidste, jeg gerne ville sige, nemlig at landbrugsstøtten kan bruges bredere og bedre, end den bliver brugt i dag. Den kan nemlig bruges til de 800.000 mennesker, der bor i landdistrikterne, men som i øvrigt ikke har noget med landbrug at gøre.

Kl. 18:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:49

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jamen så lad os prøve at blive lidt i sporet her til sidst, for med den begejstring, der blev lagt for dagen fra SF's ordførers side, var det jo tydeligt, at man nu stort set siger: Ja, lad os bare i Danmark få landbrugsstøtten cuttet ned, uanset hvad de gør i andre lande. Sådan må jeg næsten forstå det. Og der er jo nok ikke det parti og den politiker, der ikke gerne vil være med til at gøre et eller andet for landdistrikterne. Problemet i det, kan man sige, er jo så bare, at hvis man får taget så meget landbrugsstøtte væk fra primærproduktionen, at vi ikke kan opretholde en primærproduktion i Danmark, så er det, at kæden ryger af.

Det er derfor, jeg godt lige ville prøve at bruge de her to spørgsmål til at kredse lidt om det, for konklusionen på det, som SF's ordfører nu siger, er, at man i SF er klar til at reducere landbrugsstøtten så meget, uanset at det vil gå ud over primærproduktionen. Og så vil det jo resultere i tab af eksport og tab af arbejdspladser. Det synes jeg er noget skidt. Men ingen kan være i tvivl om, at det er fint nok at gøre noget for landdistrikterne. Man skal bare gøre det på en anden måde, der er mere afbalanceret.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:50

Kristen Touborg (SF):

Jeg tror, at jeg meget klart sagde, at jeg snakker om en omlægning af landbrugsstøtten, så den kan gøre mere gavn, end den gør i øjeblikket. Jeg tror også, at jeg gjorde klart i min ordførertale, at landbrugsstøtten har været et element, der har bidraget stort til at bringe landbruget i den håbløse situation, det er i i dag. Det har nemlig givet så stor en prisstigning, at det ikke i sig selv er en god idé, at jo større landbrugsstøtte, vi opretholder, jo bedre. Det er ikke i sig selv en god idé, men vi har muligheden for at omlægge en del af landbrugsstøtten, sådan at den kan blive mere til gavn for hele landdistriktområdet. Det er vores politik, at man skal det, for det andet er faktisk ikke holdbart i længden, det vil affolke landet.

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til SF's ordfører. Og så er det Enhedslistens ordfører, det er hr. Per Clausen.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når man snakker om landbrugsstøtte, og lad mig bare starte der, har det altid undret mig lidt, at man ikke er mere opmærksom på, hvornår der er brug for støtte, og hvornår støtten formentlig er til mere skade end gavn.

I rigtig mange år har landbrugsstøtten været en støtte til opretholdelse af en produktionsform, der ikke har kunnet tjene sig selv ind uden støtte, hvilket har fastholdt landbruget i en uheldig strukturudvikling og været medvirkende til at skabe de høje jordpriser, som i

dag udgør et selvstændigt problem for fremtidens landmænd. Ikke for nutidens landmænd, for kan de realisere de her jordpriser, er de godt kørende økonomisk. Problemet er, at det kan de måske få meget svært ved.

Det er vel også derfor, at Enhedslisten var et af de første partier, der lidt lavmælt i Europaudvalget gjorde opmærksom på, at vi ikke er overbevist om, at den linje, der hedder, at nu skal vi kæmpe for at få afskaffet landbrugsstøtten så hurtigt som muligt, var en rigtig linje. For når man skal lave ting om, skabe fornyelse og skabe forandring, kan man godt i en periode have brug for at understøtte forandringsprocesser og udvikling, også når man kan sandsynliggøre, at den forandring, den ændring, vil give økonomisk gevinst på den lange bane.

Det er lige præcis der, hvor vi står nu, og det er derfor, det er godt, at vi har mulighed for at diskutere, hvordan landbrugsstøtten i fremtiden skal forvaltes, og hvordan den skal gives og uddeles. Oven i købet kan vi i hvert fald på det principielle plan konstatere en rimelig stor grad af enighed i det danske Folketing om, at støtten jo netop skal bruges til at lave den forandringsproces, der på længere sigt sikrer en landbrugsproduktion, en fødevarerproduktion i Danmark, som både er økonomisk, miljømæssigt og dyrevelfærdsmæssigt bæredygtig.

Jeg synes, det er rigtig godt, og jeg synes også, at nogle af de ting, som man skal diskutere, er, hvordan man sikrer fremtidens udvikling i landbruget, og ikke hvordan man laver brandslukning her og nu eller lader være med at lave brandslukning her og nu. For jeg synes faktisk ikke, at det er svært at forstå, at man som landmand i Danmark i dag kan synes, at man er blevet bragt i en rigtig, rigtig vanskelig situation. Eller også har man selv bragt sig i den situation. Mange af dem stemmer jo på Venstre og må vel derfor tro på det personlige ansvar.

Men pointen er, at på den ene side har landbruget en stor gæld, og på den anden side kan man se, at indtjeningsmulighederne er relativt begrænsede. Derudover kan man se, at der bliver stillet en lang række fuldstændig rimelige krav, som dog nok alligevel umiddelbart fordyrer produktionen. Det er miljøkrav, det er dyrevelfærdskrav, og når det går rigtig højt, er det oven i købet krav om, at de medarbejdere, som man har ansat, ikke alle sammen skal komme fra Ukraine, ingen løn have og bo i stalden, men at de skal have en ordentlig løn. Det er krav, som i dag stiller landmænd i en vanskelig situation.

Der synes jeg, at det er en rigtig tanke netop i den her situation at nedsætte en landbrugskommission med henblik på at besvare de svære spørgsmål, nemlig hvordan vi løser gældsproblemet i landbruget, hvordan vi sikrer, at unge landmænd får en mulighed for at overtage gården, hvis man nu er almindelig borgerlig-liberal og synes, at selveje er en god idé – det var det jo i hvert fald i forgårs – og at man også overvejer, om offentlig eje af jorden kunne være en mindst lige så god løsning for den enkelte landmand, som hvis det var kapitalfonde, der ejede jorden. Jeg synes altså, at det er en rigtig tanke, at vi faktisk tager fat på de grundlæggende problemer, der handler om, hvordan vi sikrer, at landbrugets store gældsproblem bliver løst, samtidig med at vi sikrer, at der er mulighed for at gennemføre investeringer, hvor man måske i en periode vil tjene lidt mindre, fordi der laves en omlægning af landbruget, der sikrer, at man producerer færre varer, men til gengæld varer af en større værdi.

Indimellem synes man, at vi kan være tilbøjelige til at undervurdere omfanget af denne omstilling af det danske landbrug, fordi vi tror, at den kan listes igennem langsomt, så det ikke gør ondt på nogen. Jeg tror, at det kommer til at gøre ondt, og det synes jeg er af afgørende betydning, for vi skal jo have et landbrug, der skaber udvikling i landdistrikterne, og som skaber arbejdspladser, ikke på tykke slagterier med rumænske kolonnearbejdere, men arbejdspladser i Danmark, i den del af verden, hvor vi bor.

Det skal være en landbrugsproduktion, som er i stand til at leve op til de dyrevelfærdsmæssige krav, som vi stiller nu, og som også lever op til de miljømæssige krav.

Jeg mener sådan set, at det er naivt at forestille sig, at en sådan omstilling kan gennemføres med nogle små korrektioner hist og pist, og at det vil føre til, at vi også om 10 år vil have et landbrug, der hverken er miljømæssigt, økonomisk eller dyrevelfærdsmæssigt bæredygtigt, og det ville være rigtig ærgerligt.

Det, der går helt galt nu, er, at der opstår en konkurrence om at tilfredsstille nogle landmænds umiddelbare krav om her og nu at få en lettelse. Dette træder i stedet for at løse de grundlæggende problemer og udfordringer, som vi står over for. Og det er derfor, jeg siger, at en af de klogeste tanker, som hr. Bjarne Laustsen har udtænkt, er at nedsætte en landbrugskommission. Det kan jo godt være, at den blev opfundet for at finde på et smart svar i en svær situation, men det kan godt være en god idé alligevel.

Kl. 18:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:57

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jeg vil godt lige hæfte mig ved en ting, som Enhedslistens ordfører havde fat i sådan cirka midt i sin tale. Ordføreren siger »eller statsligt opkøb«. Er det Enhedslistens holdning, at såfremt, i fald der havde været flertal for den foreslåede landbrugskommission – nu er der noget, der tyder på, at der ikke er det – så ville Enhedslisten i det arbejde der, hvor der skulle konkluderes på det efterfølgende, presse på for, at det var staten, der skulle gå ind at overtage dansk landbrug – vi har jo også tidligere hørt om statsbanker osv.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:58

Per Clausen (EL):

Det er fuldstændig rigtigt, at de tanker i forbindelse med den diskussion, der har været om jordrentelandbrug og andre ting tidligere, hvor der er lavet kommissionsarbejde osv., synes Enhedslisten er fornuftige og rigtige, og jeg synes ærlig talt, at Venstre skulle tænke over, om det nu er så meget værre end en tanke om, at det er udenlandske kapitalfonde, der skal overtage dansk landbrug med den konsekvens, at man i dansk landbrug skal tjene penge ind, så de investeringer, en udenlandsk kapitalfond foretager, kan forrente sig. Jeg tror, at hr. Erling Bonnesen vil opleve, at det kan blive en værre herre end en eventuel offentlig ejendomsret i forhold til jorden.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:58

Erling Bonnesen (V):

Hvis vi nu forestiller os, at Enhedslisten på et eller andet tidspunkt i en passende situation, i givet fald efter et valg med et andet flertal osv., skulle få held til – jeg håber aldrig, det sker – at kunne få staten til at gå ind at foretage de opkøb, der skulle til, hvordan havde Enhedslistens ordfører så forestillet sig man skulle styre den primære produktion i landbruget fra Folketinget af? Hvordan vil man håndtere det, hvis der var et enkelt broddent kar derude, for det vil jo eksempelvis være en statsansat fodermester, som f.eks. kom til at overmedicinere?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 18:59

Per Clausen (EL):

Det ærgerlige består jo i, at hr. Erling Bonnesen mener, at det, at jorden var fælles eje eller offentligt eje, skulle føre til, at landmanden ikke kunne være en selvstændig erhvervsdrivende, der på jord, som staten ejer, kunne drive sit landbrug, præcis som vedkommende ønsker, inden for de rammer, som lovgivningen sætter. Det er i hvert fald sådan, Enhedslisten forestiller sig det skal være. Så til tanken om, at vi skulle have lange debatter her i Folketingssalen om, hvordan Jens Pedersenovre i Nordjylland skal drive sin produktion, vil jeg konkret sige nej. Jeg kan også love, at den kommende fødevareminister heller ikke vil blive kaldt i samråd for at redegøre for, hvorfor den enkelte landmand nu såede det ene og ikke det andet.

Kl. 19:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til hr. Per Clausen. Vi går videre i ordførerrækken til den foreløbig sidste ordfører, og det er Liberal Alliances ordfører, hr. Villum Christensen.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Når vi bedømmer landbrugets fremtid, er vi af den overbevisning, at danske landmænd sagtens kan klare sig i konkurrencen, såfremt de får samme vilkår som alle andre i EU. Lige netop denne vedhæftede betingelse er jo på en eller anden måde omdrejningspunktet for debatten her. Jeg tror også, at ministeren udtrykte det på den måde, at fødevareklyngen skal producere på de betingelser, som samfundet kræver. Sådan noterede jeg det i hvert fald fra indledningstalen.

Danmark er jo verdensberømt for kvaliteten af sine landbrugsvarer, fordi vores landmænd er dygtige, effektive og meget hårdtarbejdende. Det danske samfund, og her mener jeg i virkeligheden Folketinget, er desværre også verdensmestre i at lægge begrænsninger ned over det frie erhverv.

Omkostningerne til kontrollen med landbruget beløber sig til 750 mio. kr., hvilket bare er for Plantedirektoratet og FAO, og så tør jeg slet ikke tænke på de kommunale myndigheder, miljømyndigheder m.v. Det er så den vinkel, der handler om, hvad det koster skatteborgerne, men det er formentlig intet at regne i forhold til den forvoldte skade, som erhvervets indtjening vil blive belastet med.

Fjenderne er med andre ord ikke at finde i det store udland, men desværre hos os selv. Vi synes, det er absurd, at vi lægger begrænsninger ned over erhvervet, når vi ikke har sikkerhed for, at initiativerne virker. Eksemplerne er talrige. Jeg har allerede været inde på nogle af dem. Man kan efter vores mening ikke lægge standardiserede løsninger ned over et erhverv ved f.eks. at kræve etablering af de 10 m randzoner, når vilkårene i vores natur er så mangfoldige, som de er. Det burde være sund fornuft.

Vi synes i langt højere grad, at der skal arbejdes med individuelle løsninger, og at der skal tages udgangspunkt i den private ejendomsret, naturligvis, så berørte landmænd kan vælge mellem erstatning eller erstatningsjord. For alt i verden skal de miljøløsninger, som man skruer sammen, naturligvis udarbejdes i samarbejde med dem, det går ud over. Og det har jo ikke helt været tilfældet.

Vi foreslår, at man nedsætter en landbrugskommission, som det også er nævnt af andre i dag, med repræsentanter for både erhvervet, forskningsverdenen og også gerne den finansielle sektor. Den kommission skal udarbejde en plan, hvor rent miljø og et levedygtigt erhverv ikke er hinandens modsætninger.

Det skal være en plan, der bygger på en antagelse om, at landbruget er en del af naturen. Og det skal være en antagelse, der bygger på, at fagligheden er styrende, og at man betaler erstatning, når man fratager erhvervet produktionsmuligheder. Nogle af disse elementer så jeg ikke helt i forudsætningerne for den landbrugskommission, som den røde del af Folketinget har argumenteret for.

Som sagt er vi ikke spor i tvivl om, at erhvervet kan overleve. Ingen har bedre historiske, faglige eller dyrkningsmæssige forudsætninger, men Folketinget skal besinde sig i sin lyst til at regulere erhvervet, og hermed mener vi faktisk regulering i meget bred forstand.

Kl. 19:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren – nej, der kom i sidste sekund en kort bemærkning fra Nordjylland, og det er hr. Bjarne Laustsen. Værsgo.

Kl. 19:04

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne anerkende Liberal Alliances synspunkt om, at der er behov for en kommission, og så kan man altid diskutere, hvad der skal være i den. Jeg tror også, man skal passe på med at være for snæver, med hensyn til hvad man kan putte i den, og det har vi jo netop ikke været, fordi vi gerne vil diskutere, hvordan vi kommer videre med landbruget i fremtiden.

Men det, jeg gerne vil spørge om – og det har jeg faktisk spurgt lidt til i en anden sammenhæng, så det kommer sikkert ikke som nogen overraskelse – er det hamskifte, der er sket i Liberal Alliance. Jeg vil gerne spørge, for jeg er lidt usikker: Er den miljøpolitik, den landbrugspolitik, som Liberal Alliance har nu, den samme politik, som Ny Alliance blev valgt på?

Kl. 19:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 19:04

Villum Christensen (LA):

Det er ikke sådan, at vi har kopieret alle sider fra Ny Alliance. Der er sket en revision på mange politikområder. Vi producerer faktisk i øjeblikket et nyt politikoplæg hver fjortende dag. Vi har jo som bekendt ikke mange medlemmer i Folketinget; der er ikke så mange hænder og ikke så mange hoveder, så vi må jo tage udviklingen af partiets program i den rækkefølge, vi har ressourcer til det, og det har faktisk også været tilfældet på det her område – vi har nu fundet vores linje på det her felt.

Vores hovedanke er i virkeligheden den standardisering, som man ud fra »Grøn Vækst«-projektet lægger ned over det. Vi tror meget, meget mere på individuelle løsninger, som tager udgangspunkt i de problemer, den enkelte landmand oplever, og det ser vi ikke ret meget af. Det er en anden måde at tænke på end tidligere.

Kl. 19:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 19:05

Bjarne Laustsen (S):

Jo, men Liberal Alliance sidder jo på Ny Alliances stemmer. Det må jeg formode er korrekt, og derfor er det jo lidt snyd, hvis man sådan midt i vadestedet skifter hest og skifter politik, for så kan vælgerne ikke regne med, hvad det er, de får. Hvis man på det tidspunkt stillede op for Ny Alliance og havde en politik, der meget lignede De Radikales restriktive miljøpolitik, og så lige pludselig skifter navn og får en ny politik midt i vadestedet, kunne man så ikke sige, at det er

noget, der først gælder efter det næste valg eller sådan noget? Altså, jeg synes bare, der er et eller andet med den politiske troværdighed og sådan noget, hvis man stiller sig op og siger, at folk skal stemme på en, fordi man har en bestemt politik, og man så fører en helt anden politik end den, man er blevet valgt på. Jeg har bare et problem med det, men det kan jeg forstå at man ikke har i Liberal Alliance, eller hvad?

Kl. 19:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:06

Villum Christensen (LA):

Som politisk iagttager skal være rimelig blind, hvis ikke man kan se, hvordan rigtig mange partier, inklusive Socialdemokratiet, undervejs skifter heste i vadestedet – jeg har vel ikke nødig at nævne udlændingebatten. Vi kan se, hvad der sker med SF: en forvandling, så man tror, det er løgn. Altså, det der med at pege et enkelt parti ud og sige, at her har de ændret standpunkt, så de er utroværdige over for dem, der har stemt på partiet i sin tid – den er lidt svær at sluge, især når den kommer fra den røde fløj, som i øjeblikket har rigtig, rigtig travlt med at skifte ham.

Kl. 19:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er så en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 19:07

Per Clausen (EL):

Nu er det her jo selvfølgelig lidt lige meget, men jeg synes alligevel, hr. Villum Christensen mangler at give et svar på et sådan ret enkelt spørgsmål. Liberal Alliance har jo på stort set alle spørgsmål formuleret en ny politik i forhold til Ny Alliance. Nu forventer hr. Villum Christensen og Liberal Alliance vel at få nogle stemmer blandt utilfredse landmænd, fra det, der af en eller anden grund kalder sig Bæredygtigt Landbrug. Men hvordan kan de vide, at Liberal Alliance, når den her politik ikke giver stemmer mere, ikke bare finder på en ny politik? For det har vel været karakteristisk for Ny Alliance og Liberal Alliance, at politikken sådan set altid bliver formuleret sådan, at man regner med, at den giver stemmer, og derfor kan den jo også forandres hele tiden.

Så kan man overhovedet regne med, at Liberal Alliances nuværende politik holder i næste valgperiode?

Kl. 19:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:08

Villum Christensen (LA):

En ting, man kan være helt sikker på, er, at Liberal Alliances politik, når det drejer sig om nogle meget væsentlige principper som det, at vi skal have en større grad af frihed i det danske samfund, at vi skal mindske bureaukratiet og – som jeg også har været inde på i min ordførertale – at vi skal have sat en vækstdagsorden, og andre af de principielle ting, som vi faktisk også drøftede i Ny Alliance, vil stå fast, også fremover. Men det siger jo også sig selv, at man, når principper skal udfordres i forhold til konkrete problemstillinger, til tider så må tage bestik af den situation, man er i på det pågældende tidspunkt – og det gælder vel for alle politiske aktører – og det har vi også gjort her.

Her ser vi, at der er et erhverv der virkelig ligger ned, og som vi, som jeg også sagde før, synes det er på tide at der er nogen der tager udgangspunkt i på det individuelle plan og ikke ud fra en system-

tænkning. Det er i virkeligheden den, jeg anfægter allermest, altså at man lægger meget standardiserede betingelser ned over et erhverv som det danske landbrug.

Kl. 19:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 19:09

Per Clausen (EL):

Når jeg synes, det er lidt vigtigt, er det såmænd ikke så meget af hensyn til Liberal Alliance og det antal stemmer, partiet får, så er det jo mere, fordi det har vist sig, at Liberal Alliance har en umådelig skadelig indflydelse på f.eks. Venstre – jeg nævnte tidligere i dag efterlønspolitikken, og jeg synes også, at vi, da vi hørte hr. Erling Bonnesen i dag, godt kunne sige, at det samme gjaldt på landbrugsområdet – og derfor er jeg lidt bekymret, hvis de nu fra forskellige andre partiers side hopper på det her synspunkt, som Liberal Alliance har fremlagt, og at det, når Liberal Alliance opdager, at det var der alligevel ikke så mange stemmer i, så viser sig, at man skifter igen.

Det er lidt ærgerligt, men jeg kan forstå på hr. Villum Christensen, at han mener, at Liberal Alliance holdningsmæssigt er lidt mere stabilt, end Ny Alliance viste sig at være, selv om det i folketingsgruppen jo er to ud af tre, som stadig væk er de samme.

Kl. 19:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:10

Villum Christensen (LA):

Jeg kan bekræfte den antagelse, hvis det er det, der ligger i spørgsmålet, at vi har en ret stålset politik formuleret ud fra de principper, som jeg nævnte før, med større frihed, en mere effektiv offentlig sektor, mindre bureaukrati og lavere skat. Jeg tror, det er sagt så mange gange, at selv journalisterne har lært det udenad, og hvis det er det, der er det nye, så er det o.k. for os. Men det principielle vil jo, som jeg sagde før, altid blive konfronteret med de konkrete problemstillinger, og det tager vi selvfølgelig derfra.

Kl. 19:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 19:10

René Christensen (DF):

Det er sådan set bare af oplysende karakter. Jeg lagde mærke til, at ordføreren talte om compensationen i forhold til bl.a. randzoner. Der er jo compensation, men jeg kunne så forstå på ordføreren, at den compensation, der bliver lagt op til, slet ikke er på højde med det, som den burde være. Der repræsenterer ordføreren så et parti, som siger, at når man pålægger et erhverv noget, så skal det også kompenseres 100 pct. Vil det så sige, at når man nu skal have løsgående søer; når man skal have mere plads; når man skal have mulighed for at give sine dyr halm; når man skal foretage nogle investeringer i sit staldanlæg for at leve op til de krav, der bliver stillet dyrevelfærdsmæssigt og andet, så er det staten, der skal påtage sig de udgifter?

Det er bare for at høre, om ordføreren mener det, for det er jo ret væsentligt, for så skal man da begynde at overveje, hvad man deltager i, også politisk, for så er der jo virkelig også omkostninger i forhold til de politiske beslutninger, der bliver truffet.

Kl. 19:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:11

Villum Christensen (LA):

Jeg synes, at det er et meget enkelt og klart princip, hvis man fratager et erhverv nogle centrale produktionsvilkår, sådan at de pludselig står i en helt anden situation end det, der er gældende. Der er jo også en grundlov, der ligesom beskriver, i hvilke situationer man har krav på fuld erstatning. Det er sådan set de ret enkle principper, vi prøver at hæge lidt om i den her situation, og egentlig ikke alle de andre ting, som jeg hører at man er inde på.

Kl. 19:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 19:12

René Christensen (DF):

Det vil sige, at når man taler om landbruget, så er det kun i forhold til jorden, man fra Liberal Alliances side mener, at det er der, det er vigtigt at kompensere. Alle andre tiltag kan godt blive pålagt erhvervet i en lind strøm, når det kommer fra EU og andre steder, hvad angår det, som erhvervet skal levere på mange områder. For det er jo netop også med til at udsætte erhvervet for øgede udgifter, når man kigger på, hvor meget der bliver lagt på.

Så må man jo også sige, at dansk landbrug vel er et erhverv som andre, og der findes mange erhverv rundtomkring i Danmark. Det sidste, vi har haft, er jo vognmandserhvervet, som skulle foretage store investeringer til partikelfiltre og andet på deres store biler. Det er jo også øgede udgifter, der er blevet pålagt i forhold til miljøet. Skulle det også have været kompenseret?

Kl. 19:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:13

Villum Christensen (LA):

En af grundene til, at vi foreslog en kommission, og en af grundene til, at jeg ikke er enig med VKO i, at vi har viden nok, er jo netop, at de vilkår, som landbruget producerer under, er meget anderledes end de vilkår, mange andre erhverv producerer under, netop fordi det har store konsekvenser for det omgivende samfund og store konsekvenser for rigtig mange interesser. Jeg tror ikke, man kender nogen andre produktionsgrene, hvor vilkår i andre sektorer kan være rammesættende for de produktionsvilkår, der er. Det er jo egentlig det, der gør, at man siger, at når man nedsætter kommissioner, er det ofte, fordi problemerne er meget komplekse. Jeg synes også, at de udvalgte har nedsat, jo er tegn på, at vi mangler viden, og at der er lang vej endnu. Men lad os prøve at se det i en helhed. Det er vel det, der er det fornuftige, når vi har sådan en debat som den her, altså at vi lægger op til, at vi ser lidt overordnet på det – det er der flere der også har været inde på – i stedet for at pille nogle småting ud og sige, at nu kører toget derudad. Der er efter vores opfattelse meget symbolagtigt i det her med, at nu skal man vise handlekraft, mens der er meget lidt forståelse for landbruget som virksomhed – den individuelle virksomhed – og det er faktisk den, vi hæger rigtig meget om.

Kl. 19:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:14

Erling Bonnesen (V):

Tak. Det er bare lige et lille opklarende spørgsmål. Ordføreren var i sit ordførerindlæg inde på, at man gerne i højere grad end nu vil tage et meget mere individuelt udgangspunkt, altså have mere forskellige

løsninger, og, som jeg måtte forstå det, have fokus på den enkelte. Så var det bare lige, at jeg kom til at tænke på, hvilket jeg godt vil have ordføreren til at uddybe, at der plejer at være lighed for loven, sådan at det, den enkelte borger har af rettigheder, har andre også. Hvordan vil man få det til at spille sammen? Det kan jo ikke være sådan, at vi skal til at have en lovgivning for hver enkelt. Det går jeg da ikke ud fra.

Kl. 19:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:15

Villum Christensen (LA):

Der skal naturligvis ikke være lovgivning for hver enkelt, men man kan sagtens finde nogle individuelle løsninger. Det har man gjort i andre sammenhænge, f.eks. i spørgsmålet om jordfordeling, som er afstemt i forhold til, om det nu også virker i det pågældende område, frem for at man siger, at der alle steder skal være en 10-meters-randzone. Vi har faktisk rigtig mange eksempler på, at det kan man godt håndtere uden at skulle have speciel lovgivning.

Vi har også set forskellige modeller, hvor man udbyder sine randzoner og ser på, hvor meget man kan få ud af at hive 5, 10 eller 15 m ud det enkelte sted, og så kan man pulje det i nogle ordninger, så vi er sikre på, at det er de mest følsomme områder, der også er de billigste, for ellers kan vi jo gå hen og prissætte ens alle steder. Det er den der standardisering, vi ikke bryder os om.

Kl. 19:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:16

Erling Bonnesen (V):

Tak. I teorien kan det lyde meget rigtigt og meget godt, men det tyder lidt på, at hvis man skulle prøve at få det omsat til virkelighed, ville det selvfølgelig ikke kræve lovgivning for hver enkelt, men det ville i hvert fald kræve en masse regler, for ellers ville det jo ikke være muligt at få det udmøntet i praksis. Kan ordføreren ikke se for sig, at det ikke bare er at sige det i ord fra en talerstol? Det skal jo udmøntes, så det bliver et retsprincip at få adgang til at betjene sig af det, der gælder for hver enkelt. Det kan man jo ikke forhandle fra sag til sag. Der er man nødt til at lave lovgivning, der gælder for alle. Så vil det her ikke give en ny regelbunke?

Kl. 19:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:17

Villum Christensen (LA):

I forbindelse med revisionen af planloven har vi foreslået, at vi får revitaliseret de gamle landbrugsplaner og får tydeliggjort, hvilke konsekvenser det vil have for den enkelte landbrugsbedrift; at vi altså får kortlagt, hvor der f.eks. er drænet, for at give en større sikkerhed, når de meget store landbrug, som vi har i dag, skal investere. Der er rigtig meget viden, der mangler, inden vi lægger rammer ned over landbruget. Det kunne være nogle eksempler, man kunne benytte sig af.

Jeg ved, at de på Aalborg Universitet arbejder med sådan nogle muligheder; at vi simpelt hen får registreret hvert enkelt landbrug, så vi præcis kender til de erhvervsøkonomiske konsekvenser for det enkelte landbrug, når man lægger nogle nye rammer ned over landbruget. Det kunne man f.eks. tage udgangspunkt i – i hvert fald hvis man følger den vej.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:18

Kristen Touborg (SF):

Tak. Ordførerens svar til hr. René Christensen synes jeg ikke var særlig fyldestgørende. Det vedrører fuld erstatning, og der blev spurgt, om der skulle gives erstatning for en række ting. Det blev et meget overordnet svar, vi fik fra hr. Villum Christensen, så jeg vil godt spørge videre. Det er indlysende, at hvis det sker i henhold til grundloven, er der jo erstatning, det er der ingen tvivl om, men der er en række områder, hvor man kan sige, at det er ting, som er afhængige af dyrkningsformerne, og når vi søger EU-tilskud, *søger* vi jo netop tilskud; det er ikke en grundlovssikret ret, at man skal have det. Der kan altså i den forbindelse stilles krav fra det offentlige, for at landmanden kan få de tilskud.

En af de ting, der f.eks. bliver snakket om, er, at der skal indføres efterafgrøder i stor stil, og så er det, jeg godt vil vide helt eksakt: Vil det være et område, hvor ordføreren synes at der skal betales fuld erstatning, eller vil det være et område, som man kan sige må gå ind under hektarstøtteordningen?

Kl. 19:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:19

Villum Christensen (LA):

Jeg kan ikke forestille mig, at et krav om efterafgrøder kan medføre erstatningskrav senere, men jeg kan forestille mig, at man måske i højere grad diskuterer, om det er noget, der virker i forhold til alternative løsninger, som den enkelte landmand kunne pege på.

Kl. 19:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kristen Touborg for den sidste korte bemærkning.

Kl. 19:19

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt kvittere for svaret, for det er noget, der diskuteres rigtig meget i landbrugskredse. Og jeg synes, det var et meget klart svar fra hr. Villum Christensen, at det kan man ikke forestille sig at der skulle udbetales erstatning i forbindelse med. Det kan vi heller ikke, men det er der sådan set mange der godt kunne tænke sig. Så tak for svaret.

Kl. 19:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:20

Villum Christensen (LA):

Så kan jeg kvittere med at sige tak for orienteringen om dette synspunkt.

Kl. 19:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der ikke flere spørgsmål til hr. Villum Christensen. Så er det fødevareministeren.

Kl. 19:20

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak for det. Jeg skal prøve at gøre det kort. Først vil jeg sige til fru Bente Dahl om det, at hun i høj grad mangler en målrettet indsats fra

os, at jeg kan oplyse, at en af overskrifterne for de grupper, vi har bedt om at kigge på, hvilken kvælstofindsats der skal laves, og hvordan den skal gennemføres, netop er, at vi kan gøre indsatsen langt mere målrettet i de sårbare områder uden at handicappe alle hektar i det her land. Så det er i hvert fald et eksempel på, at vi har bedt de pågældende grupper om at arbejde med at målrette indsatsen.

Så må jeg sige til både fru Bente Dahl og hr. Per Clausen, at jeg tror, det er svært at bede en kommission om at komme med forslag til, hvordan dansk landbrugs gæld sådan kan forsvinde op i luften. Det er næsten det, der bliver lagt op til. Hr. Per Clausen har selvfølgelig sagt, at staten bare kan købe al jord. Det vil så få nogle andre konsekvenser. Vi havde russerne på besøg i tirsdags, og også den russiske landbrugsminister er meget interesseret i private investeringer i jord. Private interesser for at fremme og øge produktionen – det tror jeg er den bedste måde at fastholde den på.

Det er et stort problem, at der er en høj gæld. Der har også været værdistigninger på al anden fast ejendom i hele Vesteuropa og USA. Det var sådan set en af årsagerne til, at der kom en finansiell krise. Noget af det bedste, vi kan gøre for at reducere den her gæld, er, som det er blevet gjort under den finansielle og økonomiske krise, at føre en stram og sikker økonomisk politik med en fast hånd, så der blandt kreditorerne er tillid til dansk økonomi og til det danske statsbudget.

Når jeg på et ministerrådsmøde taler med mine kollegaer fra Irland, Portugal og Spanien, siger de, at det var overraskende, at de så hurtigt kom i økonomisk uføre. Det var overraskende, at renten steg så hurtigt, og det var overraskende, at deres internationale rating faldt så hurtigt med de følger, det havde for deres kredit og finansielle sektor. Derfor er det bedste, vi kan gøre, hvad angår den situation, at føre en stram økonomisk politik med en sikker og fast hånd. Og jeg synes, at det er det, der er lagt op til.

Lad mig så sige, at det er rigtigt, at vi jo har en række grupper siddende for at arbejde med noget af det, der har skabt frustrationer i landbrugserhvervet, nemlig nogle af tiltagene angående »Grøn Vækst«. Vi har netop bedt de her grupper om at arbejde under nogle forudsætninger, ja, vi kan for min skyld godt kalde dem for et kommissorium, og det er derfor, vi siger, at vi ikke har brug for et nyt og for at vente et år længere, for det, der trykker allermost, og det, der har været mest frustration over, bliver der faktisk arbejdet intenst med i øjeblikket. Jeg tror, at det var hr. Bjarne Laustsen, der bad om, at det er voksne folk, som er med. Jeg kan i hvert fald sige, at landbrugets egne folk og fagfolk er med, og så må hr. Bjarne Laustsen selv vurdere, hvor høje de er, det vil jeg ikke kommentere.

Overskriften er jo, at vi dels skal have nogle flere bud på målrettede, specifikke tiltag, dels at vi vil fastholde, at man skal kunne dyrke landbrug i hele Danmark. Vi vil se nogle bud på, hvordan andre lande implementerer det. Der er en gruppe, der har aflagt rapport om, hvordan man gør det her i Nordslesvig. Det var det, der gav anledning til, at vi sagde, at vi udsætter de 10.000 t til 2027, fordi man i Nordslesvig har en målsætning om udvaskning pr. hektar, som er lig den, som vi når, når vi får gennemført de 9.000 t. Så mener de, at de når målet. Jeg skal ikke kommentere, om det mål nås eller ej, men vi har i hvert fald valgt at sige, at så venter vi også lige lidt. For vi har sådan set samme mål. Flensborg Fjord er et rigtig godt sammenligningsgrundlag, for vi har der samme mål som tyskerne. Det er årsagen til, at de 10.000 t er udsat.

Så vi er til sinds at agere, efterhånden som disse grupper afrapporterer, og derfor mener vi, at vi kan vente.

En anden årsag er, at når rød blok hele tiden kommer med bud på, hvordan man finansierer natur- og miljøtiltag, så er buddene, at man skal bruge artikel 68. Hr. Kristen Touborg sagde for lidt siden, at han ikke har tillid til, at det kan gøres med frivillige aftaler. Jeg kan oplyse om, at penge fra artikel 68 kun kan bruges gennem frivillige aftaler med de enkelte landmænd. Man kan selvfølgelig sige, at

det kan vi lave om. Problemet er bare, at sådan som tidsskemaet ser ud i EU i øjeblikket med reformforhandlingerne, bliver det tidligst i 2015. Og må jeg oplyse om, at rød blok vil have indført kvælstofreduktion på 19.000 t inden 2015.

Kl. 19:25

Hvis man vil tage de her penge, hvorved man i øvrigt vil handicappe dansk landbrug i forhold til andre, som ikke får taget de penge i den periode, kan man alene gøre det med frivillige aftaler. Det er derfor, at vi har snakket lidt om pengetræer og finansieringsmodeller, som ikke er helt realistiske.

Jeg vil glæde mig over, at stort set alle har påpeget vigtigheden af at få dansk landbrug på banen som energileverandør og dermed bidrage til de klimaopgaver, som vi har. Jeg er helt enig i, at her ligger nogle udviklingsmuligheder. Det er sådan set meget enkelt. Alle partiernes fødevareordførere opfordres til at tale med deres energiordførere og sige, at nu skal vi gå til biddet. De sidder sådan set til forhandlinger i øjeblikket, og jeg vil selvfølgelig orientere min kollega klima- og energiminister Lykke Friis om, at i hvert fald alle fødevareordførere her har været positivt stemt, så det er da et godt grundlag for, at de forhandlinger nu kan komme i gang, i stedet for at der stilles en masse forsinkende og forhalende spørgsmål. Det vil jeg i hvert fald glæde mig over.

Så vil jeg bare slutte med at udtrykke glæde over, at alle har udvist stor omtanke og udtrykt stor omsorg og bekymring for fødevaresektoren. Jeg vil stadig væk sige, at jeg er skuffet over, at man inden for 150 ord ikke kunne finde en formulering, der tager hånd om fødevareklyngen og dens mange arbejdspladser, uanset om der er tale om små 140.000 eller 150.000, i hvert fald er der kommet flere slagteriarbejdere på det seneste, men næppe så mange. Det er skuffende, at man ikke kunne finde en formulering, der udtrykker omtanke og bekymring for hele fødevareklyngen. I stedet for har man faktisk fem krav til dette erhverv. Men lad nu det ligge.

Jeg vil finde det positive og sige, at det er glædeligt, for der bliver en del, der skal tages stilling til i den kommende tid, efterhånden som de her grupper afreporterer. Så hvis den omtanke og bekymring også kommer til udtryk der, kunne det næsten tegne til, at vi kan lave nogle brede, gode løsninger. Vi har et dygtigt, videntungt og meget innovativt landbrugs- og fødevareerhverv. Og jeg er helt enig i, at vi skal være meget opmærksomme på at tage hånd om det. Det er en vigtig del af finansieringen af det her velfærdssamfund. Jeg er glad for, at alle har vist omtanke og udtrykt omsorg for det under forhandlingen i dag. Tak.

Kl. 19:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er et par korte bemærkninger, inden forhandlingerne er sluttet, og den første er fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 19:28

Bjarne Laustsen (S):

Tak for talen. Jeg må sige, at jeg simpelt hen er imponeret over, at regeringen har været i stand til at have fået så meget selvros ind i det forslag til vedtagelse på 150 ord, som regeringen og Dansk Folkeparti kom med. Det er helt utroligt, hvad man har nået siden 2001, og ministeren kom selv ind på et af emnerne her, nemlig at man stort set har lagt biogas død siden 2001. Jeg nævnte et par andre ting. Og derfor vil jeg gerne spørge ministeren om, hvad der ligger i den der selvtilfredshed over, hvad man har nået i den alt for lange regeringsperiode, man har haft.

Der er det forhold, at der nu ligger en aftale om »Grøn Vækst«, men man er for sent ude – Kommissionen kommer og siger: I er for sent på den. Der er det forhold, og jeg kunne nævne eksempler på det – der er vist 700 – at man har ventet i 4 år på at få tilladelse til at lave en ny minkhal på Læsø. Det er bare nogle eksempler på det, vi har hørt om hundredvis af gange. Er det tilstrækkeligt for en fødeva-

reminister, som er ansvarlig for et erhverv? Vilkår eller ej, men her har vi altså et system, hvormed vi kan gøre noget ved det og sørge for, at dansk landbrug får lov til at investere i fremtiden.

Kl. 19:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 19:29

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg har lidt svært ved at få tingene til at hænge sammen i hr. Bjarne Laustsens spørgsmål. Først siger hr. Bjarne Laustsen, at vi er for sent på den, og at vi har travlt. Jeg medgiver, at EU begynder at stille nogle krav om, hvad der skal ske med vandplanerne. Men alligevel foreslår man et kommissionsarbejde på det her område. Det kan jeg ikke helt få til at hænge sammen, det vil i hvert fald forhale, at man kan sende noget af sted om, hvilke beslutninger man træffer på det her område.

Med hensyn til miljøtilladelser må jeg sige, at det lykkedes – efter for lang tid, ja, men det lykkedes – sidste år i oktober at få kommunerne til at rydde bordene. Da nåede man i bund og fik alle dyngerne væk. Desværre er rigtig, rigtig meget af det blevet påklaget, og i øjeblikket har vi afsat yderligere midler til at få en uvildig analyse af, hvordan vi nu kan få dyngerne væk i Natur- og Miljøklagenævnet. Jeg er helt enig i, at sagsbehandlingstiderne er utilfredsstillende, og der arbejdes nu intenst på, hvordan vi kan få dyngerne væk i nævnet. Derfor er der også behov for at finde løsninger i Natur- og Miljøklagenævnet for, hvordan dyngerne kan komme væk.

Endelig vil jeg sige, at jeg glæder mig meget over den tilslutning, der er, til forslaget om landbruget som energileverandør. Det bør vi udnytte i de forhandlinger, der pågår nu.

Kl. 19:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 19:31

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror, at vi for et år siden havde lejlighed til at udveksle spørgsmål her i Folketingssalen, en onsdag, hvor jeg spurgte, om ikke man kunne fremrykke energiforhandlingerne, men det ville regeringen ikke være med til på det tidspunkt. Så når vi nu kommer og siger, at vi gerne vil have nedsat en kommission, er det ikke for at forhale tingene, for det sagde vi også for et år siden at vi gerne ville have. Det ønske er stadig intakt.

Men jeg har lyst til at læse op af det, der står i henvendelsen fra Læsø, og der står: I efteråret 2010 fik jeg oplyst, at en afgørelse i sagen kunne forventes omkring årsskiftet. Der står videre: Jeg venter stadig på afgørelsen, men der blev godt nok heller ikke sat årstal på årsskiftet. Og vedkommende skriver, at der den 1. januar 2011 ligger mellem 115 og 120 sager og en af dem er hans.

Der er en frustration over, at det kan tage så lang tid i et system. Jeg synes, det her handler om borgernes retssikkerhed, altså, der er ingen mennesker, der skal vente i det, jeg synes er urimelig lang tid. Der skal være en ordentlig sagsbehandling, ingen tvivl om det. Men her går man ud over alle grænser, når man står og siger, at man vil landbruget det godt, og at der skal investeres, og jeg synes, regeringen har været langsommelig på de her punkter. Det kunne jeg godt tænke mig at høre om ministeren er enig i.

Kl. 19:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg skal bare gentage: For kommunerne har vi løst problemet, og det blev løst den 1. oktober sidste år. Vi holder meget øje med, at dyngerne i kommunerne nu ikke får lov til at vokse igen. Jeg erkender, at der er et problem i Natur- og Miljøklagenævnet, og det er det problem, vi i øjeblikket kigger på: Hvordan kan vi få det væk? Man kan sige, at der faktisk sidder nogle folk i en slags kommission for at finde ud af, hvad vi kan gøre for at få dyngerne væk i Natur- og Miljøklagenævnet.

Kl. 19:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 19:33

Bente Dahl (RV):

Tak. Ministeren nævnte, at jeg skulle have ment, at kommissionen kan få gælden til at forsvinde, og det har ministeren altså misforstået. Det har jeg ikke sagt, og det mener jeg ikke. Men jeg efterlyser løsninger på gældsproblemet, og jeg ser kommissionen som et redskab, der kunne bidrage til en løsning.

Så nævnte ministeren, at det var overraskende, så hurtigt – sådan måtte jeg forstå det – finanskrisen rullede frem og dermed de konsekvenser, den også havde for landbruget. Men nu er det sådan, at jeg kan huske, jeg har set tal fra Landbrug & Fødevarer på, at den voldsomme gældsætning begyndte længe før finanskrisen. Jeg mener faktisk, det var i 2004, hvis jeg husker kurverne rigtigt. Så det bedes ministeren kommentere.

Mens vi er ved det finansielle, vil jeg gerne have ministeren til at kommentere, at ministeren i sin besvarelse sagde, at vi skal sørge for, at sektoren er bæredygtig. Tilbage står jo de her 350 mia. kr., som vi ikke har fået noget rigtigt bud på rammevilkår for at få bragt af vejen.

Kl. 19:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 19:34

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Det er rigtigt set, at landbrugsjord steg som al anden fast ejendom fra 2004 og frem til finanskrisen. Det er rigtigt, at den ikke steg under finanskrisen, for det har stort set ikke været til at låne penge siden, så derfor er gælden ikke steget. Så den har fulgt al anden fast ejendom, og det er der en række faktorer der viser. Den bedste måde at skabe mulighed for, at Landbrug & Fødevarer kan afdrage sin gæld, er at sikre en stram økonomisk politik, sikre, at der er fuld tilid til den danske stats budgetter, og at vi dermed har den internationalt lavest mulige rente. Det er vores bedste bud på det.

Man skal også være opmærksom på, at dem, der står for gældsætningen i landbruget i dag, er rigtig dygtige virksomhedsfolk, og at nogle af dem har investeret i andet end landbrug. Det kan være helt fair, det har jeg fuld respekt for, men det betyder bare, at gælden er et mellemværende mellem den enkelte landmand og kreditgiveren.

Kl. 19:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en sidste kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 19:35

Bente Dahl (RV):

Jeg er nødt til at spørge: Når gælden nu er så stor, som den er, for landbrugserhvervet, 350 mia. kr., mener ministeren så ikke, at det

kan være et samfundsanliggende på en eller anden måde, altså med rammevilkår af en slags?

Men det var egentlig ikke det, jeg ville sige. Jeg vil nemlig gerne bruge min anden korte bemærkning til at tage fat i ministerens besvarelse, hvor ministeren talte om at sikre kvalitetsprodukter til forbrugerne, hvilket jeg er fuldstændig enig med ministeren i. Men jeg vil bede ministeren uddybe det nærmere, for forbrugeren efterspørger jo varer af forskellig slags. Forbrugeren efterspørger også rent drikkevand og kvalitet, som ministeren har nævnt, og så er mit spørgsmål:

Hvordan sikres alle de her forskellige produkter, der bliver efterspurgt? Hvordan kan man få det beskrevet, når nu ministeren ikke kan gå med til en kommission, som kunne beskrive det og analysere det? Hvordan kan man så sikre de rigtige rammevilkår for den her del af fødevareklyngen?

Kl. 19:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 19:36

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Det første, fru Bente Dahl siger, er jeg helt enig i. Det handler selvfølgelig om at kigge på rammevilkår og kigge på de økonomiske vilkår i det her land, og jeg tror, jeg har uddybet, hvad jeg mener med det.

Vilkårene for at sikre, at alle forbrugere har et bredt og mangfoldigt udbud af fødevarer, tror jeg sådan set at vi er meget enige om. Vi så et godt eksempel i går på turen med Fødevareudvalget, og jeg nævnte i mit indledende indlæg, at der er de her to spor: Der er dem, der er meget innovative og bruger meget ny miljøteknologi og står for den her meget store valuta- og eksportindtjening, og så er der underskoven, der gør, at rigtig mange danske forbrugere herhjemme har et rigt og varieret udbud af forskellige produkter. Det tror jeg at vi rammer meget godt, og MadX er en rigtig god institution til at underbygge det.

Kl. 19:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den sidste korte bemærkning er fra hr. Per Clausen.

Kl. 19:37

Per Clausen (EL):

Jeg havde sådan set tænkt mig at spørge ministeren, om han ikke selv synes, det var et problem, at han ikke havde et bud på, hvad man skulle gøre for at reducere landbrugets gæld, men nu forstår jeg, at fødevareministeren slet ikke mener, at det er noget problem. Det er sådan set lidt ligegyldigt, det skal nok rette sig af sig selv, og så er det klart, at så er der ikke meget mening i at stille det spørgsmål. Jeg vil bare sige, at jeg mener, at fødevareministeren tager helt fejl, hvis han mener, at han på den måde kan bagatellisere gælden på 350 mia. kr. i landbrugssektoren, som jo altså eksisterede før den finansielle krise og eksisterer i dag, og som ikke er blevet nemmere at betale tilbage.

Det andet er, at jeg bare vil sige til ministeren, at jeg har talt med Enhedslistens energiordfører, og vi er helt enige om, at vi skal blive ved med at stille nogle spørgsmål, så vi er sikre på, at den måde, man vælger at støtte biogas på, ikke fører til, at det er en selvstændig begrundelse for at have et meget stort antal svin i Danmark, at gyllen er så meget værd i kraft af subsidiering, når det skal gøres til biogas, at det bliver et selvstændigt argument for at øge svineproduktionen i Danmark.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 19:38

mange regnestykker på, og jeg glæder mig sådan set over, at politikerne i øjeblikket netop sidder og har mulighed for at tage politisk stilling til, hvad vi så vælger ud fra de regnestykker.

Kl. 19:41

Kl. 19:38

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Hr. Per Clausens konklusion om, at jeg ikke skulle mene, at landbrugets gæld er noget problem, må stå for hr. Per Clausens egen regning. Jeg har meget klart og indtil flere gange forklaret, hvad det er, vi kan gøre, når man har det gældsproblem, og det er den økonomiske politik i det her land, der betyder uendelig meget for den her store gæld. Jeg tror ikke – det kan jeg så sige – at svaret på landbrugets store gæld er, at det hele nu skal være statsejede landbrug, som var hr. Per Clausens forslag. Det tror jeg ikke er den rigtige vej at gå, hvis vi vil fastholde en stor valutaindtjening.

Omkring biogas: Ja, vi er enige i, at det er vigtigt at sikre, at biogas kan køre rundt, det vil sige, at der er økonomi i at producere biogas herhjemme. Grænsen går ved, hvad der skal til, for at man kan skaffe kapital til at investere i de her biogasanlæg. Det er også dér, vores grænse går. Vi skal ramme der, hvor investorer får lyst til at være med til det her, fordi regnskaberne ser fornuftige ud.

Kl. 19:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 19:39

Per Clausen (EL):

Så er vi bare i den situation, at det bedste, fødevareministeren kan byde ind med i forhold til landbrugets gæld, er, at han siger, at regeringen fører en ansvarlig økonomisk politik. Relevansen her betyder vel, at han på den måde mener at kunne sikre, at renten ikke stiger, og så bliver det ikke værre. Men det er også sådan, vi er. Det er altså niveauet for, hvad man kan gøre, og så må man så håbe på, at landbruget hutler sig igennem i de kommende år på trods af den her store gæld. Det er jo rigtigt nok, at banksektoren vel også vil være tilbøjelig til ikke at kræve gælden indfriet, for hvis man gjorde det, ville landbruget gå fallit, og så ville bankerne selv komme rigtig slemt op at køre. Jeg vil bare ikke håbe, at der bare kommer en lille finansiell krise mere, for så kan vi risikere, at vi ikke har styr på det.

Jeg vil så bare sige til ministeren, at jeg tror, at vi, når vi diskuterer energipolitik, også vil prøve at se på, hvor meget energi man kan få for de penge, som man putter i biogas, i forhold til den energi, man kan få for pengene ved at putte dem i noget andet. Det er i hvert fald sådan, klima- og energiministerens argumenterer, når hun argumenterer for, hvad det er for nogle områder, vi skal satse på, godt nok med en interessant undtagelse, nemlig når vi snakker om biogas.

Kl. 19:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 19:40

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg må sige, at nu kom der endnu en konklusion fra hr. Per Clausen, som jeg må tage afstand fra, og det er, at jeg skulle have sagt, at renten ikke ville stige. Det tror jeg er lidt risikabelt. Jeg har sagt, at hvis vi fører en stram økonomisk politik, kan vi have et håb om, at vi har den lavest mulige internationale rente. Det er det, der er vigtigt, for at landbruget kan servicere sin gæld.

Så er jeg også, ligesom hr. Per Clausen, meget optaget af, hvor vi får mest energi for pengene. Gør vi det ved biogas, som har nogle andre fordele også, eller gør vi det ved vindmøller? Det er nogle rigtig vigtige spørgsmål, som jeg er bekendt med at der er lavet rigtig

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til fødevareministeren. Så får fru Bente Dahl som ordfører for forespørgerne mulighed for at afslutte debatten, værsgo.

Kl. 19:41

(Ordfører for forespørgerne)

Bente Dahl (RV):

Netop som ordfører for forespørgerne vil jeg takke for en god debat. Debatten var god, den holdt sig til substansen, og det vil jeg gerne kvittere for. Det blev en seriøs debat, som gerne skulle fortsætte. En kommission, som kunne sammensættes af relevante parter, har vi ikke fået etableret i dag, men jeg vil da fortsat arbejde for, at vi kan få redskaber i forskellig form, gerne i form af en kommission. Det kan være, at vi hen ad vejen kan få overbevist de andre ordførere, så vi kan få flertal for det ved en senere lejlighed og kan komme med tiltag, så landbrugserhvervet får rammevilkår, der gør, at landbruget kommer ud af gælden og kan få en fremtid, som ikke er gældsplaget. Tak for debatten.

Kl. 19:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forespørgerne.

Da jeg kan konstatere, at der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om de to fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 3. maj, 2011.

Kl. 19:42

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 29. april 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet.

:

Mødet er hævet. (Kl. 19:43).